
Elarionin kronikat
Totuuden hinta

SISÄLLYS

OSA I – MAA JA ELARION.....5

1. MAA: GETSEMANEN PUUTARHA.....7
2. MAA: JUUDAKSEN SUUDELMA II.....11
3. ELARION: ELARIONIN AURINKO.....12
4. MAA: MAGDALAN MARIA.....17
5. ELARION: NITRA, UNIONIN PÄÄKAUPUNKI.....33
6. MAA: JUUDAKSEN SUUDELMA.....48
7. ELARION: KULTAINEN KEHÄ.....57
8. MAA: EROTTAMISEN PÄIVÄ.....59
9. ELARION: KERROS.....64
10. MAA: KIROTTU VIIKUNAPUU.....76
11. ELARION: MAREIA LIOREN.....95
12. MAA: JEESUS VUORELLA.....101
13. ELARION: ARIEN KORVETH.....106
14. MAA: UUDEN SUKUPOLVEN ALKU.....130

OSA II: YHDEN RIKOKSEN JAKAMINEN OSIIN.....135

15. 30 VALUUTTAA.....135
16. HAAVA SAA BUDJETIN.....140
17. SUOJELUSÄÄTIÖT.....145
18. BIO-AI VAILLA VIHAA.....150
19. LABORATORIOT VAILLA KARTTAA.....154
20. MAREIAN EPÄILYS.....159
21. SOKEUDEN KOE.....166
22. POIKKEUKSET.....177
23. VIIMEINEN MAKSU.....185
24. ENSIMMÄINEN KUUME.....198

OSA III: KULTAISEN KEHÄN RUTTO.....210

25. AURIOLAN TALOT.....210

26. JÄRJESTELMIÄ ILMAN KOKONAISUUTTA....218
27. NIMI, JOTA EI USKALLETTU LAUSUA....227
28. KULTAINEN KEHÄ LASIN TAKANA....233
29. JESAIRIN ÄÄNI JA SILTA YHTEISEEN ELARIIN....241
30. KOLMANNES....256
31. LASIN TAKANA....272
32. NE, JOTKA TULEVAT....277

OSA IV: ELARION ILMAN KOLMANNESTA....287

33. PUUTTUVAT KÄDET....287
34. ELÄVIEN OSUUS....298
35. PANDEMIAN TALOUDELLINEN LUURANKO....307
36. IHMINEN, JOLLA OLI KARTTA....315
37. EI VAIN ARIEN....325
38. KONVENTTI KOLMANNEKSEN JÄLKEEN....330
39. YKSI ELAR....345
40. VALLAN PAINO....356

OPETUS MAALLE....381

Teknologian hallitsemattomasti kasvava valta planeetalla....381
Korruptio ja tehoton valtio....382
Veronkiertoon liittyvät ongelmat....382
Sotien lopettaminen ja kaikkien rahaan liittyvien väärinkäytösten välitön paljastaminen....383
UBI:n eli yleisen perustulon oikeudenmukainen ja läpinäkyvä käyttöönotto....383
Ikuiseen elämään liittyvät haasteet – planeetan väestöongelmien läpinäkyvä ratkaiseminen....384

POLIITTINEN LIIKE HTTPS://HUMANITYUNITEDMOVEMENT.ORG....386

Terve järki politiikan perustana....386
Poliittinen akatemia....387
Globaali liike globaalia maailmaa varten....390
Läpinäkyvyys luottamuksen perustana....391

Teknologinen kehitys ja työn tulevaisuus....393
Yhtäläiset mahdollisuudet ja ihmisarvo....394
Pitkän aikavälin ajattelu ja vastuu tulevaisuudesta....395
Miten liikkeen itsensä pitäisi toimia....396
Mitä oikeastaan haluamme saavuttaa?....397
Kutsu uudelle sukupolvelle....398

Osa I – Maa ja Elarion

Kaikki maailmankaikkeuden etäisyydet eivät merkitse eroa.

Kolmekymmentä valovuotta on ruumiille kuilu. Valolle se on pitkä matka. Muistille kenties vähemmän. Eräässä tähtien täyttämän avaruuden kolkassa kaksi planeettaa kiersi omia aurinkojaan. Ne eivät olleet syntyneet samasta aineesta eivätkä kuuluneet samalle tähdelle. Ja silti ne muistuttivat toisiaan niin kuin kaksi kaukaista unta voi muistuttaa toisiaan.

Molemmilla oli meriä, jotka muuttuivat aamuisin hopeaksi. Molemmilla oli pilviä, vuoria, jokia, aavikoita ja seutuja, joilla tuuli oli aikakaudesta toiseen piirtänyt pölyyn hiljaista kirjoitustaan. Kummallakin sade lankesi kiville, puut kasvoivat maasta ja elävät olennot opettelivat erottamaan kivun kaipauksesta, pelon toivosta ja sen, mikä oli annettua, siitä, mitä saattoi muuttaa.
Toisen planeetan nimi oli Elarion.

Toinen saisi nimekseen Maa.

Ne sijaitsivat kaukana toisistaan, mutta eivät niin kaukana, etteikö niiden välillä voisi joskus kulkea valo, ajatus, tahto tai jokin vielä hiljaisempi. Maailmankaikkeus ei tunne vain alusten reittejä. Se tuntee myös vaikutusten hitaat virrat, historioiden väliset näkymättömät siteet ja kadonneiksi luultujen asioiden oudot paluut.
Noita kahta maailmaa yhdisti enemmän kuin satunnainen samankaltaisuus.

Ei yksinkertaisesti. Ei tavalla, jonka olisi heti voinut piirtää karttoihin tai kirjoittaa kronikoihin. Niiden side kuului niihin asioihin, jotka näyttäytyvät vasta jälkikäteen, kohtalon täytyttyä, kun ihminen yhtäkkiä ymmärtää, että erillisiltä vaikuttaneet tapahtumat olivat kaiken aikaa olleet saman lauseen osia.

Elarionilla ihmiset olivat jo kohonneet korkealle. Heidän kaupunkinsa koskettivat taivasta, heidän aluksensa tunsivat planeettojen välisen pimeyden, heidän koneensa laskivat asioita, jotka olivat ennen kuuluneet vain aavistusten piiriin. He olivat oppineet pidentämään elämää, parantamaan ruumista, muuttamaan aavikoita, rakentamaan maailmoja kupolien alle ja katsomaan omaan tulevaisuuteensa sillä rohkeudella, jolla katsovat olennot, jotka ovat alkaneet uskoa, ettei juuri mikään ole ikuisesti mahdotonta.

Mutta kehittyneimmätkin sivilisaatiot pysyvät inhimillisinä niin kauan kuin niissä elää olentoja, jotka osaavat rakastaa, kadehtia, antaa anteeksi, pelätä ja havitella valtaa. Ja missä

on ihminen, siellä historia ei koskaan ole pelkästään tekniikan historiaa. Se on myös sydämen historiaa.
Tuohon aikaan Elarionilla eli kaksi ihmistä.

Jesair Davion.

Mareia Lioren.

Heidän nimensä eivät vielä kuuluneet myyttiin. Ne olivat vain nimiä, joita lausuttiin huoneissa, teillä, puutarhoissa, ystävien ja heidät läheltä tuntevien kesken. Mutta joillakin nimillä on erikoinen kohtalo. Ensin ne kuuluvat ihmiselle. Sitten kivulle. Sitten muistille. Ja lopulta ne palaavat muodossa, jota kukaan ei enää täysin tunnista. Tämä tarina alkaa Elarionilta, vieraan auringon valosta.
Mutta sen kaiku ei jää sinne ikuisesti.

Sillä on elämiä, jotka eivät pääty yhden maailman rajalle. On kohtaamisia, jotka tuntuvat tapahtuneen jo ennen itseään. Ja on rakkauksia, jotka eivät palaa historiassa siksi, etteivät osaisi lähteä, vaan siksi, etteivät ole vielä sanoneet kaikkea.

1. Maa: Getsemanen puutarha

Kun pääsiäispsalmit oli laulettu loppuun ja Jerusalem vaipui yöhön, Jeesus lähti opetuslastensa kanssa Kidroninpuron toiselle puolelle. Kaupunki heidän takanaan huokui vielä päivän lämpöä, mutta laaksoissa lepäsi jo kylmyys. Öljymäen yllä viipyi hiljaisuus, aivan kuin kivetkin olisivat pidättäneet hengitystään.

He saapuivat paikkaan, jota kutsuttiin Getsemaneksi. Siellä oli puutarha, oliivipuita kiemuraisine runkoineen ja lehtien vaimeaa havinaa. Opetuslapset tunsivat sen; se ei ollut juhlallinen vaan tavallinen paikka, yksinäisyyden paikka, jonne ihminen vetäytyi tarvitessaan tilaisuuden puhua Jumalan kanssa ilman todistajia.

Jeesus pysähtyi. Hänen kasvonsa olivat tyynet, mutta eivät sillä tavoin kuin ihmisen kasvot ovat elämän keveinä hetkinä. Se oli tyyneyttä, joka piti koossa jotakin syvästi järkkynyttä.

”Istukaa tähän”, hän sanoi hiljaa, ”siksi aikaa kun menen rukoilemaan.”

Sitten hän otti Pietarin, Jaakobin ja Johanneksen mukaansa hieman kauemmas. Nuo kolme seurasivat häntä kyselemättä. He aistivat, että jotakin sellaista oli tapahtumassa, mitä he eivät ymmärtäneet. Jeesus, joka oli heidän edessään parantanut sairaita, vaientanut myrskyn ja puhunut voimalla, jollaista he eivät olleet kuulleet kenenkään muun puheessa, kulki yhtäkkiä raskaammin. Kuin jokainen askel olisi kantanut painoa, jota he eivät nähneet.

Lopulta hän kääntyi heidänkin puoleensa.

”Sieluni on kuolemaan asti murheellinen”, hän sanoi. ”Jääkää tähän ja valvokaa minun kanssani.”

Sanat osuivat heihin kovemmin kuin moite. Pietari avasi suunsa kuin aikoisi vielä kerran luvata uskollisuutta, mutta Jeesus oli jo lähdössä. Ei kauas – vain näköetäisyydelle, aivan lähelle – ja silti heidän välilleen aukeni yhtäkkiä etäisyys, jota kukaan ei voinut ylittää.

Jeesus pysähtyi oliivipuun luo. Tuuli kosketti hänen viittaansa. Hopeiset lehdet värisivät hänen yllään, ja maassa makasivat varjot kuin läikkynyt vesi.

Hän polvistui.

Sitten hän heittäytyi kasvoilleen maahan.

Ja sillä hetkellä yö hänen ympärillään syveni.

Ne tulivat hänen luokseen elävinä kuvina, terävämpinä kuin unet tai tavalliset muistot – hellittämättöminä, armottomina.

Hän näki soihtuja puiden välissä.

Hän näki aseistautuneiden miesten askeleet, kuuli metallin kalinaa, kuiskauksia ja käskyjä. Ja heidän joukossaan Juudaksen. Tämän kasvot olivat kalpeat mutta päättäväiset. Hän kulki eteenpäin kuin ihminen, joka oli jo ylittänyt rajan ja pelkäsi nyt katsoa taakseen. Hän lähestyi Jeesusta ja merkitsi hänet miekan tai syytöksen sijasta suudelmalla.
Näyssään Jeesus tunsi Juudaksen huulten kosketuksen kasvoillaan ja tiesi, että tällä merkillä hänet luovutettaisiin vangitsijoille.
”Ystävä”, hänen sisällään kaikui sana, joka hänen olisi lausuttava. Ja se sattui enemmän kuin kahleet.

Kuva vaihtui.

Hän näki ylipapin talon pihan. Tulen. Palvelustytön kasvot liekkien valossa. Pietarin lämmittelemässä vieraiden ihmisten joukossa ja välttelemässä katseita. Hän kuuli kysymyksen: ”Etkö sinäkin ollut hänen kanssaan?”
Ja sitten hän kuuli Pietarin vastauksen.

”En tunne häntä.”

Jeesus sulki silmänsä, mutta näky ei kadonnut.

Toinen kieltäminen. Sitten kolmas. Pietari korotti ääntään, itseään säikähtäneenä, ja vannoi, ettei tuntenut tuota miestä. Silloin kukon kiekuminen kantautui halki yön. Terävänä. Lyhyenä. Kauhistuttavan kirkkaana.
Ja Jeesus näki Pietarin silmät sillä hetkellä, jolloin tämä muistaisi.

Pietarin silmissä hän näki ystävän, jonka oma pelko oli murtanut.

Jeesus värähti.

”Isä”, hän kuiskasi, ”he ovat tomua. He ovat heikkoja. Ja minä rakastan heitä.”

Sitten tuli seuraava kuva.

Piha. Pilkka. Iskujen peittämät kasvot. Ruokokeppi sotilaiden käsissä. Päähän painetut orjantappurat. Väkijoukon huuto, joka aaltoili kuin tuli tuulessa. Kädet, jotka löivät häntä mutta eivät tienneet, kehen koskivat. Suut, jotka pilkkasivat häntä mutta eivät ymmärtäneet, että niiden hengitys oli Jumalan lahja.
Sitten kukkula.

Ristin puu.

Naulat.

Jeesus näki kätensä levitettyinä poikkipuulle. Hän näki raudan asetettuna ranteensa ihoa vasten. Hän näki kohotetun vasaran. Jo ennen kuin isku putosi, hänen ruumiinsa jännittyi kivusta, aivan kuin tulevaisuus olisi kulkenut nykyhetken läpi ja löytänyt hänet jo nyt.
Hänen suustaan pääsi hiljainen voihkaisu.

Hänen otsalleen kohosi hikipisaroita. Ensin kirkkaita, sitten tummempia. Ne valuivat hiusten lomitse ja ohimoita pitkin, raskaina ja punaisina kuin veripisarat. Ne putosivat Getsemanen puutarhan maahan, oliivipuiden juurten väliseen tomuun.
Jeesus vapisi mutta ei paennut.

”Isäni”, hän sanoi niin hiljaa, että vain yö kuuli, ”jos se on mahdollista, menköön tämä malja minun ohitseni.”
Hiljaisuus.

Ei tyhjä hiljaisuus, vaan Isän hiljaisuus, hänen, joka on hengitystä lähempänä eikä silti poista tietä, joka on kuljettava.

Jeesus painoi kämmenensä maahan. Hänen sormensa upposivat multaan. Näyt eivät hellittäneet. Hän näki äitinsä ristin juurella. Hän näki rakastamansa opetuslapsen seisomassa tämän vierellä. Hän näki ihmiset, jotka käänsivät kasvonsa pois. Hän näki taivaan, joka peittyisi pilviin. Hän näki, kuinka hänen ruumiinsa kohottautuisi kouristellen saadakseen ilmaa. Hän näki janon. Hän näki hylätyksi tulemisen. Hän näki kuoleman. Ja hän näki Magdalan Marian koskettamassa kolmella sormella hänen naulan lävistämää rannettaan.
Ja silti kaiken takana hän näki vielä jotakin muuta.

Hän näki sen vain hämärästi, kuin ohuen valojuovan yön reunalla.

Hän näki kasvoja, joita ei vielä ollut olemassa. Kaukaisten aikojen ja maiden ihmisiä. Hän näki syntisiä, jotka itkisivät syyllisyyttään. Hän näki sairaita, jotka tarrautuisivat hänen nimeensä. Hän näki murtuneita, jotka löytäisivät hänen haavoistaan toivon. Hän näki Pietarin, joka lankeemuksensa jälkeen nousisi vielä kerran. Hän näki opetuslapset, jotka hajaantuisivat ja palaisivat sitten takaisin. Hän näki, että rakkaus voi kulkea petoksen, pelon ja kuolemankin läpi – jos se ei lakkaa olemasta rakkautta.
”Ei niin kuin minä tahdon”, hän sanoi lopulta, ”vaan niin kuin sinä tahdot.”

Kun hän lausui sen, kipu ei lakannut hänen ruumiissaan. Pelko ei kadonnut. Lähestyvä hetki ei väistynyt hänen luotaan. Mutta hänen sisällään lujittui rauhallinen kuuliaisuus, joka ei ollut tappio vaan lahja.
Hän kohotti päänsä.

”Isä”, hän pyysi, ”anna minulle voimaa rakastaa heitä loppuun asti. Anna minulle voimaa olla kiroamatta niitä, jotka lyövät minua. Anna minulle voimaa katsoa Pietaria armahtavasti. Anna minulle voimaa ottaa Juudaksen suudelma vastaan ilman vihaa. Anna minulle voimaa kantaa ristiä, kun ruumiini lyyhistyy. Anna minulle voimaa pysyä Poikanasi silloinkin, kun näytän Jumalan hylkäämältä ihmiseltä.”
Silloin tuuli liikahti puutarhassa. Oliivien lehdet havisivat, aivan kuin näkymätön käsi olisi kulkenut hänen ylitseen. Jeesus hengitti raskaasti mutta tasaisemmin. Veriset pisarat hänen otsallaan jäähtyivät hitaasti.
Kun hän palasi opetuslastensa luo, hän löysi heidät nukkumasta.

Pietarin pää oli painunut alas, Jaakob oli unessaan vaiti ja Johannes hengitti levottomasti, aivan kuin lähestyvä kauhu olisi koskettanut häntäkin. He olivat surun uuvuttamia. Ruumiiltaan heikkoja. Ihmisiä.
Jeesus katseli heitä hetken.

”Ettekö siis jaksaneet valvoa kanssani edes yhtä tuntia?” hän kysyi.

Siinä ei ollut vain moitetta. Siinä oli ihmisen tuska, kun hän oli jäänyt yksin kaikkein vaikeimmalla hetkellä. Mutta myös hänen hellyytensä, hänen, joka oli tuntenut heidän heikkoutensa jo ennen kuin he itse olivat sen myöntäneet.
”Valvokaa ja rukoilkaa”, hän sanoi, ”ettette joutuisi kiusaukseen. Henki on kyllä altis, mutta liha on heikko.”
Sitten hän kääntyi jälleen puutarhan pimeyteen.

He tiesivät vain, että hän meni rukoilemaan.

Mutta hän tiesi kulkevansa kohti hetkeä, joka jo lähestyi tietä pitkin soihtujen kanssa.

Kirjailijan huomautuksia luvusta:

Teksti pohjautuu suurelta osin Uuden testamentin kuvaukseen Getsemanen puutarhan tapahtumista. Jeesuksen näyt tulevaisuudesta on lisätty.

2. Maa: Juudaksen suudelma II

Kun hän lähestyi Jeesusta puutarhassa, yö muurin luona palasi niin rajusti, ettei hän hetkeen nähnyt sotilaita eikä soihtuja.
Hän seisoi taas Jeesuksen edessä. Tunsi taas oman hengityksensä. Kuuli taas: riittää.

Mutta tällä kertaa hänen takanaan oli aseistautuneita miehiä.

”Terve, rabbi”, hän sanoi.

Jeesus katsoi häntä, ja Juudas ymmärsi, että tämä tiesi ylipapeista ja hopeasta, mutta ennen kaikkea ymmärsi, miksi hän oli valinnut juuri tämän merkin.
Juudas suuteli häntä.

Tällä kertaa se oli ulkoisesti tyynempää. Lyhyttä, julkista, tavan mukaista. Mutta juuri siksi kauheampaa. Ensimmäinen suudelma oli ollut intohimon hairahdus. Tämä oli sen kuollut kaksonen: ei enää pyyntö tulla hyväksytyksi, vaan uhrin merkitseminen.
Jeesus sanoi:

”Juudas, suudelmallako sinä kavallat Ihmisen Pojan?”

Ja Juudas kuuli lauseessa toisenkin, lausumattoman:

Silläkö samalla, minkä jouduin kerran sinulta epäämään, sinä nyt kavallat minut?

Juudas astui taaksepäin.

Hän odotti voitontunteen heräävän sisällään. Edes pienen. Edes katkeran. Mutta mitään ei tullut. Vain tyhjyys, johon hän alkoi pudota.

Kirjailijan huomautuksia luvusta:

Teksti pohjautuu suurelta osin Uuden testamentin kuvaukseen tapahtumasta. Juudaksen sisäiset pohdinnat on lisätty ja kuviteltu niin, että ne sopivat yhteen kirjan muun sisällön kanssa.

3. Elarion: Elarionin Aurinko

Elarionin keskiosien yllä aurinko nousi hitaasti, aivan kuin sekin olisi tarvinnut hetken katsellakseen maailmaa, joka oli viime vuosisatoina muuttunut sen alla enemmän kuin kukaan oli osannut kuvitella.

Sitä kutsuttiin yksinkertaisesti Elarionin Auringoksi. Vanhoissa kielissä sillä oli monta nimeä, seleniittien lauluissa sen nimi soi pehmeänä kuin metsän hengitys, veyranien navigointikartoissa se merkittiin täsmällisellä spektrikoodilla ja aureliaanien sukukronikoissa siitä kirjoitettiin silmänä, joka muisti kaikki suvut. Mutta useimmille se oli vain aurinko. Valo kaupunkien yllä, lämpö merien yllä, hohde kiertoradalla kulkevien renkaiden metallireunoilla.
Korkeuksista katsottuna Elarion näytti planeetalta, joka ei enää voinut olla haavoittuva.

Sen valtameriä yhdisti kelluvien energiakenttien verkosto. Mantereiden yllä leijui liikennekerroksia, joissa rahtivirrat, matkustajamoduulit, autonomiset alukset ja pelastusjärjestelmät liikkuivat äänettömästi. Planeetan yöpuolella ei ollut paikkaa, joka olisi sammunut kokonaan. Kaupungit loistivat kuin valtavan elävän olennon hermosto.

Päiväntasaajan ympäri kaartui laajana kehänä kiertoratarengas. Se ei ollut yhtenäinen kuin lapsen piirtämä ympyrä. Se koostui tuhansista asemista, telakoista, kaivostoiminnan solmukohdista, tutkimuspuutarhoista ja energia-ankkureista. Niiden välissä liikkui automatisoitujen alusten laivastoja kohti Thaeronia, tähtijärjestelmän toista planeettaa.

Thaeron oli ollut aikoinaan vain kova pallo ohuen taivaan alla. Siellä oli vettä, mutta ei tarpeeksi. Siellä oli ilmakehä, mutta sitä ei voinut hengittää sellaisenaan. Siellä oli liian pitkään kestävä yö ja aavikoita, joilla tuuli käyttäytyi kuin vihollinen. Silti elarionilaiset olivat jo vuosisatoja sitten päättäneet, etteivät jättäisi sitä kuolleeksi.
Ensin he lähettivät sinne koneita.

Sitten asemia.

Sitten kaupunkeja kupolien alle.

Sitten suljettuja puutarhoja ja metsäkupoleja.

Ja lopulta lapsia, jotka syntyivät Thaeronilla kupolien alla ja pitivät sen kovaa valoa luonnollisena.

Juuri Thaeron opetti Elarionin ajattelemaan kosmisesti hyvin käytännöllisestä syystä: sivilisaatiolla, jonka ulottuvilla oli toinen maailma, ei ollut oikeutta jäädä sidotuksi vain

yhteen. Thaeron oli varahengitys. Raaka-ainevaranto. Tulevaisuuden laboratorio. Paikka, jonne voitiin siirtää kokonaisia teollisuudenaloja, kokonaisia tutkimusohjelmia, kokonaisia unelmia eloonjäämisestä.
Ja niin Elarion kasvoi.

Se kasvoi nopeasti.

Ehkä liian nopeasti.

Viimeisten kahdensadan vuoden aikana sen asukkaat olivat oppineet parantamaan tauteja, jotka olivat ennen tyhjentäneet kaupunkeja. He kasvattivat ruokaa suljetuilla tiloilla, rakensivat autonomisten koneiden avulla ja siirsivät vettä mantereiden poikki. He pystyivät uudistamaan vaurioituneita elimiä, jos potilaalla oli aikaa ja ruumis kesti pitkän hoidon. Siksi kuolema alkoi joidenkin tutkijoiden silmissä näyttää ongelmalta, jota he ehkä vielä joskus ymmärtäisivät paremmin; sairaaloissa se oli silti yhä todellinen.

Tekoäly työskenteli sairaaloissa, kouluissa, liikenteessä ja rahoitusverkoissa. Se osasi nopeasti löytää säännönmukaisuuden saamistaan tiedoista. Eri järjestelmät kuuluivat kuitenkin eri valtioille ja instituutioille. Paraskaan malli ei voinut vertailla tietueita, joihin sillä ei ollut käyttöoikeutta, eikä tarkinkaan laskelma korvannut ihmistä, jonka oli allekirjoitettava päätös.
Elarionilla oli noin yhdeksän miljardia asukasta.

Kolme suurta haaraa.

Aureliaanit.

Seleniitit.

Veyranit.

He olivat elarionilaisia, kaikki. He jakoivat planeetan, kaupungit, historian, koulut, rakkaudet, ristiriidat, lait ja yhteiset katastrofit. Heidän eronsa ulottuivat kuitenkin kulttuuria ja politiikkaa syvemmälle; ne oli kirjoitettu ruumiin sisäiseen rakenteeseen, perimään ja siihen, miten tietyt ominaisuudet siirtyivät sukupolvelta toiselle.
Aureliaanien silmissä oli kultainen kehä.

Sitä ei aina näkynyt. Se tuli esiin tietynlaisessa valossa, kuumeessa, syvässä keskittymisessä, kivussa tai hetkinä, jolloin ihminen kosketti oman itsensä rajoja. Aureliaaneille se oli jatkuvuuden merkki. Runoilijoille todiste siitä, että sielulla on valosta tehty reuna. Lääkäreille geneettinen ilmiö. Poliitikoille arkaluonteinen identiteettikysymys. Joillekin ihmisille ikivanha syy epäluuloon.

Seleniitit tunnettiin kyvystään aistia järjestelmien tasapaino. He olivat vahvoja lääketieteessä, psykologiassa, ekologisissa verkostoissa sekä maiseman, veden ja traumojen parissa tehtävässä työssä. He eivät pitäneet siitä, että heitä sanottiin lempeiksi. Lempeys oli vain pintaa. Sen alla piili usein juurten kovuus.

Veyranit olivat järjestäjiä. Hallinnoijia, strategeja, neuvottelijoita, instituutioiden rakentajia. Monissa valtioissa heillä oli vahva asema pankkiverkostoissa, konsortioissa, johtokunnissa, liikennejärjestelmissä ja osassa planeetan ulkopuolisia rakenteita. Olisi ollut epäoikeudenmukaista sanoa heitä vallanhimoisiksi. Täsmällisempää oli sanoa, että he olivat ymmärtäneet vallan kielen hyvin varhain eivätkä olleet koskaan unohtaneet sitä.
Elarion ei ollut yhtenäinen.

Sillä oli neljäkymmentä valtiota. Jotkin olivat yhtä vanhoja kuin kirjoitustaito, toiset olivat syntyneet vasta muutamaa sukupolvea aiemmin. Lähes jokaisella oli oma valuuttansa, oma keskuspankkinsa, omat verosääntönsä, omat kirjanpidolliset poikkeuksensa ja omat käsityksensä vapaudesta.

Jotkin pienimmistä valtioista olivat tehneet pienestä pinta-alastaan liiketoimintamallin. Niillä ei ollut suuria kaupunkeja, tehtaita eikä tutkimuskeskuksia. Niillä oli matalat verot, suljetut omistajarekisterit ja lait, joiden mukaan salaisuus oli valtion tarjoama palvelu. Arvo syntyi muualla, ihmiset työskentelivät muualla ja koneet tuottivat muualla, mutta paperilla voitto syntyi juuri niissä. Elarionilta eivät paenneet tehtaat. Siltä pakeni se perusta, josta koulut, sairaalat ja kansalaisten yhteinen osuus piti maksaa.
Suurin sekä teknologisesti ja poliittisesti vaikutusvaltaisin valtio oli Unioni.

Sen pääkaupunki oli Nitra. Joelle ja seitsemälle kukkulalle rakennettu kaupunki.

Nitrassa päätettiin usein asioista, jotka näyttäytyivät kansallisina mutta koskettivat todellisuudessa koko planeettaa. Nitrassa sijaitsivat rahoitusneuvostot, suurimmat laskentakeskukset, diplomaattikunnat, terveydenhuollon konsortiot, pankkiverkon solmukohdat ja arkistot, joihin edes kaikki ministerit eivät päässeet.
Kiertoradalta katsottuna Elarion näytti menestykseltä.

Lähempää katsoessaan ihminen näki halkeamat.

Tekoäly tuotti enemmän kuin ihmiset pystyivät kuluttamaan, mutta suuri osa väestöstä menetti perinteisen työnsä nopeammin kuin yhteiskunta kykeni antamaan heidän elämälleen uuden merkityksen. Tuotanto kasvoi, mutta tuotantojärjestelmien omistus keskittyi. Poliitikot puhuivat yleisestä perustulosta, mutta kukaan ei osannut rehellisesti vastata siihen, minkä pohjalta se oli laskettava, kuka ilmoitti todelliset voittonsa

ja kuka päätti ihmisen osuudesta maailmassa, jossa ihminen ei enää tuottanut omien käsiensä työllä.

Lääketieteen edistys lupasi yhä pidempää elämää ja kenties joskus elämää, jolla ei juuri olisi luonnollista loppua. Toistaiseksi kysymyksiä esitettiin vain hiljaa: mitä sivilisaatiolle tapahtuisi, jos ihmisiä syntyisi edelleen mutta vähitellen he lakkaisivat kuolemasta?
Vallanpitäjät puhuivat turvallisuudesta.

Kansalaiset puhuivat vapaudesta.

Pankit puhuivat yksityisyydestä.

Valtiot puhuivat suvereniteetista.

Ja kaikkien noiden sanojen alla virtasi raha.

Osa näkyvästi. Suurin osa ei.

Siihen kätkeytyi tuleva romahdus.

Tuleva romahdus ei johtunut älyn puutteesta. Elarionilla oli sitä enemmän kuin millään aiemmalla sivilisaatiolla.
Koneistakaan ei ollut pulaa; ne osasivat ennustaa myrskyjä, epidemioita, markkinoiden liikkeitä ja kaupunkien jännitteitä.
Eikä moraalisia sanoja ollut vähän. Niitä oli liikaa.

Sen heikkous oli muualla.

Valta oli oppinut liikkumaan niin, ettei siitä jäänyt näkyvää varjoa.

Ja kun vallasta ei jää varjoa, tavalliset ihmiset luulevat, ettei heidän ja valon välissä seiso kukaan.

Sinä vuonna, josta tämä tarina alkaa, Elarionin Aurinko nousi planeetan ylle, joka luuli suurimpien vaarojen kuuluvan jo menneisyyteen.
Thaeronilla avattiin uusia kupoleja.

Nitrassa valmistauduttiin suureen keskusteluun yleisestä perustulosta, UBI:sta.

Davionien aureliaanisessa talossa eräs mies vastusteli jälleen sitä, että häntä kutsuttiin ihmeiden perilliseksi.

Eräs nainen pohti, lähtisikö ikiajoiksi miehen luota, jota oli jo oppinut pelkäämään.

Eräs sisar, jolla ei ollut kultaista kehää, katseli rahoitustietoja ja tunsi, että niistä puuttui jotakin, minkä olisi pitänyt näkyä.

Ja eräs veyrani, joka oli sekoittanut rakkauden omistamiseen, ei vielä tiennyt antavansa jonakin päivänä tuskalleen budjetin.
Maailma oli kaunis.

Ja juuri siksi kukaan ei halunnut uskoa, että se voisi murtua.

Kirjailijan huomautuksia luvusta:

Kaikki, mitä kirja kuvaa Elarionin tapahtumista, on fiktiota. Humanoidisten sivilisaatioiden olemassaolo muilla planeetoilla on kuitenkin mielestäni erittäin todennäköistä. Ja monet niistä jakavat luultavasti pääpiirteissään hyvin samanlaisen kohtalon kuin ihmiskunta Maassa.

4. Maa: Magdalan Maria

Magdala sijaitsi veden äärellä, ja vettä oli siellä kaikkialla.

Sitä oli verkoissa, jotka kimaltelivat aamuisin rannalla. Sitä oli kalastajien käsissä, kun he ravistelivat sitä köysistä ja hiuksistaan. Sitä oli saviastioissa, joita naiset kantoivat kujilla jo ennen auringonnousua. Sitä oli ilmassa, järven suolaisessa hengityksessä, lintujen huudoissa ja kalan hajussa, joka takertui kaupunkiin kuin toinen iho.
Ja silti Mariasta tuntui, että hänellä oli jano.

Hänen janonsa oli syvemmällä kuin kurkussa tai ruumiissa; se oli raastava, herätti hänet keskellä yötä ja pakotti istumaan pimeässä, kuuntelemaan omaa hengitystään ja odottamaan, nousisiko siitä jälleen vieras ääni.
Magdalassa hänestä puhuttiin hiljaa.

Jotkut sanoivat häntä sairaaksi. Toiset kirotuksi. Toiset sanoivat, että hänelle oli tapahtunut jotakin, mitä naiselle ei olisi saanut tapahtua, ja että siitä lähtien hänen sielunsa oli harhaillut talossa kuin savu. Lapset pelkäsivät häntä, naiset tekivät hänen edessään ristinmerkin ja miehet olivat kuin eivät näkisi häntä. Kun hän kulki torin poikki, keskustelut vaimenivat. Kun hän kohotti katseensa, ihmiset käänsivät kasvonsa pois.
Ja Maria oppi kulkemaan niin, ettei ollut kenenkään tiellä.

Mutta hänen sisällään oli äänekästä.

Aina ne eivät olleet ääniä. Joskus ne olivat vain puuskia, kuin tuuli olisi iskenyt oveen. Joskus hänestä tuntui, etteivät hänen ajatuksensa olleet hänen omiaan. Että hänen sisällään istui monta olentoa ja jokainen tahtoi jotakin muuta. Yksi nauroi. Yksi itki. Yksi kuiskasi hänelle, että Jumala oli hylännyt hänet. Yksi pakotti hänet muistamaan asioita, jotka hän tahtoi unohtaa. Yksi pelkäsi ihmisiä. Yksi halveksi heitä. Yksi tahtoi juosta veteen eikä palata.
Ja seitsemäs vaikeni.

Se oli pahin.

Se istui syvällä hänen sisällään, äänettömänä ja nimettömänä, ja vain odotti. Kun se tuli, Maria ei tuntenut mitään. Ei kipua, ei häpeää, ei pelkoa. Vain tyhjyyttä. Aivan kuin joku olisi ottanut hänen sydämensä ja jättänyt rintaan ontelon, jonka läpi puhalsi kylmä tuuli.

Sinä päivänä hän kuuli Jeesuksesta jo ennen kuin näki tämän.

Hän oli tullut Kapernaumista päin, ihmiset sanoivat. Hän opetti synagogissa. Hän puhui Jumalan valtakunnasta, mutta ei niin kuin lainopettajat. Hän paransi sairaita. Kosketti epäpuhtaita. Söi niiden kanssa, joita hurskaat ihmiset eivät tahtoneet pöytäänsä. Ja jotkut sanoivat hänen käskevän pahoja henkiä ja niiden tottelevan häntä.
Ensin Maria naurahti sille.

Ei ääneen. Vain sisimmässään. Katkerasti.

Taas yksi pyhä mies, hän ajatteli. Taas yksi, joka puhuisi synnistä, katumuksesta ja puhtaudesta ja joka hänet nähdessään vetäisi viittansa helman sivuun, ettei hänen kaltaisensa nainen koskisi siihen.
Hän ei lähtenyt Jeesuksen luo.

Ainakin niin hän luuli.

Mutta kun kaupunki iltapäivällä lähti liikkeelle rantaa kohti, hän lähti sen mukana. Ensin vain nähdäkseen, miksi kaikki tungeksivat samaan suuntaan. Sitten siksi, että väkijoukko kuljetti häntä. Ja lopulta siksi, että jokin hänen sisällään – ei ääni, ei demoni, pikemminkin kauan sitten unohdettu jäänne hänen omasta tahdostaan – halusi kuulla edes yhden lauseen, joka ei kuulostaisi tuomiolta.
Jeesus seisoi lähellä vettä.

Hän ei ollut sellainen kuin Maria oli kuvitellut. Hänen yllään ei ollut mitään, mikä olisi erottanut hänet muista galilealaisista miehistä. Hänen sandaalinsa olivat pölyiset. Viittansa tavallinen. Kasvonsa matkan ja auringon väsyttämät. Hänen vierellään seisoi miehiä, joista jotkut Maria tunnisti puheen ja käsien perusteella kalastajiksi. Yksi oli roteva, katseeltaan levoton. Toinen nuorempi, hiljainen, aivan kuin tallentaisi kaiken muistiinsa.
Siellä oli myös naisia.

Se yllätti hänet. He eivät olleet syrjässä, eivät vain kuuntelijoina joukon laidalla. He seisoivat lähellä. Yhdellä oli hyvän talon naisen ryhti, toinen kantoi leipäkoria, kolmas keskusteli opetuslasten kanssa niin luontevasti kuin olisi kuulunut heidän joukkoonsa.
Jeesus puhui kylväjästä.

Jyvästä, joka putosi tielle, kalliolle, ohdakkeiden sekaan ja hyvään maahan. Maria kuunteli, ja hänestä tuntui, että jokainen sana putosi eri paikkaan. Jotkin hänen sisimpänsä kovuuteen. Jotkin mataliin kohtiin, joissa mikään ei pysynyt hengissä. Jotkin pelon ohdakkeisiin. Ja yksi – yksi ainoa – jonnekin syvemmälle.

”Jolla on korvat kuulla”, Jeesus sanoi, ”se kuulkoon.”

Silloin hän huomasi Marian.

Mutta ehkä se ei ollut täsmällisesti sanottu. Ehkä hän oli huomannut tämän jo aiemmin, ennen kuin Marian katse kohosi tomusta. Ehkä hän oli nähnyt tämän heti siitä hetkestä, kun väkijoukko liikahti ja Maria joutui niiden ihmisten keskelle, jotka olivat oppineet kiertämään hänet niin kuin tiellä lojuva kivi kierretään.

Jeesus vaikeni kesken lauseen.

Hänen vierellään seisova Pietari kumartui häntä kohti kuin kysyäkseen, pitäisikö hänen jatkaa. Johannes katsoi samaan suuntaan kuin Mestari. Muutamat väkijoukossa kääntyivät myös.

Maria aisti sen ennen kuin ymmärsi.

Katseen.

Katse, jolla Jeesus katsoi häntä, ei muistuttanut mitään, mitä hän oli Magdalassa tuntenut. Siitä puuttuivat pelko, vastenmielisyys, uteliaisuus ja puhtaiden ihmisten ylemmyydentuntoinen sääli, joka saattoi joskus olla halveksuntaa julmempaa.

Tämä katse ei etsinyt häntä paljastaakseen hänet.

Tämä katse tunsi hänet.

Ja juuri siksi hän halusi paeta sitä.

Jeesus seisoi lähellä vettä ja katsoi häntä. Sillä hetkellä hän ikään kuin lakkasi kuulemasta kalastajien huutoja, väkijoukon kohinaa, aaltojen loisketta ja opetuslastensa levottomia kysymyksiä. Kaikki etääntyi, ja hänen eteensä jäi vain nainen viitan laskoksissa, kädet vartalon vierelle kätkettyinä, hartiat hieman koholla kuin hän odottaisi yhä iskua.

Hän näki naisessa kärsimyksen.

Se oli ilmeistä.

Hän näki pimeyden, joka oli takertunut tämän sieluun kuin se olisi tämän omaa ihoa. Hän näki rikkirevityt yöt, häpeän, pelon, vihan, tyhjyyden. Hän näki seitsemän varjoa, jotka riitelivät naisen sisällä tämän nimestä.

Mutta ennen kaikkea sitä hän näki jotakin muuta.

Läheisyyden.

Se tuli äkkiä ja hiljaa. Niin kuin ihminen astuu vieraaseen taloon ja tuntee tuoksun, jonka tunsi lapsena. Niin kuin laulussa soi sävel, jota hän ei ole kuullut vuosiin, ja silti hän

tietää, miten laulu jatkuu. Jeesus katsoi naista, ja hänen sisällään liikahti jotakin muistoa vanhempaa.
Hän ei osannut nimetä sitä ihmisten sanoin.

Oli kuin heidän sielunsa olisivat joskus hipaisseet toisiaan siinä valossa, josta ihmiset tulevat maailmaan, ja nyt tunnistaneet hetkeksi toisensa tomun, sairauden, häpeän ja ihmisruumiiden läpi.
Magdalan Maria.

Kukaan ei ollut vielä lausunut tuota nimeä, ja silti hänestä tuntui, että hän tiesi sen.

Ei niin kuin ihminen tietää kuulemansa nimen. Pikemminkin niin kuin paimen tuntee yöhön eksyneen lampaan äänen. Niin kuin äiti tuntee lapsensa askeleet oven takana. Niin kuin Jumala tuntee ihmisen jo ennen kuin ihminen oppii lausumaan oman nimensä.
Maria seisoi väkijoukossa ja taisteli itseään vastaan.

Jeesus näki hänen huultensa liikahtavan hieman, vaikka hän ei puhunut. Näki sormien puristuvan kankaan ympärille. Näki jonkin nousevan hänessä vastustamaan jo ennen kuin Jeesus oli puhutellut häntä.
Ja silti – kaiken alla – oli hän itse.

Sairauden, häpeän ja kaikkien ihmisten hänelle antamien nimien alla Jeesus näki yksinkertaisesti hänet.

Ja juuri tämän kätketyn Marian hän tunsi heti läheiseksi.

Se oli läheisyyttä, jota hän ei kyennyt selittämään.

Niin että se sattui.

Sillä siinä hetkessä hän ei nähnyt vain naisen nykyisiä kasvoja. Hän näki kuin varjoja teistä, joita nainen ei ollut kulkenut ja jotka silti olivat hänessä. Hän näki tytön veden äärellä, vielä vapaana sanoista, jotka ihmiset myöhemmin liimaisivat hänen ihoonsa. Hän näki naisen, joka heräsi öisin kauhuun eikä tiennyt, kuuluiko ääni hänen päässään hänelle itselleen vai jollekin vieraalle. Hän näki tämän tulevaisuuden, vaikka se ei ollut vielä koittanut: hänen askeleensa Jeesuksen jäljessä, hänen leipää kantavat kätensä, hänen kasvonsa ristin juurella, hänen itkunsa haudalla.
Ja tuossa kaukaisessa tulevaisuudessa – puutarhassa, vielä pimeän aikaan – hän näki naisen jälleen.

Tämä seisoisi surun murtamana ja luulisi menettäneensä viimeisenkin valon. Hän etsisi Jeesusta kuolleiden joukosta. Ja Jeesus kutsuisi häntä jälleen nimeltä.

Maria.

Nimi soi hänen sisällään jo nyt.

Jo ennen kuin hän lausui sen ääneen.

Hän astui naista kohti.

Silloin tämän silmät kohosivat äkkiä. Heidän katseensa kohtasivat.

Maria jähmettyi.

Hän oli tottunut ihmisten katseisiin. Pelkoon. Tuomioon. Miesten uteliaisuuteen. Naisten halveksuntaan. Niiden katseeseen, jotka haluavat auttaa mutta edellyttävät ensin, että kärsivä ihminen näyttää siltä, millaiseksi he itse kärsimyksen kuvittelevat.
Tämä katse oli toisenlainen.

Se ei tunkeutunut häneen väkisin. Ei tarkastellut häntä. Ei etsinyt tahraa, jonka voisi nimetä. Ei punninnut hänen syyllisyyttään. Ei arvioinut hänen hintaansa.
Se tunsi hänet.

Se oli kaikkein kauheinta.

Ja kaikkein kauneinta.

Mariasta tuntui äkkiä, ettei tämän miehen edessä voinut piiloutua. Ei siksi, että mies olisi tahtonut paljastaa hänet väkijoukolle, vaan siksi, että tämän edessä hänen olisi lakattava piiloutumasta myös itseltään. Ja se oli pahempaa kuin kaikki Magdalan halveksivat katseet.
Hän perääntyi askeleen.

”Ei”, hän kuiskasi.

Jeesus pysähtyi.

”Älä pelkää.”

Sanat osuivat häneen odottamattomalla voimalla. Kuinka monta kertaa ihmiset olivatkaan käskeneet häntä olemaan pelkäämättä? Mutta aina se oli tarkoittanut: rauhoitu, sillä sinä pelotat meitä. Tai: hillitse itsesi, sillä sinä häiritset meitä. Tai: ole hiljaa, sillä emme tiedä, mitä sinulle tekisimme.
Hänen suussaan ne tarkoittivat jotakin muuta.

Älä pelkää, sillä minä tunnen sinut.

Älä pelkää, sillä sinä et ole vain tätä.

Älä pelkää, sillä se, mikä pitää sinua vallassaan, ei ole vahvempi kuin Hän, joka kutsuu sinua.

Maria värähti.

”Sinä et tunne minua”, hän sanoi.

Jeesus katsoi häntä pitkään, hiljaisella varmuudella, joka herätti hänessä muiston jostakin, mitä hän ei ollut koskaan kokenut.
”Tunnen”, hän sanoi.

Väkijoukko heidän ympärillään hiljeni.

”Mistä?” Maria kysyi.

Hänen äänessään oli uhmaa, mutta sen alla pyyntö.

Jeesus ei vastannut heti.

Hän katsoi järvelle. Tuuli kulki vedenpinnan yli ja särki valon tuhanneksi pieneksi kipinäksi. Sitten hän kääntyi jälleen naisen puoleen.
”Sieltä”, hän sanoi hiljaa, ”mistä Jumala kutsuu jokaista ihmistä nimeltä jo ennen tämän syntymää.”

Maria ei ymmärtänyt sanoja, mutta hän ymmärsi äänensävyn.

Ja sillä hetkellä, aivan odottamatta, hänen sisällään heräsi muisto ilman kuvaa. Hänestä tuntui, että hän oli joskus ennenkin seissyt tämän miehen edessä – jossakin Magdalan, järven ja tämän elämän ulkopuolella, elämän, joka oli liian ahdas ja tuskallinen sellaiselle valolle.
Aivan kuin hänen sielunsa olisi tuntenut miehen ennen hänen silmiään.

Ja juuri sitä hänen sisällään oleva pimeys ei kestänyt.

Ensin häntä alkoi huimata. Sitten kurkkua kuristi. Väkijoukko etääntyi yhtäkkiä, vaikka seisoi hänen ympärillään. Äänet särkyivät teräviksi sirpaleiksi: lapsen nauru, kankaan kahina, aaltojen loiske, miehen yskä, hänen oma sydämenlyöntinsä.
Ei nyt, hän ajatteli.

Ei täällä.

Hän tahtoi lähteä, mutta jalat eivät totelleet. Hänen vieressään seisova nainen huomasi hänen kalpenevan ja väistyi. Joku lausui hänen nimensä. Toinen sanoi jotakin demoneista. Tila hänen ympärillään avautui yhtä nopeasti kuin vesi väistyy kiven tieltä.
Ja sitten tuli ääni.

Ei Jeesuksen.

Vaan se hänen sisällään.

”Pois”, Maria kuiskasi, mutta ei tiennyt, sanoiko sen väkijoukolle, itselleen vai sille, mikä hänen sisällään nousi.

Hänen kätensä alkoivat vapista. Hän tahtoi piilottaa ne viittansa alle, mutta oli jo liian myöhäistä. Ihmiset perääntyivät. Hän näki pelon heidän kasvoillaan. Sen tutun pelon, joka oli seurannut häntä vuosikaudet. Pelon, joka sanoi hänelle: Näetkö? Tämä sinä olet. Tällainen sinä olet ikuisesti.

Sitten Jeesus kulki väkijoukon läpi.

Kenenkään ei tarvinnut tehdä hänelle tietä. Ihmiset väistyivät itsestään.

Maria laski katseensa. Hän ei tahtonut nähdä miehen kasvoja. Ei tahtonut nähdä vastenmielisyyttä. Sääli olisi vielä pahempaa.

Jeesus pysähtyi hänen eteensä.

”Katso minua”, hän sanoi.

Hänen äänensä ei ollut kova. Ei myöskään pehmeä. Se oli vakaa, aivan kuin hän olisi seissyt jollakin, mikä ei liiku.

Maria ei nostanut päätään.

”En voi”, hän kuiskasi.

”Miksi?”

Maria naurahti. Lyhyesti, särkyneesti.

”Koska sinä näet ne.”

”Ketkä?”

”Ne, jotka ovat minussa.”

Hetken oli hiljaista.

Sitten Jeesus sanoi:

”Minä näen sinut.”

Sanat osuivat Mariaan rajummin kuin huuto.

Minä näen sinut.

Minä näen sinut. Sairauden, häpeän, äänien ja sen tarinan alta, jota kaupunki sinusta kertoi.

Sinut.

Maria kohotti silmänsä.

Jeesus katsoi häntä ilman uteliaisuutta, pelkoa ja vastenmielisyyttä. Ja juuri siksi se oli sietämätöntä. Jos hän olisi tuominnut Marian, tämä olisi tiennyt, mitä tehdä. Jos hän olisi väistynyt Marian edestä, hän olisi vahvistanut sen maailman, jonka Maria tunsi. Mutta hän seisoi siinä. Lähellä. Rauhallisena. Aivan kuin ei näkisi Mariassa turmion paikkaa vaan taistelukentän, jolle oli tullut pelastamaan jonkun.

”Älä tule lähemmäs”, Maria sanoi.

”Miksi?”

”Minä satutan sinua.”

”Et”, hän sanoi.

”Et sinä sitä tiedä.”

”Tiedän.”

Silloin Marian sisällä nousi vastarinta. Ei hänen omansa. Vanha, raivokas, eläimellinen. Hänen suunsa avautui, mutta siitä tulleet sanat eivät olleet pyyntö.

”Mitä sinä meistä tahdot, Jeesus Nasaretilainen?”

Väkijoukko henkäisi.

Maria kuuli oman äänensä eikä samalla tuntenut sitä. Häpeä tulvahti häneen kuin kuuma veri. Hän tahtoi heittäytyä maahan, peittää suunsa, kadota. Mutta Jeesus ei liikahtanut.

”Riittää”, hän sanoi.

Tuo yksi sana oli hiljainen, mutta Mariasta tuntui, että koko taivas kulki sen läpi.

Jotkut odottivat huutoa. Manaamista. Suurta elettä. Jotakin, mistä voisi kertoa illalla nuotion ääressä.

Mutta Jeesus vain seisoi hänen edessään ja puhui sillä arvovallalla, jolla puhuu ihminen, joka ei pyydä pimeydeltä lupaa.

”Te ette enää asu hänessä.”

Maria taipui kumaraan kuin joku olisi laskenut hänen hartioilleen raskaan kiven. Hänen kurkustaan purkautui itku, sitten huuto, sitten ei mitään. Hän vajosi polvilleen. Hän nojasi käsillään maahan. Tomu tarttui hänen kämmeniinsä. Hän tunsi, miten äänet hänen sisällään sammuivat yksi toisensa jälkeen.

Ensimmäinen vastusti vihalla.

Toinen pilkalla.

Kolmas pelolla.

Neljäs muistoilla.

Viides häpeällä.

Kuudes epätoivolla.

Ja seitsemäs – se vaikeneva – piti pintansa pisimpään. Se ei sanonut mitään. Veti häntä vain takaisin tyhjyyteen, tuttuun kylmyyteen, jossa ei tarvitse toivoa, koska toivo on vain toisenlaista kipua.
Jeesus polvistui hänen viereensä.

”Maria”, hän sanoi.

Hänen nimensä.

Jeesus lausui vain hänen nimensä, ilman lisänimiä, syytöksiä ja kaikkea sitä, mitä muut olivat siihen vuosien ajan liittäneet.
Maria.

Ja sillä hetkellä viimeinenkin tyhjyys hänen sisällään repesi.

Se ei ollut huuto. Pikemminkin sisäänhengitys. Ensimmäinen todellinen hengenveto vuosiin.

Hän tunsi järven tuoksun. Tomun käsiensä alla. Auringon lämmön niskassaan. Hän kuuli linnut. Ihmiset. Aallot. Ja kaiken alla hiljaisuuden – ei seitsemännen demonin kuollutta hiljaisuutta, vaan myrskyn jälkeisen hiljaisuuden, jossa voi elää.
Hän purskahti itkuun.

Hän itki sillä helpotuksella, jolla itkee ihminen, jolle joku on avannut lukitun huoneen ja sanonut: Tule ulos. Sinun ei enää tarvitse jäädä sisään.
Jeesus ei heti laskenut kättään hänen päänsä päälle. Hän pysyi Marian vierellä ja odotti, kunnes tämän hengitys tasaantui.

Sitten hän kosketti Marian olkapäätä veljen mutkattomuudella.

”Olet vapaa”, hän sanoi.

Maria ei ymmärtänyt sitä.

Vapaus oli sana miehille, joilla ei ollut velkoja. Kansoille, jotka eivät olleet Rooman vallan alla. Järven yllä lentäville linnuille. Ei hänelle.
”Mitä minun nyt pitää tehdä?” hän kysyi.

Jeesus hymyili hieman.

”Elä.”

Vastaus melkein suututti hänet. Se oli liian yksinkertainen. Liian vaikea.

”En tiedä miten.”

”Sinä opit.”

”Ihmiset muistavat.”

”Niin.”

”He puhuvat.”

”Niin.”

”He pelkäävät.”

”Jotkut.”

”Entä sinä?”

”Minä tiedän, kuka sinä olet.”

Maria katsoi häntä, ja hänen kasvoillaan sekoittuivat helpotus ja epäusko. Aivan kuin hän olisi pelännyt, että jokainen hyvä sana voisi murentua jo seuraavalla hengenvedolla. Aivan kuin hän olisi koko elämänsä seissyt maalla, joka aukeni hänen allaan, eikä nyt ensimmäistä kertaa tiennyt, mitä tehdä lujalla maalla jalkojensa alla.
Jeesus ojensi hänelle kätensä.

Maria katseli sitä hetken.

Hänen kämmenensä oli lämmin, luja, tavallinen. Ihmisen kämmen, joka kulkee teillä, koskettaa sairaita, murtaa leipää, nostaa lapsia maasta. Siinä ei ollut mitään mahtipontista voimaa. Ja silti, kun hän ojensi kätensä Mariaa kohti, tästä tuntui, että maailman koko laupeus kumartui hänen puoleensa.
Hitaasti hän laski kämmenensä Jeesuksen käteen.

Jeesus nousi ensin ja auttoi hänet jalkeille.

Ja juuri silloin tapahtui jotakin, mitä kukaan muu ei huomannut niin kuin he kaksi.

Marian olisi pitänyt päästää irti hänen kädestään. Hän seisoi jo. Hänen ei enää tarvinnut pitää kiinni. Väkijoukko alkoi jälleen liikkua. Opetuslapset hengähtivät helpotuksesta. Eräs nainen toi vettä. Lapsi, joka oli äsken kätkeytynyt äitinsä viitan taakse, pisti nyt päänsä esiin ja katsoi Mariaa uteliaasti.

Mutta Marian käsi liikkui itsestään.

Sen sijaan että olisi päästänyt Jeesuksesta irti, hän laski kolme sormea tämän ranteen sisäpuolelle.

Hellästi.

Täsmällisesti.

Kuin ihminen, joka tuntee eleen jo kauan ennen kuin on oppinut sen.

Jeesus hätkähti.

Se kesti vain hetken. Niin lyhyen, että Pietari näki vain naisen koskettavan Mestarin kättä. Johannes näki vain Jeesuksen vaikenevan hetkeksi. Lähellä seisova Johanna näki vain, ettei Maria ollut vielä täysin toipunut. Väkijoukko näki vain oudon tapahtuman lopun, josta koko kaupunki puhuisi illalla.

Mutta Jeesus tunsi kosketuksen.

Kolme sormea ranteella.

Ja kosketuksen mukana tuli jotakin, mikä ei kuulunut tälle rannalle, tähän päivään eikä tähän ruumiiseen.

Maria kuiskasi:

”Älä lähde yksin.”

Sanottuaan sen hän säikähti itsekin.

Sanat olivat tulleet hänen suustaan ennen kuin hän oli ehtinyt ymmärtää niitä. Hän katsoi Jeesusta kuin tahtoisi pyytää anteeksi mutta ei tietäisi mitä. Hänen silmissään oli hämmennystä. Ei häpeää, ei pelkoa väkijoukon edessä, vaan syvää hämmästystä, joka valtaa ihmisen hänen juuri lausuttuaan lauseen unesta, jota ei ole koskaan muistanut.

”En tiedä, miksi sanoin niin”, hän kuiskasi.

Jeesus ei vastannut heti.

Hän katsoi rannettaan, kohtaa, jossa tunsi vielä Marian kolmen sormen painon. Sitten hän katsoi Mariaa.

Hänen kasvoillaan liikahti jotakin niin hienovaraista, että tarkkaamaton olisi pitänyt sitä myötätuntona. Mutta se ei ollut vain myötätuntoa. Siinä oli kipua, ihmetystä ja hiljaista tietoa, jota hän ei vielä tahtonut myöntää edes itselleen.

”Ehkä muistit jotakin, mitä et vielä osaa nimetä”, hän sanoi.

Maria pidätti hengitystään.

”Mitä?”

Jeesus käänsi hetkeksi katseensa järvelle. Valo taittui vedenpinnalla, ja tuuli kantoi vedeltä kalan, suolan ja märkien köysien hajua. Kaikki oli tavallista. Ja silti hänestä tuntui, että tämän tavallisen maailman takana olivat hetkeksi auenneet toiset ovet.
Hän ei nähnyt mitään selvää.

Vain välähdyksen.

Naisen kulkemassa rinnallaan.

Katu, järvi ja nimet olivat toiset.

Mutta samat silmät.

Sama kosketus.

Kolme sormea hänen ranteellaan.

Ja sama lause, lausuttuna joskus kauan sitten, toisessa tomussa, toisen taivaan alla:

Älä lähde yksin.

Sitten kuva katosi.

Jeesus katsoi jälleen Magdalan Mariaa.

”Uskollisuuden”, hän sanoi lopulta.

Maria ei ymmärtänyt.

Mutta sana jäi hänen sisälleen.

Uskollisuus.

Uskollisuus jäi hänen sisälleen kuin tie, jonka sielu valitsee jo ennen kuin tietää, minkä hinnan siitä joutuu maksamaan.
Maria laski katseensa.

”Anna anteeksi”, hän sanoi. ”En tahtonut—”

”Tiedän.”

”Se oli outoa.”

”Niin oli.”

”Minä pelkään sitä.”

Jeesus hymyili hieman, mutta hymyssä ei ollut keveyttä.

”Myös Jumalasta lähtöisin olevat asiat voivat pelottaa ihmistä.”

Maria katsoi häntä.

”Oliko se lähtöisin Jumalasta?”

Jeesus vaikeni.

Jossakin heidän takanaan kuului lapsen huuto. Opetuslapset alkoivat jälleen liikkua. Väkijoukko hengitti hitaasti, aivan kuin maailma olisi palannut tavallisiin rajoihinsa. Mutta heidän kahden välille oli jo jäänyt jotakin, mikä ei mahtunut noihin rajoihin.

Nainen, joka oli aiemmin seissyt opetuslasten lähellä, astui Marian luo ja ojensi hänelle vettä.

Maria otti astian molempiin käsiinsä. Hän joi hitaasti. Vesi oli lämmintä ja maistui savelta. Se oli parasta vettä, jota hän oli koskaan juonut.

”Mikä sinun nimesi on?” nainen kysyi hiljaa.

Maria epäröi hetken, aivan kuin hänen olisi pitänyt ottaa nimensä uudelleen omakseen.

”Maria.”

”Minä olen Johanna.”

Maria nyökkäsi. Sen nimen hän painoi mieleensä. Myöhemmin hän muistaisi muitakin. Susanna. Salome. Maria, Jaakobin äiti. Naisia, jotka kantoivat ruokaa, rahaa, viestejä, huolia, uskoa. Naisia, jotka eivät aina seisoisi eturivissä mutta olisivat paikalla silloin, kun monet katoaisivat.

”Lähdetkö kotiin?” Johanna kysyi.

Maria kääntyi katsomaan kaupunkia.

Magdala seisoi siellä missä aina. Talot, kadut, tori, silmät verhojen takana. Paikka, jossa hänet tunnettiin hänen pahimpien päiviensä perusteella. Paikka, jonka jokainen seinä kantoi kaikua jostakin, minkä hän tahtoi jättää taakseen.

Sitten hän katsoi Jeesusta.

”Minne sinä menet?” hän kysyi.

”Muihin kaupunkeihin”, tämä sanoi. ”Julistamaan Jumalan valtakuntaa.”

”Ja otatko mukaasi myös minun kaltaisiani?”

Jeesus katsoi häntä kuin Marian kysymys olisi tehnyt hänet surulliseksi.

”Juuri sellaisia.”

Maria painoi päänsä.

Sillä hetkellä hän ei vielä tiennyt, minne tuo tie hänet veisi. Hän ei tiennyt kuuntelevansa vertauksia, joita ei ymmärtäisi heti mutta jotka kypsyisivät hänen sisällään kuin jyvä. Hän ei tiennyt näkevänsä sokeiden avaavan silmänsä, rampojen nousevan, ylpeiden lähtevän loukkaantuneina ja köyhien suoristavan selkänsä.
Hän ei tiennyt seuraavansa Jeesusta kerran Jerusalemiin asti.

Hän ei tiennyt seisovansa lähellä ristiä, kun monet hajaantuisivat.

Hän ei tiennyt näkevänsä, mihin hänen ruumiinsa laskettaisiin.

Hän ei tiennyt lähtevänsä pimeässä haudalle niin suuren tuskan vallassa, että hänestä tuntuisi kuin kaikki seitsemän demonia voisivat palata – eivätkä ne silti palaisi.
Hän ei tiennyt itkevänsä puutarhassa ja etsivänsä kuollutta, kunnes elävä puhuttelisi häntä niin kuin tänään:

Maria.

Ja että silloin hän tunnistaisi Jeesuksen.

Nyt hän tiesi vain, että hänen sisimpänsä oli hiljainen.

Jeesus kääntyi ihmisten puoleen. Jotkut odottivat yhä hänen selittävän tapahtunutta. Mutta hän sanoi vain:
”Jumalan valtakunta on tullut lähelle.”

Maria oikaisi itsensä vakaammin jaloilleen.

Hänen polvensa vapisivat yhä. Hiukset olivat sekaisin, kasvot kyynelistä märät, kädet tomuiset. Hän näytti ihmiseltä, joka oli hävinnyt kamppailun.
Mutta ensimmäistä kertaa moneen vuoteen hänestä tuntui, että hän oli voittanut sen.

Johanna auttoi häntä oikomaan viittansa.

Maria katsoi häntä ja tahtoi kiittää, mutta sanat takertuivat kurkkuun. Hän tunsi sormissaan yhä Jeesuksen ranteen lämmön. Kuuli yhä oman kuiskauksensa.
Älä lähde yksin.

Hän ei tiennyt, mistä sanat olivat tulleet. Ei tiennyt, miksi ne tuntuivat yhtä aikaa vierailta ja omilta. Mutta hän tiesi, ettei pääsisi niistä enää eroon. Tästä lähtien ne asuisivat hänessä kuin pieni liekki, jota ihminen suojaa kämmenellään tuulelta.
Jeesus kulki jo rantaa pitkin.

Opetuslapset lähtivät hänen jälkeensä. Väkijoukko hajosi hitaasti ryhmiksi, ääniksi, arvailuiksi. Jotkut välttelivät yhä Marian katsetta. Toiset katsoivat liian pitkään. Mies kuiskasi toiselle jotakin ihmeestä. Eräs nainen itki. Lapsi hymyili, vaikkei tiennyt miksi.
Maria jäi seisomaan kaupungin ja tien väliin.

Hänen takanaan oli Magdala.

Hänen edessään Jeesus.

Vielä kerran hän katsoi taakseen. Ei siksi, että olisi tahtonut jäädä. Pikemminkin nähdäkseen paikan, josta lähti toisena ihmisenä.
Silloin hän huomasi Jeesuksen pysähtyneen.

Tämä ei kääntynyt kokonaan. Käänsi vain hieman päätään, aivan kuin tietäisi Marian seisovan yhä siinä kohdassa, jossa ihmisen sisällä ratkaistaan enemmän kuin matkan suunta.
Heidän katseensa kohtasivat jälleen.

Hetkeksi Mariasta tuntui, ettei mikään heidän välillään tapahtunut ollut tapahtunut ensimmäistä kertaa. Että tämä tie oli jo ollut jossakin. Että Jeesus oli jo jossakin kulkenut hänen edellään ja hän itse oli jo jossakin seissyt sama kysymys kurkussaan.
Lähdenkö?

Jäänkö?

Ja että silloinkin, tuossa näkymättömässä aiemmassa, hän oli valinnut samoin.

Hän otti ensimmäisen askeleen.

Sitten toisen.

Ja huomasi, että hänen sisäinen hiljaisuutensa kulki hänen mukanaan.

Kun hän liittyi muihin, Pietari katsoi häntä lyhyesti ja käänsi heti katseensa pois. Siinä ei ollut halveksuntaa, pikemminkin sellaisen ihmisen epävarmuutta, joka ei vielä tiedä, mitä tehdä armolla silloin, kun se kohtaa jotakuta toista. Johannes antoi hänelle tilaa. Johanna kulki hänen rinnallaan.
Jeesus kulki heidän edellään.

Maria seurasi hänen käsiään, jotka liikkuivat hänen kävellessään. Toinen niistä oli hetki sitten koskettanut hänen elämäänsä ja repäissyt sen irti pimeydestä. Jeesuksen ranteessa ei näkynyt mitään. Ei jälkeä hänen sormistaan. Ei merkkiä. Ei todistetta.
Ja silti hän tiesi, että jotakin oli jäänyt.

Ei iholle.

Syvemmälle.

Ehkä Jeesukseen.

Ehkä häneen itseensä.

Ehkä jonnekin heidän välilleen, paikkaan, jossa kohtaavat tiet, joita ihmiset kutsuvat sattumiksi, koska eivät tunne niiden oikeaa nimeä.
Aurinko laski järven yllä. Magdala haalistui heidän takanaan tomuun ja valoon. Heidän edessään tie kiemurteli kukkuloille.
Maria ei tiennyt, mikä häntä odotti.

Mutta ensimmäistä kertaa hän ei pelännyt vain sitä, mitä tulisi.

Hän pelkäsi myös sitä, että se voisi olla hyvää.

Ja tuossa pelossa oli omituista suloisuutta.

Hän jatkoi matkaa.

Hän jatkoi matkaa, ja tarina naisesta, joka tunnettiin demoniensa perusteella, jäi hänen taakseen.

Kaupunki, jota hän oli ennen paennut, etääntyi.

Hän ei vielä aavistanut, mitä tarkoitti seurata profeettaa, jota jonakin päivänä vihattaisiin.

Nyt hän kulki kuin ihminen, jota oli kutsuttu nimeltä.

Ja kaukana hänen edessään, vielä näkymättömissä, odotti jo toinen puutarha, toinen yö ja toinen hetki, jossa tämä päivä palaisi Jeesuksen mieleen niin voimakkaana, että hän ymmärtäisi sen, mitä nyt vasta aavisti.
Ettei Magdalan Maria ollut tullut hänen luokseen ensimmäistä kertaa.

Että jotkin sielut eivät tunne toisiaan siksi, että ovat kohdanneet.

Vaan kohtaavat siksi, että ovat tunteneet toisensa jo aiemmin.

Kirjailijan huomautuksia luvusta:

Teksti syntyi tutustuttuani Magdalan Marian toimintaan Uudessa testamentissa. Jeesuksen ja Magdalan Marian ensimmäistä kohtaamista ei kuvata yksiselitteisesti missään käytettävissä olevista lähteistä. Luvussa esitetty on todennäköisin versio heidän tutustumisestaan – lukuun ottamatta yksityiskohtia, jotka on lisätty, jotta kohtaaminen sopisi tarinan kehykseen.

5. Elarion: Nitra, Unionin pääkaupunki

Nitra ei ollut Elarionin vanhin kaupunki, mutta se käyttäytyi kuin olisi ollut.

Se sijaitsi samannimisen joen varrella. Joki virtasi kaupungin halki kuin muisti, hitaampana kuin liikennekerrokset sen yläpuolella, hiljaisempana kuin laskentatornit sen rannoilla. Nitran vanha kivinen keskusta oli säilynyt silloinkin, kun sen ympärille oli kasvanut läpinäkyviä kupoleja, pystysuoria kaupunginosia, konsulaattipuistoja, autonomisten moduulien ratoja ja rahoitusverkon solmukohtien torneja.
Nitrassa vanhaa ei koskaan purettu. Sen ympärille vain rakennettiin uutta.

Niinpä oli mahdollista seistä torilla, jonka kiveyksellä oli ikää seitsemänsataa vuotta, ja nähdä yläpuolellaan aluksia matkalla kiertoratarenkaalle.
Sinä päivänä kaupungilla oli juhlallinen ilme. Julkisten rakennusten julkisivuilla läpikuultavat tekstit vaihtuivat hitaasti:
Työ työn jälkeen. Arvo palkan jälkeen. Ihminen automaation jälkeen.

Unioni oli kutsunut koolle suuren julkisen foorumin toimeentulon tulevaisuudesta.

Se ei ollut ensimmäinen UBI-foorumi. Sellaisia keskusteluja oli käyty jo vuosikymmeniä. Ensin akateemisena provokaationa, sitten yhteiskunnallisena kokeiluna, sitten vaalilauseena ja lopulta välttämättömyytenä, jota poliitikot yrittivät yhä lykätä.
Tällä kertaa lykkäysvara oli kuitenkin käynyt vähiin.

Automatisoitu tuotanto oli ylittänyt rajan, jota taloustieteilijät olivat ennen pitäneet teoreettisena. Joillakin Unionin alueilla alle neljäkymmentä prosenttia aikuisista kävi töissä perinteisessä mielessä. Ei siksi, etteivät he halunneet. Vaan siksi, ettei heidän työtään enää tarvittu.

Koneet viljelivät, rakensivat, lajittelivat, hoitivat kirjanpitoa, käänsivät, diagnosoivat, valvoivat, opettivat ja jopa sävelsivät musiikkia niin halvalla, että ihmistyöstä alkoi tulla pikemminkin kulttuurinen valinta kuin taloudellinen tarve.
Mutta laskut jäivät ihmisille.

Vuokra.

Ruoka.

Hoiva.

Koulutus.

Hoito.

Ihmisarvo.

Siksi Nitraan kokoontui valtioiden, pankkien, konsortioiden, yliopistojen, kansalaisneuvostojen, sukuarkistojen ja planeetan ulkopuolisten hallintojen edustajia. Unionin neuvoston suuri sali oli puoliympyrän muotoinen. Jokaisen puhujan yläpuolelle ilmestyivät hänen nimensä, valtionsa, sukuhaaransa, instituutionsa ja ilmoitettujen sidonnaisuuksiensa laajuus.

Joidenkin nimen vieressä oli pitkä luettelo.

Joidenkin epäilyttävän lyhyt.

Jesair Davion istui kolmannessa rivissä, ei poliitikkona vaan aureliaanien sukuneuvostojen kutsuttuna edustajana. Hän ei pitänyt tällaisista tilaisuuksista. Ei siksi, että olisi torjunut politiikan. Pikemminkin siksi, että politiikalla oli omituinen kyky muuttaa elävä kärsimys käsitteeksi, käsite toimikunnaksi ja toimikunta raportiksi, jota kukaan ei enää lukenut.

Poikana hän oli kerran seissyt sairaan sukulaisen vuoteen äärellä, tämän perheen tuotua hänet Davionien taloon. Eräs vanhimmista käski Jesairin laskea kätensä miehen otsalle. Jesair totteli, koska oli neljäntoista ja kaikki odottivat. Kun miehen tila huononi, joku ehdotti vielä pientä odotusta, jospa suvun lahja ilmenisi.

Jesair kutsui itse lääkintämoduulin. Mies jäi henkiin toimenpiteen jälkeen, jossa Jesair ei ollut mukana. Kuukautta myöhemmin sukukronikkaan ilmestyi lause nuoren Davionin kosketuksesta; toimenpiteen tehneen lääkärin nimi puuttui. Silloin Jesair ymmärsi ensimmäistä kertaa, miten helposti kertomus ihmeestä voi peittää todellisen ihmisen työn.

Hänen vieressään istui Mareia Lioren.

He eivät olleet tunteneet toisiaan pitkään. Oikeastaan ei voinut sanoa, että he tuntisivat toisensa. He olivat nähneet toisensa kahdessa terveysarkistoja käsittelevässä kokouksessa ja kerran erään seleniittikoulun puutarhassa, jossa Mareia oli puhunut lapsille sukujen muistista. Siitä tapaamisesta Jesair muisti ennen kaikkea naisen hiljaisuuden. Se ei ollut tyhjää. Se oli täsmällistä.

Kun joku puhui typeryyksiä, Mareia ei hymyillyt kohteliaasti.

Hän vain katsoi puhujaa niin, että tämä alkoi kuulla omat sanansa.

”Luuletteko heidän päättävän jotakin tänään?” hän kysyi hiljaa.

Jesair katsoi puhujakoroketta, jolla ensimmäinen puhuja valmistautui.

”En. Tänään kaikki vain kertovat, miksi päätöstä ei vielä voi tehdä.”

Mareia hymyili vienosti.

”Tuo kuulostaa kokemuksen puheelta.”

”Tuo kuulostaa Nitralta.”

Korokkeelle astui veyrani nimeltä Daren Voltr. Hän oli Pohjoisen liiton rahapoliittisen neuvoston puheenjohtaja ja sukupolvensa parhaita puhujia. Hänellä oli sellaisen ihmisen rauhallinen ääni, jonka ei ollut koskaan tarvinnut kiirehtiä, koska muut odottivat häntä.

”Hyvät naiset ja herrat”, hän aloitti, ”kukaan tässä salissa ei kiistä, että automaatio on muuttanut yhteiskuntasopimuksen perusteita. Kysymys ei ole siitä, pitääkö kansalaisella olla osuus sivilisaation tuotannosta. Kysymys on siitä, kuka tuon osuuden laskee, missä valuutassa, kenen valvonnassa ja mihin hintaan.”

Seinille ilmestyi kaavioita.

Neljäkymmentä valtiota.

Kolmekymmentä käytössä olevaa valuuttaa.

Valuuttakurssien vaihteluvälit.

Vakautusmekanismit.

Vientijärjestelmät.

Velkataseet.

”Valuutta”, Daren Voltr jatkoi, ”ei ole vain laskentayksikkö. Valuutta on valtion ohjauspyörä. Jos luovutamme rahapolitiikan ohjauspyörän yhdelle koko planeetan instituutiolle, alueet menettävät kykynsä reagoida omiin olosuhteisiinsa. Devalvaatio ei aina ole rikos. Joskus se on heikomman valtion selviytymiskeino. Heilahteleva valuuttakurssi ei aina ole manipulointia. Joskus se on iskunvaimennin.”

Salissa kuului hyväksyvää muminaa.

Jesair tunsi tunnelman muuttuvan ympärillään. Veyranit osasivat puhua vallasta niin, että se kuulosti vastuulta. Ja usein se olikin vastuuta. Siinä piili heidän voimansa.

Mutta sanan arvo kuullessaan hänelle nousi mieleen lause, jonka hän oli tuntenut lapsuudestaan asti.

Kun yhteisen työn aika kypsyy, arvo ei enää saa kulkea varjossa. Sen, mikä palvelee kaikkia, on oltava kaikkien nähtävissä.

Se kuului vanhimpiin säilyneisiin aureliaanisiin teksteihin. Sitä luettiin sukukokouksissa, sitoumuksia annettaessa ja yhteisomaisuudesta kiisteltäessä. Jotkut pitivät sitä uskonnollisena käskynä. Toiset väittivät sen olevan vain jäänne muinaisesta ajasta, jolloin aureliaanit elivät pieninä yhteisöinä ja heidän täytyi näyttää toisilleen varastonsa selviytyäkseen talvesta.

Jesair oli pitkään ymmärtänyt sen ennen kaikkea hengellisesti. Arvo oli totuutta, kunniaa, uhrausta, kaikkea sitä, mitä ihminen antoi toisille vaatimatta palkkiota. Varjo oli valhetta, itsekkyyttä ja salattua tarkoitusta.

Vasta viime kuukausina häntä oli alkanut vainota mahdollisuus, että vanha teksti puhui myös aivan kirjaimellisesti.

Ehkä sen kirjoittajat eivät tarkoittaneet vain ihmisen arvoa, vaan myös arvoa, jonka ihminen luo ja jonka joku toinen ottaa itselleen. Ehkä yhteinen työ ei ollut vain temppeli, suku tai yhteisö. Ehkä se oli koko sivilisaatio.

Elarion tuotti tuhansien vuosien aikana karttuneen tiedon avulla. Koneet käyttivät julkista infrastruktuuria, planeetan energiaa, ammoin eläneiden sukupolvien maksamaa tutkimusta ja miljardien ihmisten tietoja. Silti syntynyt arvo katosi yksityiseen kirjanpitoon, valuutansiirtoihin ja omistusketjuihin, joiden päässä oli nimi, jota yleisö ei usein edes tuntenut.

Sen, mikä palvelee kaikkia, on oltava kaikkien nähtävissä.

Vallan, joka päätti toisten elämästä.

Omaisuuden, joka esiintyi yhteiskunnallisena välttämättömyytenä.

Voiton, josta kaikkien osuus oli laskettava.

Jesair ei ollut varma, tarkoittiko vanha teksti todella tätä. Muinaiset sanat voitiin pakottaa palvelemaan melkein mitä tahansa nykyhetkeä. Juuri siksi hän vastusti ihmisiä, jotka tekivät aureliaanien kronikoista erehtymättömiä ennustuksia.

Silti hän ei päässyt eroon tunteesta, että yhteisen työn aika oli jo kypsynyt.

Ja että arvo kulki yhä varjossa.

Seuraavaksi puhui seleniittinainen Aménian, planeetan suurimman läntisen mantereen, eteläosasta. Hän puhui ihmisistä, joilta automaatio ei ollut vienyt vain palkkaa vaan myös päivärytmin, sosiaaliset siteet ja tarpeellisuuden tunteen. Hän näytti tallenteita miehistä ja naisista, jotka olivat tehneet työtä koko elämänsä ja saivat nyt kuulla, että sivilisaatio oli tehokkaampi, koska heidät oli korvattu.

”Kun ihminen menettää työnsä”, hän sanoi, ”hän ei menetä vain tulojaan. Hän menettää todisteen siitä, että maailma tarvitsee häntä. UBI ei saa olla pelkkä rahoitusmekanismi. Sen on oltava osa ihmisarvon uutta määritelmää.”
Sitten tulivat taloustieteilijät.

Sitten juristit.

Sitten tuotannollisten tekoälyjärjestelmien edustajat.

Heidän puheensa olivat täsmällisiä, tasapainoisia ja uuvuttavia.

Mareia kumartui Jesairin puoleen.

”Huomasitteko, että kaikki puhuvat osuuden laskemisesta, mutta kukaan ei tahdo näyttää koko laskentaperustaa?”
Jesair nyökkäsi.

”Koska koko laskentaperusta on valtaa.”

”Eikä valta näyttäydy mielellään?”

”Kyllä se mielellään näyttäytyy. Mutta vain edestä.”

Mareia katsoi häntä. Ensimmäistä kertaa pidempään.

”Entä takaa?”

”Siellä ovat yleensä kädet.”

Korokkeella alkoi juuri puhua Unionin nuori ministeri. Hän oli aureliaani, mutta hänen silmiensä kultainen kehä ei näkynyt. Hän puhui oikeudenmukaisen UBI:n tarpeesta, yhteiskuntarauhasta ja siitä, että kansalaisten oli luotettava instituutioihin.

Nerai Sael istui korkealla sivun analyysiparvella. Sieltä hänellä oli pääsy keskustelun reaaliaikaisiin tietokerroksiin. Hän näki nimet, instituutiot, lähteet, vastapuolet, historialliset yhteydet, apurahat, julkiset lausunnot, omistusketjut – siis kaiken, mikä oli saatavilla.
Juuri siksi häntä huolestutti se, mikä ei ollut saatavilla.

Daren Voltrin kohdalla puuttui kolme kerrosta. Kyse ei ollut laittomista eikä rikollisesti salatuista tiedoista; ne olivat yksinkertaisesti suojattuja. Liiketoiminnallisia etuja. Valtioiden välisiä rahapoliittisia neuvotteluja. Julkistamattomia neuvonantosopimuksia.
Nerai merkitsi ne muistiin.

Ei siksi, että olisi epäillyt Voltria jostakin tietystä. Vaan siksi, että näkymättömyyden rakenteissa kaikki alkoi aina näin: ei rikoksesta vaan poikkeuksesta.

Alhaalla salissa keskustelu lähestyi ydintä.

”UBI ilman yhteistä valuuttaa on epätasa-arvoinen”, sanoi eräs Unionin naistaloustieteilijöistä. ”Jokainen valtio maksaa eri osuuden, laskee eri tuotannon, salaa eri voitot ja säätelee omaa valuuttaansa omien poliittisten tarpeidensa mukaan.”
”Ja UBI yhteisellä valuutalla”, vastasi rahoituskonsortiota edustava veyrani, ”on keskitetty avustus, jonka kansalainen saa vastineeksi kuuliaisuudestaan planeetan kirjanpitokoneelle.”
”Ei”, kuului takariveistä. ”Se on osuus.”

Sali hiljeni.

Ääni ei kuulunut poliitikolle. Se kuului Jesairille.

Hän ei ollut aikonut puhua. Ei ollut pyytänyt puheenvuoroa. Lause vain karkasi ennen kuin hän ehti estää sen.

Seinille ilmestyi hänen nimensä: Jesair Davion, Auriolan sukuneuvosto, riippumaton edustaja.

Muutamat kääntyivät.

Kun Davionin nimi mainittiin, salissa muuttui aina jokin. Muutos oli liian hienovarainen kirjattavaksi pöytäkirjaan, mutta vanhoilla myyteillä oli pitkät varjot.
Puheenjohtaja antoi hänelle puheenvuoron.

Jesair nousi.

Hetkeksi hän näki taas vanhan tekstin sanat. Ei kiveen hakattuina eikä sukukronikkaan kirjoitettuina, vaan aivan kuin ne olisivat leijuneet salin yllä kaavioiden, nimien ja tietojen rinnalla.
Kun yhteisen työn aika kypsyy, arvo ei enää saa kulkea varjossa.

Ehkä sanoja oli tulkittu vuosisatojen ajan liian suppeasti. Ehkä oli odotettu hengellistä täyttymystä, vaikka edessä oli kirjanpidollinen kysymys. Ei vähemmän pyhä vain siksi, että se koski rahaa.

”Avustus on sitä, mitä valta antaa ylhäältä”, hän sanoi. ”Osuus on sitä, mikä kuuluu ihmiselle jo siksi, että hän on osa sivilisaatiota. Jos koneet tuottavat arvoa koko planeetan tiedosta, infrastruktuurista, historiasta ja energiasta, tuo arvo ei synny vain koneiden omistajien käsissä. Se syntyy kaikkien perinnöstä.”
Hän vaikeni hetkeksi.

”Eräässä vanhimmista aureliaanisista teksteistä sanotaan: Kun yhteisen työn aika kypsyy, arvo ei enää saa kulkea varjossa. Sen, mikä palvelee kaikkia, on oltava kaikkien nähtävissä.”

Salissa muutamat liikahtivat. Jotkut tunsivat lainauksen. Toiset kuulivat vain vanhoja uskonnollisia sanoja tuotuna nykyaikaiseen poliittiseen keskusteluun.

”Pitkään luulin sen puhuvan vain yksilön moraalista”, Jesair jatkoi. ”Nyt en enää ole varma. Sivilisaatiosta on tullut yhteinen työ kirjaimellisemmin kuin esi-isämme osasivat kuvitella. Koneemme hyödyntävät yhteistä tietoa. Taloutemme seisoo yhteisen infrastruktuurin varassa. Tuotantomme syntyy niin elävien kuin kuolleiden työstä. Jos sen on määrä palvella kaikkia, täytyy näkyä, missä sen arvo syntyy, minne se lähtee ja kuka siitä päättää.”

Hän käänsi katseensa seinillä näkyviin tietoihin.

”Osuutta ei voi laskea sokkona. Jos kansalainen ei näe, mistä hänen osuutensa lasketaan, hän ei saa oikeudenmukaisuutta. Hänet vain tyynnytetään.”

Salissa vallitsi hiljaisuus.

Ei hyväksyvä. Pikemminkin vaarallinen.

Daren Voltr hymyili hieman.

Siinä ei ollut halveksuntaa. Pikemminkin sellaisen ihmisen tyytyväisyyttä, joka oli viimein kuullut tarpeeksi suuren väitteen voidakseen alkaa purkaa sitä osiin.

”Hyvä on”, hän sanoi. ”Hyväksytään tekemänne ero avustuksen ja osuuden välillä. Hyväksytään jopa se, että ihmisellä on oikeus tietää, minkä pohjalta hänen osuutensa on laskettu. Mitä siis ehdotatte? Miten aiotte varmistaa, että laskelman lähtötiedot ovat kattavat, läpinäkyvät ja samalla todennettavissa?”

Valuuttakurssien kaaviot katosivat salin seiniltä. Niiden tilalle tuli kaavio planeetan tuotannosta.

Energia.

Maa.

Automatisoidut tehtaat.

Julkinen tutkimus.

Yksityiset patentit.

Tietoarkistot.

Planeetan ulkopuolinen kaivostoiminta.

Miljoonia solmukohtia yhdistivät viivat, jotka kulkivat valtioiden, valuuttojen ja omistusrakenteiden halki. Jotkin olivat selkeitä. Toiset katosivat rahastojen, pankkien ja sellaisten yhtiöiden vyyhtiin, joiden omistajaa ei tunnettu julkisesti.
Jesair katseli niitä hetken.

”Ette voi laskea kaikkien osuutta tiedoista, jotka vain harvat valitut tuntevat”, hän sanoi. ”Ettekä voi todentaa järjestelmän oikeudenmukaisuutta niin kauan kuin sen ratkaisevat osat jäävät pankkisalaisuuden, liikesalaisuuden tai rahapoliittisen suvereniteetin taakse.”
”Se ei vieläkään ole ehdotus”, Voltr huomautti.

”Se on sen alku.”

Jesair kohotti katseensa kaavioon.

”Arvo ei saa kulkea varjossa. Jos tahdomme tietää, mitä arvoa Elarionilla on syntynyt, kuka sen on luonut, kuka ottanut sen itselleen ja mikä osuus siitä kuuluu muille, meidän on nähtävä sen liike.”
Salissa kuului muutamia vaimeita ääniä.

”Siksi koko planeetan rahavirtojen tulisi olla suurelta osin läpinäkyviä”, Jesair jatkoi. ”Ei vain valtioiden menojen. Ei vain poliitikkojen tilien ja julkisten instituutioiden sopimusten. Myös suuren yksityisen pääoman liikkeen on oltava näkyvää. Omistussuhteiden. Lopullisten edunsaajien. Valuuttojen välisten siirtojen. Poliittisen vaikutusvallan rahoituksen. Infrastruktuurin, maan, tiedotusvälineiden, tutkimuksen ja sellaisten teknologioiden ostamisen, jotka voivat muuttaa miljoonien elämää.”
Analyysiparvella Nerai lakkasi kirjoittamasta.

Hän oli odottanut ehdotusta paremmista rekistereistä, tiukemmista tarkastuksista tai yhtenäisestä tuotantoraportoinnista. Mutta Jesair kyseenalaisti itse julkisen ja yksityisen rahoitusmaailman välisen rajan.
Voltr pysyi tyynenä.

”Kaikki rahavirrat?”

”Sanoin: suurelta osin.”

”Hyvin kätevä täsmennys.”

”Se on välttämätön. Se, joka maksaa ruoasta tai lääkkeestä, ei sillä päätä planeetan kohtalosta. Se, joka ostaa sairaalaverkoston, ottaa haltuunsa energiansaannin tai alkaa rahoittaa poliittista liikettä, ei enää päätä vain itsestään.”

”Ja kuka vetää rajan pienen ja suuren välille?”

”Yhteiskunta.”

Voltr hymyili.

”Yhteiskunta ei määritä mitään. Sen tekevät instituutiot, jotka puhuvat sen nimissä.”

”Silloin niidenkin on oltava läpinäkyviä.”

Salin halki kulki lyhyt, hermostunut naurahdus.

Voltr antoi sen laantua.

”Entä yksityisyys?” hän kysyi. ”Tahdotteko jokaisen kansalaisen näkevän kaikkien muiden kansalaisten tilit? Missä he tekevät ostoksensa, ketä auttavat, ketä tukevat, missä liikkuvat ja mitä kenties häpeävät?”
Kysymys jäi leijumaan salin ylle.

Se oli kaikkia edellisiä yksinkertaisempi. Ja juuri siksi vaarallisempi.

Jesair vaikeni hetkeksi.

”Yksityisyydellä on ollut tarkoituksensa”, hän sanoi. ”Ja on yhä. Se suojaa ihmisen intiimiä elämää, hänen perhettään, terveyttään, ihmissuhteitaan, vakaumustaan ja tilaa, jossa hänen ei tarvitse selittää mitään julkisuudelle.”
”Olette siis kanssani samaa mieltä.”

”En täysin.”

Jesair laski kämmenensä edessään olevan istuimen selkänojalle.

”Suuri osa taloudellisesta yksityisyydestä ei syntynyt suojelemaan ihmistä toisilta ihmisiltä. Se syntyi suojelemaan ihmistä vallalta. Korruptoituneelta valtiolta, mielivaltaiselta hallitsijalta tai instituutiolta, joka saattoi kääntää jokaisen tiedon häntä vastaan.”
Hän katsoi eturiveissä istuvia valtioiden edustajia.

”Yhteiskunnassa, jossa valtio ei ole läpinäkyvä, yksityisyys voi olla vapauden viimeinen turvapaikka. Mutta jos tahdomme luoda yhteiskunnan, jossa itse valta on läpinäkyvää, meidän on kysyttävä, suojaako sama varjo yhä heikkoja vai yhä useammin vahvoja.”
Tällä kertaa kukaan ei nauranut.

”Tavallinen ihminen ei tahdo vieraiden seuraavan jokaista ostostaan”, Jesair jatkoi.

”Mutta tietyn rajan ylittävässä varallisuudessa ja rahaliikenteessä yksityisyys lakkaa koskemasta vain henkilökohtaista elämää.”

”Miksi?”

”Koska suuri omaisuus ei ole pelkkä yksityisasia.”

Salissa muutamat konsortioiden edustajat liikahtivat.

”Suuri omaisuus on kykyä muuttaa hintoja, työoloja, maanomistusta, kaupunkien muotoa, tutkimusta, mediaa ja joskus lakejakin. Jossakin kohdassa kyse ei enää ole vain siitä, mitä ihminen omistaa. Kyse on siitä, mitä hän voi omistuksensa avulla tehdä toisille.”
Voltr risti käsivartensa.

”Ja siksi hänen on menetettävä yksityisyytensä?”

”Siksi hänen valtansa laajuuden on oltava näkyvissä.”

”Ero on vain nimityksessä.”

”Ei. Intiimi elämä ja valta eivät ole sama asia.”

Jesairin ääni pysyi rauhallisena.

”Kenenkään ei tarvitse tietää, mitä tilasitte päivälliseksi, kenelle lähetitte henkilökohtaisen lahjan tai missä vietitte yön. Mutta yhteiskunnalla on oikeus tietää, että olette kymmenen rahaston kautta hankkinut ratkaisevan osuuden sen vesihuollosta. Sillä on oikeus tietää, että poliittista puoluetta rahoittava yhtiö kuuluu samalle omistajalle kuin konsortio, jolle tuo puolue jakaa julkisia hankintoja. Sillä on oikeus tietää, että yhdessä valtiossa ilmoitettu voitto syntyi toisessa ja katosi kolmanteen.”

Seinille ilmestyi anonymisoitu omistusketju. Yhden yrityksen omistus kulki neljäntoista yhtiön, kuuden valtion ja kolmen planeetan ulkopuolisen lainkäyttöalueen kautta, kunnes lopullinen omistaja katosi suljettuun rahastoon.
”Suurten yksityisyys suojaa usein mekanismia.”

Voltr katsoi kaaviota.

”Ja tahdotte kaikkien näkevän jokaisen mekanismin?”

”Tahdon jokaisen merkittävän vallan jättävän näkyvän jäljen.”

”Reaaliajassa?”

Jesair epäröi hetken.

”Riittävän ajoissa, ettei läpinäkyvyys olisi pelkkää arkeologiaa.”

Levottomuus kulki salin halki.

”Siis ei vain kirjanpidon avoimuutta vuoden päätyttyä”, Voltr sanoi. ”Tahdotte suurten rahavirtojen jatkuvaa näkyvyyttä.”

”Niin.”

”Ja kuka niitä seuraa? Valtio? Rahapoliittinen neuvosto? Planeetan pankki?”

”Ei yksikään näistä instituutioista yksin.”

”Kuka sitten?”

Jesair katsoi ympärilleen salissa.

”En vielä tiedä, millainen tuon järjestelmän täsmälleen tulisi olla. Mutta tiedän, millainen se ei saa olla. Se ei saa kuulua yhdelle hallitukselle, yhdelle pankille, yhdelle valtiolle eikä yhdelle rodulle. Se ei saa toimia silmänä, joka näkee kaikki mutta jää itse näkymättömäksi.”

Mareia katsoi häntä.

Jesair ei puolustanut vain rahan läpinäkyvyyttä. Hän etsi tapaa tehdä myös katsomisesta itsestään läpinäkyvää.

”Jokaisen tietojen katselun on jätettävä jälki”, hän jatkoi. ”Jos instituutio tutkii ihmistä, ihmisen on voitava tietää, mikä instituutio niin teki. Jos analyysijärjestelmä merkitsee maksutapahtuman riskialttiiksi, täytyy voida tarkastaa säännöt, joiden perusteella se päätti niin. Jos joku saa poikkeuksen julkistamisvelvollisuudesta, on näyttävä, että poikkeus on olemassa, kuka sen myönsi ja mihin asti se on voimassa.”

Nerai kumartui hieman eteenpäin.

Tämä ei enää ollut tavallinen rekisteri. Se oli vastavuoroisen näkyvyyden järjestelmä. Raha näkyisi valvojille, mutta valvojat näkyisivät niille, joita he valvoivat.

Voltr ei silti perääntynyt.

”Entä rikollinen?” hän kysyi. ”Onko hänenkin saatava tietää, että häntä tutkitaan?”

”On.”

Salin halki kulki kohahdus.

”Silloin hän siirtää rahansa.”

”Jos hän voi siirtää ne niin, että ne katoavat, järjestelmä on jo epäonnistunut.”

”Hän tuhoaa todisteet.”

”Rahavirtaa, joka on jo tallennettu, ei saa voida tuhota.”

”Hän kätkee aikeensa.”

”Aikeet voi aina kätkeä. Mutta emme voi suojella valtaa vain siksi, ettei läpinäkyvyys osaa lukea ajatuksia.”

Voltr vaikeni.

Ensimmäistä kertaa hän ei hymyillyt.

”Tiedättekö, mitä kuvailette?”

”En aivan.”

”Kuvailette pankkisalaisuuden loppua.”

”Nykyisessä muodossaan kenties.”

”Suuren osan liikesalaisuuksista loppua.”

”Jos liikesalaisuus peittää vallan toisten elämään, kenties senkin.”

”Ja kenties myös valtioiden rahapoliittisen suvereniteetin loppua.”

Jesair katsoi kymmenien valuuttojen tunnuksia korokkeen yläpuolella.

”Jos rahapoliittinen suvereniteetti tarkoittaa oikeutta salata ne perusteet, joiden pohjalta omien kansalaisten elintaso määräytyy, niin kyllä.”

Saliin laskeutui hiljaisuus.

Tällä kertaa se ei ollut vain vaarallista.

Se oli vihamielistä.

Jesair tunsi eturivien katseiden muuttuvan. Hetki sitten hän oli ollut vanhan aureliaanisen suvun edustaja, jota oli kohteliasta kuunnella. Nyt hänestä oli tullut mies, joka oli kyseenalaistanut oikeudet, joiden varassa kokonaiset valtiot, pankit ja konsortiot seisoivat.

Voltr istuutui.

Puheenjohtaja valmistautui antamaan puheenvuoron seuraavalle edustajalle, mutta kukaan ei pyytänyt sitä.

Seinille jäi planeetan rahavirtojen kaavio.

Miljoonia viivoja.

Jotkin selkeitä.

Toiset katkonaisia.

Ja monet päättyivät pimeyteen.

Mareia kumartui Jesairin puoleen.

”Oletteko tietoinen siitä, että olette juuri suututtanut melkein jokaisen tällä planeetalla, jolla on enemmän rahaa kuin teillä?”

Jesair istuutui.

”Se ei liene kovin vaikeaa. Minulla ei ole koskaan ollut sitä paljon.”

”En usko vaatimattomuutenne rauhoittavan heitä.”

Hän katsoi Mareiaa.

”Luuletteko minun menneen liian pitkälle?”

Mareia käänsi katseensa kaavion pimeisiin kohtiin.

”En”, hän sanoi. ”Luulen, että olette vasta näyttänyt suunnan.”

Korkealla heidän yläpuolellaan Nerai avasi uuden analyysimerkinnän.

Hän ei merkinnyt siihen Jesairin nimeä epäiltynä eikä poliittisena riskinä. Hän kirjoitti vain kaksi lausetta.
Jos ihmisen osuuden yhteisestä arvosta on määrä olla oikeudenmukainen, näkymätöntä arvoa ei voi olla olemassa.
Jos taloudellisen vallan on määrä olla valvottavissa, rahan liikkeen lisäksi on nähtävä myös jokainen, joka sitä katsoo.
Hän tallensi merkinnän.

Hän ei aavistanut palaavansa siihen muutaman vuoden kuluttua.

Aikana, jolloin kysymys ei enää olisi siitä, saako arvo kulkea varjossa.

Vaan siitä, kuinka monta elämää varjo voi kätkeä.

Salin toisessa päässä, rahoituskonsortioiden vieraille varatussa osastossa, istui Arien Korveth.

Hän ei katsonut Jesairia puhujana.

Hänen katseensa siirtyi hetkeksi Mareiaan ja palasi sitten keskellä salia seisovaan mieheen. Siinä oli jotakin henkilökohtaisempaa kuin poliittinen erimielisyys tai rahoittajan huoli siitä, että uusi ajatus saattaisi vahingoittaa hänen etujaan.
Arienin katse kuului ihmiselle, johon oli osunut jotakin henkilökohtaista.

Muutaman paikan päässä Arienista istui Kael Thorne.

Hänen nimensä ei näkynyt minkään puhujanpaikan yläpuolella. Hän ei edustanut valtiota eikä puoluetta eikä puhunut virallisesti minkään rahoitustalon nimissä. Silti hänet tunsivat pankkien johtajat, suurimpien rahastojen hoitajat ja ihmiset, jotka päättivät, keille poliitikoille tie valtaan avautuisi.
Jesairin puheen aikana Kael ei tarkkaillut vain puhujaa.

Hän tarkkaili salia.

Hän tiesi, että sanojen todellinen merkitys näkyi usein niiden lausujan kasvojen sijasta niiden kasvoilla, joihin sanat osuivat. Hän näki rahastonhoitajien huolen, rahapoliittisten neuvostojen edustajien varovaisuuden ja niiden poliitikkojen hiljaisen huvittuneisuuden, jotka olivat varmoja siitä, että Jesairin ajatukset haihtuisivat ennen kuin ehtisivät lainsäädäntöön asti.

Mutta häntä itseään ei huvittanut.

Kun Jesair sanoi, että sen, mikä palvelee kaikkia, on oltava kaikkien nähtävissä, Kael tunsi niin rajua pelkoa, että hänestä hetken tuntui kuin sali olisi hiljentynyt vain häntä varten.

Vain harvat tiesivät sen hänestä, mutta suuri osa hänen vallastaan oli olemassa juuri siksi, ettei sitä voinut nähdä yhtenä kokonaisuutena. Pankit tunsivat hänen rahastonsa mutta eivät niiden lopullisia omistajia. Poliitikot tunsivat säätiöidensä lahjoittajat mutta eivät näiden rahojen alkuperää. Puolueiden hallinnoijat näkivät tilit mutta eivät niitä yhdistäviä ketjuja. Virkamiehet tunsivat yksittäiset yhtiöt mutta eivät taloa, johon ne kaikki palautuivat.

Läpinäkyvyys ei merkitsisi vain uusia sääntöjä.

Kaelille se merkitsisi paljastumista.

Se näyttäisi hallinnoijien ja säätiöiden taakse kätketyn omaisuuden. Rahat, jotka olivat välttäneet verot. Puolueet, jotka ulospäin vihasivat toisiaan mutta saivat salaa ravintonsa samoista lähteistä. Liiketoimet, jotka näyttivät laillisilta, vaikka niiden alkupääoma oli peräisin paikoista, joista kunniallisissa piireissä ei puhuttu.

Jesair ei ollut esittänyt vain talousuudistusta.

Tietämättään hän oli langettanut tuomion maailmalle, jota Kael oli rakentanut koko elämänsä.

Kael säikähti kuollakseen.

Ei siksi, että olisi uskonut läpinäkyvyyden tulevan huomenna. Lakeja voitiin hidastaa, toimikuntia kuormittaa ja yleisö väsyttää. Pelottavaa oli jokin muu: Jesairin sanat olivat yksinkertaisia. Ihmiset saattoivat ymmärtää ne. Ja ajatusta, jonka ihmiset ymmärtävät, voi tukahduttaa vain siihen asti, kunnes sen lausuu joku, johon he ovat valmiita luottamaan.

Sitten hän huomasi Arienin.

Hän näki tämän leukaperien jännittyvän Jesairia katsoessaan. Näki silmien pysähtyvän hetkeksi Mareiaan. Näki ilmeen muuttuvan aina, kun sali suuntasi huomionsa Jesairiin.

Arien ei pelännyt vain Jesairin ajatusta.

Hänellä oli ongelma itse Jesairin kanssa.

Kael käänsi katseensa pois ennen kuin Arien olisi voinut huomata joutuneensa tarkkailun kohteeksi.

Korokkeella puheenjohtaja kiitti Jesairia puheenvuorosta. Sali palasi hitaasti kokousjärjestykseen, aivan kuin mitään olennaista ei olisi tapahtunut. Seuraava puhuja odotti jo vuoroaan, ja seinille valmisteltiin uusia kaavioita.

Mutta Kael Thorne tiesi, että jotkin hetket voi tunnistaa ennen kuin ne ymmärtävät itseään.

Jesair Davion oli juuri antanut nimen maailmalle, jossa vallan olisi näytettävä kätensä.

Kael tiesi, mitä hänen käsistään löytyisi.

Ja muutaman paikan päässä istui mies, joka selvästi halusi vaientaa Jesairin paljon henkilökohtaisemmista syistä.

Kael painoi Arienin nimen mieleensä.

Matkalla foorumista Mareia käynnisti iltauutiset. Yhdellä kanavalla Jesairin kasvojen alle ilmestyi otsikko: DAVION HALUAA NÄHDÄ JOKAISEN TILIN. Toisella selitettiin ruoan ostamisen ja sairaalan omistamisen eroa. Kolmas oli kutsunut pankkien edustajan, joka väitti, ettei niiden välistä rajaa voisi koskaan määritellä luotettavasti.

”Puhuin vallan laajuudesta”, Jesair sanoi lyhyessä tallenteessa. Toimittaja keskeytti hänet: ”Siis yksityisyyden laajuudesta?”

Mareia sulki lähetyksen. Hänen oli määrä tavata Jesair aamulla terveysarkistojen luona. Hän tiesi jo, minkä kysymyksen esittäisi ensimmäiseksi.

6. Maa: Juudaksen suudelma

Juudas uskoi pitkään, että ihminen voi voittaa itsensä, jos sulkeutuu tarpeeksi tiukasti.

Lapsesta asti hän tunsi Lain sanat. Tiesi, mikä oli puhdasta ja mikä epäpuhdasta. Tunsi häpeän, jota ei lausuta ääneen vaan kannetaan ruumiissa kuin kätkettyä haavaa. Synagogassa hän kuunteli miehiä, jotka puhuivat pakanoiden synneistä, turmeltuneista kaupungeista ja intohimoista, joita Jumala vihasi. Aina silloin hän painoi päätään hieman muita alemmas, ettei kukaan näkisi, miten tarkasti hän kuunteli.
Hän ei koskaan sallinut itsensä nimetä sitä, mikä hänessä eli.

Ei siksi, ettei olisi tiennyt. Päinvastoin. Hän oli tiennyt nuoruudestaan saakka, niistä hetkistä, jolloin alkoi huomata asioita, joita ei olisi saanut huomata: työhönsä kumartuneen miehen niskan, verkkoa vetävien käsien voiman, vanhemman opettajan äänen tämän puhutellessa häntä ystävällisemmin kuin muita. Se tuli aina äkkiä, kuin kuumuus, ja heti sen perässä tuli kauhu.
Ei.

Ei tätä.

En minä.

Hän oppi elämään niin, ettei mitään näkynyt. Oppi puhumaan järkevästi, seisomaan suorassa, katsomaan ihmisiä silmiin vain niin kauan kuin oli turvallista. Oppi halveksimaan heikkoutta, sillä oma heikkous pelotti häntä eniten. Kun muut miehet laskivat leikkiä naisista, hän hymyili täsmälleen silloin kun kuului hymyillä. Kun he puhuivat avioliitosta, hän käänsi puheen rahaan, Roomaan, temppeliin, kaikkeen painavaan, mikä ei tuoksunut salaisuudelta.
Sitten hän kohtasi Jeesuksen.

Ja kaikki, mitä hän oli vuosikaudet pitänyt sisällään kiven alla, alkoi liikkua.

Se ei ollut heti ruumiillista. Ainakin niin Juudas selitti sen itselleen. Ensin se oli kunnioitusta. Sitten ihailua. Sitten kiitollisuutta. Sitten jotakin, mitä hän saattoi yhä kutsua uskollisuudeksi. Jeesus lausui hänen nimensä kuin sen takana ei piilisi mitään epäpuhdasta. Katsoi häntä ilman vastenmielisyyttä, ilman pilkkaa, ilman sitä erikoista miesten epäluuloa, jota Juudas oli koko elämänsä pelännyt.
Ja juuri siksi se oli vaarallista.

Jeesuksen puhtaus ei ollut kova kuin kivimuuri. Se oli avoin. Sen lähellä ihminen ei tuntenut vain syyllisyyttä; hän tunsi myös mahdollisuuden tulla nähdyksi kokonaan tuhoutumatta. Muille se oli lohtu. Juudakselle kiusaus.
Pahinta olivat tavalliset päivät.

Illat nuotion ääressä, kun Jeesus istui väsyneenä, viitta oli valahtanut hänen olkapäältään ja valo piirsi hiljaa hänen kasvojaan. Aamut, kun hän pesi käsiään ja vesi valui hänen ranteitaan pitkin. Hetket matkalla, kun joku opetuslapsista kumartui liian lähelle kysyäkseen jotakin. Silloin Juudas tunsi rinnassaan nousevan jotakin, minkä hän heti polki alas rukouksella.
Herra, käännä tämä häpeä pois minusta.

Mutta häpeä ei kääntynyt pois.

Se vain oppi vaikenemaan.

Eräänä iltana, pitkän päivän jälkeen kylässä, jossa sairaat ja anojat olivat tungeksineet Jeesuksen ympärillä, Juudas jäi valveille. Muut makasivat katoksen alla ja nukkuivat väsyneiden miesten raskasta unta. Pietari kuorsasi. Tuomas kääntyi unissaan seinää kohti. Johannes makasi viitta leukaan asti vedettynä, tyynenä kuin maailma ei olisi koskaan ollut hänelle vihollinen.
Juudas katseli häntä hetken ja vihasi tuota tyyneyttä.

Sitten hän näki Jeesuksen tulevan ulos.

Hän lähti tämän perään.

Hän sanoi itselleen, että hänen oli puhuttava rahasta. Huomisesta matkasta. Vaarasta, joka kasvoi heidän ympärillään. Aina löytyi jokin järkevä syy. Ihminen tarvitsee järkeviä syitä silloin, kun häntä johtaa jokin, minkä hän pelkää myöntää.

Jeesus seisoi matalan muurin luona talon takana. Maiseman yllä oli yö, tumma ja lämmin. Kaukaa kuului koiran haukuntaa. Jossakin oliivipuiden takana siritti hyönteinen. Jeesus oli laskenut kätensä kivelle ja painanut päänsä kuin rukoilisi myös vaietessaan.
”Rabbi”, Juudas sanoi.

Jeesus kääntyi.

”Juudas.”

Nimi osui häneen. Se osui aina. Aivan kuin Jeesus lausuisi sen ilman kaikkia niitä kerroksia, jotka Juudas oli kasannut ylleen.
”Sinun ei pitäisi olla yksin”, Juudas sanoi.

Jeesus katsoi häntä tyynesti.

”Entä sinä?”

”Minä en nuku.”

”Huomaan.”

Juudas naurahti lyhyesti ja kovasti.

”Sinä huomaat aina.”

Jeesus vaikeni.

Juudas tunsi, että hänen pitäisi lähteä. Vielä hän voisi. Riittäisi, että sanoisi jotakin tavallista, kääntyisi, palaisi muiden joukkoon ja jatkaisi aamulla kuin mitään ei olisi tapahtunut. Koko elämänsä hän oli pelastanut itsensä näin: vetäytynyt viime hetkellä.
Mutta sinä yönä hän oli väsynyt omaan häkkiinsä.

”Tiedätkö, mitä herätät ihmisissä?” hän kysyi.

Jeesus ei liikahtanut.

”Mitä olen herättänyt sinussa?”

Juudaksen kurkkua kuristi.

Kysymys ei ollut syytös. Juuri se teki siitä pahemman. Jeesus kysyi sen kuin hänen edessään ei olisi ollut synti vaan ihminen kuilun reunalla.
”En tahdo puhua siitä.”

”Miksi sitten tulit?”

Juudas katsoi sivulle. Muuriin. Pimeään. Omiin käsiinsä.

”Koska en enää jaksa.”

Jeesuksen ilme muuttui. Se pehmeni mutta ei heikentynyt.

”Mitä et jaksa?”

Juudas puhalsi rajusti ilmaa ulos.

”Sitä, mikä minussa on.”

Hetkeksi laskeutui niin syvä hiljaisuus, että hän kuuli verensä kohisevan korvissaan.

”Koko elämäni olen rukoillut, että se lähtisi pois”, hän jatkoi. ”Koko elämäni olen varonut. Silmiäni. Sanojani. Käsiäni. Sitä, missä seison. Ketä vältän. Kenen lähelle en mene. Luulin, että jos tulen sinun luoksesi, tulen puhtaaksi.”
Jeesus kuunteli keskeyttämättä.

”Mutta sen sijaan se on pahempaa”, Juudas sanoi. ”Sinun lähelläsi se on pahempaa.”

Jeesus laski katseensa kuin lause olisi satuttanut häntä.

”Juudas…”

”Ei”, tämä keskeytti. ”Älä sano nimeäni noin. Älä sano sitä kuin voisin vielä olla jotakin muuta.”

”Voit.”

”En voi.”

”Voit pysähtyä.”

Juudas värähti. Ei ollut selvää, vihastako, tuskasta vai toivosta.

”Puhut kuin ihminen, joka ei tiedä, millaista on kantaa sisällään jotakin kiellettyä.”

”Tiedän, mitä kiusaus on.”

”Et tätä.”

Sanat tulivat terävämmin kuin hän tahtoi. Mutta hän ei enää ottanut niitä takaisin.

Jeesus seisoi hänen edessään hyvin hiljaa.

”En ole tuomarisi tällä hetkellä”, hän sanoi.

Juudas naurahti, tällä kertaa miltei epätoivoisesti.

”Juuri sinä olet tuomarini. Sillä jos katsoisit minua inhoten, se olisi yksinkertaista. Jos ajaisit minut pois, tietäisin, mikä olen. Mutta sinä katsot minua kuin kuuluisin yhä teihin.”

”Kuulut.”

”En niin kuin haluan.”

Lausuttuaan sen hän säikähti omia sanojaan.

Enää ei ollut minne perääntyä.

Jeesuksen kasvot täyttyivät surusta.

”Juudas, tämä ei ole oikea tie.”

”Mikä tie?”

”Se, että haluaa omistaa ihmisen.”

”En minä halua omistaa sinua.”

Mutta jo sanoessaan sen hän tiesi valehtelevansa.

Hän halusi Jeesuksen katseen. Hänen äänensä. Halusi hänet yksin itselleen. Halusi Jeesuksen edes kerran lakkaavan kuulumasta kaikille: sairaille, lapsille, naisille, Pietarille, Johannekselle, koko Israelille, Jumalalle. Halusi yhden hetken, joka olisi vain hänen.
Ja tuo halu, jota oli niin pitkään pidetty lukkojen takana, menetti nyt häpeänsä nopeammin kuin järki ehti sen pysäyttää.

Hän astui lähemmäs.

Jeesus nosti kätensä, ei uhkaukseksi, pikemminkin rajaksi.

”Pysy siinä.”

Mutta Juudas ei enää kuunnellut. Tai kuuli ja jatkoi juuri siksi. Hän tarttui Jeesuksen hihaan. Ei väkivaltaisesti vaan kiihkeästi, kuin hukkuva, joka tarttuu myös siihen, jonka saattaa vetää mukanaan.
”Vain kerran”, hän kuiskasi.

”Ei.”

Sana oli selvä. Tyyni. Luja.

Sillä hetkellä Juudaksen silmissä pimeni.

Hän kumartui ja suuteli Jeesusta.

Suudelma menetti kaiken, mikä kuului tervehdykseen tai veljelliseen kunnioitukseen. Juudas pani siihen nälän, epätoivon, yksinäisyyden, itseinhon, kaipuun tulla hyväksytyksi ja vihan siitä, että hänen oli anottava hyväksyntää. Hän suuteli rajusti, sitten uudestaan, aivan kuin ensimmäisen kosketuksen lyhyys ei olisi riittänyt kantamaan kaikkea, mitä hän siihen vuodatti.
Jeesus työnsi hänet pois.

Jeesus työnsi hänet pois lujasti, lyömättä ja vihaamatta, niin että Juudas ymmärsi heti: ei ollut mitään rakoa, mitään mahdollisuutta, mitään ehkä.
Jeesuksen kädet lepäsivät hänen olkapäillään.

”Riittää.”

Juudas hengitti raskaasti. Hänen kasvonsa olivat kuumat ja samalla kalpeat. Silmät kiilsivät, mutta hän ei itkenyt. Ei vielä.
”Sittenkin siis”, hän sanoi.

”Ei.”

”Sinä torjut minut.”

”Torjun sen, mitä teit.”

”Se on sama asia.”

”Ei ole.”

”Sinulle ei!” Juudas räjähti. ”Sinä jaat aina asiat niin, että pysyt itse puhtaana. Synti ja ihminen. Halu ja teko. Armo ja raja. Mutta minä en ole jaettu. Kun työnnät tämän pois, työnnät minut pois.”

Jeesus piteli yhä hänen olkapäitään, mutta hänen äänensä pysyi hiljaisena.

”Sinä et ole se, mikä repii sinua.”

”Mutta minä olen se, joka haluaa.”

”Eikä ihmisen tarvitse antaa itseään sinun halullesi.”

Lause putosi heidän väliinsä kuin kivi.

Juudas tuijotti häntä.

Sillä hetkellä hän ymmärsi rajan täysin. Se seisoi hänen edessään lujana kuin suljettu ovi.

Kaikki hänen sisällään luhistui ensin sisäänpäin. Sitten se alkoi muuttua.

Häpeä muuttui vihaksi.

Viha muuttui syytökseksi.

Syytös muuttui loukatuksi ylpeydeksi.

Hän perääntyi.

Jeesus päästi hänestä irti.

”Juudas”, hän sanoi, nyt jo painokkaammin, ”älä jää tämän kanssa yksin.”

Mutta Juudas kuuli vain nöyryytyksen. Hän kuuli lauseessa: olet heikko. Olet vaarallinen. Tarvitset apua. Hän kuuli kaiken paitsi sen, mitä siinä todella oli.

”Älä jää tämän kanssa yksin”, hän toisti pilkallisesti. ”Kenen kanssa sitten jäisin? Sinunko? Sinun luoksesi? Sinun viereesi? Yhtenä monista?”

Jeesus vaikeni.

”Tätäkö sinun rakkautesi on?” Juudas jatkoi, ääni jo kovempana. ”Antaa ihmiselle riittävästi valoa, jotta hän näkee oman kurjuutensa, mutta ei tarpeeksi lämpöä, jottei hän paleltuisi?”

”Se, mitä pyydät minulta, ei ole rakkautta.”

Juudas hätkähti kuin olisi saanut iskun.

”Nimeä se sitten.”

Jeesus ei vastannut heti.

Ja juuri tuossa lyhyessä hiljaisuudessa Juudas tunsi itsensä kaikkein tuhotuimmaksi. Sillä hän tiesi, että Jeesus voisi lausua Lain sanat. Voisi tuomita hänet niin kuin tuomittiin synagogissa, miesten salaisissa keskusteluissa ja niiden katseissa, jotka olivat varmoja omasta puhtaudestaan. Voisi karkottaa hänet, sanoa häntä epäpuhtaaksi, inhottavaksi, kieroutuneeksi.
Mutta Jeesus ei tehnyt niin.

Eikä se tuonut Juudakselle minkäänlaista helpotusta.

Päinvastoin.

Jos Jeesus ei tuominnut häntä hirviöksi, Juudaksella ei ollut tekosyytä muuttua hirviöksi. Jos Jeesus ei kironnut häntä, kaikki, mitä hän tästä hetkestä lähtien tekisi, jäisi hänen omalle vastuulleen.
Se oli sietämätöntä.

”Sinä olet julma”, Juudas sanoi hiljaa.

Jeesus astui häntä kohti.

”En.”

”Olet. Sillä tiedät, mitä ihminen haluaa kuulla, etkä anna sitä hänelle. Tiedät, mikä murtaisi hänet, ja jätät hänet seisomaan. Tiedät hänen tarvitsevan sinua ja sanot hänelle: pysähdy.”
”Niin”, Jeesus sanoi. ”Jos hän sillä satuttaisi sekä sinua että minua.”

Juudas naurahti. Nyt siinä ei enää ollut pehmeyttä. Vain katkeruutta.

”Älä pelkää. En enää koske sinuun.”

”Älä lähde viha mukanasi.”

”Mitä minun sitten pitäisi ottaa mukaani?”

Jeesus katsoi häntä pitkään.

”Totuus.”

Juudaksen kasvot sulkeutuivat.

”Pidä totuutesi niille, jotka saavat istua lähempänä sinua.”

Jeesus ymmärsi.

”Johanneksella ei ole tämän kanssa mitään tekemistä.”

”Tietenkään”, Juudas sanoi. ”Kenelläkään ei koskaan ole minkään kanssa mitään tekemistä. Vain minulla.”

Hän kääntyi.

”Juudas.”

Hän pysähtyi mutta ei katsonut taakseen.

”Sinun nimesi ei merkitse häpeää.”

Juudas seisoi pimeässä ja tunsi kyynelten viimein pyrkivän silmiinsä. Hän nielaisi ne niin rajusti, että kurkkuun sattui.
”Tästä yöstä lähtien merkitsee”, hän sanoi.

Sitten hän lähti.

Jeesus jäi yksin muurin luo.

Juudas käveli hitaasti takaisin, etteivät hänen jalkansa vapisisi. Kun hän astui katoksen alle, muut nukkuivat yhä. Maailma ei ollut muuttunut. Pietari kuorsasi edelleen. Tuomas ei liikahtanutkaan. Johannes nukkui kasvot tyyninä, miltei lapsenomaisina.
Juudas asettui paikalleen makuulle mutta ei sulkenut silmiään.

Hänen rinnassaan paloi.

Ensin hän toisti mielessään Jeesuksen sanoja ymmärtääkseen ne.

Torjun sen, mitä teit.

Sinä et ole se, mikä repii sinua.

Ihmisen ei tarvitse antaa itseään sinun halullesi.

Sitten hän alkoi muuttaa niitä.

Torjun sinut.

Olet epäpuhdas.

Sinua ei koskaan rakasteta niin kuin haluat.

Ja lopulta jäljelle jäi vain yksi lause, yksinkertainen ja kova, sopiva tuskasta selviytymiseen:

Hän nöyryytti minua.

Siitä lauseesta hän piti enemmän kuin totuudesta.

Sillä jos Jeesus oli nöyryyttänyt häntä, Juudas ei enää ollut vain ihminen, joka oli ylittänyt rajan. Häntä oli vahingoitettu. Häntä oli kohdeltu väärin. Häntä oli satutettu. Hänellä oli oikeus vihaan.

Ja viha oli helpompaa kuin häpeä.

Siitä yöstä lähtien jokin hänen sisällään alkoi muuttua.

Ulkoisesti hän pysyi samana opetuslapsena. Aamulla hän nousi, otti rahakukkaron, laski kolikot ja vastasi asiallisesti. Kun Jeesus puhui, hän kuunteli. Kun matkaa jatkettiin, hän kulki mukana. Mutta sisällään hän käänsi jo jokaisen Jeesuksen eleen torjunnan kielelle.

Kun Jeesus laski kätensä sairaan päälle, Juudas näki kosketuksen, jonka tämä oli evännyt häneltä.

Kun Jeesus hymyili lapselle, hän näki hellyyden, joka oli ohittanut hänet.

Kun Johannes istui lähellä Jeesusta, Juudas näki paikan, joka oli häneltä ikuisesti kielletty.

Ja kun Jeesus puhui vihollisten rakastamisesta, Juudas tunsi vain kasvavaa varmuutta siitä, että suurinta julmuutta oli rakastaa kaikkia niin, ettei kukaan voisi sanoa: hän on minun.

Turhautuminen ei heti myrskynnyt hänessä äänekkäänä. Ensin se kupli hiljaa. Sanojen alla. Palvelemisen alla. Laskettujen kolikoiden alla. Rukoukseen painetun pään alla.

Mutta se oli siellä.

Ja odotti hetkeä, jolloin voisi kutsua itseään oikeudenmukaisuudeksi.

Kirjailijan huomautuksia luvusta:

Luku on puhdasta fiktiota. Se syntyi siitä, että Juudaksen kavalluksen taloudellinen motiivi, sellaisena kuin Raamattu sen kuvaa, tuntui minusta liian pinnalliselta. Oman opettajan kavaltamisen taustalla täytyi olla jotakin olemuksellisesti paljon perustavampaa kuin pelkkä taloudellinen hyöty. Tarkoitukseni ei missään tapauksessa ole yhdistää homoseksuaalisuutta petollisuuteen tai muuhun vastaavaan. Päätin sovittaa tämän aiheen kaikkein tunnetuimpaan kertomukseen, koska tällainen Juudaksen motiivi tuntui minusta riittävän syvältä voidakseen johtaa tällaiseen kavallukseen. Jeesuksen aikana homoseksuaalisuus nähtiin epäpuhtaana ja halveksittavana – ihmisillä, joiden osaksi tämä tuli, oli tuon ajan yhteiskunnassa poikkeuksellisen vaikeaa. Juuri siksi tällainen motiivi tuntui minusta mahdolliselta. Se, miten kaikki todella tapahtui, on kuitenkin toinen asia, jota meidän on jälkikäteen hyvin vaikea saada selville. Koko romaani on suurelta osin fiktiota, ja niin on suhtauduttava tähänkin lukuun.

7. Elarion: Kultainen kehä

Davionien talo ei sijainnut Nitrassa.

Se seisoi kaukana pääkaupungista, Auriolassa, vanhojen aureliaanisten asuinpaikkojen seudulla, jossa laaksot avautuivat laajoiksi vihreiksi tasangoiksi ja aamusumu viipyi maan pinnassa niin pitkään, aivan kuin maisema ei olisi tahtonut herätä kerralla.
Vanhat muurit tekivät Davionien talosta lähes linnoituksen näköisen.

Siellä oli menneisyydessä päätetty asioista, jotka olivat vaikuttaneet kokonaisiin sukupolviin, ja siksi paikka kantoi myös vallan keskuksen painoa.
Davionit itse pitivät sitä kuitenkin ennen kaikkea kotina sanan syvässä merkityksessä – paikkana, jossa seinät eivät suojanneet vain ruumiita vaan myös muistia.

Pääsalissa riippui esi-isien muotokuvia. Kaikki eivät olleet tarkkoja. Jotkin olivat vain kuvausten pohjalta tehtyjä rekonstruktioita, jotkin taiteilijoiden näkemyksiä, jotkin niin vanhoja, että niiden värit olivat tummuneet ruskeaksi hiljaisuudeksi. Mutta jokaisessa kuvassa maalari oli yrittänyt vangita silmät.
Kultaisen kehän.

Jossakin kirkkaana.

Jossakin miltei näkymättömänä.

Jossakin vain aavistettavana.

Jesair Davion kulki hitaasti salin halki. Lapsena hän oli vältellyt noita kuvia. Hänestä oli tuntunut, että ne odottivat häneltä jotakin. Eivät saavutuksia, eivät kuuliaisuutta, eivät mainetta. Jotakin pahempaa: merkitystä.
Ja merkitys oli velvollisuutta raskaampi.

Davionin suvun vanhat kertomukset hän tunsi lapsuudestaan. Sanottiin, että heidän vanhimmat esi-isänsä olivat osanneet tyynnyttää sairauden kosketuksella. Että kuivuuden aikoina he olivat seisoneet jokien äärellä ja vesi oli palannut. Että jotkut heistä olivat nähneet kuoleman ennen sen tuloa ja osanneet muuttaa ihmisen tietä niin, että tämä vältti sen. Että luonto kuunteli heitä, ei palvelijana vaan kuin joku, jota ei tarvitse suostutella.
Jesair ei uskonut noihin tarinoihin.

Mutta ei hän kyennyt täysin nauramaankaan niille.

Elämässä on asioita, joita järkevä ihminen kieltäytyy kutsumasta tosiksi ja joille hän ei silti yöllä käännä selkäänsä.
Illalla Jesair jäi kirjastoon.

Hän avasi vanhan sukukirjan, jota äiti oli aikanaan kieltänyt häntä lukemasta ennen aikuisuutta. Ei siksi, että se olisi sisältänyt vallan salaisuuksia. Pikemminkin siksi, että se sisälsi liikaa odotuksia.
Eräällä sivulla oli merkintä kaukaisesta esi-isästä nimeltä Aser Davion.

Kun kuume saapui alalaaksoon, Aser kulki talosta taloon. Hän ei sanonut, ettei kuolema tulisi. Hän sanoi vain, ettei se saanut tulla yksin. Monet väittivät parantuneensa hänen kosketuksestaan. Toiset väittivät, että sairaat olivat vain kuolleet rauhallisemmin. Totuutta emme tiedä. Tiedämme vain, että siitä lähtien suvussamme on säilynyt lause: Älä lähde yksin.
Jesair kuljetti sormiaan vanhan kirjoituksen yli.

Älä lähde yksin.

Lause oli yksinkertainen. Liian yksinkertainen legendaksi.

Hän sulki kirjan.

Sillä hetkellä hänet valtasi outo välähdys vieraasta maisemasta, joka tuntui todellisemmalta kuin tavallinen muisto tai mielikuva.
Tomua.

Erivärinen aurinko.

Vettä rannassa.

Kalastajien kädet.

Puuta.

Ja naisen ääni, joka lausui hänen nimensä, mutta ei nimeä Jesair.

Kuva katosi ennen kuin järki ehti koskettaa sitä.

Jesair jäi istumaan liikkumatta.

Sitten hän naurahti. Hiljaa, itselleen.

”Vanhat talot”, hän sanoi tyhjyyteen. ”Ne osaavat aina istuttaa vieraita varjoja ihmisen päähän.”

Mutta noustessaan ja sammuttaessaan valon hän katsoi kirjaa vielä kerran.

Ja lausetta, joka jäi siihen loistamaan pimeässäkin.

8. Maa: Erottamisen päivä

Ilta laskeutui maiseman ylle hitaasti, aivan kuin valokin olisi epäröinyt jättää järven yläpuolella kohoavat kukkulat. Opetuslapset istuivat Jeesuksen ympärillä hiljaisuudessa, joka ei ollut tavallista pitkän matkan jälkeistä hiljaisuutta. Siinä oli jotakin raskaampaa, aivan kuin jokainen heistä olisi tuntenut, etteivät sinä päivänä kuullut sanat kuuluneet vain heille vaan kaikille ihmisille, jotka joskus tulisivat heidän jälkeensä.
Jeesus katsoi kaukaisuuteen. Hänen kasvonsa olivat tyynet, mutta tuo tyyneys ei ollut kevyttä. Se ei ollut kivulle vieraan ihmisen rauhaa vaan hänen, joka oli jo hyväksynyt kivun ennen sen tuloa.

”Tulee päivä”, hän sanoi lopulta, ”jolloin kaikki kätketty paljastuu. Ihminen voi salata aikeensa veljeltään, peittää syyllisyytensä sanoilla, esiintyä vanhurskaana väkijoukon edessä. Mutta Jumalalta mikään ei jää piiloon. Sinä päivänä ihmisen sydän avautuu kuin astia, joka asetetaan valoa vasten.”
Opetuslapset vaikenivat.

”Ihmisen Poika tulee Isänsä kirkkaudessa”, Jeesus jatkoi, ”ja enkelit hänen kanssaan. Ja kansat kootaan hänen eteensä. Ei sen mukaan, miksi kukakin itseään kutsui, eikä sen mukaan, kuinka kovaa hän lausui Herran nimeä, vaan sen mukaan, mitä hän kantoi sisällään ja mitä teki. Sillä nälkäinen oli heidän keskellään, ja jotkut antoivat hänelle ruokaa. Janoinen oli heidän keskellään, ja jotkut antoivat hänelle juotavaa. Muukalainen seisoi heidän ovellaan, ja jotkut ottivat hänet vastaan. Alaston oli heidän silmiensä edessä, ja jotkut vaatettivat hänet. Sairas ja vangittu oli heidän edessään, ja jotkut tulivat hänen luokseen.”
Pietari kohotti päänsä. ”Herra, puhut kuin ihminen kohtaisi Jumalan aina kohdatessaan heikon.”

Jeesus katsoi häntä. ”Mistä muualta tahtoisitte häntä etsiä? Temppelistä, jossa kaikki näkevät hurskautenne? Uhrin ääreltä, jonka tuotte pappien silmien edessä? Minä sanon teille: joka sulkee sydämensä kärsivältä ihmiseltä, sulkee sen minulta. Ja joka kumartuu kaikkein vähäisimmän puoleen, hänen tekonsa kohoaa Isän eteen kuin rukous.”
Johanneksen silmät olivat täynnä levottomuutta. Hän oli nuori mutta ei lapsellisen huoleton. Jeesuksen sanat sytyttivät hänessä usein tulen, mutta tänään ne polttivat toisella tavoin. Eivät toivona, pikemminkin kysymyksenä, jota hän ei uskaltanut lausua.

Jeesus jatkoi:

”Silloin jotkut asetetaan oikealle ja toiset vasemmalle. Ne, jotka rakastivat laupeutta, vaikkeivät osanneet sitä nimetä, kutsutaan elämään. Mutta ne, jotka näkivät tuskan ja tekivät itsensä sokeiksi, jotka kuulivat itkun ja tekivät itsensä kuuroiksi, joilla oli valtaa ja jotka käyttivät sitä heikkojen nöyryyttämiseen, lähtevät pimeyteen, jonka itse valitsivat.”
Sanat putosivat heidän keskelleen kuin kivi syvään kaivoon.

Andreas pyyhkäisi kasvojaan. Tuomas rypisti kulmiaan kuin etsisi mielessään kohtaa, jossa voisi kysyä Jeesukselta syyllistymättä jumalanpilkkaan.
Lopulta juuri hän puhui.

”Rabbi”, hän sanoi hitaasti, ”saanko kysyä sinulta?”

”Kysy, Tuomas.”

”Puhut elämästä ja pimeydestä. Palkkiosta ja rangaistuksesta. Tulesta, joka ei sammu. Mutta ihminen on heikko. Joskus hän toimii tietämättömyydestä, joskus pelosta, joskus siksi, että häntä itseään on haavoitettu. Jos hänen elämänsä on lyhyt ja hänen syyllisyytensä inhimillistä, eikö ikuinen kärsimys ole liian suuri rangaistus ihmisen hairahduksista?”
Jotkut opetuslapsista liikahtivat levottomina. Pietari katsoi Tuomasta terävästi kuin tahtoisi vaientaa hänet, mutta Jeesus kohotti kätensä.
”Antakaa hänen puhua”, hän sanoi rauhallisesti. ”Kysymys, jota ei uskalla lausua, jää sydämeen märkimään.”

Tuomas laski katseensa. ”En tahdo vastustaa Jumalaa, Herra. Mutta pelkään. Jos oikeudenmukaisuudella ei ole loppua, missä silloin on laupeus?”
Jeesus vaikeni pitkään.

Tuuli kulki ruohon halki, ja hetken kuului vain lehtien havinaa ja pelloilta palaavien ihmisten kaukaisia ääniä. Kun Jeesus puhui, hänen äänensä oli aiempaa hiljaisempi.

”Laupeus ei ole totuuden kumoamista, Tuomas. Eikä totuus ole laupeuden vihollinen. Jos isä näkisi poikansa ottavan tulen käteensä, sanoisiko hän tälle: tee miten tahdot, sillä minä rakastan sinua? Vai huutaisiko hän ankarasti pelastaakseen pojan käden?”
”Hän huutaisi ankarasti”, Tuomas vastasi.

”Entä jos lapsi itkisi säikähdettyään isän ääntä?”

”Isä ottaisi hänet syliinsä.”

”Niin”, Jeesus sanoi. ”Mutta vasta kun lapsi olisi päästänyt tulesta irti.”

Tuomas vaikeni.

Jeesus kääntyi myös muiden puoleen.

”Kuunnelkaa minua tarkasti. En tullut keskuuteenne vain lohduttamaan niitä, jotka jo etsivät Jumalaa. Tulin laskemaan kiven tulevien aikakausien perustuksiin. Sanojani kantavat ihmiset, jotka eivät ole nähneet minua. He puhuvat niitä lastensa lapsille. Kirjoittavat niitä, selittävät niitä, murtavat niillä niin mahtavien ylpeyden kuin heikkojen pelon. Siksi niiden täytyy seistä lujina.”

Sitten hän katsoi Tuomasta.

”Laki, joka on pehmeä pahuutta kohtaan, käy kovaksi uhreja kohtaan. Jos sanotte murhaajalle, että hänen tekonsa on vain erehdys, mitä sanotte surmatun äidille? Jos sanotte rikkaalle, joka antoi nälkäisen kuolla ovelleen, että hänen syyllisyytensä on pieni, mitä sanotte tuolle nälkäiselle? Jos sanotte vallanpitäjälle, että hänen julmuutensa painuu helposti unohduksiin, mitä sanotte niille, jotka vuotivat verta sen alla?”

Johannes pidätti hengitystään.

”Ihmisten on kuultava, että heidän teoillaan on paino”, Jeesus jatkoi. ”Ei vain tänään. Ei vain kaupungin tuomarin edessä. Ei vain naapureiden silmissä. Vaan ikuisuuden edessä. Sillä moni ei pysähdy heikon itkuun. Ei pysähdy häpeään. Ei pysähdy oman omantuntonsa eteen, vaan vaientaa sen. Mutta kenties hän pysähtyy tietoon, ettei mitään unohdeta.”

Tuomas kohotti silmänsä. ”Pelonko siis on johdatettava heidät hyvään?”

”Pelko on alku niille, jotka eivät vielä osaa rakastaa”, Jeesus sanoi. ”Mutta se ei saa olla loppu. Lapsi pelkää ensin putoavansa kuiluun ja pysyttelee siksi kaukana reunasta. Myöhemmin hän ymmärtää elämän arvon eikä enää tarvitse vain pelkoa. Samoin on lain laita.”

Pietari kysyi mietteliäänä: ”Kuka sitten kestää, Herra? Vanhurskaskinhan lankeaa.”

Jeesuksen katse pehmeni.

”Se, joka kaatuu ja nousee, ei ole kuin se, joka tekee lankeemuksesta kotinsa. Se, joka tekee syntiä ja itkee sitä, ei ole kuin se, joka tekee syntiä ja opettaa muita kutsumaan pimeyttä valoksi. Isä näkee eron heikkouden ja paatumuksen välillä. Haavan ja ylpeyden välillä. Apua huutavan harhailijan ja sellaisen harhailijan välillä, joka vetää vielä muitakin perässään.”

”Mutta sinä puhut ikuisesta piinasta”, Tuomas ei antanut periksi. ”Se on raskas sana.”

”On”, Jeesus nyökkäsi. ”Ja sen kuuluukin olla raskas. Sillä myös pahuus on raskasta. Jos näkisitte kaikki kyyneleet, jotka ihminen aiheuttaa toiselle ihmiselle, ette saarnaisi tuomiosta kevein sanoin.”
Hänen äänensä värähti hetkeksi, ei heikkoudesta vaan syvästä murheesta.

”Näen tulevat sukupolvet. Näen kuninkaita, jotka tappavat järjestyksen nimissä. Näen pappeja, jotka rakastavat omaa valtaansa enemmän kuin Jumalaa. Näen rikkaita, jotka rakentavat talonsa köyhien selkien varaan. Näen ihmisiä, jotka tietävät toisen kärsivän ja sanovat silti: se ei kuulu minulle. Siksi minun on puhuttava niin, etteivät sanani muutu koristeeksi. Niiden on oltava kuin omantunnon eteen laskettu miekka.”
Sitten Jeesus lisäsi:

”Mutta älkää unohtako tätäkään: en tullut etsimään eksyneitä iloitakseni heidän tuhostaan. En tullut kutsumaan vanhurskaita vaan syntisiä kääntymykseen. Niin kauan kuin ihminen hengittää, ovi on hänen edessään. Niin kauan kuin hänen sydämensä voi liikahtaa, Isä kutsuu häntä. Mutta joka torjuu valon ikuisesti, valitsee pimeyden. Ja pimeydestä, jota ihminen rakastaa enemmän kuin totuutta, tulee lopulta hänen asumuksensa.”
Tuomas laski kätensä polvilleen. ”Tuomio ei siis ole pelkkä ulkoapäin tuleva rangaistus?”

”Ei”, Jeesus sanoi. ”Tuomio on myös sen paljastumista, millaiseksi ihminen on tullut. Joka on koko elämänsä opetellut rakastamaan, tunnistaa Jumalassa kodin. Joka on koko elämänsä opetellut vihaamaan valoa, tunnistaa hänessä poltteen. Sama aurinko avaa kukan ja kuivattaa maasta revityn juuren.”
Nämä sanat vaimensivat opetuslapset perusteellisemmin kuin tulen uhka.

Jeesus nousi. Pimeys oli jo tihentynyt, ja maiseman ylle olivat ilmestyneet ensimmäiset tähdet.

”Siksi sanon teille: valvokaa. Ei siksi, että eläisitte ahdistuksessa, vaan ettette nukahtaisi hyvän edessä. Antakaa leipää niin kauan kuin teillä on kädet. Antakaa anteeksi niin kauan kuin teillä on aikaa. Palatkaa Isän luo niin kauan kuin kuulette hänen äänensä. Sillä tulee päivä, jolloin ihminen ei kysy, mitä muut hänestä ajattelivat, vaan mitä hänen sydämelleen tapahtui.”
Sitten hän kääntyi Tuomaan puoleen, ja hänen äänensä oli jälleen hiljainen.

”Äläkä sinä pelkää kysyä. Joka kysyy totuuden tähden, on lähempänä valtakuntaa kuin se, joka vaikenee vain pelosta.”

Tuomas nyökkäsi, mutta hänen silmiinsä jäi varjo. Se ei ollut epäuskon varjo vaan pikemminkin sellaisen ihmisen, joka on ymmärtänyt Jumalan oikeudenmukaisuuden olevan suurempi kuin hän olisi toivonut ja Jumalan laupeuden syvempi kuin hän oli uskaltanut toivoa.

Sinä yönä kukaan heistä ei nukahtanut nopeasti.

Jokainen mietti päivää, jolloin ihmisen sydän avautuisi.

Ja jokainen etsi hiljaa sisimmästään, oliko siellä enemmän valoa vai pimeyttä.

Kirjailijan huomautuksia luvusta:

Luku on puhdasta fiktiota. Se syntyi vastauksena liian mustavalkoiseen näkemykseen siitä, miten erotetaan ne, jotka joutuvat ikuiseen kadotukseen, ja ne, jotka saavat ikuisen elämän.

9. Elarion: Kerros

Nerai Sael aloitti työnsä ennen kuin Nitra heräsi.

Ei siksi, että hän olisi ajatellut aamuisin paremmin. Kellonajalla ei ollut hänelle merkitystä. Raha kulki valtioiden välillä Elarionin Auringon asemasta riippumatta, eivätkä automatisoidut järjestelmät tunteneet väsymystä, juhlapäiviä tai pankkien sulkemisaikoja.
Hän tuli varhain, koska silloin käytävät olivat tyhjiä.

Hiljaisuudessa oli helpompi erottaa, mikä kysymys oli tärkeä ja mikä vain kiireellinen.

Valtioiden välisen taloudellisen luotettavuuden ja järjestelmäriskien viraston rakennus ei seissyt Nitran historiallisessa keskustassa. Se oli noussut joen pohjoisrannalle rahapoliittisten neuvostojen päämajojen, Unionin laskentakeskusten ja diplomaattipuutarhojen väliin. Se oli matala, leveä ja ulkoa lähes ikkunaton. Arkkitehdit sanoivat halunneensa siten ilmaista rauhaa ja puolueettomuutta.
Virastoa pelkäävät ihmiset näkivät siinä linnoituksen.

Useimmat Elarionin asukkaat tunsivat viraston lyhyemmällä nimellä.

Kerros.

Nimi oli syntynyt analyytikoiden keskuudessa. Jokainen pankki, vakuutusyhtiö, verohallinto ja pörssi näki vain oman kerroksensa talouselämästä. Pankki tunsi tilin mutta ei välttämättä tilin omistavan yhtiön todellista omistajaa. Verovirasto tunsi veroilmoituksen mutta ei nähnyt toiseen valtioon lähteneitä rahoja. Rekisteri tunsi yhtiön edustajan mutta ei ihmistä, joka piiloutui yhtiötä hallitsevan rahaston taakse.
Kun raha ylitti rajan, se siirtyi toisen lainkäyttövallan piiriin.

Joskus siitä jäi ilmoitus.

Joskus vain yhteenveto.

Joskus ei mitään.

Kerroksen tehtävänä oli pinota nämä puutteelliset kerrokset päällekkäin ja etsiä kohdat, joissa niiden reunat eivät enää osuneet yhteen.
Nerai ei ollut poliisi.

Hän ei voinut pidättää, kutsua kuulusteltavaksi eikä syyttää ketään. Hän ei voinut mennä pankkiin tutkimaan tilejä oman mielensä mukaan. Hän ei voinut pyytää

veroparatiisilta omistajan nimeä vain siksi, että se kiinnosti häntä. Kun hän löysi huolestuttavan säännönmukaisuuden, hän laati analyysiin perustuvan tutkintavihjeen ja toimitti sen viranomaisille, jotka saattoivat pyytää tuomioistuimelta tai toiselta valtiolta lisätietoja.

Usein hän odotti kuukausia.

Joskus vastauksena tuli, ettei pyydettyä tietoa ollut olemassa.

Joskus se oli olemassa, mutta paikallinen laki kielsi sen luovuttamisen.

Ja toisinaan valtio ei vastannut lainkaan.

Siksi Kerros ei nähnyt kaikkea Elarionin rahaa. Se näki pääasiassa sen, mikä jonkun oli sille ilmoitettava, mikä oli julkisesti saatavilla tai mitä jonkin tietyn tutkinnan aikana onnistuttiin hankkimaan.

Pankit lähettivät sille ilmoituksia epätavallisista liiketoimista. Eivät kaikkien asiakkaidensa täydellisiä tietoja. Vain tapauksia, joissa niiden omat järjestelmät tai työntekijät olivat alkaneet epäillä, ettei rahalla ollut ymmärrettävää alkuperää, että se liikkui epätavallisesti tai liittyi jo tunnettuun riskiin.

Verohallinnot antoivat koottuja tietoja.

Kaupparekisterit muodollisten omistajien nimet.

Poliittiset puolueet pakolliset ilmoituksensa lahjoituksista ja menoista.

Jokainen näistä lähteistä näytti eri osan todellisuudesta.

Ja jokaisella oli oma sokea pisteensä.

Nerai yhdisteli tietoja, jotka eivät ensi silmäyksellä liittyneet toisiinsa. Pankin ilmoituksen. Yhtiön omistajanvaihdoksen. Ulkomailta saadun lainan. Säätiölle annetun lahjoituksen. Maksun neuvontapalveluista. Alueen jälleenrakennustuen. Vakuutussopimuksen, jossa edunsaajan nimi ei vastannut omistajan nimeä.

Korruptio tunnusti harvoin itsensä maksun viestikentässä.

Ja poliittisen vallan rahoitus piiloutui usein sellaisten sanojen taakse kuin konsultointi, koulutus, aluekehitys tai mielipidetutkimus.

Nerai ei etsinyt ihmisiä, jotka olivat ostaneet jotakin kallista.

Hän etsi valtaa.

Hän istuutui työpöytänsä ääreen ja laski kämmenensä sen mattapinnalle. Järjestelmä varmisti hänen henkilöllisyytensä. Hänen eteensä ilmestyi luettelo yön aikana saapuneista uusista ilmoituksista.
Se ei ollut kaiken rahan kartta.

Se oli epäilyjen kartta.

Jotkut ilmoitukset sisälsivät täsmällisiä tietoja. Toiset vain liiketoimen peruskuvauksen ja syyn, jonka vuoksi pankki oli merkinnyt sen epäilyttäväksi. Rajat ylittävissä liiketoimissa osa tiedoista oli yleensä anonymisoitu, kunnes niiden luovuttamiselle syntyi oikeudellinen peruste.
Nerai avasi ensimmäisen tapauksen.

Poikkeuksellisen suuri siirto kahden rakennusyhtiön välillä. Selitys oli liitteenä: koneiden myynti. Asiakirjat vaikuttivat uskottavilta.
Toinen tapaus koski säätiötä, joka oli saanut suuren lahjoituksen vähän ennen vaaleja. Maksu oli kuitenkin ilmoitettu julkisesti, ja se tuli tunnetulta lahjoittajalta.
Kolmannesta puuttui tieto vastaanottajan lopullisesta omistajasta.

Nerai merkitsi sen täydennettäväksi.

Seitsemännentoista ilmoituksen kohdalla hän pysähtyi.

Se tuli Sarurin satamakaupungin pankista. Pankki oli kiinnittänyt huomiota erään paikallisen yhtiön käteistalletusten sarjaan. Elarionilla käteiseksi kutsuttiin myös digitaalisia haltijayksiköitä, joita saattoi siirtää ilman jatkuvaa verkkoyhteyttä. Talletuksen yhteydessä pankki varmisti niiden aitouden, ei kaikkien aiempien haltijoiden henkilöllisyyttä. Talletusten määrä sinänsä ei ollut poikkeuksellinen. Kyseessä oli yritys, jolle tällaiset myyntitulot olivat tavallisia.
Se piti ravintolaa.

Pankin epäily ei herännyt siksi, että se olisi tiennyt todellisen asiakasmäärän. Se heräsi siksi, että talletukset olivat muutaman kuukauden aikana kasvaneet huomattavasti, mutta yrityksen perusprofiili oli pysynyt ennallaan. Samat toimitilat. Sama määrä pankissa olevia tilejä. Ei laajennuslainaa. Ei ilmoitettua yrityskauppaa eikä toimialan muutosta.
Kyse saattoi olla menestyksestä.

Uudesta kokista.

Hyvistä arvioista.

Sopimuksesta toisen yrityksen ruokahuollon järjestämiseksi, josta pankki ei tiennyt.

Siksi ilmoitus ei ollut syytös. Se oli vain huomautus siitä, ettei pankki pystynyt tyydyttävästi selittämään asiakkaansa käyttäytymisen muutosta.
Nerai avasi yhtiön julkisen rekisterimerkinnän.

Muodollinen omistaja oli paikallinen yrittäjä. Kaksi porrasta ylempänä oli alueellinen rahasto. Sen yläpuolella yhtiö, joka oli rekisteröity Therinithiin, yhteen eteläisen saariston pienemmistä valtioista.
Therinithin rekisteri ei julkistanut lopullisia omistajia.

Siinä ei ollut mitään laitonta.

Therinith oli perustanut suuren osan taloudestaan taloudelliseen salassapitoon.

Nerai katsoi toimipaikan nimeä.

Vesta Sarur Seitsemän.

Hän tunsi merkin. Vesta piti ravintoloita, pieniä kauppoja, majoitusliikkeitä ja korjaamoja suuressa osassa planeettaa. Jotkin kuuluivat suoraan keskusyhtiölle, toiset paikallisille lisenssinhaltijoille. Omistusrakenteet vaihtelivat valtion mukaan.
Se, että yhden ravintolan talletukset olivat epätavallisia, ei merkinnyt mitään koko verkoston kannalta.

Nerai avasi analyysijärjestelmän öisen yhteenvedon ja pyysi aiemmat ilmoitukset Vesta-nimellä.
Järjestelmä löysi satoja merkintöjä. Useimmat koskivat tavallisia asioita: toimittajariitoja, väärin täytettyjä maksutoimeksiantoja, valtuutustunnisteiden varkauksia, verotarkastuksia tai maksamattomia lainoja.

Niiden joukosta se merkitsi vähäiseksi arvioidun kuvion: toimipaikkojen talletuksia, niitä seuraavia ulkomaisia siirtoja ja epäselvä lopullinen omistaja. Se ei kuitenkaan nähnyt kassojen sisään eikä valtioiden rajojen takana suojatuille tileille. Tapausten automaattisessa tärkeysjärjestyksessä kuvio oli kaukana kiireellisten hälytysten alapuolella.
Jäljelle jäi neljätoista tapausta.

Ne tulivat kuudesta valtiosta.

Ne jakautuivat neljän vuoden ajalle.

Paikalliset viranomaiset olivat käsitelleet ne erillisinä ja joko päättäneet ne tai jättäneet ne ilman jatkotoimia. Yhdessä tapauksessa yritys oli selittänyt saaneensa uusia asiakkaita. Toisessa pankki oli katsonut riskin liian vähäiseksi. Kolmas oli päättynyt sellaisen valtion rajalle, joka oli kieltäytynyt antamasta tietoja vastaanottavasta yhtiöstä.

Mutta kaikissa oli Vestan nimi.

Mallille ne olivat joukko heikkoja yhtäläisyyksiä. Nerai kuitenkin tunsi eron neljäntoista sattuman ja neljäntoista viraston välillä, joista jokainen näki vain oman suljetun tapauksensa. Hän avasi alkuperäiset ilmoitukset ja alkoi lukea niiden perusteluja.
Nerai kumartui eteenpäin.

Hän ei nähnyt koko ketjun liikevaihtoa. Ei nähnyt kassoja eikä toimipaikkojen kävijämääriä. Hänellä ei ollut pääsyä sisäiseen kirjanpitoon, saati järjestelmiin, jotka olisivat näyttäneet, kuka osti mitäkin yksittäisissä liikkeissä.
Hän näki vain sen, että useat pankit eri valtioissa olivat toisistaan riippumatta huomauttaneet samanlaisesta käyttäytymisestä.

Käteistä ilmestyi paikalliseen toimipaikkaan.

Se kirjattiin tavalliseksi tuloksi.

Pian sen jälkeen osa rahoista lähti epämääräisesti nimettyjä palveluja tarjoaville yhtiöille.

Konsultointi.

Brändinhallinta.

Alueellinen markkinointi.

Lisenssimaksut.

Sieltä jälki hajosi muihin valtioihin.

”Hyvää huomenta.”

Ääni hänen takanaan kuului Taren Vossille.

Nerai ei kääntynyt.

”Se jää nähtäväksi.”

Taren astui työtilan ääreen. Hän oli pitkä ja hoikka ja liikkui sellaisen ihmisen rauhallisuudella, joka ei koskaan yrittänyt todistaa hallitsevansa tilannetta. Hän oli työskennellyt Kerroksessa Neraita kauemmin ja tunsi Vasýrian pankkijärjestelmät tavalla, jota ei voinut oppia pelkistä laeista.
Hän oli veyrani.

Osa työtovereista piti sitä etuna heidän tutkiessaan veyranien pankkitaloja. Toiset riskinä.
Nerai piti molempia käsityksiä yhtä alkeellisina.
”Mitä löysit?” hän kysyi.

”Neljätoista ilmoitusta neljän vuoden ajalta.”

”Kuulostaa hyvin pitkän kokouksen alulta.”

”Kuusi valtiota. Eri pankkeja. Eri muodolliset omistajat.”

Taren tarkasteli tietoja.

”Ja yhteinen tekijä?”

”Vesta.”

Hän hymyili hetkeksi.

”Olen syönyt heidän ravintolassaan.”

”Se ei ole hyödyllinen tieto.”

”Voin vahvistaa, ettei ruoka selitä heidän taloudellista menestystään.”

Nerai siirsi ensimmäisen ilmoituksen hänelle.

”Talletukset kasvavat. Sitten osa rahasta lähtee konsultointi- ja lisenssipalveluihin. Vastaanottajien lopulliset omistajat ovat suojattuja.”

”Se ei vielä välttämättä merkitse mitään.”

”Ei välttämättä.”

”Ketjulla voi olla yhteinen liiketoimintamalli.”

”Voi.”

”Tai yhteinen tapa siirtää voittoja.”

”Sekin.”

Taren avasi aikakerroksen ja vertasi maksujen päivämääriä. Jotkin toimipaikat lähettivät rahaa samoille välikäsille. Toiset käyttivät eri yhtiöitä, joilla oli kuitenkin yhteinen tilintarkastaja tai hallinnoija.

”Mielenkiintoista”, hän sanoi.

”Mikä?”

”Nuo yritykset näyttävät siltä, etteivät liity toisiinsa. Mutta sama toimisto on laatinut niiden asiakirjat.”

”Se voi olla tavallinen palveluntarjoaja.”

”Voi.”

Molemmat olivat hetken vaiti.

Näin useimmat Kerroksen tapaukset alkoivat. Eivät varmuudesta vaan mahdollisuuksien sarjasta, jonka jokaisella osalla oli viaton selitys.

Kunnes niitä oli liikaa.

”Tarvitsemme ainakin yhden toimipaikan sisäisen kirjanpidon”, Taren sanoi.

”Meillä ei ole siihen oikeudellista perustetta.”

”Meillä on pankin ilmoitus.”

”Meillä on pankin epäily. Ei todistetta rikoksesta.”

”Voimme pyytää Saruria tekemään verotarkastuksen.”

”Voimme pyytää heitä harkitsemaan verotarkastusta.”

Taren nojasi pöytään.

”Ja puolen vuoden kuluttua he ilmoittavat meille kaiken olleen paikallisten määräysten mukaista.”

”Todennäköisesti.”

”Therinith ei luovuta meille omistajan tietoja.”

”Ei ilman tuomioistuimen päätöstä. Emmekä saa tuomioistuimen päätöstä ilman vahvempaa epäilyä.”

Taren katsoi heidän edessään olevaa ketjua.

”Tarvitsemme siis tietoja todistaaksemme, että tarvitsemme tietoja.”

”Se on valtioiden välisen yhteistyön perusta.”

Nerai suurensi toisiinsa liittyvien yhtiöiden luetteloa. Useimpien omistusketjujen päässä oli hallinnoijan, asianajotoimiston tai rahaston nimi.
Missään ei ollut ihmistä.

Nerai ei voinut sanoa Vestan pesevän rahaa. Hän ei edes tiennyt, olivatko epätavalliset talletukset todellisia tuloja, veropetos vai vain seurausta liiketoimintamallista, jota pankit eivät ymmärtäneet.
Hänellä oli vain toistuva kysymys.

Ja järjestelmä, joka ei antanut hänen päästä vastaukseen, ellei hän jo tiennyt sitä etukäteen.

”Avaa alustava tapaus”, hän sanoi. ”Toistaiseksi ilman syytöstä ja ilman toimenpidepyyntöä.”

”Millä perusteella?”

”Mahdollinen käteistä vastaanottavien toimipaikkojen koordinoitu käyttö varojen alkuperän peittämiseen.”

”Tuo kuulostaa jo melkein mielipiteeltä.”

”Kirjoita sitten: toistuvien valtioiden välisten taloudellisten poikkeamien selvittäminen.”

Taren hymyili.

”Tuo ei kuulosta miltään.”

”Siksi he hyväksyvät sen.”

Hän alkoi laatia pyyntöluetteloa. Ei asiakkaiden tiedoista eikä koko ketjun kassakirjauksista. Sellaista toimivaltaa Kerroksella ei ollut. He saattoivat pyytää jo tehtyjen verotarkastusten tuloksia, julkisia tilinpäätöksiä, tilintarkastajien nimiä, lisenssisopimuksia, omistajanvaihdoksia ja tietoja, jotka pankit itse olivat merkinneet epätavallisiksi.
Jokainen uusi kerros vaati uuden perusteen.

Jokaisen perusteen oli noustava edellisestä kerroksesta.

Nerai huomasi hetkeksi oman heijastuksensa työtason tummassa osassa.

Hänellä ei ollut kultaista kehää.

Hänen äitinsä oli aureliaani. Mutta Nerai oli isänsä tavoin syntynyt seleniittinä. Lapsena hän oli usein tutkinut silmiään erilaisissa valoissa. Itkun jälkeen, kuumeessa ja niinä hetkinä, jolloin keskittyi oikein kovasti.
Hän odotti, ilmestyisikö kultainen viiva sittenkin.

Se ei koskaan ilmestynyt.

Hänen velipuolensa Jesair oli perinyt kehän. Hän oli aureliaani ja samalla Davionien vanhimman tunnetun sukuhaaran jälkeläinen. Siksi ihmiset etsivät hänestä jatkoa kertomuksille, jotka olivat syntyneet vuosisatoja ennen hänen syntymäänsä.
Kun hän rauhoitti jonkun, puhuttiin vanhasta lahjasta.

Kun hän erehtyi, sanottiin hänen pettäneen verensä.

Nerai ei kantanut samanlaista taakkaa.

Hänen ei tarvinnut olla legendan jatkoa.

Hän sai olla vain oma itsensä.

Silti aina löytyi joku, joka Jesairin nimen kuultuaan katsoi vielä kerran hänen silmiään. Aivan kuin tämän olisi pitänyt varmistaa, mikseivät kaksi sisarusta kantaneet samaa merkkiä.
Jesair ei koskaan kohdellut häntä kuin ihmistä, jolta puuttui jotakin.

Lapsina Jesair oli sanonut hänelle, että kultainen kehä oli vain asia, jonka ihmiset huomasivat ennen ihmistä.

Nerai oli vastannut, että silloin oli onni, ettei hänen silmissään loistanut mikään.

Siitä lähtien Jesair kadehti häntä toisinaan.

Nerai käänsi katseensa pois omasta heijastuksestaan ja keskittyi jälleen työtasoon. Taren oli sillä välin saanut ensimmäisen pyyntösarjan valmiiksi.
”Sarur otti vihjeen vastaan”, hän sanoi. ”Lupaamatta tarkastusta.”

”Se on enemmän kuin odotin.”

”Therinith kieltäytyi luovuttamasta omistustietoja.”

”Se on täsmälleen sitä, mitä odotin.”

Taren avasi saarivaltion rekisterin vastauksen. Se oli pitkä, kohtelias ja kirjoitettu tavalla, jonka oli määrä vakuuttaa lukija siitä, että tiedon antamatta jättäminen oli oikeuskulttuurin ilmentymä.
Viraston epäily ei ollut riittävän yksilöity.

Tarkkaa rikosta ei ollut nimetty.

Paikallisen yhtiön yhteyttä muissa valtioissa havaittuihin taloudellisiin poikkeamiin ei ollut osoitettu.
Jokaista lausetta saattoi puolustaa.

Yhdessä ne muodostivat muurin.

”He väittävät, ettemme voi pyytää lopullisen omistajan tietoja ilman näyttöä yhteisestä johdosta”, Taren sanoi.
”Emmekä voi osoittaa yhteistä johtoa tuntematta lopullista omistajaa.”

”Ehkä heillä on se kirjoitettuna rekisteriviraston oven yläpuolelle.”

Nerai merkitsi vastauksen ja liitti sen tapaukseen. Kieltäytymiselläkin oli arvonsa. Ei todisteena rikoksesta vaan karttana rajoista, joiden taakse tutkinta ei nähnyt.
Hän katsoi neljäätoista ilmoitusta.

Hän ei tiennyt, kuuluivatko ne kaikki samaan mekanismiin. Ehkä niiden joukossa oli rehellisiä yrityksiä, epätarkkoja pankkimalleja tai tavallisia kirjanpitovirheitä. Ehkä Vestan nimi oli ainoa niitä yhdistävä asia.
Mutta liian moni sattuma alkoi samalla tavalla.

Rahaa ilmestyi käteistä vastaanottavaan toimipaikkaan.

Se sai nimekseen myyntitulot.

Sitten se lähti maksuksi palvelusta, jonka arvoa ei voinut mitata täsmällisesti.

Lopulta se siirtyi valtioon, jossa kenenkään ei enää tarvinnut kysyä, kenelle se kuului.

”Mitä seuraavaksi?” Taren kysyi.

”Odotamme tarkastusten tuloksia.”

”Siihen voi mennä kuukausia.”

”Sillä välin tutkimme tilintarkastajat, hallinnoijat ja konsulttiyhtiöt.”

”Ilman pääsyä tileille?”

”Kaikki nimet eivät vieläkään ole salaisia.”

Taren avasi luettelon yhtiöistä, joille toimipaikat lähettivät lisenssi- ja konsultointimaksuja. Ensi silmäyksellä niiden välillä ei ollut yhteyttä. Niiden kotipaikat olivat eri valtioissa, nimet eri kielillä, ja jokainen ilmoitti eri toimialan.
Nerai järjesti ne perustamispäivän mukaan.

Sitten oikeudellisten edustajien mukaan.

Lopuksi niiden henkilöiden mukaan, jotka olivat todistaneet niiden perustamisasiakirjat oikeiksi.

Työtasolle ilmestyivät ensimmäiset toistuvat nimet.

Ne eivät vielä olleet omistajia.

Vain hallinnoijia, juristeja ja virallisia välikäsiä.

Ihmisiä, joiden tehtävänä oli seistä omaisuuden ja sen todellisen omistajan välissä.

”Kolme toimistoa”, Taren sanoi.

”Neljässätoista näennäisesti erillisessä tapauksessa.”

”Se on jo enemmän kuin ketjun nimi.”

”Se ei vieläkään ole todiste.”

”Vielä jonakin päivänä kieltäydyt iloitsemasta edes tunnustuksesta.”

”Tunnustuskin voi olla väärä.”

Taren pudisti päätään ja lähetti lisää pyyntöjä.

Rakennuksen ikkunoiden takana Nitra täyttyi vähitellen aamuvalosta. Joen yllä kulkevat liikennekerrokset tihentyivät, ja vastarannalla julkisten tornien valot syttyivät.

Kaupunki aloitti päivänsä vakuuttuneena siitä, että kaikki tärkeä kirjattiin, tarkastettiin ja säilytettiin jossakin.
Nerai tiesi, ettei se pitänyt paikkaansa.

Tiedot olivat olemassa.

Ne vain eivät olleet samassa paikassa.

Jokainen instituutio piti hallussaan omaa sirpalettaan ja suojeli sitä omien sääntöjensä mukaan. Pankit näkivät liikkeen mutta eivät todellista kauppaa. Verovirastot näkivät ilmoitukset mutta eivät koko rahavirtaa. Rekisterit näkivät yhtiöt mutta eivät niiden takana olevia ihmisiä. Tutkijat näkivät epäilyt mutta eivät useinkaan yhteyksiä.
Rikoksen ei tarvinnut olla näkymätön.

Riitti, että se oli jaettu.

Nerai avasi uuden työkansion. Järjestelmä pyysi häneltä nimeä, oikeudellista perustetta ja alustavaa riskiarviota.
Nimikenttään hän kirjoitti yhden sanan:

Vesta.

Riskiarvion kohdalla hän epäröi hetken.

Sitten hän merkitsi:

Määrittelemätön. Mahdollinen valtioiden välinen toimintamalli.

Kansio tallentui satojen muiden avoimien tapausten joukkoon. Hetkeksi se korostui ja katosi sitten järjestelmään kuin siinä ei olisi ollut mitään poikkeuksellista.
Ehkä ei ollutkaan.

Ehkä sen takana oli vain muutama yritys, joka salasi todelliset voittonsa tai siirteli tulojaan maksaakseen vähemmän veroja.

Mutta ehkä Vesta oli paikka, jossa eri rikoksista peräisin olevat rahat saivat saman kertomuksen alkuperästään.

Nerai ei vielä tiennyt sitä.

Hänellä oli vain neljätoista ilmoitusta, kolme asianajotoimistoa ja muutama valtio, jotka kieltäytyivät näyttämästä ketjun viimeistä nimeä.

Suurten paljastusten alussa ei kuitenkaan yleensä ollut todistetta.

Siellä oli ristiriita, joka oli helpompi sivuuttaa kuin selittää.

Nerai sulki muut tapaukset.

Vestan hän jätti auki.

10. Maa: Kirottu viikunapuu

Kun he aamulla lähtivät Betaniasta, ilma oli vielä viileä ja tien yllä leijui ohut usva. Jerusalem kohosi heidän edessään aamun valossa; sen muurit olivat kalpeat ja kovat kuin sellaisen ihmisen kasvot, joka oli jo kauan sitten unohtanut, miten itketään.

Opetuslapset kulkivat Jeesuksen jäljessä vaiti. Viime päivät olivat olleet täynnä merkkejä, kysymyksiä ja levottomuutta. Jokainen tunsi, että lähestyi jotakin, mitä kukaan heistä ei enää voisi pysäyttää. Kaupunki veti heitä puoleensa ja samalla työnsi luotaan. Se oli kuin avoin portti, jonka takana heitä ei odottanut vapaus vaan tuomio.

Jeesus kulki edellä.

Sinä yönä hän oli tuskin nukkunut. Hän oli istunut pitkään yksin muiden levätessä ja katsonut Jerusalemin suuntaan. Hän tiesi, ettei se hetki, josta hän oli niin usein puhunut, enää lähestynyt. Se oli tässä. Hän kulki sen sisällä.

Hänen askeleensa pysyi vakaana, mutta ruumis oli väsynyt. Suu oli kuiva ja sisimmässä tuntui tyhjyys, joka jokaisella askeleella ilmoitti itsestään tylppänä kipuna. Hän oli syönyt vain vähän edellisestä päivästä lähtien. Aluksi nälkä oli vain asunut hänessä hiljaa, mutta nyt se vaati yhä hellittämättömämmin huomiota, kunnes maailma hetkeksi kutistui yksinkertaiseksi kaipuuksi saada ruokaa.

Tien varressa kasvoi viikunapuu.

Sen latvus oli leveä ja vihreitä lehtiä oli runsaasti. Harmahtavien kivien keskellä se näytti elämän saarelta. Sen oksat taipuivat tien ylle, ja aamun valossa se näytti vahvalta, terveeltä ja anteliaalta.

Jeesus astui sen luo.

Pietari vilkaisi muihin. Johannes hidasti askeliaan. Tuomas pysähtyi muutaman askeleen päähän ja katseli, kuinka Jeesus siirsi lehtiä syrjään.

Hän etsi hedelmää.

Hänen sormensa liikkuivat oksien lomassa. Hän siirsi oksan toisensa jälkeen, kohotti lehtiä ja katsoi niiden alle.

Hän ei löytänyt mitään.

Vain lehtiä.

Vain ulkoisen lupauksen.

Vain yltäkylläisyyden hahmon, vailla sitä, mikä voisi ravita nälkäisen ihmisen.

Jeesus kurottautui syvemmälle latvukseen ikään kuin toivoen löytävänsä sieltä sittenkin edes yhden varhaisen viikunan. Mutta hänen kätensä palasi tyhjänä.

Jotkut opetuslapsista katsoivat toisiaan. He tiesivät, ettei vielä ollut viikunoiden aika. Puu ei tehnyt mitään luontonsa vastaista. Se vihersi silloin kun sen kuului vihertää ja odotti sitä vuodenaikaa, jolloin sen kuului kantaa hedelmää.
Mutta nälkä ei tunne vuodenaikojen kärsivällisyyttä.

Nälkä ei näe koko puuta. Se näkee vain puuttuvan hedelmän.

Jeesus jäi seisomaan latvuksen alle. Hänen katseeseensa tuli surua, sillä hän ei nähnyt edessään vain viikunapuuta. Hän näki kaupungin, joka loisti temppelillään, laeillaan ja rukouksillaan mutta ei osannut ravita ihmisen sielua. Hän näki puhtaisiin viittoihin pukeutuneita pappeja, jotka kääntyivät pois epäpuhtaista. Hän näki miehiä, jotka tunsivat Kirjoitusten jokaisen sanan mutta eivät kuulleet lesken itkua kotinsa muurin takaa.
Hän näki lehtiä ilman hedelmiä.

Tämän surun alla liikahti kuitenkin lyhyeksi hetkeksi jotakin pienempääkin.

Inhimillistä.

Väsyneen ihmisen ärtymys. Nälkäisen ruumiin kiukku. Hiljainen suuttumus siitä, että maailma seisoi jälleen hänen edessään täynnä lupauksia mutta ei antanut hänelle itselleen mitään.
Se kesti vain hetken.

Nälkä puhui hänessä ennen myötätuntoa ja väsymys ennen viisautta. Hetken hän ei nähnyt puuta sellaisena kuin se oli. Hän näki siinä kaiken, mikä lupasi elämää mutta ei tuonut hänelle helpotusta juuri silloin, kun hän sitä kaipasi.
Hän kosketti yhtä lehteä.

Sitten hän sanoi:

”Älköön kukaan enää koskaan syökö sinun hedelmääsi.”

Hän ei sanonut sitä kovaa. Siinä ei ollut raivoa, joka olisi ravistellut tietä. Siinä oli väsymystä, tuomio ja yksi terävä välähdys tahtoa, joka oli hetkeksi supistunut hänen omaan nälkäänsä.
Kun sanat olivat vaienneet, Jeesus jäi liikkumatta paikalleen.

Hän katsoi kättään, joka lepäsi oksalla.

Kuin olisi tuntenut lausutun sanan painon vasta sen lähdettyä hänen suustaan.

Sitten hän veti kätensä pois.

Opetuslapset vaikenivat. Kukaan ei kysynyt, miksi hän oli tehnyt niin. He jatkoivat matkaa Jerusalemiin, mutta Tuomas kääntyi vielä kerran katsomaan puuta.
Vihreät lehdet liikahtelivat kevyesti tuulessa, aivan kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Seuraavana päivänä he palasivat samaa tietä.

Pietari huomasi viikunapuun ensimmäisenä. Hän pysähtyi niin äkkiä, että Jaakob oli vähällä törmätä häneen.

”Rabbi”, hän sanoi ja osoitti kädellään. ”Katso. Viikunapuu, jonka kirosit, on kuivettunut.”

Kaikki pysähtyivät.

Puu, joka vielä edellisenä päivänä oli ollut vihreä ja täynnä lehtiä, oli nyt kuiva. Sen lehdet riippuivat käpristyneinä ja harmaina, oksat olivat menettäneet notkeutensa ja kuori irtosi paikoin rungosta. Se ei näyttänyt hitaasti riutuvalta puulta. Se näytti puulta, josta elämä oli poistunut kerralla, juurista viimeiseen oksan kärkeen.
Levottomuus lävisti opetuslapset.

He olivat nähneet jo monia merkkejä. He olivat nähneet veden muuttuvan viiniksi. He olivat nähneet sairaiden paranevan, sokeiden saavan näkönsä ja rampojen kävelevän. He olivat nähneet Lasaruksen tulevan ulos haudasta.
Mutta tämä puu kosketti heitä toisin.

Tämä ihme ei ollut tuonut parannusta.

Myös väkijoukon ilo puuttui.

Kukaan ei syleillyt lastaan. Kukaan ei kohottanut katsettaan taivaaseen ja kiittänyt takaisin saadusta elämästä.

Koko tapahtuma tuntui kovalta, hiljaiselta ja peruuttamattomalta.

Jeesus kääntyi heidän puoleensa.

”Uskokaa Jumalaan”, hän sanoi. ”Totisesti minä sanon teille: joka sanoo tälle vuorelle: Nouse ja heittäydy mereen, eikä epäile sydämessään vaan uskoo sanomansa tapahtuvan, sille niin tapahtuu.”
Hän kohotti katseensa tietä ympäröiville rinteille.

”Siksi minä sanon teille: kaiken, mitä rukouksessa pyydätte, uskokaa jo saaneenne, niin se teille annetaan. Mutta kun seisotte rukoilemassa, antakaa anteeksi, jos teillä on jotakin jotakuta vastaan, jotta teidän Isännekin antaisi teille anteeksi.”
Nuo sanat putosivat heidän keskelleen kuin kivet syvään veteen.

Kukaan ei vastannut heti.

Jokainen kuuli niissä jotakin muuta.

Pietari kuuli kutsun voimaan.

Johannes luottamuksen salaisuuden.

Juudas vallan mahdollisuuden.

Tuomas kysymyksen.

Hän epäröi hetken. Sitten hän astui lähemmäs Jeesusta.

”Herra”, hän sanoi varovasti.

Jeesus katsoi häneen.

”Kysy, Tuomas.”

Tuomas painoi katseensa viikunapuun kuivettuneisiin juuriin.

”Olemme nähneet sinun muuttavan vettä viiniksi. Olemme nähneet sinun parantavan sairaita. Olemme nähneet sinun herättävän kuolleita. Olemme nähneet Lasaruksen tulevan ulos haudasta, vaikka hän oli jo maannut pimeässä ja hänen ruumiissaan oli kuoleman haju.”
Hän vaikeni hetkeksi.

”Ja nyt olemme nähneet puun kuivettuvan sanastasi.”

Jotkut opetuslapsista liikahtivat levottomasti. Pietari rypisti otsaansa kuin aikoisi vaientaa Tuomaan, mutta Jeesus kohotti kätensä.
”Antakaa hänen puhua”, hän sanoi. ”Se, joka kysyy, ei vielä nuku.”

Tuomas veti henkeä.

”Miksi et sitten saanut sitä kasvattamaan viikunaa? Jos olit nälkäinen ja puu oli hedelmätön, miksi et antanut sille hedelmää? Miksi oli helpompaa ottaa siltä elämä kuin kutsua siihen hedelmiä?”
Hiljaisuus tiheni.

Tuomas jatkoi, nyt jo rohkeammin:

”Ja jos ihminen voi uskon voimalla käskeä vuorta nousemaan ja heittäytymään mereen, miksei hän voisi sanoa puulle: Kanna viikuna?”
Jeesus katsoi häntä lempeän vakavasti.

”Tuomas”, hän sanoi, ”kun lapsi näkee leivän, hän luulee leivän saavan alkunsa leipurin käsissä. Viisas ihminen kuitenkin tietää, että se saa alkunsa kauan sitä ennen. Jyvässä, joka putosi maahan. Sateessa, joka tuli oikeaan aikaan. Auringossa, joka ei paahtanut liian ankarasti. Kylväjän käsissä. Myllynkivessä. Uunin tulessa.”
Hän osoitti viikunapuuta.

”Jokaisen edessänne näkemänne asian takana on pitkä ketju kätkettyjä asioita. Viikunapuun hedelmäkään ei ole vain hedelmä. Jotta se tänään riippuisi oksalla, sen olisi eilen täytynyt olla siinä jonakin pienempänä. Kuukausi sitten sen olisi täytynyt olla tuskin havaittava, kätkeytyneenä puun sisään. Sitä ennen sen olisi täytynyt olla hedelmän alku, joka sai ravinnokseen mahlaa, valoa ja aikaa. Ja vielä sitä ennen sen olisi täytynyt olla puu, jossa oli voimaa kantaa hedelmää.”
Tuomas kuunteli liikkumatta.

Jeesus otti käteensä kuivan lehden. Kosketuksesta se hajosi hänen sormiensa väliin.

”Todellisuus, jonka näette, ei ole yksi maailman ylle pingotettu nahka. Se koostuu kerroksista. Kuin sipuli, jonka nainen kuorii tulisijan ääressä. Yksi kerros kannattelee toista. Se, mikä näyttäytyy tänään, lepää sen varassa, mitä eilen oli. Ja se, mitä eilen oli, lepää sitä edeltäneen varassa.”
Hän katsoi heitä kaikkia.

”Heikko mieli näkee vain viimeisen kerroksen ja luulee sitä koko maailmaksi. Vahvempi mieli näkee syvemmälle. Ja uskon täyttämä mieli voi koskettaa kohtia, joissa asiat eivät ole vielä täysin sulkeutuneet.”
Johannes kohotti katseensa.

Jeesus jatkoi:

”On asioita, joita voi muuttaa, koska niiden juuret ovat lähellä. Sairas ruumis kaipaa yhä elämää. Vesi kantaa luomakunnan kuuliaisuutta. Ihmisen sydän voi kääntyä yhdessä hetkessä. Edes kuolema ei ole sellainen muuri kuin luulette, kun Isä kutsuu nimeltä sitä, joka nukkuu.”

Kuoleman mainitseminen toi heidän mieleensä Lasaruksen haudan. Suulta vieritetyn kiven. Mätänemisen hajun. Käärinliinoihin sidotun miehen, joka tuli ulos Jeesuksen äänen kutsumana.

”Mutta viikunan luominen puuhun silloin, kun ei ole viikunoiden aika”, Jeesus sanoi hitaasti, ”ei tarkoita vain oksan käskemistä kantamaan hedelmää. Se tarkoittaisi monien kerrosten kirjoittamista uudelleen yhdellä kertaa. Siellä pitäisi olla eilinen kasvu, jota ei ollut. Siellä pitäisi olla kypsyminen, jota ei tapahtunut. Siellä pitäisi olla mahla, joka olisi jo päivien ajan virrannut kohti hedelmää. Siellä pitäisi olla aika, joka ei kulkenut sitä kautta.”
Tuomas kurtisti kulmiaan.

”Mutta Jumala voi kaiken.”

”Jumala voi kaiken”, Jeesus nyökkäsi. ”Mutta Jumala ei ole torilla temppuileva taikuri, joka pettää lapsen silmää. Isä ei luonut maailmaa repiäkseen sitä joka hetki kuin vanhaa vaatetta ja ommellakseen sen uudelleen meidän kärsimättömyytemme mukaan. Hän loi järjestyksen. Ja sekin järjestys on hänen tahtonsa.”
Tuomas katsoi yhä kuivaa puuta.

”Se selittää, miksei siinä ollut viikunaa”, hän sanoi. ”Se ei selitä, miksi kirosit sen.”

Pietari kääntyi äkisti häneen päin.

”Tuomas—”

”Ei”, Jeesus keskeytti rauhallisesti.

Hän katsoi Tuomasta.

”Kysyt oikein.”

Tiellä vallitsi niin syvä hiljaisuus, että kuivien lehtien kahina heidän jaloissaan kuului.

Tuomas astui lähemmäs.

”En tarkoita sitä, mitä puu merkitsi”, hän sanoi. ”En sitä, mitä kaupunki tai temppeli merkitsee. Miksi sinä teit niin juuri sillä hetkellä?”
Jeesus katsoi viikunapuuta.

Hän ei vastannut pitkään aikaan.

Kun hän puhui, hänen äänensä oli hiljaisempi kuin ennen.

”Koska minulla oli nälkä.”

Opetuslapset jäivät liikkumatta paikoilleen.

”Olin väsynyt”, hän jatkoi. ”Takana ollut yö oli pitkä, ja edessä olevat päivät ovat raskaita. Kun näin sen lehdet, kaipasin hedelmää. Ja kun en löytänyt sitä, nälkäni kavensi maailman hetkeksi siihen ainoaan asiaan, jota halusin.”
Pietari painoi katseensa alas.

Jeesus kosketti kuivaa runkoa.

”Näin siinä puussa temppelin, kaupungin ja ihmisen, jotka ulospäin pursuavat elämää mutta eivät anna nälkäiselle mitään. Se, mitä näin, ei ollut valhetta. Mutta totuuden voi lausua epäpuhtaasta paikasta käsin. Oikeudenmukainenkin sana voi muuttua julmaksi, kun sen lausuu nälkä, viha tai ylpeys.”
Tuomas katsoi häntä kuin ei olisi ollut varma, oliko kuullut oikein.

”Siis suutuit sille?”

”Hetkeksi”, Jeesus sanoi. ”En niin kuin ihminen, joka haluaa tuhota. Vaan niin kuin se, joka harmistuu ojennettuaan kätensä kohti lahjaa ja huomattuaan, ettei sitä ole. Puu ei ollut syyllinen. Sen hedelmien aika ei ollut tullut. Mutta sillä hetkellä en nähnyt sen koko aikaa. Näin vain oman nälkäni.”
Johannes kysyi:

”Ja siksi sinun sanasi tappoi sen?”

Jeesus nyökkäsi.

”Mitä vahvempi ja eheämpi ihmisen tietoisuus on, sitä enemmän hänen sanansa painaa. Te voitte kiukuissanne sanoa monenlaista, ja tuuli vie sananne mennessään. Mutta kun ihminen seisoo lähellä olemisen juuria, pienikin sisäinen horjahdus voi jättää jäljen.”
Hän katsoi heitä yksi kerrallaan.

”Siksi suuri valta ei ole vain lahja. Se on taakka. Sen, joka voi sanalla parantaa, on varottava myös väsyneenä lausumaansa sanaa. Sen, joka voi siirtää vuorta, on tarkattava, kumpuaako hänen toiveensa Isästä vai vain tuskasta, joka juuri kulkee hänen lävitseen.”
Tuomas osoitti taas viikunapuuta.

”En vieläkään ymmärrä. Jos sanasi saattoi surmata puun, miksei se voinut pakottaa sitä kantamaan hedelmää?”
Jeesus nosti maasta kuivan oksan katkelman.

”Koska hajoaminen ja luominen eivät vaadi samaa.”

Hän katkaisi oksan sormiensa välissä.

”Kuolema oli tässä puussa jo läsnä mahdollisuutena. Se on jokaisessa lehdessä, juuressa ja ruumiissa. Kaikki syntyvä kantaa myös tuhoutumisen mahdollisuutta. Sanani avasi tien sille, mikä siinä oli jo mahdollista.”
Sitten hän ojensi tyhjän kämmenensä.

”Mutta viikuna ei sillä hetkellä ollut siinä valmiina. Jotta se olisi syntynyt, puun, mahlan, auringon, maan ja ajan olisi täytynyt liittyä yhteen. Minun olisi täytynyt vaatia koko olemassaoloa taipumaan nälkäni ympärille.”
Hänen katseensa koveni, ei opetuslapsia vaan häntä itseään kohtaan.

”Nälkäni oli sillä hetkellä henkilökohtainen. En pyytänyt lapselle elämää enkä kärsivälle parannusta. Halusin ravita itseni.”
Juudas sanoi:

”Mitä pahaa siinä on, että nälkäinen ihminen haluaa syödä?”

”Ei mitään”, Jeesus vastasi. ”Nälkä ei ole synti. Eikä leivän kaipuu ole synti. Mutta valta muuttuu vaaralliseksi, kun se vaatii maailmaa kumoamaan järjestyksensä vain siksi, ettei vallan kantaja halua kestää hetken puutetta.”
Hän vaikeni hetkeksi.

”Kirous tarvitsee vain halkeaman. Siunaus tarvitsee sopusoinnun.”

Kukaan ei liikahtanut.

Sanat jäivät heidän keskelleen, yksinkertaisina ja raskaina.

”Valta saattaa joskus totella haavoittunuttakin tahtoa”, Jeesus jatkoi. ”Se voi murtaa, jouduttaa hajoamista, avata oven pelolle tai kuolemalle. Mutta elämä ei avaudu kokonaan sellaiselle tahdolle. Elämä syntyy siellä, missä yksilön tahto kohtaa kokonaisuuden tahdon.”
Tuomas mietti.

”Siis voisit luoda viikunan, jos se olisi sopusoinnussa Isän tahdon kanssa?”

Jeesus katsoi häneen.

”Jos se viikuna kuuluisi elämää antavaan tiehen, sitä ei luotaisi tyhjästä. Koko olemassaolo suuntautuisi sitä kohti, vaikka ette näkisi tuota tietä. Mutta sen luominen vain vaientaakseni oman vatsani hetkeksi ei olisi ihme Isässä. Se olisi maailman alistamista oikkuni palvelukseen.”
Hän katsoi kaukaisten autioiden kukkuloiden suuntaan.

”Kun olin autiomaassa, kiusaaja käski minun muuttaa kivet leiviksi.”

Jotkut opetuslapsista olivat kuulleet tästä, toiset eivät. Nyt kaikki kuuntelivat tarkasti.

”Olin silloin nälkäisempi kuin eilen”, Jeesus jatkoi. ”Ruumiini huusi ruokaa. Edessäni oleva kivi muistutti leipää, ja ääni sanoi minulle: Jos sinulla on valtaa, käytä sitä. Todista, kuka olet. Ruoki itsesi.”

”Ja sinä kieltäydyit”, Johannes sanoi.

”Kieltäydyin, sillä valta ei saa palvella kantajansa nälkää. Ihminen ei elä yksin leivästä, eikä se, joka on saanut lahjan Isältä, saa tehdä siitä oman halunsa palvelijaa.”

Hän katsoi viikunapuuta.

”Eilen en muuttanut puuta ravinnoksi. Mutta hetken ajan tuomitsin sen siitä, ettei se ruokkinut minua. Molempien kiusausten juuri oli sama.”

Pietari pudisti päätään.

”Mutta sinä olet synnitön, Herra.”

Jeesus katsoi häntä.

”Ja mitä sinä, Pietari, ajattelet synnittömyyden tarkoittavan? Ettei tunne nälkää? Ettei tunne vihaa? Ettei tiedä, mitä kiusaus on?”

Pietari ei vastannut.

”Kivi ei tunne kiusausta”, Jeesus sanoi. ”Mutta se ei siksi ole pyhä. Puhtaus ei ole sitä, ettei ihmisessä koskaan liikahda mitään pimeää. Se on sitä, että hän näkee sen kokonaan, ei nimeä sitä valoksi eikä anna sen tulla herrakseen.”

Hän katsoi kämmentään.

”Eilen näin sen vasta, kun sana oli jo lähtenyt minusta.”

Tuomas sanoi:

”Voiko siis myös ihminen, joka on täysin tietoinen itsestään, epäonnistua hetkeksi?”

”Niin kauan kuin hän kantaa ruumista, hän kantaa myös sen ääntä”, Jeesus vastasi. ”Nälkä, kipu, pelko ja väsymys tulevat tietoisuuteen kuin tuuli taloon. Herännyt ihminen tunnistaa ne. Mutta jos ovi on auki ja yö on ollut pitkä, vahvakin tuuli voi kaataa lampun.”

”Entä sitten?” Johannes kysyi.

”Sitten hän nostaa sen. Hän näkee, mitä on tapahtunut. Hän ei peitä pimeyttä Jumalan nimellä.”

Jeesus kääntyi takaisin Tuomaaseen päin.

”Kysyit, miksen mieluummin pelastanut puuta tai antanut sille hedelmää. Koska sillä hetkellä en halunnut luoda. Halusin saada. Ja kun en saanut, sanani muuttui tuomioksi.”
Tuomas painoi katseensa alas.

”Onko siis helpompaa tuhota kuin luoda?”

”On”, Jeesus sanoi. ”Ei vain ihmisen käsille vaan myös hänen tahdolleen. Talon tuhoamiseen riittää isku. Sen rakentamiseen tarvitaan kiveä, mittaa, kärsivällisyyttä ja monien käsien yhteistoimintaa. Ihmisen haavoittamiseen riittää yksi vihassa lausuttu sana. Hänen sielunsa parantamiseen ei joskus riitä kokonainen rakkauden täyttämä elämä.”
Hän siveli kuivaa kuorta kämmenellään.

”Jakautunut sisin voi tuhota. Mutta luoda voi vain eheydestä käsin.”

Tuomas vaikeni hetkeksi ja sanoi sitten:

”Mutta kun Kaanassa muutit veden viiniksi, silloinkin muutit asioiden järjestystä.”

”Kaanassa en valmistanut iloa tyhjästä”, Jeesus vastasi. ”Siellä oli vettä. Siellä oli puhdistautumisastioita. Siellä vietettiin häitä. Siellä oli perheen häpeä, kun viini oli loppumassa. Siellä oli äitini luottamus. Siellä oli juhla, jonka oli määrä jatkua, ja hetki, joka avautui.”
Jeesus hymyili hellästi muistaessaan Marian.

”Viini, joka tuli, ei ollut maailman kieltämistä. Se oli merkki siitä, että Isä osaa täyttää tyhjät astiat. Sitä ei ollut tarkoitettu minulle. Se oli lahja toisille.”
”Entä Lasarus?” Tuomas kysyi.

”Kun kutsuin Lasarusta, en kutsunut tuntematonta ihmistä tyhjyydestä. Kutsuin veljeä, jonka Isä tunsi nimeltä. Hänen ruumiinsa makasi haudassa, mutta hänen tarinansa ei ollut Isässä päättynyt. Hänen sisartensa rakkaus, heidän tuskansa, minun rakkauteni häntä kohtaan ja Isän tahto kohtasivat yhdessä hetkessä. Usko kosketti kerrosta, jossa oli vielä mahdollista sanoa: Tule ulos.”
Tuomas katsoi jälleen viikunapuuta.

”Ja tässä ei kohdannut mikään muu kuin sinun nälkäsi.”

”Siinä kohtasi myös kaupunkia koskeva totuus”, Jeesus sanoi. ”Siksi puusta tuli merkki. Mutta kiukkuni antoi tuolle merkille kovuutta, jota sen ei olisi tarvinnut saada.”
”Olisiko merkki siis voinut toteutua toisella tavalla?” Johannes kysyi.

Jeesus mietti hetken.

”Olisi.”

”Miten?”

”Olisin voinut näyttää teille sen lehdet ja sanoa: Katsokaa, kuinka se muistuttaa temppeliä, joka lupaa elämää mutta ei kanna hedelmää. Olisin voinut lähteä sen luota nälkäisenä ja antaa sen kypsyä omana aikanaan.”
Hän laski kätensä rungolle.

”Totuus ei tarvinnut puun kuolemaa. Sen lisäsi minun hetkeni.”

Nämä sanat järkyttivät heitä enemmän kuin itse ihme.

He olivat tottuneet näkemään Jeesuksen sinä, joka vastaa. Nyt hän seisoi heidän edessään ihmisenä, joka oli itse tutkinut tekoaan eikä ollut kääntynyt pois siitä, mitä siitä löysi.
Pietari sanoi:

”Miksi kerrot tämän meille? Olisit voinut vain sanoa, että puu oli merkki. Kukaan meistä ei olisi epäillyt.”
Jeesus katsoi häneen.

”Juuri siksi.”

Pietari ei ymmärtänyt.

”Se, jolla on valtaa, kohtaa aina kiusauksen nimittää omaa tahtoaan Jumalan tahdoksi. Kun hän onnistuu jossakin, hän sanoo: Isä tahtoi niin. Kun hän tuhoaa jotakin, hän sanoo: Se oli tuomio. Kun hän haavoittaa ihmistä, hän sanoo: Palvelin totuutta.”
Jeesuksen ääni voimistui.

”Mutta jokainen sana, jossa on voimaa, ei ole kokonaan lähtöisin Isästä. Jokainen onnistuminen ei vahvista puhtautta. Eikä jokainen, jota voima totteli, ollut oikeamielinen.”
Juudas katsoi häntä hyvin tarkasti.

”Miten me sitten erotamme sen?” hän kysyi.

”Hedelmästä.”

Jeesus nosti maasta yhden kuihtuneista oksista.

”Emme merkin suuruudesta. Emme siitä, kuinka moni kumartuu. Emme siitä, järiseekö maa tai laskeutuuko taivaasta tuli. Kysykää, mitä teon jälkeen jäi. Enemmän elämää vai enemmän pelkoa? Enemmän totuutta vai enemmän kuuliaisuutta sille, joka osoitti voimansa? Enemmän vapautta vai enemmän riippuvuutta?”
Hän katsoi kuivaa puuta.

”Tämä merkki toi ymmärrystä. Mutta puulle se toi kuoleman. Siksi siinä ei ole pelkkää valoa.”

Hetken kuluttua Tuomas kysyi:

”Entä vuori? Sanoit, että se, joka uskoo, käskee vuorta heittäytymään mereen. Se ei ole pieni asia. Se on suurempaa kuin viikuna puussa.”
Jeesus hymyili lempeästi.

”Luuletko, että vuori on vain kiveä?”

Tuomas ei vastannut.

”Vuori on myös pelko, joka seisoo ihmisen edessä ja tekeytyy ikuiseksi. Vuori on valtakunta, joka sortaa heikkoja ja sanoo: Kukaan ei voi minua siirtää. Vuori on syyllisyys, jota kannat niin kauan, että alat uskoa sen olevan oma ruumiisi. Vuori on kuolema, jonka edessä kaikki kumartuvat.”
Opetuslapset vaikenivat.

”Kun ihminen uskoo vain niin kuin hän pitää kiinni sauvasta, hänen uskonsa auttaa häntä kulkemaan. Mutta kun ihminen uskoo niin, että luovuttaa itsensä kokonaan Isälle, hänen uskostaan tulee paikka, jossa Jumalan tahto koskettaa maailmaa. Silloin vuoret liikkuvat. Eivät siksi, että ihminen käskee Jumalaa, vaan siksi, että ihminen lakkaa seisomasta Jumalan tiellä.”
Tuomas oli hetken hiljaa.

”Onko kaikilla ihmisillä samanlainen usko? Voiko jokainen käskeä vuorta liikkumaan?”

Jeesus pysähtyi. Hänen katseensa ei ollut ankara. Se oli syvä, aivan kuin hän ei olisi katsonut vain Tuomasta vaan hänen lävitseen paikkaan, jossa ihminen kohtaa itsensä.

”Kaikkien usko ei ole samanlainen”, hän sanoi. ”Niin kuin kaikilla ei ole samanlaisia silmiäkään, vaikka kaikki katsovat samaa maailmaa. Yksi näkee vain kiven. Toinen näkee tien. Kolmas näkee Isän käden, joka kannattelee kiveä, tietä ja häntä itseään.”
Tuomas kuunteli tarkkaavaisesti.

”Ihmisen usko ei kasva vain siitä, mitä hän suullaan lausuu”, Jeesus jatkoi. ”Se kasvaa siitä, kuinka syvästi hän on herännyt omassa sisimmässään. Monet elävät kuin unta nähden. He näkevät, kuulevat, syövät, suuttuvat, pelkäävät ja haluavat, mutta eivät tiedä, kuka heissä näkee, kuka heissä kuulee, kuka pelkää ja kuka haluaa.”
Opetuslapset vaikenivat. Nämä sanat olivat erilaisia kuin vertaukset pellosta, kaloista ja leivästä. Ne koskettivat jotakin näkymätöntä, mitä silti jokainen heistä kantoi sisällään.

”Suurin usko”, Jeesus sanoi hitaasti, ”on sillä, joka tiedostaa täydellisesti tiedostavansa. Joka ei vain katso maailmaa vaan tietää olevansa se, joka katsoo. Joka ei vain ajattele vaan tietää, että ajatukset tulevat ja menevät hänen edessään kuin pilvet. Joka ei vain tunne pelkoa vaan tietää, ettei pelko ole hänen herransa.”
Tuomas rypisti otsaansa, ei vastustaakseen vaan yrittäessään ymmärtää.

Jeesus jatkoi:

”Sellainen ihminen ei takerru jokaiseen maailman kerrokseen kuin kärpänen hunajaan. Hän tunkeutuu syvemmälle. Hän näkee ruumiin mutta tietää, ettei ole pelkkä ruumis. Hän näkee ajatuksen mutta tietää, ettei ole pelkkä ajatus. Hän näkee tuskan mutta tietää, ettei ole pelkkä tuska. Ja kun hän lakkaa erehtymästä siitä, kuka hän on, hän lakkaa avuttomana alistumasta sille, mikä hänessä muuttuu.”
Tuomas kysyi:

”Voiko sellainen tietoisuus tehdä ihmeitä?”

Jeesus katsoi häneen.

”Ei ihminen yksin omasta voimastaan. Sillä jos sanoisit: Minä teen ihmeitä, olisit jo erossa Isästä. Ja erillisyys on heikkoutta, vaikka se tekeytyisi vallaksi.”
Hän laski kätensä rinnalleen.

”Täysin heränneen ihmisen tietoisuus ei enää repeile pelon, halun, ylpeyden ja epäilyksen välillä. Se on kirkas kuin veden pinta, kun tuuli ei puhalla siihen. Sellaiseen pintaan voi taivas kuvastua. Ja kun taivas kuvastuu ihmiseen vääristymättä, hänen kauttaan voi tapahtua se, mitä kutsutte ihmeeksi.”
Pietari sanoi:

”Ihmettä ei siis tee ihmisen voima?”

”Ei”, Jeesus sanoi. ”Ihme tapahtuu siellä, missä ihminen lakkaa olemasta este. Missä hänen tietoisuutensa ei samennu siitä, mitä hän haluaa itselleen, vaan avautuu sille, mitä Isä tahtoo.”
Hän katsoi viikunapuuta.

”Eilen näytin teille myös päinvastaisen.”

Tuomas kohotti katseensa.

”Nälkä syntyi minussa, mutta sillä hetkellä en vain tarkkaillut sitä. Hetkeksi minusta tuli se. Ja kun ihmisestä tulee hänen oma nälkänsä, pelkonsa tai vihansa, hänen tietoisuutensa kaventuu. Hän näkee vain sen, mitä häneltä puuttuu.”

”Mutta sinä tiedostit sen”, Johannes sanoi.

”Vasta sanan lausuttuani.”

Jeesuksen vastaus oli yksinkertainen.

”Herääminen ei tarkoita, että tuuli lakkaa puhaltamasta. Se tarkoittaa, että ihminen huomaa yhä aikaisemmin, mitä tuuli tekee hänen sisimmälleen. Joskus hän huomaa sen ennen tekoa. Joskus teon aikana. Ja joskus vasta puusta, joka jäi hänen jäljiltään kuivaksi.”
Tuomas nyökkäsi hitaasti.

”Siksikö kehotit meitä antamaan anteeksi rukoillessamme?”

”Kyllä. Ihminen voi pyytää uskossa, mutta jos hänen sisimpänsä on täynnä vihaa, hänen uskonsa liittyy vihaan. Hän voi vaatia oikeutta mutta kaivata todellisuudessa kostoa. Hän voi puhua totuudesta mutta haluta todellisuudessa nöyryyttää toista.”
Jeesus katsoi ympärillään olevia opetuslapsia.

”Siksi ei riitä, ettei tunne epäilystä. Juudaskin voi olla vakuuttunut. Väkivaltainenkin voi toimia epäröimättä. Eheys ei itsessään ole hyvää, jos ihminen on eheä vihassaan.”
Juudas jäykistyi tuskin havaittavasti noiden sanojen kohdalla.

”Todellinen usko ei ole vain vakaumuksen voimaa”, Jeesus jatkoi. ”Se on ihmisen ykseyttä Isän kanssa. Mitä lähemmäs teidän tahtonne tulee hänen tahtoaan, sitä vähemmän pyydätte asioita, jotka palvelevat vain teitä.”
Tuomas kysyi:

”Miten erotamme Isän tahdon omasta halustamme?”

Jeesus osoitti hänen rintaansa.

”Ensin tunnustamalla, mitä sinä haluat. Kaunistelematta. Ilman hurskaita sanoja.”

”Entä sitten?”

”Kysyt, kenelle pyyntösi on määrä tuoda elämää.”

Jeesus nosti kuivan lehden.

”Hyvät pyynnöt synnyttävät elämää, vaikka ne olisivat raskaita. Pahat pyynnöt synnyttävät vain todisteen omasta voimasta. Kun pyydät voidaksesi ravita, parantaa, antaa anteeksi ja kantaa toisen taakkaa, pyyntösi muistuttaa Isää. Kun pyydät voidaksesi häikäistä, kukistaa, omistaa tai paeta sinulle annettua tietä, et silloin pyydä Jumalalta vaan koettelet häntä.”
Tuomas sanoi:

”Entä kun emme ole varmoja?”

”Silloin odottakaa.”

Jeesus katsoi kuivaa puuta ja sitten sen takana vihertäviä kukkuloita.

”Odottaminen on joskus puhtaampaa uskoa kuin teko. Se, joka ei tiedä, palveleeko hänen tahtonsa elämää, älköön heti pukeko sitä valtaan. Antakoon sen ensin seistä Isän edessä.”
Pietari katseli kuivettuneita oksia.

”Jos olisit eilen odottanut, puu eläisi.”

”Niin”, Jeesus sanoi.

Hänen äänessään ei ollut puolustelua.

Pietari ei tiennyt, mitä sanoa.

Hetken kuluttua Tuomas puhui jälleen:

”Voitko herättää sen henkiin?”

Kaikki kääntyivät katsomaan Jeesusta.

Jeesus laski kämmenensä rungolle. Hän sulki silmänsä.

Hän seisoi niin pitkään.

Opetuslapset odottivat, alkaisiko mahla virrata oksissa, suoristuisivatko kuivat lehdet ja puhkeaisiko kovasta kuoresta uusi vihreä verso.
Mitään ei tapahtunut.

Jeesus avasi silmänsä.

”Voisin pyytää Isältä sille elämää”, hän sanoi. ”Mutta hyvityskään ei saa palvella sitä, että osoittaisin voivani pyyhkiä virheeni pois.”
Tuomas rypisti otsaansa.

”Miksei se saisi jälleen elää, kun se kuoli sinun sanasi tähden?”

”Ehkä se vielä elää”, Jeesus vastasi. ”Ehkä sen juurista kasvaa joskus uusi verso. Mutta jos nyt herättäisin sen vain peittääkseni teiltä oman hetkeni seurauksen, käyttäisin jälleen valtaa itseni hyväksi.”
Hän kuljetti sormiaan halkeilleen kuoren yli.

”Jokaista syyllisyyttä ei soviteta pyyhkimällä sen seuraus pois. Joskus seurauksen on jäätävä näkyviin, jotta siitä tulisi totuus.”
Tuomas katsoi häntä.

”Siis tämä puu kantaa sinun virhettäsi?”

”Ja ymmärrystäni”, Jeesus sanoi. ”Ja ehkä jonakin päivänä teidänkin.”

Hän vaikeni hetkeksi.

”Ihminen poistaisi mieluiten jokaisen kuivan puun, joka muistuttaa häntä siitä, millainen hän oli. Mutta puu, joka jää, voi suojella monia muita samalta sanalta.”
Pietari huokaisi syvään.

”On vaikeaa kuulla sinun puhuvan näin.”

”Koska haluatte, että se, jota seuraatte, olisi kaukana teidän heikkoudestanne”, Jeesus sanoi. ”Luulette, että teidät voi pelastaa vain se, joka ei ole koskaan tuntenut sitä, mitä te tunnette. Mutta kuinka se, joka ei tunne kiusauksen ääntä, voisi johtaa teidät sen läpi?”
”Mistä me sitten tiedämme, että meidän pitää seurata sinua?” Juudas kysyi.

Jeesus katsoi häntä rauhallisesti.

”Älkää seuratko minua siksi, etten koskaan kompastu. Seuratkaa minua siinä, etten kompastuttuanikaan käänny pois totuudesta.”
Juudas käänsi katseensa pois.

Tuomas tarkkaili yhä puuta.

”Sanoit, että se, joka haluaa viikunan ilman kukkaa, haluaa lahjan ilman tietä.”

”Niin.”

”Entä se, joka kiroaa puun, koska ei löytänyt siitä viikunaa?”

Jeesus katsoi Jerusalemin suuntaan.

”Hän haluaa maailman kärsivän rangaistuksen hänen omasta puutteestaan.”

Tuomaan hengitys värähti.

Jeesus jatkoi:

”Niin tekevät kuninkaat. Niin tekevät vallanpitäjät. Niin tekevät isät lapsilleen ja herrat palvelijoilleen. He näkevät vallan, kunnioituksen tai varmuuden nälkää ja rankaisevat sitten maailmaa siitä, ettei se ravinnut heitä.”
Hän osoitti viikunapuuta.

”Siksi muistakaa tämä puu. Ei vain hedelmättömän temppelin merkkinä. Myös merkkinä vaarasta, joka liittyy ihmiseen, jonka sanalla on valtaa.”
Johannes kysyi:

”Onko siis parempi olla vailla valtaa?”

”Ei”, Jeesus vastasi. ”Ilman voimaa ette voisi nostaa kaatunutta, suojella lasta ettekä rakentaa taloa. Valta ei ole pahaa. Valta paljastaa, mitä ihmisessä on.”

”Kuin tuli?” Johannes sanoi.

”Kuin tuli. Rakastavan käsissä se lämmittää. Pelkäävän käsissä se polttaa.”

Tuomas sanoi:

”Ja mitä suurempi tuli, sitä puhtaammat käsien on oltava.”

Jeesus nyökkäsi.

”Mitä suurempi valta, sitä pienempää kiukkua ihmisellä on varaa nimittää oikeudenmukaisuudeksi.”

Hetken kuului vain tuulen suhina kuivissa lehdissä.

Sitten Jeesus jatkoi matkaa.

Opetuslapset lähtivät hänen jälkeensä, mutta he kulkivat hitaammin kuin ennen. Viikunapuu jäi heidän taakseen tien varteen merkiksi, jota ei ollut helppo sulkea yhteen ainoaan merkitykseen.

Se oli kuva temppelistä, joka oli täynnä menoja mutta vailla laupeutta.

Se oli kuva ihmisestä, joka vihersi ulospäin mutta ei antanut nälkäiselle mitään.

Se oli todiste sanan voimasta.

Se oli myös seuraus hetkestä, jolloin nälästä tuli äänekkäämpi kuin sopusoinnusta koko olemassaolon kanssa.

Pietari ajatteli uskoa, joka voi siirtää vuoren.

Mutta ensimmäistä kertaa hän ajatteli myös sitä, pitäisikö jokainen vuori siirtää, jonka ihminen pystyy siirtämään.

Johannes ajatteli tietoisuuden pintaa, johon taivas saattoi kuvastua. Hän kuitenkin ymmärsi, että kirkkaaseenkin pintaan voi pudota kivi ja rikkoa kuvan hetkeksi.

Juudas ajatteli valtaa. Ei sen taakkaa vaan sitä mahdollisuutta, että maailma sittenkin voisi totella sellaisen ihmisen tahtoa, joka ei epäile.

Tuomas ajatteli viikunaa, joka ei voinut syntyä, koska sen tie oli jäänyt tapahtumatta.

Ja sitten myös puuta, joka kuoli, koska sen ylle sanan lausuneen tie oli lyhyeksi hetkeksi joutunut pois sopusoinnusta.

Jeesus kulki heidän edellään kohti Jerusalemia.

Nälkä oli jo hellittänyt, mutta tieto kuivettuneesta puusta kulki hänen mukanaan. Hän ei työntänyt sitä syrjään virheenä, joka ei sopinut kertomukseen oikeamielisestä ihmisestä. Hän kantoi sitä hiljaisena varoituksena.
Mitä lähemmäs kaupunkia he tulivat, sitä selvemmin temppelin muurit piirtyivät horisonttiin.

Nekin olivat täynnä lehtiä.

Rukouksia, uhreja, viittoja, suitsuketta, lakeja ja lupauksia.

Ja silti niiden varjoon jäi nälkäisiä.

Kaikkien ajan kerrosten ylle laskeutui jo ristin varjo.

Yksikään opetuslapsista ei vielä ymmärtänyt, että pian he katsoisivat toista puuta. Taivaan ja maan väliin pystytettyä kuivaa puuta. He näkisivät sillä ihmisen, jolta olivat odottaneet valtakunnan hedelmiä, eikä heidän silmiensä edessä olisi muuta kuin verta, tuskaa ja kuolemaa.
He luulisivat kaikkien lupausten kuivettuneen.

He odottaisivat, käyttäisikö hän valtaansa itsensä hyväksi.

Käskisikö hän naulojen irrota.

Käskisikö hän puun murtua.

Käskisikö hän taivaan tuhota ne, jotka pilkkasivat häntä.

Ja hän olisi jälleen nälkäinen.

Hän olisi janoinen.

Hän olisi väsynyt ja hylätty.

Mutta tällä kertaa hän ei antaisi tuskan kaventaa koko maailmaa omaan kärsimykseensä.

Hän ei vaatisi olemassaoloa taipumaan pelkonsa ympärille.

Hän ei lausuisi kirousta niiden ylle, jotka olivat vieneet hänen elämänsä.

Sen sijaan hän antaisi heille anteeksi.

Vasta silloin Tuomas ymmärtäisi, ettei hänen opettajansa todellinen suuruus ollut siinä, että tämä kykeni kuivettamaan puun.
Se oli siinä, ettei hän itse puulla riippuessaan kironnut koko maailmaa, vaikka olisi voinut.

Vasta silloin he ymmärtäisivät, ettei todellisuuden syvimpiä kerroksia liikuta vallan meteli vaan sellaisen ihmisen hiljainen tahto, joka pysyy sopusoinnussa Isän kanssa kivunkin keskellä.

Vasta silloin he ymmärtäisivät, ettei suurin ihme aina ilmesty hedelmäksi oksalle sinä päivänä, kun ihmisellä on nälkä.

Joskus se ilmestyy anteeksiannon sanaksi sinä päivänä, kun ihmisellä on oikeus kirota.

Joskus vasta puun kuoleman jälkeen.

Joskus vasta silloin, kun kuivasta puusta kasvaa elämää koko maailmalle.

11. Elarion: Mareia Lioren

Mareia Lioren oli oppinut pelkäämään hiljaa.

Ei siksi, että olisi ollut heikko. Heikot ihmiset pelkäävät usein ääneen, koska toivovat jonkun pelastavan heidät. Mareia pelkäsi hiljaa, sillä pitkään hän uskoi joutuvansa pelastamaan oman arvokkuutensa yksin.
Alussa Arien ei koskaan lyönyt häntä.

Alussa hän oli huomaavainen.

Huomio on vaarallista, kun se tekeytyy rakkaudeksi ja todellisuudessa tunnustelee rajoja.

Hän muisti, mitä Mareia sanoi. Hän huomasi, milloin tämä oli väsynyt. Hän tiesi, mistä kaupungin paikoista tämä ei pitänyt, mitä tämä joi työskennellessään, keitä piti tyhjinä ihmisinä ja keihin luotti. Aluksi Mareia tunsi tulevansa nähdyksi hänen seurassaan. Myöhemmin tarkkailluksi. Ero syntyi hitaasti, kuin valon muutos ennen myrskyä.
”Olen vain huolissani sinusta”, hän sanoi kysellessään, kenen kanssa Mareia oli ollut.

”En vain halua, että sinua käytetään hyväksi”, hän sanoi kyseenalaistaessaan Mareian ystävät.

”Minä vain tiedän, miten ihmiset ajattelevat”, hän sanoi vakuutellessaan Mareialle tämän oman arvostelukyvyn olevan naiivi.

Mareia oli vanhempaa mutta ei kaikkein korkeinta sukulinjaa oleva aureliaani. Liorenien suku tunnettiin pikemminkin parantajista, arkistonhoitajista ja opettajista kuin poliitikoista. Lapsena hänelle oli opetettu, ettei herkkyys ollut rohkeuden vastakohta. Häneltä kesti kauan ymmärtää, ettei Arien pitänyt hänen herkkyyttään lahjana vaan kohtana, johon saattoi painaa.

Vuosia ennen Arienia Mareia oli työskennellyt saattaakseen anonymisoidut terveystiedot perinnöllisten sairauksien tutkimuksen käyttöön. Hän uskoi jakamisen voivan lyhentää hoidon odotusta. Eräs alueellinen vakuutusjärjestelmä oli kuitenkin verrannut näennäisesti nimettömiä tietoja osoitteisiin ja tunnistanut useita perheitä. Niiden vakuutusmaksut nousivat ennen kuin oli edes vahvistettu, että perheenjäsenet olivat sairaita.

Mareia auttoi perheitä saamaan alkuperäiset ehdot takaisin ja todisti hanketta koskeneessa tarkastuksessa. Tutkimusta hän ei hylännyt. Mutta siitä lähtien hän luki

jokaisesta pyynnöstä myös sen, kuka saisi käyttää tulosta, kuinka kauan tämä saisi säilyttää sen ja kuka näkisi, että tietoihin oli päästy käsiksi. Tämän varovaisuuden hän toi mukanaan kaikkiin myöhempiin läpinäkyvyyttä koskeviin kiistoihin.
Välikohtaus tapahtui Arienin asunnossa Nitran finanssikaupunginosan yläpuolella.

Ulkona satoi. Heidän alapuolellaan autonomisten moduulien valot taittuivat katujen märässä lasissa. Mareia saapui myöhässä, koska terveysarkistoja koskenut neuvottelu oli venynyt. Arien seisoi ikkunan ääressä. Hän ei edes kääntynyt.
”Olitko hänen kanssaan?”

Hänen ei tarvinnut sanoa nimeä.

Jesair Davion oli ilmestynyt heidän väliinsä ennen kuin Mareia itsekään tiesi tämän koskettaneen elämäänsä. Ensin Jesair oli tullut siihen tyyneytenä, jonka rinnalla Mareia alkoi yhä selvemmin tiedostaa oman levottomuutensa.
”Olin neuvottelussa”, hän sanoi.

”Sitä en kysynyt.”

”Kysy sitten paremmin.”

Arien kääntyi.

Hänen kasvoillaan ei ollut vihaa tavallisessa merkityksessä. Niillä oli loukkaantuminen. Aivan kuin Mareian itsenäisyys ei olisi ollut tämän oikeus vaan virhe järjestelmässä, jonka piti kuulua hänelle.
”Tiedätkö, mitä Davionin kaltaiset ihmiset tekevät?” hän kysyi. ”He astuvat huoneeseen, ja kaikki käyttäytyvät kuin olisivat kuulleet ikivanhan ennustuksen.”
”Ei se ole Jesairin syytä.”

”Jesair”, Arien toisti.

Hän lausui nimen pehmeästi. Juuri siksi se kuulosti pahemmalta.

”Sinä pelkäät häntä”, Mareia sanoi.

Hetken heidän välillään vallitsi täydellinen hiljaisuus.

Sitten hän astui Mareian luo. Nopeasti. Liian nopeasti. Hän tarttui tämän ranteeseen.

”Minä en pelkää ketään.”

Hän puristi.

Ei niin, että luu olisi murtunut. Vaan niin, että Mareia ymmärtäisi hänen voivan murtaa sen.

Mareia katsoi häntä silmiin.

”Päästä irti.”

”Ensin kerrot minulle totuuden.”

”Totuus on, että tällä hetkellä minä pelkään sinua.”

Hänen otteensa hellitti vain aavistuksen.

Tuo lause ei saanut häntä havahtumaan. Se loukkasi häntä.

”Vai olen minä nyt väkivaltainen.”

”Olet mies, joka pitää minusta kiinni vastoin tahtoani.”

Silloin hän löi Mareiaa.

Mareia jäi seisomaan. Huoneessa mikään ei rikkoutunut, eikä kukaan olisi ensi silmäyksellä huomannut, mitä oli tapahtunut. Poskelle jäi miehen avoimen kämmenen lämpö; hetkeksi hänen hengityksensä salpautui.
Arien kalpeni heti.

”Mareia—”

Mareia kohotti kätensä.

Ei pysäyttääkseen häntä fyysisesti. Vaan pysäyttääkseen tarinan, jota hän oli aikeissa kertoa.

Ettei hän ollut tarkoittanut.

Että Mareia oli yllyttänyt häntä.

Että Mareia oli säikäyttänyt hänet.

Että se oli rakkautta, vain liian voimakasta.

”Ei”, hän sanoi.

Se oli huoneen hiljaisin sana.

Ja vahvin.

Hän lähti vielä samana yönä.

Hän ei ottanut kaikkea. Vain sen, minkä jaksoi kantaa yhdessä laukussa ja yhdessä sielussa, joka oli viimein lakannut pyytämästä anteeksi pelkoaan.

Seuraavat viikot olivat oudon tyhjiä. Arien kirjoitti hänelle, vaikeni sitten ja alkoi sen jälkeen lähettää viestejä yhteisten tuttavien kautta. Kerran hän ilmestyi sen rakennuksen eteen, jossa Mareia työskenteli. Mareia ei tehnyt hänestä ilmoitusta. Ei säälistä. Pikemminkin siksi, ettei halunnut hänen olevan vapautensa ensimmäinen julkinen tarina.

Sitten tuli Nitran keskustelutilaisuus.

Ja Jesair.

Ei pelastajana. Mareia inhosi ajatusta, että miehen täytyisi pelastaa nainen, jotta tämä voisi lähteä toisen luota. Hän oli lähtenyt itse.
Jesair oli jotakin muuta.

Hän oli todistaja maailmasta, jossa Mareian ei tarvinnut pienentää itseään hänen seurassaan.

UBI-keskustelun jälkeen he tulivat yhdessä salista Unionin neuvoston sisäpihalle. Nitra humisi illassa. Heidän ylitseen lensi kuljetusmoduuli niin hiljaa, että veden ääni kivisessä kanavassa kuului.
”Sanoitte tänään lauseen, jota teille ei anneta anteeksi”, Mareia sanoi.

”Minkä?”

”Että ihmisen yksityisyyttä on suojeltava, vallan näkymättömyyttä ei.”

Jesair nojautui kaiteeseen.

”Olinko mielestänne väärässä?”

”Ette. Pelkään vain, että jotkut käyttävät lausettanne myös terveysarkistojen avaamiseen.”
”Sitä en sanonut.”

”Tiedän. Huomenna saatte selittää sen komissiolle, joka on lähettänyt minulle jo kolme pyyntöä.”

Jesair vilkaisi käyttöliittymänsä ilmoituksia. Ne olivat tulleet hänellekin.

”Aamullako?”

”Kahdeksalta. Ottakaa kärsivällisyys mukaan.”

Mareia suoristi hihaansa ranteen päällä. ”Tunnen myös ihmisiä, jotka nimittävät jokaista kurkistusta toisen elämään huolenpidoksi.”

Jesair ei esittänyt kysymystä. Sen Mareia huomasi heti. Useimmat olisivat kysyneet, mitä oli tapahtunut. Jotkut kiinnostuksesta, jotkut uteliaisuudesta, jotkut voidakseen muodostaa kantansa. Jesair vaikeni tavalla, joka jätti hänelle omistusoikeuden omaan tarinaansa.
”Arien Korveth”, hän sanoi lopulta.

Jesair nyökkäsi.

”Näin hänet tänään salissa.”

”Hän katsoi teitä.”

”Tiedän.”

”Ei kuin vastustajaa.”

”Tiedän.”

Mareia katsoi häntä.

”Eikö se huolestuta teitä?”

”Huolestuttaa. Yritän vain olla antamatta huolen hallita käyttäytymistäni.”

Tuo lause jäi Mareiaan.

Myöhemmin he kulkivat yhdessä Nitran vanhan kaupunginosan halki. Eivät siksi, että olisivat sopineet niin. Kumpikaan ei vain kääntynyt pois. He puhuivat arkistoista, Auriolan lapsista ja siitä, voiko maailmaa muuttaa tekemättä siitä samalla julmempaa.
Hyvästellessä tapahtui jotakin pientä.

Mareia aikoi ojentaa hänelle kätensä, mutta koskettikin viime hetkellä kolmella sormella hänen ranteensa sisäsyrjää. Se ei ollut tarkoituksellista. Pikemminkin liike, joka ehti ajatuksen edelle.
Molemmat vaikenivat hetkeksi.

”Anteeksi”, hän sanoi.

”Mitä?”

”En tiedä.”

Jesair katsoi kohtaa, jota Mareia oli koskettanut.

”Kummallista”, hän sanoi hiljaa.

”Mikä?”

Hetken hän näytti etsivän sanoja.

”Minusta tuntui kuin olisin muistanut jotakin. Mutta en tiedä mitä.”

Mareia ei vastannut.

Hänestäkin oli tuntunut samalta.

Tunne oli heikko ja epämääräinen, kuin kaiku huoneessa, johon hän ei ollut koskaan astunut.

Hyvästien jälkeen hän lähti yksin pitkin Nitran valaistuja katuja eikä ensimmäistä kertaa pitkään aikaan tuntenut yksin olemista rangaistukseksi.

Myöhemmin samana yönä Arien lähetti hänelle yhden ainoan viestin.

Henkilökohtaiset päätökset eivät koskaan jää henkilökohtaisiksi.

Mareia katsoi sitä pitkään.

Sitten hän jätti sen poistamatta.

Hän ei tiennyt miksi.

Ehkä siksi, että jotkut uhkaukset näyttävät aluksi lauseilta, joita ei vielä voi todistaa.

12. Maa: Jeesus vuorella

Jeesus otti mukaansa Pietarin, Johanneksen ja Jaakobin ja nousi heidän kanssaan vuorelle rukoilemaan. Ja oli jo myöhä, kun he kulkivat kivistä polkua, sillä aurinko painui kohti länttä ja varjot pitenivät rinteellä. Opetuslapset seurasivat häntä vaiti, sillä he eivät tienneet, miksi hän oli vienyt heidät juuri sinne, ja pelonsekaisen kunnioituksen tuntu kosketti heitä kuin viileä tuuli.

Kun he saapuivat yksinäiseen paikkaan korkealle maiseman yläpuolelle, Jeesus astui muutaman askeleen erilleen ja kohotti silmänsä taivaaseen. Hän ei puhunut ääneen, mutta hänen huulensa liikkuivat, ja näytti kuin hän olisi puhunut jollekin silmiltä kätketylle. Pietari, Johannes ja Jaakob jäivät seisomaan hänen taakseen, mutta matkan rasitus ja yön hiljaisuus voittivat heidät. He istuutuivat maahan, ja heidän silmäluomensa painuivat raskaiksi.

Ja Jeesuksen yhä rukoillessa heidän edessään tapahtui jotakin, mikä ylitti ihmisen ymmärryksen. Hänen kasvojensa hahmo muuttui ja hänen vaatteensa hohtivat valkoisina tavalla, jota yksikään maan kutoja ei tunne. Se ei ollut pellavan eikä villaviitan valkeutta vaan valoa, joka näytti kumpuavan sisältä. Hänen kasvonsa loistivat kuin niiden takana olisi auennut aurinko, mutta tuo valo ei polttanut heränneiden silmiä.

Pietari hätkähti unestaan kuin ihminen, joka on kuullut unessa äänen. Johannes avasi silmänsä, ja hänen henkensä salpautui. Jaakob tukeutui kämmenillään maahan ja tuijotti eteensä, sillä Jeesuksen vieressä seisoi kaksi miestä. He eivät olleet kylien pyhiinvaeltajien eivätkä temppelipihojen vanhusten kaltaisia. Heitä ympäröi kirkkaus, ja heidän kasvonsa olivat vakavat, kuin he olisivat tunteneet monien aikakausien alut ja loput.

He keskustelivat Jeesuksen kanssa. Heidän puheensa oli hiljaista, mutta opetuslapsista tuntui, että he samalla ymmärsivät ja eivät ymmärtäneet sitä. He puhuivat tiestä, jonka oli määrä täyttyä Jerusalemissa, verestä, joka vuodatettaisiin, ihmisten pelosta, pappien vallasta ja hetkestä, jolloin Ihmisen Poika antautuisi niiden käsiin, jotka eivät ymmärrä valoa.
Pietari katsoi heitä vavisten, ja hänen sydämessään ilo sekoittui pelkoon. Ja kun hän näki noiden kahden näyttävän valmistautuvan lähtöön, hän sanoi Jeesukselle:
”Opettaja, meidän on hyvä olla täällä. Tehkäämme kolme majaa: yksi sinulle, yksi Moosekselle ja yksi Elialle.”

Mutta hän ei tiennyt, mitä puhui. Sillä kun ihminen näkee asioita, joihin ei ole valmis, hänen kielensä kiirehtii hänen ymmärryksensä edelle.

Silloin heidän ylleen muodostui pilvi. Se ei noussut alhaalta kuin laakson sumu, eikä tuuli tuonut sitä mereltä. Se laskeutui ylhäältä, hiljaisena ja kirkkaana, ja peitti heidät. Opetuslapset astuivat sen varjoon, ja suuri pelko valtasi heidät. Sillä pilvessä oli valo, ja tuossa valossa oli läsnäolo, jonka edessä ihmisen sydän käy pieneksi.

Ja pilvestä kuului ääni:

”Tämä on minun Poikani, valittuni. Kuulkaa häntä.”

Kun ääni vaikeni, pilvi väistyi. Valo vetäytyi kuin syvyyteen palaava vesi, ja Jeesus seisoi heidän edessään yksin. Hänen viittansa oli jälleen ihmisen viitta, ja hänen kasvoillaan näkyi ruumiin väsymys, mutta silmiin jäi heijastus kaukaisuuksista, joita opetuslapset eivät tunteneet.

Kukaan heistä ei pitkään aikaan puhunut. He laskeutuivat vuorelta, ja kivet narskuivat heidän jalkojensa alla pimeässä. Pietari kääntyi monta kertaa katsomaan taakseen kuin odottaen näkevänsä nuo kaksi miestä jälleen huipulla, mutta näki enää tähtien täyttämän taivaan.

Lopulta hän rohkaistui ja astui Jeesuksen rinnalle.

”Herra”, hän sanoi hiljaa, ”ne kaksi, jotka puhuivat kanssasi… olivatko he Elia ja Mooses?”

Jeesus katsoi häneen. Hän ei vastannut heti. Hän kulki vielä muutaman askeleen kuin punniten jokaista sanaa, jottei siihen tulisi enempää kuin Pietari kykenisi kantamaan.

”Se on hieman monimutkaisempaa, Simon”, hän sanoi lopulta.

Pietari rypisti otsaansa.

”Miten monimutkaisempaa, Herra? Mehän näimme heidät. Ja tiesimme, että he olivat juuri he.”

Jeesus pysähtyi. Tähdet loistivat heidän yllään, ja yö oli kirkas. Hän osoitti kädellään taivaalle.

”Kun lapsi näkee lampun, hän luulee valon asuvan astian savessa. Kun mies näkee tähden, hän luulee sen olevan vain piste taivaankannella. Mutta Isä on luonut enemmän kuin ihminen pystyy nimeämään.”

Pietari kohotti katseensa.

”Puhutko enkeleistä?”

”Myös niistä, joita te kutsuisitte enkeleiksi”, Jeesus sanoi. ”Mutta kaikella, mikä tulee ylhäältä, ei ole siipiä.”
Pietari ei ymmärtänyt. Johannes ja Jaakob tulivat lähemmäs, sillä he tunsivat Jeesuksen puhuvan asioista, joita tämä ei ollut heille koskaan aiemmin paljastanut.
Jeesus jatkoi:

”Näettekö nuo valot? Luulette niiden olevan vain päivien ja vuosien merkkejä. Mutta monien lähellä on maailmoja, joita Isä ei ole jättänyt autioiksi. On paikkoja, joissa joet virtaavat toisen auringon alla, joissa kasvit kohottavat lehtensä toista valoa kohti ja joissa ihmisen kaltaiset olennot etsivät totuutta niin kuin tekin.”
Pietari kalpeni.

”Ihmisiä?” hän kysyi.

”Ihmisiä”, Jeesus vastasi, ”vaikkeivät kaikki ole teidän kaltaisianne. Jotkut ovat tiedossaan teitä pidemmällä. Jotkut tunsivat luonnon salaisuuksia ennen kuin teidän isänne rakensivat ensimmäisiä kaupunkeja. He osaavat parantaa haavoja, jotka teistä näyttävät parantumattomilta. He osaavat puhua etäältä ilman sanoja. He osaavat kulkea tilojen halki, joita te pidätte mahdottomina ylittää. Ja kun sellainen ihminen toimii teidän keskellänne, te kutsutte sitä ihmeeksi.”
Jaakob värähti.

”Eikö ihme siis olekaan ihme?”

Jeesus kääntyi hänen puoleensa lempeästi hymyillen.

”Lapselle ihme on siemenkin, josta kasvaa puu. Viisaalle se on elämän laki. Mutta väheneekö Isän kunnia siitä? Ei. Sillä laki, jonka ihminen tuntee, on yhä Jumalan laki. Ja salaisuus, jonka ihminen paljastaa, on yhä salaisuus, joka hänen on sallittu paljastaa.”
Pietari vaikeni. Sanat muista maailmoista pelottivat häntä enemmän kuin vuoren pilvi.

”Entä ne kaksi?” hän kysyi uudelleen. ”Jos he eivät olleet Mooses ja Elia sillä tavoin kuin luulimme, keitä he olivat?”

Jeesus katsoi alas laaksoon, jossa kylien tulet välkkyivät kaukana.

”He olivat sitä, minkä te pystyitte ymmärtämään”, hän sanoi. ”Ja samalla enemmän. He tulivat nimillä, jotka sydämenne tuntee, sillä jos he olisivat tulleet ilman verhoa, olisitte langenneet kasvoillenne maahan ettekä olisi ymmärtäneet mitään.”
”Kerro meille totuus”, Pietari pyysi hellittämättä.

Jeesus katsoi häntä lempeästi mutta myös lujasti.

”Jos kertoisin sinulle tänään koko totuuden, Simon, et ymmärtäisi sitä. Tekisit siitä epäjumalan tai pelon. Eikä kumpikaan ole uskoa.”
Pietari painoi päänsä.

Jeesus jatkoi matkaa, ja he seurasivat häntä.

Hetken kuluttua hän sanoi:

”Maailmojen välillä on niitä, jotka suojelevat ihmiskuntaa. Eivät viedäkseen teiltä vapauden vaan jotta liekki ei tukahtuisi ennen kuin oppii palamaan. He seuraavat askeleitanne, vartioivat rajoja, joita ette vielä saa ylittää, ja joskus koskettavat historiaa, kun se on kääntymässä väärään suuntaan.”
Johannes kysyi:

”Ja sinä tunnet heidät, Herra?”

Jeesus vastasi:

”Tunnen heidät. Ja he tuntevat minut.”

Noissa sanoissa oli jotakin, mitä opetuslapset eivät osanneet nimetä. Se ei kuulostanut opettajan puheelta profeetoista vaan sellaisen ihmisen muistolta, joka oli tullut kauempaa kuin ihmisen tie ulottuu.
Pietari katsoi jälleen taivaalle. Tähdet eivät enää näyttäneet taivaankanteen naulatuilta pieniltä valoilta. Ne näyttivät hänestä ovilta. Ja jokaisen takana saattoi olla maailma, joka katsoi takaisin.
”Miksi näytit tämän meille?” hän kysyi.

Jeesus pysähtyi polun reunaan. Yö oli hiljainen.

”Koska tulee hetki, jolloin näette heikkouteni”, hän sanoi. ”Näette minut sidottuna. Näette minut hakattuna ja hylättynä. Näette ihmisten pilkkaavan sitä, mitä eivät ymmärrä. Muistakaa silloin tämä vuori. Muistakaa, että valo voi kätkeytyä ruumiiseen, mutta ruumis ei tuhoa sitä.”
Kukaan ei vastannut.

Kun he laskeutuivat alemmas, alkoi sarastaa. Ensimmäinen valo kosketti kiviä, ja maisema palasi heille tuttuun hahmoonsa. Mutta Pietarissa mikään ei enää jäänyt aivan ennalleen. Hän kulki Johanneksen ja Jaakobin rinnalla, mutta ajatuksissaan hän oli yhä ylhäällä, pilvessä, tähtien alla, niiden miesten edessä, jotka olivat Mooses ja Elia ja kuitenkin jotakin enemmän.

Ja Jeesus kielsi heitä kertomasta siitä kenellekään.

Sillä jokaista totuutta ei voi antaa ihmisille kerralla. Joidenkin totuuksien on odotettava, kunnes ihmisessä avartuu astia, joka voi ne kantaa.

13. Elarion: Arien Korveth

Arien Korveth ei syntynyt pahaksi ihmiseksi.

Se olisi ollut liian yksinkertaista. Ja yksinkertaiset selitykset ovat armoa, jota historia tarjoaa niille, jotka eivät halua kantaa vastuuta monimutkaisista totuuksista.
Ensin hän syntyi vain pojaksi.

Ja kaikista maailman ihmisistä hän rakasti eniten äitiään.

Äiti oli ensimmäinen paikka, jonka hän muisti turvanaan.

Kun hän lapsena kaatui ja loukkasi polvensa, hän ei juossut lääkintämoduulille, vaikka se riippui seinällä vain muutaman metrin päässä. Hän juoksi äidin luo. Kun hän sai koulussa ensimmäisen huonon arvion, hän salasi sen isältään kaksi tuntia ja näytti sen sitten äidille. Kun hän riiteli naapuruston pojan kanssa, hän tuli kotiin täynnä oikeutettua suuttumusta, ja äiti antoi hänen puhua niin kauan, että tarinasta karisi vähitellen kaikki, minkä hän oli siihen itse lisännyt.
Äidillä oli erikoinen kyky olla korjaamatta häntä liian aikaisin.

Hän istuutui pojan viereen.

Kuunteli.

Ja vasta kun Arien oli saanut ulos kaikki sanat, joilla ihminen puolustautuu omaa syyllisyyttään vastaan, äiti saattoi kysyä:
”Ja kerro nyt, miten se oikeasti meni.”

Yleensä Arien kertoi.

Äidin luona hän sai epäonnistua ilman, että epäonnistumisesta tuli heti tuomio hänen arvostaan. Hän sai olla vihainen olematta paha ihminen. Hän sai itkeä ilman, että äiti selitti itkun olevan turhaa.
Isä oli erilainen.

Isä rakasti Arienia. Sitä poika ei koskaan vakavasti epäillyt. Hänen rakkautensa vain ilmeni sääntöinä.

Isä uskoi täsmällisyyteen. Hän uskoi, että sopimuksella oli merkitystä vain, jos se piti myös silloin, kun se oli epämieluisa. Että sana, jota sai lausumisen jälkeen lieventää olosuhteiden mukaan, ei ollut lupaus vaan ehdotus.

Hän työskenteli oikeudellisten kehysten ja rahajärjestelmän sääntelyn parissa. Päivästä toiseen hän ratkaisi, mitä tapahtui, kun toinen osapuoli täytti ehdon ja toinen ei, milloin syntyi oikeus, milloin velvollisuus lakkasi ja mitä sana *ajoissa* täsmälleen tarkoitti.
Tämän ajattelutavan hän toi kotiinkin.

Yhdeksänvuotiaana Arien innostui vanhasta mekaanisesta pulmasta.

Rubikin kuutiosta.

Elarionilla oli pelejä, jotka kykenivät luomaan ihmiselle kokonaisia maailmoja, simuloimaan sotia, kaupunkeja tai vieraita planeettoja. Arien kuitenkin istui viikkokausia pienen värillisen kuution ääressä, koska häntä vaivasi se, että sen järjestys oli kätketty niin yksinkertaiseen esineeseen.
Isä huomasi sen.

”Kun ratkaiset sen ilman apua”, hän sanoi eräänä iltana, ”vien sinut Sarenan eläintarhaan.”
Arien nosti päänsä.

Hän ei ollut koskaan käynyt eläintarhassa. Äiti oli näyttänyt hänelle siitä tallenteita: eläimiä kolmelta mantereelta, valtavia vesialtaita, yöeläinten taloja ja yhden vanhan metsän, jonka oli annettu kasvaa kuvun alla lähes koskemattomana.
”Ihanko oikeasti?”

”Jos ratkaiset sen.”

”Kokonaan?”

Isä hymähti.

”Jos olisin tarkoittanut puolikasta, olisin sanonut puolikkaan.”

Seuraavina päivinä Arien harjoitteli, kunnes hänen sormiinsa sattui.

Ensin hän opetteli liikkeet ulkoa. Sitten hän ymmärsi, ettei järjestyksen muistaminen riittänyt. Hänen piti tietää, miksi yksittäiset osat siirtyivät. Miksi yksi oikea liike yhdellä sivulla rikkoi järjestyksen toisella ja miksi se oli hetkeksi uhrattava, jotta se myöhemmin palaisi paikalleen.
Kuutio kiehtoi häntä.

Se oli pieni maailma, jossa kaaos ei ollut todellista.

Ihminen ei vain vielä tuntenut oikeaa menetelmää.

Kaksi päivää ennen retkeä hän ratkaisi sen ensimmäistä kertaa.

Sitten toisen kerran.

Lähtöä edeltävänä iltana hän osasi jo toistaa ratkaisun lähes ajattelematta.

Äiti pörrötti hänen hiuksiaan.

”Huomenna siis näet eläimet.”

Arien hymyili.

”Jos ratkaisen sen.”

Äiti vilkaisi hetkeksi isään päin.

”Sinähän osaat jo ratkaista sen.”

Silloin Arien ei ymmärtänyt, miksi äiti sanoi niin.

Hän ymmärsi seuraavana päivänä.

He seisoivat eläintarhan sisäänkäynnin edessä.

Korkeiden läpinäkyvien seinien takaa hän näki puiden latvuksia. Niiden takaa kuului eläinten ääniä, jotka hän tunsi vain tallenteista. Ihmiset kulkivat porteista lapsiaan kädestä pitäen, eikä Arien enää malttanut seistä paikallaan.
Isä ojensi hänelle kuution.

”No niin.”

Arien naurahti.

”Nytkö?”

”Sovimme, että ratkaiset sen.”

”Minähän ratkaisin sen eilen.”

”Tänään olemme eläintarhan luona.”

Äiti katsoi isää.

”Täytyykö hänen todella tehdä se nyt?”

”Jos hän osaa, se ei ole ongelma.”

Arien otti kuution.

Aluksi kaikki sujui helposti. Ensimmäinen kerros. Toinen. Kulmat. Reunat.

Sitten hän tajusi isän katsovan.

Heidän takanaan kulki kaksilapsinen perhe. Portti avautui ja paljasti hetkeksi puiden välissä kulkevan leveän käytävän.
Arien nopeutti liikkeitään.

Ja teki virheen.

Pienen.

Viimeisessä siirtosarjassa hän käänsi yhden sivun väärään suuntaan.

Kun hän tajusi sen, hän jähmettyi.

Kuutio oli melkein valmis. Viisi sivua näytti oikealta. Viimeisellä muutama ruutu oli väärässä paikassa.

”Odota”, hän sanoi. ”Teen sen uudestaan.”

Isä katsoi aikaa.

”Ei.”

Arien luuli hänen laskevan leikkiä.

”Mitä?”

”Et ratkaissut sitä.”

”Mutta minä osaan ratkaista sen.”

”Nyt et ratkaissut.”

”Erehdyin vain lopussa.”

”Niin.”

Arien katsoi sisäänkäyntiä.

Sitten isää.

”Korjaan sen sitten.”

”Emme sopineet, että korjaat sitä, kunnes onnistut.”

Äiti astui heidän väliinsä.

”Tiedäthän, että hän pystyy siihen. Hän näytti sen meille eilen.”

Isä vastasi hänelle rauhallisesti.

”Sitten hänen olisi pitänyt keskittyä tänäänkin.”

Arienin silmiä alkoi polttaa.

”Ole kiltti.”

Isä pudisti päätään.

”Jos sopimus lakkaa olemasta voimassa sillä hetkellä, kun jotakuta surettaa sen seuraus, meillä ei koskaan ollutkaan sopimusta.”

Hän kääntyi kuljetusmoduulia kohti.

Arien jäi paikalleen.

Portin takana liikkui lapsia. Jossakin kauempana kuului suuren eläimen matala ääni, ja joukko ihmisiä juoksi katselupaikalle.
Ne olivat siellä.

Vain muutaman kymmenen metrin päässä.

Olisi tarvinnut vain kulkea portista.

Äiti jäi Arienin viereen. Isä odotti jo moduulin luona.

Poika piti käsissään lähes ratkaistua kuutiota, ja kyyneleet valuivat hänen poskiaan.

”Minä vihaan häntä”, hän sanoi.

Äiti polvistui hänen viereensä.

”Et.”

”Vihaan.”

”Nyt vihaat.”

Arien katsoi häntä kyynelten läpi.

Äiti otti kuution käteensä.

”Isäsi sekoittaa joskus täsmällisyyden oikeudenmukaisuuteen.”

Arien muisti tuon lauseen.

”Jos jokin on voimassa, eikö se ole oikeudenmukaista?”

”Ei aina.”

”Mitä varten säännöt sitten ovat?”

Äiti etsi hetken vastausta.

”Auttamaan meitä päättämään, kun emme tiedä mitä tehdä. Ei lopettamaan tuntemista meidän puolestamme.”

Sitten hän palautti kuution.

”Ja vielä yksi asia.”

”Mikä?”

”Se, ettet tehnyt jotakin täydellisesti, ei tarkoita, että olisit kokonaan epäonnistunut.”

Arien nyökkäsi silloin.

Mutta paljon syvemmälle häneen painui jotakin muuta.

Portti, jonka edessä ihminen voi seistä, vaikka päämäärä on ulottuvilla.

Ehto, jonka täyttämisen voi estää yksi ainoa väärä liike.

Ja maailma, jota ei kiinnosta, että puuttui niin vähän.

Muutamaa vuotta myöhemmin hän koki jotakin julmaa, mikä muutti ratkaisevasti hänen tapaansa katsoa maailmaa.

Sinä päivänä hän oli äidin kanssa kahden.

He olivat palaamassa äidin sisaren luota, kun eräällä liikennetasolla synkronointi petti. Kolme autonomista moduulia tuli samaan kulkuväylään lähes samanaikaisesti.
Ensimmäinen järjestelmä esti törmäyksen.

Toinen ei.

Myöhemmin Arien ei muistanut iskua äänenä.

Hän muisti valon.

Valkoisen.

Rajun.

Ja sitten maailman kääntyneenä kyljelleen.

Turvakenttä otti hänet vastaan. Hänen huulensa oli halki, olkapää ruhjeilla ja otsa veressä, mutta hän pystyi liikkumaan.
Äiti ei.

Osa moduulin rakenteesta puristi hänen alavartaloaan. Hän oli tajuissaan. Hengitys oli lyhyttä ja pinnallista.
Arien ryömi hänen luokseen.

”Äiti.”

Äiti katsoi häneen.

Ja vielä silloinkin hymyili.

Myöhemmin juuri se vainosi Arienia eniten.

Ei kipu äidin kasvoilla.

Vaan tuo hymy.

Kuin äiti olisi rikkinäisessä moduulissakin, savun, hälytysten ja veren keskellä, yhä ollut hänen turvasatamansa.

”Minä olen tässä”, äiti sanoi.

Pelastajat tulivat nopeasti.

Elarionilla oli järjestelmiä, jotka pystyivät reagoimaan liikennekatastrofiin ennen kuin ihminen ehti ymmärtää sen tapahtuneen. Onnettomuuspaikan ylle ilmestyi pelastusmoduuleja, lääkintälennokit liikkuivat haavoittuneiden välissä ja jokaisen ruumiin ylle syttyi jatkuvasti päivittyvä tilannearvio.
Arien katsoi vain äitiä.

Yksi lääkintätyöntekijä polvistui tämän viereen.

Toinen kääntyi viereisen moduulin hylyn puoleen.

Sieltä vedettiin ulos lapsi.

Suunnilleen Arienin ikäinen poika.

Hänen vaatteensa olivat repeytyneet, kasvoilla oli verta ja toinen käsi oli vääntynyt luonnottomasti ruumiin alle.

Kun poika avasi silmänsä, Arien näki kultaisen kehän.

Se oli kirkas.

Melkein hohtava.

Lääkintäjärjestelmä täydensi tiedot välittömästi.

Yksi pelastajista katsoi heijastusta.

”Aureliaaninen uusiutumisprofiili.”

Toinen nyökkäsi.

Seurasi muutamia lauseita, joita Arien ei silloin täysin ymmärtänyt.

Selviytymisen todennäköisyys.

Aikaikkuna.

Massiivinen sisäinen verenvuoto.

Uusiutumisvaste.

Yksi käytettävissä oleva tehohoitokuljetus.

Toinen moduuli matkalla.

Liian myöhään.

”Lapsi ensin”, ryhmän johtaja sanoi.

Arien nosti päänsä.

”Ei.”

Kukaan ei kuullut häntä.

”Ei!”

Pelastajat siirsivät jo poikaa.

Arien tarttui yhtä heistä vaatteesta.

”Minun äitini!”

Mies kääntyi hänen puoleensa.

”Seuraava moduuli on tulossa.”

”Ottakaa sitten hänet!”

”Meidän on tehtävä päätös sen mukaan—”

”Hän kuolee!”

Lääkintätyöntekijä sulki silmänsä hetkeksi.

Ehkä juuri silloin Arien näki ensimmäistä kertaa, että oikeaa menettelyä noudattava ihminenkin voi tietää tekevänsä jotakin kauheaa.

”Yritämme pelastaa molemmat.”

Arien kääntyi äitiin päin.

Tämän oli täytynyt kuulla koko keskustelu.

”Ottakaa poika”, äiti kuiskasi.

Arien katsoi häntä epäuskoisena.

”Ei.”

”Arien.”

”Ei.”

Äiti ojensi kätensä häntä kohti.

Sormet vapisivat.

Arien tarttui niihin.

”Äiti, sano niille.”

”Katso minuun.”

”Sano niille, että ottavat sinut.”

”Arien.”

Äidin äänessä oli sama rauha, jonka Arien oli tuntenut lapsuudestaan asti.

Keittiön rauha.

Iltojen rauha.

Sen ihmisen rauha, jonka luo hän tuli aina maailman käydessä liian suureksi.

”Sen lapsen voi pelastaa”, äiti sanoi.

”Sinutkin.”

Äiti ei vastannut.

Arienin selän takana lääkintämoduulin ovet sulkeutuivat.

Juuri ennen sitä hän näki vielä kerran vieraan pojan kasvot.

Ja hänen silmänsä.

Kultainen kehä katosi läpinäkymättömän seinän taakse.

Äidin kuljetus saapui muutaman minuutin kuluttua.

Myöhemmässä raportissa kerrottiin täsmälleen, kuinka monen.

Arien osasi sen luvun ulkoa vuosikausia.

Hänen äitinsä kuoli matkalla sairaalaan.

Myöhemmin lääkärit selittivät, ettei aiempikaan kuljetus olisi varmasti pelastanut hänen henkeään. Rakenne oli repinyt suuret lantion verisuonet. Kenttälennokit kykenivät vain hidastamaan verenvuotoa; vamman sulkemiseen tarvittiin erikoismoduuli. Uusiutumishoito vaati vakaata verenkiertoa ja tunteja, joita hänellä ei enää ollut. Pelastajien päätös noudatti hoitokäytäntöä. Viereisen moduulin pojalla oli ikänsä, vamman laadun ja aureliaanisen uusiutumisprofiilinsa ansiosta huomattavasti paremmat mahdollisuudet selviytyä tehohoidosta.

Poika jäi henkiin.

Arienin äiti ei.

Kultainen kehä ei yksin ratkaissut päätöstä.

Se oli vain näkyvä merkki yhdestä tekijästä, jota järjestelmä käytti arvioinnissaan.

Arienille sillä ei kuitenkaan ollut merkitystä.

Lapset eivät muista traumaa asiantuntijaraporttina.

He muistavat kuvan.

Arien muisti äidin makaamassa romun keskellä.

Pelastusmoduulin ovet.

Ja lapsen kultaiset silmät, jotka sulkeutuivat niiden toisella puolella.

Niin Arienissa syntyi viha aureliaaneja kohtaan.

Sillä ei ollut perusteluja.

Sillä ei ollut historiaa.

Sillä ei ollut poliittista teoriaa.

Sillä oli väri.

Kultainen.

Hautajaisten jälkeen isä pyysi onnettomuuden täydellisen tallenteen.

Hän tutki telemetrian, vasteajat, potilasluokittelun käytännöt, lääkintähenkilöstön päätökset ja ennustemallit.

Arien odotti hänen löytävän syyllisen.

Hän tarvitsi sellaisen.

Jonkunhan oli täytynyt tehdä virhe.

Jonkun oli kannettava siitä vastuu.

Muutaman päivän kuluttua isä sulki viimeisen raportin.

”He toimivat oikein”, hän sanoi.

Arien tuijotti häntä.

”Äiti on kuollut.”

Isä painoi katseensa alas.

”Tiedän.”

”Miten he sitten saattoivat toimia oikein?”

Isä vaikeni pitkään.

Hänen kasvonsa olivat jäykistyneet tavalla, jota Arien piti silloin kylmyytenä. Vasta paljon myöhemmin hän ymmärsi, ettei joidenkin ihmisten murtuminen jää ulospäin näkymättömäksi siksi, etteivät he tuntisi tuskaa. He murtuvat sisäänpäin, missä kukaan ei näe.

”Jokainen oikea päätös ei johda hyvään lopputulokseen”, isä sanoi.

Tuo lause alkoi kuvottaa Arienia.

”Mitä hyötyä siitä sitten on, että se on oikein?”

Isä ei vastannut.

Ja ensimmäistä kertaa Arien tajusi jotakin, mikä ei enää koskaan täysin jättänyt häntä.

Järjestelmä voi tehdä kaiken sääntöjen mukaan, ja ihminen silti kuolee.

Kenenkään ei tarvitse valehdella.

Kenenkään ei tarvitse rikkoa lakia.

Kenenkään ei tarvitse tarkoittaa pahaa.

Ja lopputuloksena voi olla hauta.

Siitä päivästä lähtien hän alkoi tutkia mekanismeja toisella tavalla.

Aiemmin ne kiinnostivat häntä, koska hän nautti asioiden ymmärtämisestä.

Nyt hänen täytyi hallita niitä.

Jos maailma kykeni viemään hänen äitinsä päätöksellä, jota ei voinut nimittää virheeksi, ei riittänyt, että oli hyvä ihminen.
Ei riittänyt, että oli oikeassa.

Ei riittänyt edes pyytäminen.

Oli ymmärrettävä, minkä perusteella maailma teki päätöksensä.

Ja jos ei halunnut kuulua niihin, jotka järjestelmä jätti odottamaan, oli päästävä sääntöjen äärelle ennen päätöksenteon alkamista.
Näin hän oppi lapsena kaksi asiaa.

Ensimmäisen: maailmaa eivät hallitse ne, jotka ovat oikeassa, vaan ne, jotka ymmärtävät mekanismeja.

Toisen: jos et näe mekanismia, kuulut niihin, joita se ohjaa.

Hän oli syntynyt läntisessä veyranivaltiossa hallintovirkamiesten, juristien ja rahapoliittisten strategien perheeseen. Äidin kuoltua koti pysyi samana, mutta silti siitä katosi paikka, johon saattoi paeta.
Isä oli yhä siellä.

Säännöt myös.

Illalliset jatkuivat.

Niillä puhuttiin markkinoiden liikkeistä, koalitiosopimuksista, sääntelyn aukoista ja siitä, mikä valtio yhä kuvitteli keskuspankkinsa olevan riippumaton.

Tunteista ei puhuttu juuri lainkaan.

Arien sopeutui.

Hän oli poikkeuksellisen älykäs. Hänen älyssään oli kirurgisen instrumentin tarkkuus. Hän osasi leikata ongelman kerroksiksi, löytää heikon kohdan, arvioida, kuka antaisi periksi, kenet voisi vakuuttaa, kenet ostaa ja kenet kiertää.
Veyranikoulut pitivät häntä lahjakkuutena.

Rahoituskonsortiot sijoituksena.

Poliitikot hyödyllisenä ihmisenä.

Hän itse piti itseään ihmisenä, joka näki verhon taakse.

Nuoruusiässä hän palasi äidin onnettomuuden tallenteeseen.

Ei kerran.

Vaan monta kertaa.

Ensin hän etsi lääkintähenkilöstön virhettä.

Sitten algoritmin virhettä.

Myöhemmin hän yritti selvittää, kuka oli hyväksynyt hoitokäytännön ja millaisiin tietoihin se perustui.

Hän ei löytänyt salaliittoa.

Se suututti häntä enemmän kuin jos hän olisi löytänyt sellaisen.

Poika oli pelastettu siksi, että järjestelmä arvioi hänen mahdollisuutensa paremmiksi. Aureliaaninen biologinen profiili oli ollut vain yksi muuttuja monien joukossa.
Arien alkoi kuitenkin huomata aureliaaneja kaikkialla.

Juhlatilaisuuksien lähetyksissä.

Sukujen asiakirjoissa.

Vanhimmissa kouluissa.

Kertomuksissa ihmisistä, joiden ruumiit uusiutuivat nopeammin.

Taruissa sukulinjoista, joiden väitettiin aikoinaan osanneen parantaa kosketuksella.

Kultainen kehä esitettiin kulttuuriperintönä.

Arien näki siinä etuoikeuden, jonka ihminen sai syntyessään.

Uransa alussa Arien esitti liikenneviranomaisille ehdotuksen varalla pidettävistä tehohoitokuljetuksista monen ajoneuvon onnettomuuksia varten. Se ei ollut suuri ele. Hän

laski saapumisajat, moduulien sijoittelun ja varakapasiteetin hinnan. Kun hänelle sanottiin, että sellainen kapasiteetti seisoisi useimpina päivinä käyttämättömänä, hän laski heidän eteensä äidin onnettomuusraportin ja pyysi heitä laskemaan mukaan myös odotusminuutit.

Ehdotus hyväksyttiin. Kaksi vuotta myöhemmin hän sai ilmoituksen törmäyksestä, jonka paikalle oli tullut kaksi tehohoitomoduulia yhtä aikaa, ja molemmat vakavasti loukkaantuneet olivat selvinneet. Toinen heistä oli aureliaanipoika. Arien pani ilmoituksen talteen. Silloin hän uskoi yhä, että oikeudenmukaisempi sääntö saattoi suojella ihmistä tämän silmien väristä riippumatta.

Katsellessaan aureliaanien julkista juhlaa hänen mieleensä tuli silti lause, jota hän vielä hieman häpesi:

Te saitte äitinikin.

Se ei ollut totta.

Hänen älynsä tiesi sen.

Mutta hänen tuskansa ei ollut analyytikko.

Ihminen voi tietää vuosikausia vihansa seisovan epätarkalla perustalla ja silti rakentaa koko talonsa sen varaan. Riittää, että hän myöhemmin löytää tarpeeksi perusteluja nimetäkseen vanhan haavan vakaumukseksi.

Arien löysi ne.

Ja sitten hän tapasi Mareian.

Mareia ei muistuttanut hänen äitiään.

Ei luonteeltaan, ei elämäntavaltaan eikä ajattelultaan. Arien olisi pitänyt sellaista vertausta alkeellisena.

Silti Mareian seurassa hän tunsi ensimmäistä kertaa moniin vuosiin jotakin lapsuudesta tuttua.

Mahdollisuuden lakata hetkeksi puolustamasta itseään maailmaa vastaan.

Mareia oli herkkä, muttei hallittavissa. Lempeä, muttei pehmeä. Kun hän oli eri mieltä Arienin kanssa, hän ei tehnyt sitä voittaakseen. Hän teki sen, koska ei pystynyt pettämään oman näkemyksensä täsmällisyyttä.

Aluksi Arien ihaili sitä.

Mareian seurassa palasi ajoittain esiin ihminen, jonka hän oli vuosikausia peittänyt mekanismien alle.

Sitten hän pelästyi sitä.

Sillä sen, mitä ihminen tarvitsee, hän voi menettää.

Ja Arien oli jo kerran tuntenut paikan, johon palasi jokaisen tuskan kohdatessa, kunnes maailma eräänä päivänä vei sen häneltä.
Niin hän alkoi tehdä sitä, mitä teki kaikelle, mitä ei halunnut menettää.

Hän yritti ymmärtää sitä.

Sitten ennakoida sitä.

Sitten hallita sitä.

Hän muisti, mitä Mareia sanoi. Ketä tämä tapasi. Milloin tämä tuli kotiin. Keihin tämä luotti. Kuka tähän vaikutti. Mikä muutti tämän mielipiteitä.
Itselleen hän selitti sen huomaavaisuutena.

Myöhemmin huolenpitona.

Lopulta oikeutena.

Ja kun kävi ilmi, ettei ihmistä voinut turvata kuten rahavirtaa, hän alkoi tuntea vihaa.

Mareia ei mahtunut hänen järjestelmäänsä.

Häntä ei voinut omistaa.

Ja kun Arien ymmärsi, ettei häntä voinut omistaa, hän alkoi vihata juuri sitä, mitä oli hänessä kerran rakastanut.

Mareian lähdettyä asunto jäi liian järjestelmälliseksi.

Mareia ei ollut rikkonut mitään. Ei huutanut. Ei leimannut häntä julkisesti hirviöksi niin, että hän olisi voinut puolustautua leimaa vastaan.

Hän oli lähtenyt hiljaisen ein saattelemana.

Ensimmäisinä päivinä Arien sanoi itselleen, että Mareia palaisi.

Sitten, että joku oli vaikuttanut tähän.

Sitten hänen mieleensä ilmestyi Jesair Davion.

Ja hänen mukanaan vanha väri.

Kultainen.

Oli kummallista, kuinka helposti kaksi vuosikymmenten erottamaa tapahtumaa saattoi koskettaa toisiaan ihmisessä.

Onnettomuuspaikalta pois kuljetettava vieras lapsi.

Mareian vieressä seisova mies.

Molemmat aureliaaneja.

Molemmilla kultainen kehä silmissään.

Järki tiesi, ettei heidän välillään ollut syy-yhteyttä.

Haava ei sitä tarvinnut.

Arien alkoi uskotella itselleen, ettei Mareia ollut koskaan voinut todella kuulua hänen maailmaansa. Että aureliaanit valitsivat lopulta aina omansa, vaikka puhuivat yleismaailmallisuudesta, tasa-arvosta ja koko sivilisaatiosta.
Hänen mielestään he palasivat ratkaisevalla hetkellä kehään.

Kultaiseen kehään.

Hän oli vihannut tuota merkkiä kauan ennen kuin myönsi sen itselleen.

Kaikkein pahin hänelle oli Davionien suku.

Myytti, jolle sivistyneet ihmiset nauroivat mutta josta eivät koskaan täysin luopuneet. Kosketuksella parantaminen. Onnettomuuksien ennalta aavistaminen. Luonto, joka kuuntelee. Vanhoja satuja sivilisaatiolle, jolla oli biologinen tekoäly, kvanttianturit ja kaupunkeja toisella planeetalla.
Ja silti riitti, että Jesair Davion nousi Unionin neuvoston salissa ja lausui yhden lauseen, niin ihmiset hiljenivät.
Myöhemmin Arien katseli Nitran keskustelutilaisuuden tallennetta.

Hän pysäytti sen Jesairin kasvojen kohdalle.

”Ihmisen yksityisyyttä on suojeltava. Vallan näkymättömyyttä ei.”

Jesair seisoi rauhallisesti. Hän ei tarvinnut voitonriemua eikä näyttelemistä. Juuri se huolestutti Arienia.

Kunnianhimoisen poliitikon voi ostaa.

Kansankiihottajan voi paljastaa.

Ihmistä, joka ei halua valtaa ja kuitenkin saa sitä toisten luottamuksesta, on paljon vaikeampi hallita.

Arien suurensi kuvan Jesairin silmistä.

Hetkeksi niissä näkyi kultainen kehä.

Ja maailma hänen ympäriltään katosi.

Sekunnin murto-osan ajan hän tunsi jälleen palaneen materiaalin hajun onnettomuusmoduulista.

Hän kuuli lääkintätyöntekijän äänen:

Aureliaaninen uusiutumisprofiili.

Hän näki äidin käden.

Lääkintämoduulin ovet.

Pojan kultaiset silmät.

Sitten hän oli jälleen Nitrassa.

Jesair Davionin kuvan edessä.

Arien tunsi inhon vatsassaan.

”Ei”, hän sanoi tyhjään huoneeseen.

Hän ei vielä tarkalleen tiennyt, mitä vastusti.

Jesairia.

Mareiaa.

Aureliaaneja.

Järjestelmää, joka oli kerran tehnyt päätöksen vailla vihaa ja silti vienyt häneltä äidin.

Ehkä myös omaa nöyryytystään.

Kaikki nämä asiat olivat hänessä jo niin lähellä toisiaan, ettei hän enää kunnolla erottanut niitä.

Ja juuri silloin työpinnalle syttyi ilmoitus.

Viesti oli tullut suljettua viestintäkanavaa pitkin. Sitä käyttivät rahastojen johtavat hoitajat, poliittiset neuvonantajat ja ihmiset, jotka eivät halunneet keskustelujensa päätyvän tavallisiin arkistoihin.
Lähettäjää ei ilmoitettu.

Viestissä oli paikka, aika ja yksi ainoa lause:

Herra Thorne arvostaisi keskustelua tämänpäiväisen esiintymisen seurauksista.

Arien luki sen kahdesti.

Kael Thornella ei ollut virallista tehtävää, joka olisi vastannut hänen vaikutusvaltansa laajuutta. Hän ei johtanut hallitusta eikä keskuspankkia. Silti hänen nimensä nousi esiin

varainhoitajien, sijoitusrahastojen, tiedotusvälineiden, säätiöiden ja poliittisten kampanjoiden yhteydessä.
Ihmiset puhuivat hänestä neuvonantajana.

Ne, jotka tiesivät enemmän, eivät käyttäneet mitään nimitystä.

Arien ei poistanut viestiä.

Ensin hän käynnisti Jesairin puheen uudelleen.

Tällä kertaa hän ei katsonut Jesairia.

Hän etsi kuvasta Kaelin.

Ja huomasi sitten lyhyen hetken, jolloin Kael ei katsonut puhujaa.

Kael katsoi häntä.

Arien otti kutsun vastaan.

He tapasivat seuraavana iltana korkealla Nitran yllä huoneessa, joka kuului virallisesti valtioiden välistä taloudellista yhteistyötä tukevalle säätiölle.
Kael odotti jo.

”Herra Korveth.”

”Herra Thorne.”

”Olen tuntenut nimenne jo pidempään.”

”Pitäisikö sen ilahduttaa minua?”

”Sen pitäisi saada teidät varovaiseksi.”

Kael avasi konferenssin tallenteen ja pysäytti sen Jesairin kohdalle.

”Kun yhteisen työn aika kypsyy, arvo ei enää saa kulkea varjossa”, hän luki. ”Sen, mikä palvelee kaikkia, on oltava kaikkien nähtävissä.”
Arien odotti ivaa.

Sen sijaan hän näki Kaelin kasvoilla jotakin paljon kiinnostavampaa.

Pelkoa.

Kael Thorne pelkäsi tuota ajatusta.

Läpinäkyvyys ei ollut hänelle moraalinen ongelma. Se oli uhka hänen olemassaololleen. Jos Elarionin rahavirrat voisi asettaa yhdelle kartalle, ne eivät paljastaisi vain veronkiertoa.
Ne paljastaisivat samoista lähteistä rahoitetut poliittiset puolueet.

Tiedotusvälineet, jotka ulospäin vihasivat toisiaan ja sisäpuolelta kuuluivat samalle rahalle.

Säätiöt.

Pankit.

Rahastot.

Ja Thornen suvun.

”Davionilla ei vielä ole organisaatiota”, Kael sanoi. ”Hänellä ei ole puoluetta, koneistoa eikä lakia.”

”Miksi sitten pelkäätte häntä?”

”Koska ihmiset ymmärtävät, mitä hän sanoo.”

Kael sammutti kuvan.

”Monimutkaiset ajatukset voi haudata komissioihin. Yksinkertaiset leviävät itsestään.”

Arien nojautui taaksepäin.

”Kutsuitteko minut kertoaksenne, että pelkäätte yhtä aureliaania?”

”Kutsuin teidät, koska te ette pelkää häntä.”

”En.”

Kael vaikeni hetkeksi.

”Te vihaatte häntä.”

Arien tunsi kaulalihastensa jännittyvän.

”Ette tiedä minusta tarpeeksi.”

”Tiedän, miten katsoitte häntä.”

”Katse ei ole todiste.”

”En etsi todistetta. Etsin motiivia.”

Arien nousi.

Kael ei pysäyttänyt häntä.

”Mareia Lioren ei ole syy siihen, että olette täällä”, hän sanoi.

Arien jäi seisomaan.

”Hän on vain syy siihen, että vanha vihanne oppi jälleen puhumaan.”

Tällä kertaa Arien kääntyi äkisti.

Kael ei aavistanut, kuinka täsmälleen hän oli osunut.

Hän ei tiennyt onnettomuudesta.

Äidistä.

Pojasta.

Kultaisista silmistä sulkeutuvien ovien takana.

Mutta Kaelin kaltaisten ihmisten ei tarvinnut tietää haavan alkuperää. Riitti, että he tunnistivat sen olevan olemassa.

”Mitä haluatte minulta?” Arien kysyi.

”Toistaiseksi en mitään.”

”Silloin teidän ei olisi tarvinnut kutsua minua.”

”Haluan tarjota teille tukea.”

Arien istuutui hitaasti.

”Mihin?”

Kael avasi näkymän tutkimus- ja rahoitusrakenteisiin.

”Työskentelette konsortioiden kanssa. Ymmärrätte siirtymät lainkäyttöalueiden, valuuttojen ja oikeusjärjestelmien välillä. Olette valmistellut biologisen turvallisuuden puitteita.”
”Kaikki lainmukaisia.”

”Tietenkin.”

Kael lausui sanan niin rauhallisesti, että se menetti merkityksensä.

”Suvut ja säätiöt, joiden kanssa työskentelen, etsivät ihmisiä, jotka kykenevät analysoimaan sivilisaation pitkän aikavälin riskejä. Taloudellisia. Poliittisia. Sosiaalisia. Geneettisiä.”
Arien katsoi häntä.

”Aureliaanisia?”

Kael ei vastannut heti.

”Myös aureliaanisia, jos pidätte niitä riskinä.”

Sillä hetkellä ei avautunut suunnitelma.

Avautui ovi.

Kael tarjosi pääsyn rahoitukseen, asianajotoimistoihin, säätiöihin ja tutkimuskeskuksiin. Niiden ihmisten luo, jotka osasivat muotoilla kysymyksen niin, että sen todellinen merkitys jäi asiantuntijakielen kätköön.
”Entä mitä haluatte vastineeksi?”

”Tietoa. Mihin Jesairin ajatus on menossa. Ketkä sitä tukevat. Ja mitä mahdollisuuksia on pysäyttää sen kasvu ennen kuin moraalisesta iskulauseesta tulee poliittinen ohjelma.”

”Haluatteko mustamaalata hänet?”

”Jos se on mahdollista.”

”Entä jos ei?”

Kael katsoi häntä tutkivasti.

”Silloin tarvitsemme tarkemman analyysin.”

Hänen ei tarvinnut sanoa enempää.

Tapaamisen jälkeen Arien alkoi lukea aureliaanien periytyvyydestä.

Ensin hän vakuutti itselleen sen olevan ammatillista uteliaisuutta.

Hän sai tietää geneettisen periytymisen erikoisista säännöistä. Pojista, jotka perivät tunnusomaisen profiilin aureliaaniselta isältään. Sekoittuneista sukulinjoista. Geenimerkkien kuvioista. Kultaiseen kehään liittyvistä fysiologisista ominaisuuksista.

Biologiaa.

Vain biologiaa.

Aivan kuten hänen äitinsä kuolemaa koskevassa raportissa.

Mitä enemmän hän luki, sitä tiiviimmin hänessä kohtasivat kaksi elämän osaa, jotka hän oli siihen asti pitänyt erillään.

Lapsi, joka oli menettänyt äitinsä.

Ja mies, jonka täytyi selittää maailma tunnustamatta, että tuo lapsi yhä ohjasi häntä.

Hän alkoi tehdä muistiinpanoja.

Moraalinen auktoriteetti ilman vaaleissa saatua valtuutusta.

Suvun jatkuvuus poliittisena pääomana.

Davion — symboli, joka kieltäytyy olemasta symboli ja on siksi tehokkaampi.

Läpinäkyvyys aureliaanien moraalisen vaikutusvallan välineenä.

Viimeinen lause ei ollut totta.

Läpinäkyvyys ei ollut aureliaanista. Jesair esitti sen kaikkien yhteisenä järjestelmänä.

Mutta Arien ei enää lähtenyt tosiasioista.

Hän lähti tuloksesta, johon hänen täytyi päästä.

Ja älykäs ihminen, joka valitsee ensin johtopäätöksen, on toisinaan vaarallisempi kuin typerys.

Typerys ei nimittäin osaa rakentaa täydellistä tietä erehdykseen.

Arien osasi.

Mitä enemmän hän kirjoitti, sitä vähemmän hän tiedosti, ettei kirjoittanut aureliaaneista.

Hän kirjoitti pojasta eläintarhan edessä.

Portista, joka ei auennut, koska hän ei täyttänyt ehtoa.

Äidistä romun keskellä.

Lääkintämoduulista, joka avautui jollekulle toiselle.

Mareiasta, joka sulki oven perässään.

Hänen elämässään oli liian monta ovea.

Ja Arien päätti, ettei enää koskaan jäisi niiden eteen seisomaan.

Eräänä iltana Mareia vastasi yhteen hänen vanhemmista viesteistään.

Arien, en tule takaisin. Se, mitä tapahtui, ei ollut virhe meidän välillämme. Se oli rajan ylitys. Toivon, että kykenet jonakin päivänä myöntämään sen itsellesi.
Hän luki sen monta kertaa.

Viimeinen lause raivostutti häntä eniten.

Juuri siksi, että se oli totta.

Kolme päivää myöhemmin hän näki tallenteen Auriolassa pidetystä julkisesta keskustelusta. Jesair puhui siellä arkistoista. Mareia istui kuulijoiden joukossa.
Kun Jesair lopetti, heidän katseensa kohtasivat hetkeksi.

Siinä ei ollut mitään, mitä olisi voinut käyttää todisteena.

Silti Arien näki siinä kaiken.

Hän pysäytti kuvan.

Jesair.

Mareia.

Kultainen kehä.

Ja jossakin syvällä, kaikkien koulutuksen, vaikutusvallan ja itsehillinnän vuosien alla, yhdeksänvuotias poika piti yhä käsissään lähes ratkaistua kuutiota.
Hän avasi työpinnalleen tutkimussäätiöiden luettelon.

Muutaman kohdalla loisti uusi käyttöoikeus.

Rahaston hallinnon hyväksymä laajennettu pääsy.

Kael oli toteuttanut tarjouksensa.

Arien saattoi esittää strategisten hankkeiden ehdotuksia, käyttää oikeudellista ja taloudellista neuvontaa sekä yhdistää eri valtioiden ohjelmia, jotka ulospäin näyttivät toisistaan irrallisilta.
Mikään siitä ei vielä ollut rikos.

Biologisen turvallisuuden tutkimusta tarvittiin.

Geneettisten populaatioiden analyysi saattoi pelastaa henkiä.

Järjestelmäriskien mallintaminen kuului sivilisaation vastuulliseen johtamiseen.

Jokaisella välineellä oli laillinen käyttötarkoituksensa.

Ratkaisevaa oli, kuka jonakin päivänä asettaisi ne rinnakkain.

Arien tiesi, miten suuri hanke rahoitettiin niin, ettei se missään näyttänyt yhdeltä hankkeelta. Hän tiesi, miten toimeksiannot jaettiin valuuttojen, valtioiden ja oikeusjärjestelmien kesken. Hän tiesi, minne lopullisen tavoitteen saattoi kätkeä ilman, että kenenkään tarvitsi tietoisesti rikkoa lakia.
Hän katseli edessään olevia mahdollisuuksia pitkään.

Ihmisestä ei tule rikoksentekijää vasta ensimmäisen teon hetkellä.

Joskus raja ylitetään paljon aikaisemmin.

Sillä hetkellä, kun ihminen näkee mahdollisuuden tuhota toinen eikä kysy *saisinko tehdä niin?* vaan *miten se onnistuisi?*
Arien ei ollut vielä tilannut mitään.

Ei ottanut yhteyttä laboratorioon.

Hänellä ei ollut konkreettista suunnitelmaa.

Mutta hänellä oli suojelija.

Pääsy.

Ja varmuus siitä, että jos hän jakaisi tarkoituksen tarpeeksi pieniin osiin, löytyisi ihmisiä, jotka olisivat valmiita toteuttamaan jokaisen niistä tietämättä, mitä osat yhdessä synnyttäisivät.
Yöllä hän meni terassille.

Hänen alapuolellaan Nitra loisti. Kaupungin yllä kulki aluksia kohti kiertoradan rengasta ja edelleen Thaeronia.
Maailma oli täsmällinen.

Yhteen kytketty.

Ohjattu.

Arien muisti isän.

He toimivat oikein.

Äidin.

Sääntöjen ei pidä lakata tuntemasta meidän puolestamme.

Nuo kaksi lausetta olivat seisoneet hänen muistissaan vastakkain vuosikymmeniä.

Lopulta hän valitsi isän lauseen.

Ei siksi, että olisi antanut isälle anteeksi.

Vaan siksi, että sitä saattoi käyttää.

Jos ihmiset päättävät mekanismien perusteella, riittää että hallitsee mekanismeja.

Jos instituutiot noudattavat sääntöjä, riittää että luo tien, jolla jokainen niistä täyttää oman sääntönsä.
Jos tarkoitus jaetaan riittävän monelle ihmiselle, kenenkään ei tarvitse kantaa koko syyllisyyttä.

Arien katsoi kaupunkia.

”Henkilökohtaisia päätöksiä ei ole”, hän sanoi hiljaa.

Hän piti tuosta lauseesta.

Se kuulosti filosofialta.

Todellisuudessa siinä itki yhä lapsi suljetun portin edessä.

Hänen takanaan työpinnalla odotti viesti Thornen suvun toimistosta.

Taloudellinen ja oikeudellinen tuki on valmiina. Esittäkää hankkeen ensimmäinen kehys.

Arien palasi sisään.

Kypsyessään viha lakkaa huutamasta.

Se alkaa järjestellä.

Kael oli avannut hänelle ensimmäisen oven.

Ja Elarion, suuri sivilisaatio suuren auringon alla, tarjosi sen takana hänelle yhä liian monta käytävää.

14. Maa: Uuden sukupolven alku

Ilta laskeutui jo maiseman ylle, ja Jerusalem jäi heidän taakseen kuin haava, joka ei vielä ollut ehtinyt sulkeutua. Opetuslapset istuivat talossa suljettujen ovien takana. Kukaan ei puhunut ääneen. Jokainen kantoi sisällään erilaista häpeää: Pietari kieltämistään, Tuomas epäuskoaan, muut pakoaan, vaikenemistaan ja pelkoaan.
Silloin ilma huoneessa muuttui.

Ei kuulunut askeleita eikä oven narahdusta. Yhtäkkiä hän vain seisoi heidän keskellään.

Jeesus.

Jeesus seisoi heidän keskellään elävänä ja rauhallisena, liian todellisena ollakseen muisto, varjo tai epätoivon synnyttämä kuvitelma. Hänen kasvoillaan kivulla ei enää ollut viimeistä sanaa.
”Rauha teille”, hän sanoi.

Kukaan ei liikahtanut. Jotkut perääntyivät, toiset vaipuivat polvilleen. Pietari peitti kasvonsa käsillään. Johannes puhkesi äänettömään itkuun. Tuomas tuijotti kuin koko hänen epäilyksen varaan rakentamansa maailma olisi yhdessä hetkessä hajonnut.
Jeesus kohotti kätensä. Ranteissa näkyivät naulojen jäljet. Sitten hän siirsi viittaansa syrjään ja näytti kylkensä, josta vain muutama päivä sitten oli vuotanut verta ja vettä.
”Minä se olen”, hän sanoi hiljaa. ”Ette kosketa unta. Ette kosketa turhaa toivoa. Kosketatte sitä, mitä kuolema ei kyennyt pidättämään.”
Tuomas astui lähemmäs kuin ihminen, joka pelkää omaa ymmärrystään. Hän halusi koskettaa haavaa, mutta käsi pysähtyi ilmaan. Kaikki hänen uhmakas varmuutensa murtui.
”Minun Herrani”, hän kuiskasi, ”ja minun Jumalani.”

Jeesus katsoi häntä moittimatta.

”Uskoit, koska näit. Mutta tulee niitä, jotka eivät näe, ja silti heissä palaa sama tuli.”

Sitten hän istuutui heidän keskelleen kuin olisi palannut lyhyeltä matkalta eikä kuoleman valtakunnasta. Hän pyysi heiltä ruokaa. He ojensivat palan paistettua kalaa ja hieman leipää. Hän söi heidän edessään hitaasti, tavallisesti, ja juuri tuo tavallisuus oli pelottavampaa kuin ihme. Sillä henki ei syö. Uni ei murra leipää. Muisto ei katso ihmistä silmiin.

Syötyään hän alkoi puhua heille Kirjoituksista. Mooseksesta, profeetoista, sanoista, joita he olivat kuulleet koko elämänsä mutta jotka vasta nyt avautuivat heille kuin portit.

Hän sanoi heille, että Ihmisen Pojan täytyi laskeutua sinne, minne ihmiset eniten pelkäävät katsoa, osoittaakseen, ettei Jumala ollut sielläkään menettänyt valtaansa maailmaan.

”Luulitte ristin olevan loppu”, hän sanoi. ”Mutta risti oli paikka, jossa ihmisen valta kului loppuun asti. Siellä, missä ihminen näytti, mitä kykenee tekemään Jumalalle, Jumala näytti, mitä kykenee tekemään ihmiselle: antamaan hänelle anteeksi.”

Myöhemmin he lähtivät pohjoiseen, veden äärelle, missä hän oli aikoinaan kutsunut heidät ensimmäisen kerran. Tiberiaanjärvi oli tyyni, ja yö lepäsi sen yllä kuin tumma verho. Pietari sanoi lähtevänsä kalaan, ja muut menivät hänen mukaansa. Koko yön he heittivät verkkoja, mutta eivät saaneet mitään.

Aamunkoitteessa rannalla seisoi mies.

”Lapset”, hän huusi, ”onko teillä mitään syötävää?”

”Ei ole”, he vastasivat.

”Heittäkää verkko veneen oikealle puolelle.”

He tekivät niin. Verkko täyttyi niin äkkiä, etteivät he jaksaneet vetää sitä ylös. Silloin Johannes kalpeni ja katsoi Pietaria.

”Se on Herra.”

Pietari heittäytyi veteen ajattelematta. Hän kahlasi kohti rantaa kuin olisi jokaisella askeleella tahtonut päästä takaisin aikaan ennen sitä yötä, jolloin oli kolmesti sanonut, ettei tuntenut häntä.

Rannalla paloi jo tuli. Hiilloksella oli kalaa ja leipää. Jeesus seisoi liekin ääressä, ja aamun valo valaisi hänen kasvojaan. Magdalan Maria oli lähellä häntä. Hän vaikeni, mutta hänen hiljaisuutensa oli erilaista kuin toisten. Siinä ei ollut häpeää eikä pelkoa. Pikemminkin hiljaista tietoa, kuin hän olisi alusta asti tiennyt, ettei kuolema ollut paikka, johon heidän tarinansa päättyisi.

He söivät yhdessä. Kukaan ei uskaltanut kysyä häneltä: ”Kuka sinä olet?” Sillä kaikki tiesivät.

Kun he olivat syöneet, Jeesus kääntyi Pietarin puoleen.

”Simon, Johanneksen poika”, hän sanoi, ”rakastatko minua enemmän kuin nämä?”

Pietari painoi katseensa alas.

”Herra, sinä tiedät, että olet minulle rakas.”

Jeesus nyökkäsi.

”Ruoki minun karitsoitani.”

Tuli räsähti. Pietari kohotti katseensa, mutta Jeesus kysyi uudestaan:

”Simon, Johanneksen poika, rakastatko minua?”

Pietarin ääni värisi.

”Kyllä, Herra. Sinä tiedät, että olet minulle rakas.”

”Paimenna minun lampaitani.”

Kolmannen kerran Jeesus kysyi:

”Simon, Johanneksen poika, olenko minä sinulle rakas?”

Silloin Pietarissa sattui kaikkeen, mikä vielä tekeytyi parantuneeksi. Kolme kysymystä putosi kolmeen kieltämiseen. Kolme vastausta kohosi kolmesta haavasta.
”Herra”, Pietari sanoi, ”sinä tiedät kaiken. Sinä tiedät, että olet minulle rakas.”

Jeesus katsoi häntä pitkään ja vakavasti.

”Paimenna minun lampaitani.”

Ja silloin Pietari ymmärsi, ettei anteeksianto ollut unohtamista. Se oli tehtävän uskomista ihmiselle, joka jo tiesi, miten heikko oli.

Sitten Jeesus vei heidät vuorelle. Siellä seisoivat yksitoista opetuslasta, Magdalan Maria ja muutamat muut, jotka olivat seuranneet heitä Galileasta Jerusalemiin. Heidän allaan levittäytyi maa, jonka oli määrä vielä pitkään pysyä jakautuneena valtakuntien, pappien, kauppiaiden, miekkojen ja pelon kesken. Heidän yllään taivas avautui, ei pakotienä vaan pikemminkin muistutuksena siitä, ettei maailma ollut suljettu oman julmuutensa sisään.
Jeesus sanoi:

”Minulle on annettu valta, jota ihmiset eivät voineet ottaa minulta, sillä he eivät sitä antaneet. Menkää siis ja opettakaa kansoja. Ei miekalla. Ei pelolla. Ei hallitsemisen halulla. Opettakaa heitä näkemään. Opettakaa heitä rakastamaan totuutta enemmän kuin omaa etuaan. Opettakaa heitä antamaan anteeksi, mutta ei palvelemaan valhetta. Kastakaa heidät elämään, jossa ihminen ei enää kuulu vain itselleen.”
Jotkut lankesivat polvilleen. Jotkut itkivät. Ja jotkut epäilivät yhä, sillä ihmeenkin edessä ihmisen sydän pysyy ihmisen sydämenä.
Jeesus astui lähemmäs heitä.

”En tule olemaan kanssanne niin kuin olen ollut”, hän sanoi. ”Mutta olen kanssanne kaikki päivät, jokaisessa ihmisessä, joka herää oman pelkonsa unesta. Olen tietoisuudessa,

joka tunnistaa itsensä. Olen jokaisessa, joka ymmärtää, ettei Jumalan valtakunta tule pilvistä laskeutuvana palatsina vaan valona ihmisen sisällä.”
Sitten hän kääntyi Magdalan Marian puoleen.

Se ei ollut opettajan ele opetuslapselle. Siinä oli jotakin vanhempaa, syvempää, hiljaisempaa. Kuin kaksi jokea löytäisi pitkän vaelluksen jälkeen jälleen yhteisen uoman. Maria astui hänen luokseen, ja hetkeksi heidän kätensä koskettivat toisiaan. Pietari näki sen. Johanneskin. Kukaan ei sanonut mitään.
Jeesus katsoi Pietaria viimeisen kerran.

”Sinä jää lauman luo”, hän sanoi. ”Pidät heidät yhdessä, kun he hajaantuvat. Muistutat heitä leivästä, tulesta ja järvestä. Kerrot heille, että olen noussut kuolleista.”
Pietari aikoi väittää jotakin vastaan, mutta Jeesus pysäytti hänet katseellaan.

”Ja sinä”, hän kääntyi Johannekseen, ”kannat sanaa. Säilytä se, mitä olet nähnyt, mutta vielä enemmän se, mitä olet ymmärtänyt.”
Sitten hän sanoi heille kaikille:

”Kaiken, mikä saa alkunsa Jumalasta, ei tarvitse tapahtua maailman silmien edessä. On tekoja, jotka kasvavat kätkössä. On siemeniä, joiden on pudottava kauas temppeleistä, kauas valtaistuimista, kauas niistä, jotka haluaisivat ne omistaa.”
Magdalan Maria seisoi hänen vieressään, ja tuuli liikutti hänen hiuksiaan. Hänen kasvoillaan ei ollut hämmästystä. Pikemminkin sellaisen ihmisen suostumus, joka tunsi jo tien.

”Tulee aika”, Jeesus jatkoi, ”jolloin syntyy ihmisiä, jotka eivät kanna nimeäni lippuna vaan tietoisuuttani liekkinä. He eivät hallitse maailmaa palatseista. He muuttavat sitä näkemällä muita kauemmas. He syntyvät kansojen keskuuteen, eri aikakausina, tavallisten ihmisten ruumiisiin. Ja aina kun maailma lähestyy kuilua, jotkut heistä muistavat.”
Opetuslapset eivät ymmärtäneet kaikkea. Ehkä eivät voineetkaan. Sanat, jotka he kuulivat, olivat suurempia kuin heidän elämänsä.
Taivaalla liikkui kirkas pilvi. Ei kuin vaunut, joiden olisi pitänyt viedä hänet heidän silmiensä edestä, vaan kuin verho, jonka oli määrä peittää tie, jota he eivät vielä saaneet tuntea. Jeesus kohotti kätensä ja siunasi heidät.
”Olkaa minun todistajiani”, hän sanoi. ”Maan ääriin asti.”

Sitten hän astui taaksepäin valoon.

Jotkut näkivät pilven vievän hänet näkyvistä. Jotkut olisivat vannoneet hänen kohonneen ylöspäin. Toiset, etenkin Johannes, eivät elämänsä loppuun asti olleet varmoja siitä, avautuiko taivas sillä hetkellä heidän yläpuolellaan vai heidän sisällään.
Kun valo katosi, he jäivät vuorelle seisomaan ja katsoivat tyhjyyteen.

Kaksi valkopukuista miestä ilmestyi heidän viereensä kuin hiljainen vastaus kysymykseen, jota kukaan ei ollut uskaltanut lausua.
”Miksi katsotte taivaalle?” toinen sanoi. ”Se, joka lähti, ei ole kadonnut. Hän vain astui tielle, jota ette vielä osaa seurata.”
Pietari kääntyi takaisin muiden puoleen. Hänen kasvoillaan oli kyyneleitä mutta myös lujuutta, jota niillä ei aiemmin ollut.

”Mennään”, hän sanoi. ”Meidän on paimennettava hänen lampaitaan.”

Ja kaukana heistä, siellä missä tie katosi kallioiden ja aamuvalon väliin, kaksi hahmoa kulki rinnakkain. Mies ja nainen. Eivät kuin maailmaa pakenevat vaan kuin ne, jotka kantavat sen tulevaisuutta hiljaa, jotta maailma kerran löytäisi sen itsestään.
Heidän taakseen jäivät Jerusalem, risti, tyhjä hauta, rantatuli ja Pietarin hoitoon uskottu lauma.
Heidän edessään oli tie, josta ei heti ollut määrä kirjoittaa kirjoja.

Ja silti sitä tietä kulkien oli kerran syntyvä uusi ihmissukupolvi — ei ruumiiltaan väkevämpi, ei omaisuudeltaan rikkaampi vaan tietoisuudeltaan kirkkaampi. Ihmisiä, jotka muistaisivat tietämättä, mistä muistot tulivat. Ihmisiä, jotka historian ratkaisevilla hetkillä tuntisivat sisällään hiljaisen äänen:
Herää.

Sillä valtakunta ei ala valtaistuimelta.

Se alkaa ihmisestä, joka tiedostaa tiedostavansa ja tekee siitä oikeat johtopäätökset.

Osa II: Yhden rikoksen jakaminen osiin

15. 30 valuuttaa

Rahalla ei ole tahtoa.

Se ei osaa vihata, kadehtia eikä janota kostoa. Se ei tiedä, ostetaanko sillä leipää, lääkettä, poliitikon ääni vai tuleva kuolema. Se tuntee vain suunnan, arvon ja tilin, jolle se hetkeksi pysähtyy.
Ihminen antaa sille tarkoituksen.

Ja ihminen on jo kauan sitten oppinut irrottamaan rahan omasta nimestään.

Kael Thorne otti Arienin vastaan samassa huoneessa, jossa he olivat tavanneet ensimmäisen kerran. Korkealla Nitran yllä, tumman lasiseinän takana. Kaupunki heidän alapuolellaan hohti kuin valtava hermoverkosto. Liikennevirrat kulkivat tornien välissä, joki heijasti valoja, ja kaukana horisontin ylle kohosi kiertoradalla oleva rengas.
Heidän välisellään pöydällä ei ollut mitään.

Kael laski kämmenensä sen pinnalle.

Elarionin kartta ilmestyi näkyviin.

Neljäkymmentä valtiota.

Kolmekymmentä käytössä olevaa valuuttaa.

Satoja pankkeja.

Tuhansia rahastoja, säätiöitä, omaisuudenhoitoyhtiöitä, asianajotoimistoja ja omistusrekistereitä, jotka tunsivat toisensa vain siinä määrin kuin laki niitä velvoitti.
”Mitä näette tässä?” Kael kysyi.

Arien katsoi karttaa.

”Pirstaleisuutta.”

”Poliitikko sanoisi sitä moninaisuudeksi.”

”Pankkiiri sanoisi sitä mahdollisuudeksi.”

Kael hymyili hieman.

”Siksi kutsuin teidät.”

Hän kosketti yhtä pohjoisista alueista. Pohjoisen liiton valuutta ilmestyi näkyviin. Sitten hän avasi eteläisessä saaristossa sijaitsevan valtion. Therinithin. Sen rekisteri suojeli rahastojen omistajia tiukemmin kuin omien kansalaistensa henkilökohtaisia terveystietoja. Niiden välille piirtyi viiva.

Maksu lähti pohjoisesta teknologisen kehityksen investointina. Therinithissä sen vastaanotti rahasto, jonka omistaja ei ollut julkisesti tiedossa. Sieltä se jatkoi toiseen valtioon lainana. Myöhemmin se palasi Unioniin yksityisen säätiön pääomana.
Sama raha.

Kolme oikeudellista muotoa.

Neljä tarkoitusta.

Ei yhtäkään nimeä.

”Unioni näkee alun”, Kael sanoi. ”Therinith näkee hallinnoijan. Seuraava valtio näkee lainan. Rahan palatessa Unioni näkee ulkomaisen sijoituksen. Jokainen tieto pitää paikkansa.”
”Eikä kokonaisuutta näe kukaan.”

”Kokonaisuus on vaarallinen käsite. Poliitikot eivät pidä siitä.”

Kael avasi kädenliikkeellä lisää rahavirtoja. Niitä oli satoja. Jotkin johtivat kuljetusyhtiöihin, toiset tiedotusvälineisiin, poliittisiin säätiöihin, tutkimuskeskuksiin ja vakuutusyhtiöihin. Yksi viiva johti Karskin vyöhykkeelle, jossa kaksi valtiota oli jo kolmatta vuotta sodassa pääsystä energiavarantoihin.
”Toimitatte niille aseita”, Arien sanoi.

Kael ei liikahtanutkaan.

”Eräs yhtiö, josta taloni hallinnoima rahasto omistaa vähemmistöosuuden, toimittaa toiselle osapuolelle puolustuslaitteita.”
”Entä toiselle?”

”Lainoja vaurioituneiden kaupunkien jälleenrakennukseen.”

Arien katsoi häneen.

”Jälleenrakennus ei ole vielä alkanut.”

”Juuri siksi ehdot ovat edulliset.”

Kael sulki sotaa kuvaavan kerroksen. Hän teki sen häpeilemättä mutta myös ylpeilemättä. Kuin ihminen, joka siirtää asiakirjan pöydän laidalta toiselle.

”En kerro tätä tehdäkseni teihin vaikutuksen”, hän sanoi. ”Haluan teidän ymmärtävän toimintaympäristön. Valta ei piiloudu katoamalla. Se jakautuu osiin, jotka yksittäin näyttävät hyväksyttäviltä.”

”Ja mitä odotatte minulta?”

”Puitteita.”

”Mille?”

”Sen määrittelette te.”

Arien kääntyi katsomaan kaupunkia.

Heidän ensimmäisestä tapaamisestaan lähtien hän oli miettinyt, mitä oikeastaan halusi. Hänen ajatuksensa palasivat yhä Jesairiin, Mareiaan ja kultaiseen kehään, mutta Kaelin edessä hän ei kyennyt pukemaan niitä sanoiksi sellaisinaan. Ne olisivat kuulostaneet pieniltä. Henkilökohtaisilta. Naurettavilta.

Hän halusi Mareian saavan tietää jättäneensä ihmisen, joka oli suurempi kuin tämä oli pystynyt ymmärtämään.

Hän halusi Jesairin lakkaavan seisomasta ihmisten edessä kuin moraalinen vastaus kysymykseen, jota kukaan ei ollut vielä kunnolla esittänyt.

Hän halusi aureliaanien lakkaavan katsomasta maailmaa sen vanhan tarinan silmin, jonka mukaan heille kuului historiassa erityinen paikka.

Mutta ennen kaikkea hän halusi jonkin murtuvan.

Ei kaiken.

Vain sen verran, että ihmiset lakkaisivat uskomasta Jesair Davionin kykenevän näyttämään tien, jota oli turvallista kulkea.

”Biologinen turvallisuus”, Arien sanoi.

Kael pysyi liikkumatta.

”Jatkakaa.”

”Elarionin kolme haaraa eroavat biologisesti toisistaan. Lääketiede ottaa sen huomioon, mutta politiikassa siitä puhutaan varovaisesti. Liian varovaisesti. Kukaan ei tiedä, mitä tapahtuisi, jos syntyisi terveysriski, joka iskisi yhteen haaraan huomattavasti muita kovemmin.”

”Haluatte tutkia sellaista riskiä?”

Arien kääntyi.

”Haluan tutkia sivilisaation valmiutta.”

Kael hymyili.

Ei siksi, että olisi uskonut häntä.

Vaan siksi, että arvosti muotoilua.

”Siihen tarvitsette tutkimusta.”

”Tietoa.”

”Laboratorioita.”

”Laskentakapasiteettia.”

”Poliittista suojaa.”

”Ei suojaa. Riippumattomia hankkeita, joilla on oikeutettu tarkoitus.”

Kael nojautui selkänojaan.

”Ja mikä on niiden yhteinen tarkoitus?”

Arien vaikeni sekunnin kauemmin kuin oli tarpeen.

”Yhteistä tarkoitusta ne eivät tule tuntemaan.”

Elarionin kartalla hohti yhä kolmekymmentä valuuttaa.

Jokaisella oli oma arvonsa, omat sääntönsä, oma historiansa ja omat rajansa. Niiden välillä raha vaihtoi muotoaan niin usein, että jokaisen vaihtokurssin myötä se tuntui menettävän palan menneisyydestään.
Kael suurensi karttaa.

”Hanketta ei saa rahoittaa hankkeena”, hän sanoi. ”Se on rahoitettava lukuisina tarpeina, joilla ei näytä olevan mitään yhteyttä toisiinsa.”
”Kuinka monta yhtiötä?”

”Se riippuu siitä, kuinka monta kysymystä haluatte esittää.”

”Entä lopulliset omistajat?”

”Jotkut ovat olemassa vain rekistereitä varten. Toisia ei tunneta julkisesti. Kolmannet ovat rahastojen omistamia rahastoja.”
”Kuka tätä johtaa?”

”Ei kukaan.”

Arien katsoi häneen.

Kael jatkoi:

”Te tiedätte, mitä tarvitsette. Kukin osallistuja saa vain oman tehtävänsä. Rahoituksesta huolehtivat ihmiset, jotka eivät tunne sisältöä. Juristit tuntevat sopimukset, eivät tuloksia. Tutkijat tuntevat kysymykset, eivät kysymysten alkuperää. Laboratoriot tuntevat materiaalin, eivät koko asiayhteyttä. Jos luotte yhden keskuksen, luotte paikan, joka voidaan löytää.”

”Entä jos keskusta ei ole?”

”Silloin ei ole mitään, minkä voisi paljastaa yhdellä tutkinnalla.”

Arien katsoi jälleen kolmeakymmentä valuuttaa.

”Kuinka montaa niistä käytämme?”

Kael kohautti olkapäitään.

”Riittävän montaa, jotta jokainen instituutio katsoo eri suuntaan.”

Rahalla ei ollut tahtoa.

Sinä yönä se kuitenkin sai suunnan.

Ja se kulki kohti haavaa, jolla ei vielä ollut nimeä.

16. Haava saa budjetin

Arien työskenteli kolme päivää poistumatta asunnostaan.

Hän ei sulkenut verhoja. Nitra hänen edessään siirtyi aamusta iltaan, illasta yöhön ja yöstä takaisin kylmään valoon. Pöydälle kertyi vain tyhjiä juoma-astioita. Kaikki muu oli olemassa työpinnan yläpuolella leijuvissa kerroksissa.
Ensiksi hän kirjoitti nimen:

Planetaarisen biologisen kestävyyden ohjelma.

Hän katsoi sitä niin kauan, että lopulta poisti sen.

Liian suuri.

Liian yhtenäinen.

Liian näkyvä.

Yhden ohjelman sijaan hän laati luettelon erillisistä kysymyksistä.

Miten Elarionin kolmen haaran immuunivasteet eroavat toisistaan?

Mitkä perinnölliset ominaisuudet vaikuttavat vastustuskykyyn tuntemattomia biologisia riskejä vastaan?

Kuinka nopeasti terveydenhuoltojärjestelmät kykenevät havaitsemaan epätyypillisiä tautiryppäitä?

Miten geneettisiä arkistoja voidaan suojella väärinkäytöltä?

Miten yhteiskunnan vakaus muuttuu, kun eri väestöryhmiin kohdistuva vaikutus on epätasainen?

Miten biologisen tekoälyn avulla voidaan ennakoida uusia terveysriskejä?

Jokainen kysymys oli oikeutettu.

Jotkin olivat jopa kiireellisiä.

Arien jakoi ne kahteenkymmeneenkolmeen hankkeeseen.

Sitten kaksikymmentäkolme hanketta yhteentoista osa-alueeseen.

Tieto.

Mallinnus.

Etiikka.

Laskentakapasiteetti.

Terveyssimulaatiot.

Pitkäikäisyystutkimus.

Oikeudelliset puitteet.

Kriisilogistiikka.

Geneettinen suojelu.

Yleisölle suunnattu riskiviestintä.

Infrastruktuurin kestävyys.

Yhdessäkään osassa ei lukenut, että tulokset oli tarkoitus yhdistää.

Se oli vain hänen päässään.

Neljäntenä päivänä saapui mies Thornen talosta. Hänen nimensä ei sanonut Arienille mitään. Hän esittäytyi vain rahoituskoordinaattoriksi.
Hän oli nuorempi kuin Arien oli odottanut. Hänen kasvonsa olivat niin tavanomaiset, että se vaikutti ammatilliselta ominaisuudelta.

”Herra Thorne pyytää alustavaa laajuusarviota”, hän sanoi.

Arien avasi hänelle pääsyn hankeluetteloon.

Koordinaattori kävi sitä läpi kyselemättä. Biologia ei kiinnostanut häntä. Kunkin hankkeen kohdalla hän kysyi vain, millainen instituutio sen voisi toteuttaa, millaista rahoitusmuotoa voisi käyttää ja tarvittiinko siihen pääsyä suojattuihin tietoihin.
”Onko tämä perinnöllisen vastustuskyvyn tutkimusta?” hän kysyi erään kohdan äärellä.

”On.”

”Sen voi rahoittaa pitkäikäisyyttä edistävä säätiö.”

”Se ei liity pitkäikäisyyteen.”

”Hakemuksessa se liittyy.”

Arien rypisti kulmiaan.

”Tuloksen on oltava käyttökelpoinen.”

”Tulos on sellainen kuin tarvitsette. Julkinen peruste on sellainen kuin tietojen luovuttaja tarvitsee.”
Seuraavan hankkeen kohdalla hän pysähtyi.

”Terveydenhuollon reagointisimulaatiot. Tämä voi kulkea vakuutuskonsortion kautta.”

”Miksi vakuutusyhtiöt maksaisivat sen?”

”Koska niiden täytyy tietää, millaisia varauksia epätasaisesti leviävä epidemia vaatisi.”

”Tarvitsen biologisen mallin, en vakuutusmallia.”

”Ne saavat vakuutustoimintaa koskevan tuloksen. Te saatte biologisen liitteen.”

Koordinaattori siirtyi seuraavaan kohtaan.

”Suuri laskentakapasiteetti.”

”Biologinen tekoäly.”

”Thaeron.”

”Miksi?”

”Energiatariffit. Sikäläisillä laskentakeskuksilla on ylimääräistä kapasiteettia, ja ulkomaisiin tilaajiin kohdistuva julkinen valvonta on heikompaa.”
Arien seurasi, kuinka hänen ajatuksensa muuttuivat kirjanpidon luokiksi.

Se, mikä vielä muutamaa päivää aiemmin oli ollut vain epämääräinen halu vahingoittaa Jesairia, sai budjettirivejä, aikatauluarvioita ja oikeudellisia muotoja.
Haava sai budjetin.

Budjetti ei tuntenut viha-nimistä menoerää.

Kostolla ei ollut siinä omaa riviään.

Se sisälsi palveluita, tarkastuksia, lisenssejä, tutkimusapurahoja ja laskentakapasiteetin vuokrausta.

Koko asiakirjan saattoi lukea löytämättä mitään, mitä olisi täytynyt hävetä.

”Mikä on kokonaissumma?” Arien kysyi.

Koordinaattori sanoi luvun.

Se oli suurempi kuin hän oli odottanut.

”Se tulee näkymään.”

”Ei kokonaisuutena.”

”Joku voi vertailla vastaanottajia.”

”Eri valtioissa? Eri valuutoissa? Eri käyttötarkoitusten alla? Ei ilman tutkintaperustetta.”

”Entä jos peruste syntyy?”

”Silloin on jo liian myöhäistä.”

Koordinaattori sanoi sen rauhallisesti, ilman pahantahtoisuutta. Kuin olisi kuvaillut kahden järjestelmän välistä ajoituseroa.

Arien kääntyi pois.

Viereisessä kerroksessa hänellä oli yhä tallessa Mareian viimeinen viesti.

Henkilökohtaiset päätökset eivät koskaan jää henkilökohtaisiksi.

Hän oli kirjoittanut lauseen naiselle uhkaukseksi, mutta viime päivinä se oli alkanut näyttää hänestä lainalaisuudelta. Mareia oli tehnyt henkilökohtaisen päätöksen. Lähtenyt. Valinnut elämän ilman häntä.

Jesair oli tehnyt henkilökohtaisen päätöksen. Noussut salissa ja lausunut ajatuksen.

Kael oli tehnyt henkilökohtaisen päätöksen. Avannut rahalle kulkuväylät.

Ja nyt Arien teki omansa.

Jokainen päätös kosketti muita ihmisiä.

Ero oli vain ulottuvuudessa.

”Herra Thornella on vielä yksi kysymys”, koordinaattori sanoi.

”Mikä?”

”Millainen tulos on hyväksyttävä?”

Arien kääntyi hitaasti häntä kohti.

”Tutkimuksen?”

”Hankkeen.”

Ensimmäistä kertaa hän tunsi epäröivänsä.

Hän kuvitteli Jesairin sairaana. Ei kuolleena. Vain heikkona. Vailla sitä rauhallista varmuutta, joka veti muita puoleensa. Hän kuvitteli aureliaanit anomassa valtioilta suojelua. Hän kuvitteli yleisön lakkaavan kyselemästä avoimuuden perään ja alkavan pelätä biologisia eroja.

Hän kuvitteli Mareian ymmärtävän, ettei Jesair ollut koskematon.

”Todiste haavoittuvuudesta”, hän sanoi.

Koordinaattori odotti.

”Kenen?”

”Aureliaanien.”

”Entä Jesair Davionin?”

Arien vaikeni.

Se riitti.

Koordinaattori sulki asiakirjan.

”Ensimmäiset puitteet ovat valmiit kymmenessä päivässä.”

Hänen lähdettyään asuntoon jäi hiljaisuus.

Arien avasi yhden aureliaanien terveysarkistoista, joka oli julkisesti saatavilla akateemisiin tarkoituksiin. Siinä ei ollut nimiä eikä henkilökohtaisia merkintöjä. Vain väestötietoja, historiallisia sairauksia ja kuvaus kultaisesta kehästä perinnöllisenä fenotyyppinä.

Hän luki siitä biologisena ominaisuutena.

Hän luki kultaisesta kehästä, jolta oli riisuttu merkin merkitys.

Sielun valoa tekstissä ei mainittu.

Jäljelle jäi vain joukko mitattavia piirteitä.

Se rauhoitti häntä.

Ihmisen on helpompi päättää vahingoittaa symbolia, kun hän ensin muuttaa sen tiedoksi.

17. Suojelusäätiöt

Ensimmäinen säätiö oli perustettu seitsemäntoista vuotta sitten.

Sen nimi oli Tulevien sukupolvien suojelusäätiö, ja sen tavoitteena oli tukea tutkimusta, jonka oli määrä estää perinnöllisten sairauksien siirtyminen lapsiin.
Yleisö tunsi sen niiden perheiden tarinoista, joiden hoidon maksamisessa se oli auttanut.

Sen edustajat esiintyivät kouluissa, sairaaloissa ja poliittisissa keskusteluissa. Joka vuosi se julkaisi kertomuksen, joka oli täynnä lasten, lääkärien ja tutkijoiden valokuvia.
Kael Thornen nimeä siinä ei ollut missään.

Oikeastaan kukaan ei omistanut säätiötä. Sillä oli hallitus, perustamispääoma, ulkopuoliset tilintarkastajat ja sopimus omaisuudenhoitajan kanssa. Omaisuudenhoitaja kuului Therinithissä toimivalle rahastolle. Rahastoa edusti asianajotoimisto. Toimisto noudatti toisen hallinnoijan ohjeita.
Ketjun päässä ei ollut nimeä.

Siellä oli oikeus päättää.

Kaelin ei tarvinnut omistaa säätiötä. Riitti, että sen rahoista päättävät ihmiset tiesivät, kenen puheluun oli vastattava.
Toinen säätiö suojeli terveydenhuoltojärjestelmiä tulevilta pandemioilta.

Kolmas tuki tekoälyn turvallista kehitystä.

Neljäs keskittyi geneettisten tietojen etiikkaan.

Viides auttoi sodan vaurioittamia alueita Karskin vyöhykkeellä.

Jokaisella oli hyvä nimi.

Valta pukeutuu mielellään sanoihin, joita vastaan on vaikea väittää.

Suojelu.

Turvallisuus.

Tulevaisuus.

Lapset.

Rauha.

Kukaan ei perusta Näkymättömän vaikutusvallan säätiötä.

Nerai Sael istui Kerroksessa ja katsoi maksua, joka oli liian pieni vakavaksi tapaukseksi ja liian outo sivuutettavaksi.
Se oli lähtöisin yhdestä Vestan toimipisteestä.

Ei suoraan.

Analyysikoosteeseen oli merkitty kolme Vestan lähipiiristä terveyden suojeluun keskittyville säätiöille maksettua suoritusta. Jokaisella oli laillinen tarkoitus. Nerain huomion kiinnittivät niiden ajoitus ja se, kuinka samanlaisilta ne näyttivät eri maksajista huolimatta.
”Luuletko ravintolan rahoittavan geenitutkimusta?” Taren Voss kysyi.

”En luule mitään.”

”Se on yleisin mielipiteesi.”

Nerai suurensi aikajanaa.

”Kyse ei ole tästä yhdestä maksusta. Katso muita toimipisteitä.”

Taren istui hänen viereensä.

Aikajanalla toistui jotain muuta: pian jokaisen tällaisen maksun jälkeen seurasi uusi tutkimushakemus.
”Vesta tukee monia hyviä asioita”, Taren sanoi.

”Vesta ei suoraan tue mitään”, Nerai sanoi. ”Lahjoitukset lähettävät yhtiöt, jotka elävät sen toimipisteistä.”
”Se sopii huonommin julkiseen tiedotteeseen.”

”Miksi uudet tutkimushakemukset ilmestyvät juuri näiden lahjoitusten jälkeen?”

”Verosuunnittelua.”

”Ehkä.”

”Maineen rakentamista.”

”Ehkä.”

”Jollakulla Vestassa on huono omatunto.”

Nerai katsoi häneen.

”Se on tähän mennessä epätodennäköisin selitys.”

Taren avasi säätiöiden tiedot.

Kaikki olivat laillisia.

Lahjoitukset oli ilmoitettu valtioissa, joissa ne oli ilmoitettava. Muualla niistä oli julkaistu vain kokonaissummat. Säätiöt ilmoittivat menojensa tarkoituksen mutta eivät aina lopullisia vastaanottajia. Tutkimusapurahoja suojasi liike- ja tutkimussalaisuus.
”Voimme pyytää hankeluettelon”, Taren sanoi.

”Emme kaikkia sopimuksia.”

”Emme.”

”Emmekä toimeksiantoja.”

”Emme.”

”Emmekä lopullisia lahjoittajia.”

”Joissakin valtioissa emme.”

Nerai nojautui taaksepäin.

”Mitä sitten oikeastaan näemme?”

”Sen, minkä laki sallii meidän nähdä.”

”Laki sallii meidän nähdä säätiön nimen, julkisen tarkoituksen ja tuen kokonaismäärän. Emme näe, kuka päätti, kenelle maksettiin ja mihin kysymykseen tutkimuksen oli tarkoitus vastata.”
Taren vaikeni hetkeksi.

”Meillä ei vieläkään ole syytä olettaa rikosta.”

”Tiedän.”

”Eikä Vestankaan tarvitse olla laittoman rahan lähde.”

”Tiedän.”

”Ja säätiöt saattavat tehdä juuri sitä, mitä väittävät.”

”Senkin tiedän.”

Taren katsoi häntä hivenen hymyillen.

”Miksi sitten näytät siltä, kuin haluaisit jo pidättää jonkun?”

”Koska kaikki voi olla viatonta, ja silti joku on järjestänyt sen.”

Työpinnalle ilmestyi yhden pankin vastaus. Se kieltäytyi toimittamasta täydellistä maksuhistoriaa, koska epäilyä vakavasta rikoksesta ei ollut osoitettu perustelluksi.
Nerai luki viestin kahdesti.

Heidän oli nähtävä rahavirta saadakseen selville, oliko epäilyyn syytä.

Ja heillä oli oltava syy epäillä, jotta he saisivat nähdä rahavirran.

Taren osoitti yhtä säätiön tukemaa hanketta.

”Katso.”

Apurahan oli saanut Auriolassa toimiva tutkimuskeskus. Se tutki aureliaanien kudosten uusiutumisen perinnöllisiä mekanismeja.

”Se voi olla pitkäikäisyystutkimusta”, hän sanoi.

”Voi.”

”Siitähän kaikki nyt puhuvat.”

Lääketiede oli lähellä ratkaisevaa läpimurtoa. Kokeelliset hoidot kykenivät jo hidastamaan ikääntymistä huomattavasti, uudistamaan vaurioituneita elimiä ja pidentämään elämää. Jokainen aureliaanien uusiutumiskykyä koskeva tutkimus saattoi olla oikeutettu osa tietä kohti elämää vailla luonnollista loppua.

Nerai ei kuitenkaan vielä tuntenut sitä toista kysymystä.

”Merkitse kaikki biologiset hankkeet”, hän sanoi.

”Millä perusteella?”

”Rahoituslähteen perusteella.”

”Se ei ole sama.”

”Muodollisesti ei.”

”Nerai.”

”Merkitse ne vain. Emme aloita tutkintaa. Etsimme toistuvuutta.”

Taren totteli.

Heidän eteensä ilmestyi yhdeksän hanketta.

Geneettinen uusiutuminen.

Immuunipuolustuksen kestävyys.

Biologinen mallinnus.

Terveysarkistojen turvallisuus.

Alueellisen epidemian simulointi.

Laskentajärjestelmien suojaaminen.

Kriisiviestintä.

Vakuutusriski eri väestöryhmiin epätasaisesti vaikuttavassa sairaudessa.

Geneettisten tietojen eettinen käyttö.

Erillisinä ne eivät liittyneet toisiinsa.

Yhdessä ne näyttivät osilta kysymystä, jota kukaan ei ollut vielä lausunut.

Nerai avasi Vesta-tapauksen ja lisäsi uuden merkinnän:

Mahdollisesti koordinoitujen tutkimusalueiden rahoittamista näennäisesti riippumattomien säätiöiden kautta. Yhteinen tarkoitus määrittämättä.

Järjestelmä pyysi häneltä riskiarviota.

Määrittämätön.

Hän painoi vahvistusta.

”Tiedätkö, mikä on outoa?” Taren sanoi.

”Monikin asia.”

”Karskin vyöhykkeen avustussäätiöllä on sama omaisuudenhoitaja kuin biologisen turvallisuuden säätiöllä.”

Nerai avasi tiedot.

Se piti paikkansa.

Yksi säätiö rahoitti kenttäsairaaloita ja pakolaisapua.

Toinen terveyssimulaatioita.

Niiden varoja hoiti sama rahasto Therinithistä.

”Entä se rahasto?” hän kysyi.

Taren tarkisti rekisterin.

”Lopullinen omistaja suojattu.”

Nerai katsoi viivojen vyyhtiä.

Toisella puolella sota.

Toisella biologinen tutkimus.

Välissä nimetön raha.

Sillä hetkellä hän ei vielä aavistanut katsovansa kahta tulevaa osaa omasta puheestaan Konventin edessä.

Hän näki vain säätiöt.

Ja jokainen niistä väitti suojelevansa jotakin.

18. BIO-AI vailla vihaa

Biologisella tekoälyllä ei ollut kasvoja.

Vanhoissa elokuvissa koneille annettiin silmät, ääni ja ihmistä muistuttava tapa liikkua. Ihmisten oli nähtävä älykkyys olentona voidakseen luottaa siihen tai pelätä sitä.
Todelliset järjestelmät eivät enää tarvinneet sellaista teatteria.

BIO-AI, johon Arien oli saanut käyttöoikeuden, toimi Thaeronin hajautetuissa laskentakeskuksissa. Sillä ei ollut yhtä ydintä eikä yhtä sijaintia. Se hyödynsi elävien järjestelmien malleja, lääketieteellisiä arkistoja, anonymisoituja geenitietoja, tautihistoriaa ja biologisten prosessien simulaatioita.
Se kykeni löytämään yhteyksiä, joiden selvittämiseen ihmisryhmältä olisi kulunut vuosia.

Sitä käytettiin hoitojen kehittämiseen.

Elinten uudistamiseen.

Perinnöllisten riskien ennustamiseen.

Tulevien sukupolvien suojeluun.

Se ei ollut paha.

Se oli siinä kaikkein vaarallisinta.

Arien ei käyttänyt sitä suoraan. Jokainen hänen kysymyksensä tuli eri organisaation kautta, ja sille oli ilmoitettu eri tarkoitus.
Yksi säätiö kysyi immuunivasteiden eroista.

Pitkäikäisyystutkimuksen keskus pyysi tunnistamaan mekanismit, jotka nopeuttivat vaurioituneiden solujen uusiutumista joillakin aureliaaneilla.
Vakuutuskonsortio halusi mallintaa hypoteettisen epidemian epätasaista kulkua.

Eettinen toimikunta pyysi analyysia geneettisten tietojen ja terveystietojen yhdistämiseen liittyvistä riskeistä.
BIO-AI vastasi jokaiseen kysymykseen erikseen.

Se ei tiennyt saman ihmisen saavan kaikki vastaukset.

Arien istui työpinnan ääressä ja kokosi niitä yhteen.

Ensin tuli yleisiä tuloksia. Tilastollisia eroja, väestömalleja, epävarmuustekijöitä ja varoituksia virheellisistä tulkinnoista.

Sitten alkoi näkyä syvempiä yhteyksiä.

Jotkin kultaiseen kehään liittyvät biologiset piirteet koskivat samalla elimistön puolustusreaktioiden säätelyä. Se ei merkinnyt heikkoutta. Useimmat aureliaanit olivat terveitä ja joillakin osa-alueilla jopa muita haaroja vastustuskykyisempiä.
Mutta jokaisella edulla oli rajansa.

Jokainen nopeammin reagoiva järjestelmä saattoi tietyissä oloissa reagoida liian voimakkaasti.

Arien luki tuloksia liikkumatta.

Kone ei tarjonnut hänelle asetta.

Se tarjosi hänelle haavoittuvuuden kartan.

Jokaisen vastauksen mukana oli varoituksia.

Tiedot koskevat väestötasoa.

Malliin liittyy huomattavaa epävarmuutta.

Tuloksia ei saa käyttää syrjintään.

Ennen käytännön soveltamista tarvitaan eettinen ja oikeudellinen arviointi.

Arien ei poistanut varoituksia.

Hän vain tallensi ne erilleen tuloksista.

Myöhemmin hän otti yhteyttä yhden tutkimusryhmän johtajaan. Tämän kuva ilmestyi pöydän ylle. Hän oli keski-ikäinen seleniittinainen, jolla oli suurimman osan elämästään sairauksien parissa työskennelleen ja liian varmoja lausuntoja varomaan oppineen ihmisen rauhalliset kasvot.
”Kysymyksenne laajenevat”, nainen sanoi.

”Hanke kehittyy.”

”Aloitimme uusiutumisesta.”

”Uusiutuminen liittyy immuunipuolustukseen.”

”Ja immuunipuolustus epidemiariskiin?”

”Jokainen elinikää pidentävä hoito voi muuttaa vastetta uusiin sairauksiin.”

Tutkija nyökkäsi, mutta ei näyttänyt vakuuttuneelta.

”Kuka on lopullinen toimeksiantaja?”

”Tulevien sukupolvien suojelusäätiö.”

”Se on rahoittaja. Kysyn, kuka käyttää tuloksia.”

”Terveysviranomaiset.”

”Mitkä?”

”Tarpeen mukaan.”

”Se ei ole vastaus.”

Arien katsoi häneen.

”Kyse on koko planeetan ennaltaehkäisevästä tutkimuksesta. Tulokset jaetaan oikeudellisen arvioinnin päätyttyä.”

”Miksi sitten työskentelemme erillisten toimeksiantojen pohjalta?”

”Koska eri tietolähteisiin sovelletaan erilaisia sääntöjä.”

Se oli totta.

Tutkija vaikeni.

”BIO-AI kieltäytyi tekemästä meille joitakin yhdistettyjä simulaatioita”, hän lopulta sanoi.

”Miksi?”

”Se arvioi ne liian arkaluonteisiksi.”

”Millaisia simulaatioita?”

”Sellaisia, jotka voisivat osoittaa, miten tietty väestöryhmä reagoisi tarkasti rajattuun biologiseen uhkaan.”

”Juuri se meidän täytyy tietää, jos haluamme suojella sitä.”

”Ehkä. Mutta järjestelmä ei tunne tarkoitusperäänne.”

Arien melkein hymyili.

”Arvioikoon se sitten kysymyksen, ei ihmistä.”

”Kysymyksen voi esittää monella tavalla.”

”Jakakaa se osiin.”

Tutkija jäykistyi.

”Anteeksi?”

”Jos yhdistelmä on arkaluonteinen, antakaa eri ryhmien tutkia eri puolia. Yhden väestöllistä eroa. Toisen terveysvastetta. Kolmannen järjestelmien kapasiteettia. Niiden ei tarvitse luoda yhteistä mallia.”

”Ja kuka sen luo?”

Arien ei vastannut suoraan.

”Eikö tehtävänne ole suojella Elarionia tulevilta riskeiltä?”

”On.”

”Miten aiotte suojella sitä joltakin, mitä kieltäydytte ymmärtämästä?”

Tutkija laski katseensa omiin tietoihinsa.

Tutkijat vihasivat tuota kysymystä. Se muistutti heitä siitä, että varovaisuutta saattoi aina syyttää pelkuruudesta ja uteliaisuutta vastuuttomuudesta.

”Tarvitsemme uuden eettisen lausunnon”, hän sanoi.

”Säätiö järjestää sen.”

”Riippumattoman.”

”Tietenkin.”

Yhteys katkesi.

Kaksi päivää myöhemmin eettinen toimisto antoi lausunnon, jonka mukaan väestöryhmien reaktioiden erillinen tutkiminen oli sallittua, kunhan tuloksia ei yhdistettäisi ilman uutta hyväksyntää.

Arien luki asiakirjan.

Se oli täsmällinen.

Se oli tiukka.

Ja se oli hyödytön ihmistä vastaan, joka ei aikonut pyytää uutta hyväksyntää.

BIO-AI ei tuntenut vihaa.

Sillä ei ollut syytä vahingoittaa aureliaaneja.

Se ei tiennyt, kuka Jesair oli tai miksi Arien tunsi painetta rintalastansa alla tämän nimen kuullessaan.

Se vain vastasi kysymyksiin.

Viha ei tullut sen laskelmiin.

Se tuli kysymysten valintaan.

19. Laboratoriot vailla karttaa

Ensimmäinen laboratorio sijaitsi Aménian rannikolla ja tutki kudosten uusiutumista.

Toinen oli pohjoisessa valtiossa, jossa toimi yksi Elarionin parhaista lääketieteellisistä yliopistoista. Se tutki väestöryhmien välisiä eroja immuunireaktioissa.
Kolmas sijaitsi kiertoradan renkaalla. Se testasi biologisten antureiden turvallisuutta Thaeronin suljettuja kaupunkeja varten.
Neljäs oli Thaeronilla ja tarjosi laskentakapasiteettia.

Viides ei ollut laboratorio sanan tavallisessa merkityksessä. Se oli vakuutusalan analytiikkayhtiö, joka mallinsi terveyskriisien taloudellisia seurauksia.
Kuudes selvitti poikkeustoimien oikeudellisia mahdollisuuksia tuntemattoman epidemian aikana.

Yksikään näistä ryhmistä ei työskennellyt pandemian parissa.

Ei ainakaan edessään olevien asiakirjojen mukaan.

Aménian tutkijat saivat anonymisoituja näytteitä ja uusiutumista koskevan kysymyksen. He eivät aavistaneet toisen ryhmän tutkivan samankaltaisia biologisia piirteitä immuunipuolustuksen näkökulmasta.
Pohjoinen laboratorio analysoi elimistön reaktiomekanismeja. Se ei tiennyt, että joku vertaisi sen tuloksia kultaista kehää koskeviin tietoihin.
Kiertoradan ryhmä työskenteli antureiden parissa. Se uskoi suojelevansa Thaeronin asukkaita tuntemattomien sairauksien kulkeutumiselta.
Vakuutusanalyytikot laskivat sairaaloiden kapasiteettia, tuotantokatkoksia ja alueiden eristämisen kustannuksia. He eivät nähneet biologisia tietoja.
Juristit valmistelivat yleistä tutkimusta valtioiden toimivallasta terveyshätätilan aikana.

Jokainen tunsi oman palansa.

Kenelläkään ei ollut karttaa.

Arienilla oli.

Hänen työpinnallaan yksittäiset tulokset asettuivat kerroksiksi. Ne eivät vielä muodostaneet valmista mekanismia. Pikemminkin ne olivat joukko mahdollisuuksia, rajoja ja heikkouksia.
Jotkin tulokset olivat ristiriidassa keskenään.

Toiset olivat epätarkkoja.

Jotkin laboratoriot kieltäytyivät jatkamasta ilman lisäaineistoa. Toiset pyysivät aikaa.

Arien alkoi käydä kärsimättömäksi.

Kael ei.

”Tutkimuksella on oma rytminsä”, hän sanoi eräässä heidän tapaamisistaan.

”Tarvitsen tuloksia, en rytmiä.”

”Tarvitsette sitä, etteivät tulokset johda teihin.”

Kael avasi rahoituskartan. Yhtiöiden määrä oli kaksinkertaistunut heidän edellisestä tapaamisestaan.

”Tämä on tarpeettoman monimutkaista”, Arien sanoi.

”Monimutkaisuus on näkymättömyyden hinta.”

”Jokainen uusi välikäsi voi puhua.”

”Mistä? Hän tuntee vain oman sopimuksensa.”

Kael osoitti yhden säätiön säännöllisiä tuloja. Ne tulivat välillisesti Vesta-verkostosta ja kasvoivat myös kaupungeissa, joiden ravintolat eivät ilmoittaneet asiakasmäärien lisääntyneen.

”Miksi Vesta?” Arien kysyi.

”Koska käteistä käyttävä yritys voi ottaa vastaan rahaa ilman, että jokaisella tulolla on tietty lähettäjä.”

”Mistä rahat tulevat?”

Kael katsoi häneen.

”Tarvitseeko teidän tietää?”

Arien vaikeni hetkeksi.

”Ei.”

”Älkää sitten kysykö.”

Kartan toiseen osaan ilmestyi Karskin vyöhykkeeltä tuleva rahavirta.

”Entä tämä?”

”Voittoa.”

”Sodasta.”

”Kaupankäynnistä.”

”Toimittajayhtiöt toimittavat teknologiaa kansainvälisillä sopimuksilla tunnustetulle hallitukselle.”

”Ja sitten säätiö hoitaa ihmisiä, joita se teknologia on haavoittanut.”

Kael nojautui taaksepäin.

”Maailma pitää tasapainosta.”

Arien tunsi häntä kohtaan vastenmielisyyttä.

Ei moraalista. Pikemminkin henkilökohtaista. Kael puhui kärsimyksestä värähtämättä, kuin ihmiset olisivat vain yksi muuttuja lisää. Arienin oli yhä selitettävä itselleen, miksi hän teki tätä. Hän tarvitsi Jesairia, Mareiaa, aureliaaneja, vanhaa vääryyttä ja omaa nöyryytystään.

Kael ei tarvinnut mitään.

Hänelle riitti mekanismi.

”Milloin hanke saadaan päätökseen?” Kael kysyi.

”Meillä ei vielä ole lopullista mallia.”

”Kysyn, milloin rahoitus päättyy.”

”Kun tiedän, onko mahdollista luoda rajattu terveysriski.”

Kaelin katse muuttui.

”Rajattu.”

”Niin.”

”Maantieteellisesti?”

”Väestöllisesti.”

Kael pysyi vaiti.

Arien jatkoi:

”Tarkoitus ei ole tuhota sivilisaatiota. Tarkoitus on luoda riittävä kriisi paljastamaan, etteivät aureliaanit ole poikkeuksellisia. Ettei heidän biologinen perintönsä ole lahja, josta ei tarvitse maksaa mitään. Ettei Jesair kykene pelastamaan omaa kansaansa.”

”Entä muut haarat?”

”Mallin on tarkoitus olla valikoiva.”

”Tarkoitus?”

Arien rypisti kulmiaan.

”Se on valikoiva.”

Kael katsoi laboratorioiden karttaa.

”Luonto ei mielellään kunnioita poliittisia tavoitteita.”

”Siksi käytämme BIO-AI:ta.”

”Kone voi laskea todennäköisyyden. Se ei voi sulkea maailmaa tarkoitusperänne ympärille.”

Arien kumartui eteenpäin.

”Te halusitte pysäyttää Jesairin.”

”Halusin pysäyttää hänen ajatuksensa.”

”Ilman Jesairia sillä ei ole ääntä.”

”Marttyyreilla on usein voimakkaampi ääni kuin elävillä ihmisillä.”

Arien nousi.

”Hänestä ei tule marttyyria. Hänestä tulee mies, joka lupasi valoa eikä kyennyt suojelemaan edes omaa haaraansa.”

Kael tarkkaili hänen kasvojaan.

”Teette tätä yhä hänen takiaan.”

”Teen tätä Elarionin tasapainon takia.”

”Tietenkin.”

Sana kuulosti loukkaukselta.

Arien lähti hyvästelemättä.

Samana yönä yhdessä laboratorioista päättyi jälleen yksi simulaatiosarja. Ryhmän johtaja luki tulokset ja merkitsi ne tulkinnanvaraisiksi. Hän suositteli lisätutkimusta ja tiukempaa valvontaa.

Hänen raporttinsa vastaanotti säätiö.

Säätiö toimitti sen konsulttiyhtiölle.

Konsulttiyhtiö laati siitä lyhennetyn version toimeksiantajalle.

Arienille päätyivät taulukot.

Varoitus jäi liitteeseen.

Kukaan ei valehdellut.

Kukaan ei muuttanut tuloksia.

Totuus vain kulki riittävän monen käden kautta, kunnes siitä oli jäljellä juuri se, mitä ketjun päässä olevan ihmisen tarvitsi nähdä.

Laboratoriot jatkoivat työtään.

Jokainen omassa valossaan.

Niiden välissä oli pimeää.

Ja siinä pimeydessä karttaa piteli yksi ainoa ihminen.

20. Mareian epäilys

Mareia Lioren ei kiinnittänyt huomiota ensimmäiseen pyyntöön.

Se koski anonymisoituja tietoja aureliaanien uusiutumismekanismeista. Tutkimushankkeella oli asianmukainen hyväksyntä, eettinen lausunto ja tunnetun säätiön rahoitus.

Satoja vastaavia pyyntöjä oli kulkenut terveysarkistojen kautta.

Lääketiede muuttui nopeammin kuin sitä säätelevät lait. Tutkijat etsivät tapaa pysäyttää ikääntyminen, uudistaa vaurioituneita elimiä ja pidentää elämää rajalle, jota aiemmat sukupolvet eivät olleet osanneet kuvitella.

Aureliaanien sukutiedot olivat tässä tutkimuksessa poikkeuksellisen arvokkaita.

Joillakin heidän sukuhaaroillaan oli epätavallisen tehokkaat uusiutumismekanismit. Toisilla tiettyjen sairauksien esiintyvyys oli vähäinen. Sukuarkistot ulottuivat satojen vuosien taakse ja tarjosivat sellaista tarkkuutta, jota tavallisissa terveystietokannoissa ei ollut.

Mareia hyväksyi ensimmäisen pyynnön.

Toisen hän sai yhdeksän päivää myöhemmin.

Se tuli toisesta valtiosta ja koski immuunipoikkeamia uusissa elinikää pidentävissä hoidoissa.

Silläkin oli kaikki tarvittavat asiakirjat.

Kolmas pyyntö koski biologisten tietojen turvallisuuden tutkimusta.

Neljäs väestöryhmien eroja terveyskriiseissä.

Viides liittyi oikeudelliseen tutkimukseen eikä pyytänyt itse tietoja, vain kuvausta ehdoista, joilla ne voitaisiin luovuttaa poikkeustilanteessa.

Mareia tuskin olisi nähnyt niitä kokonaisuutena, ellei olisi löytänyt viidennestä pyynnöstä samaa epätavallista sanamuotoa kuin ensimmäisestä.

Ajallisesti vakaat perinnölliset indikaattorit, joilla on osoitettavissa oleva yhteys sukulinjoihin.

Se ei ollut tieteellinen virhe.

Ei edes poikkeuksellinen sanayhdistelmä.

Outoa oli, että sitä käytti kaksi organisaatiota, joilla ei asiakirjojen mukaan ollut mitään yhteistä.

Mareia avasi aiemmat pyynnöt.

Sanamuoto esiintyi kolmessa.

Aina eri kohdassa.

Kerran aineiston kuvauksessa.

Kerran oikeudellisissa perusteluissa.

Kerran teknisessä liitteessä.

Kuin lause, jonka joku oli jakanut ja sijoittanut eri asiakirjoihin.

Seuraavat tunnit hän vertaili metatietoja. Ei suojattujen analyysien sisältöä. Siihen hänellä ei ollut oikeutta. Hän näki vain hakijan, pyydettyjen tietojen tyypin, lausunnon antajan ja virallisen tarkoituksen.
Eri hankkeet yhdistivät aureliaanien sukulinjat, uusiutumisen, immuunipuolustuksen ja vasteen poikkeuksellisiin terveydellisiin kriisioloihin.
Mareia laati oman karttansa.

Se ei ollut taloudellinen kuten Nerain.

Se oli biologinen.

Toisessa päässä olivat sukuarkistot.

Toisessa hypoteettinen terveyskriisi.

Välissä kysymyksiä, jotka lähestyivät toisiaan koskettamatta missään.

”Olet taas myöhään töissä.”

Jesairin ääni kuului hänen takaansa.

Mareia säpsähti. Hän ei ollut kuullut tämän tulevan sisään.

Jesair seisoi pienen arkistotyöhuoneen ovella. Hänellä oli yllään yksinkertainen tumma asu ja käsissään kaksi astiaa lämmintä juomaa.
”Miten pääsit tänne?”

”Ovesta.”

”Arkiston suojattuun osaan.”

”Sisääntulohuoneeseen. Tänne päästit minut sinä.”

Hän katsoi pöytää. Keskittyessään hän ei ollut huomannut ilmoitusta.

Jesair ojensi hänelle juoman.

”Nerai sanoo, että kun unohdat syödä, sinulle pitää tuoda jotakin, joka edes teeskentelee olevansa ruokaa.”

”Puhutteko te minusta?”

”Vain planetaariseen turvallisuuteen liittyvissä asioissa.”

Mareia hymyili hieman, mutta vakavoitui pian.

Jesair katsoi pöydän yllä olevia kerroksia.

”Mitä tapahtuu?”

”En tiedä.”

”Kuulostaa Nerailta.”

”Ehkä se on sukuominaisuus.”

Jesair istui häntä vastapäätä.

Viime viikkoina Jesairista oli tullut yhä tavallisempi vieras terveyttä ja kansalaisasioita koskevissa neuvotteluissa. Hänen Nitran-puheensa levisi edelleen. Häntä kutsuttiin keskusteluihin, yliopistoihin ja yleisötilaisuuksiin. Jotkut näkivät hänessä jo johtajan liikkeelle, jolla ei vielä ollut nimeä.
Hän itse torjui sen.

Mitä enemmän hän torjui, sitä enemmän ihmiset luottivat häneen.

”Näytä”, hän sanoi.

Mareia selitti hänelle eri pyynnöt. Jesair kuunteli keskeyttämättä.

”Voivatko ne liittyä toisiinsa?” hän kysyi.

”Kaikki voi liittyä kaikkeen, jos katsoo tarpeeksi kauan.”

”Se ei ollut vastaus.”

”Voivat. Mutta en tiedä miten.”

”Sama toimeksiantaja?”

”Ei.”

”Sama säätiö?”

”Ei.”

”Sama laboratorio?”

”Ei.”

”Mikä sitten on samaa?”

Mareia osoitti biologisia osa-alueita.

”Suunta.”

Jesair odotti.

”Kuvittele, ettei joku esitä yhtä kysymystä”, hän jatkoi. ”Sen sijaan hän esittää jokaiselle eri osan siitä. Yhdeltä hän kysyy, miten uusiutuminen toimii. Toiselta, miten immuunivaste eroaa. Kolmannelta, mitkä piirteet periytyvät tietyissä sukulinjoissa. Neljänneltä, miten terveydenhuoltojärjestelmä reagoisi epätasaiseen epidemiaan.”
”Mitä hän siitä saisi?”

”Se riippuu kysymyksestä, jonka vain hän tuntee.”

Jesair katsoi karttaa.

”Luuletko jonkun etsivän aureliaanien heikkoutta?”

Mareia ei vastannut heti.

”Luulen, että liian monet saavat rahaa sellaisten asioiden tutkimisesta, joita voisi käyttää tuolla tavalla väärin.”
”Keneltä?”

”Sitä en näe.”

Mareia sulki osan tiedoista ja katsoi häneen.

Työhuoneen pehmeässä valossa kultainen kehä Jesairin silmissä oli lähes näkymätön. Vain ohut viiva, jota ei olisi erottanut katsomatta tarkasti.
Arien vihasi häntä.

Ajatus tuli äkkiä.

Mareia muisti Arienin kasvot asunnossa, hänen ranteensa ympärille puristuneen käden, tavan, jolla mies oli lausunut Jesairin nimen.
Sitten viestin.

Henkilökohtaiset päätökset eivät koskaan jää henkilökohtaisiksi.

”Mareia?”

”Arien.”

Jesair ei liikahtanut.

”Mitä hänestä?”

”En tiedä.”

”Luuletko hänen olevan tämän takana?”

”Minulla ei ole syytä ajatella niin.”

”Mutta ajattelit silti.”

”Niin.”

Jesair vaikeni hetkeksi.

”Koska hän työskentelee rahoitusrakenteissa?”

”Koska hän näkee ihmiset mekanismeina. Ja koska aloin pelätä häntä enemmän, kun viha katosi hänen äänestään.”

Jesair laski juoma-astian pöydälle.

”Meidän pitäisi kertoa Neraille.”

”Ilman todisteita?”

”Ei syytöksenä.”

”Tunnen sisareni. Kun näytämme hänelle kysymyksen vailla todisteita, hän alkaa etsiä todisteita.”

”Se kai on hänen työnsä.”

Mareia katsoi häneen.

”Entä jos olen väärässä?”

”Silloin hän ei löydä mitään.”

”Etsintä ei koskaan löydä aivan tyhjää. Se vahingoittaa aina ainakin hiukan luottamusta.”

Jesair nyökkäsi.

”Älä siksi puhu hänelle Arienista. Näytä hankkeet.”

Mareia katsoi jälleen karttaa.

”Entä jos ne kaikki ovat viattomia?”

”Silloin tutkimme ne ja suljemme tapauksen. Ilman potilaiden nimiä.”

”En halua muuttaa terveystietoja kaikkien saatavilla olevaksi todistusaineistoksi”, Mareia sanoi.

”Olen samaa mieltä. Lähetä Neraille vain julkinen osa.”

”Mutta sinun lauseesi elää jo omaa elämäänsä. Ihmiset oikeuttavat sillä asioita, joita et tarkoittanut.”

”Tiedän.”

”Jotkut haluavat julkistaa myös poliitikkojen terveystiedot. Toiset sanovat yksityisyyden olevan vain syyllisten piilopaikka.”

Jesair painoi päänsä.

”Ehkä en ilmaissut rajaa tarpeeksi tarkasti.”

”Ilmaisit. Ihmiset vain kuulevat sen osan, jota tarvitsevat.”

Hetken heidän välillään vallitsi hiljaisuus.

Sitten Mareia sulki kaikki kerrokset hankeluetteloa lukuun ottamatta.

”Lähetän hänelle vain nimet, hakijat ja julkiset rahoituslähteet.”

”Ja kysymyksen.”

”Minkä?”

Jesair katsoi sammunutta karttaa.

”Kuka maksaa siitä, että nämä erilliset asiat jonakin päivänä kohtaavat?”

Mareia laati viestin.

Vastaanottaja: Nerai Sael.

Aihe: Mahdollinen yhteys tutkimuspyyntöjen välillä.

Tekstiin hän kirjoitti:

Tämä ei ole todiste väärinkäytöksestä. Minun on kuitenkin tiedettävä, onko näillä hankkeilla yhteinen rahoituksen alkuperä tai samoja päätösvaltaisia henkilöitä. Erillisinä niissä on järkeä. Yhdessä ne esittävät kysymyksen, jota en halua lausua ennen kuin tiedän, kuka sen on esittänyt.

Hän liitti mukaan luettelon.

Ennen lähettämistä hän epäröi.

Jesair ei koskettanut häntä. Ei sanonut, mitä hänen tulisi tehdä.

Jäi vain siihen.

Mareia lähetti viestin.

Kerroksen rakennuksessa Nerain nimen kohdalle syttyi ilmoitus.

Muutaman tuhannen kilometrin päässä laboratoriojärjestelmä sai valmiiksi yhden osittaisista analyyseista. Tulos lähetettiin automaattisesti sen rahoittaneelle säätiölle.
Thaeronilla valmistui laskentatehtävä, jossa ei ollut lopullisen toimeksiantajan nimeä.

Therinithissä rahaston hallinnoija hyväksyi seuraavan maksun.

Yhdessä Vestan toimipisteessä joku talletti käteistä, jonka pankki luokitteli tavalliseksi myyntituloksi.

Ja Arien Korveth istui yksin asunnossaan ja seurasi, kuinka hänen edessään lähestyivät toisiaan viivat, jotka eivät missään muualla muodostaneet yhteistä karttaa.
Sairautta ei vielä ollut.
Sairaus ei ollut vielä aiheuttanut ensimmäistä kuumetta.
Yhtäkään kaupunkia ei ollut vielä suljettu, eikä yksikään perhe ollut joutunut jättämään läheistään sairaalan eristyshuoneen läpinäkyvän seinän taakse.
Toistaiseksi oli vain rahaa.
Kysymyksiä.
Tietoja.
Laskelmia.
Ja joukko viattomia ihmisiä, joista kukin teki yhden pienen osan työstä tuntematta lausetta, johon se kerran sijoitettaisiin.
Katastrofilla ei vielä ollut ruumista.
Mutta kirjanpito sillä jo oli.

21. Sokeuden koe

Nerai avasi Mareian viestin seitsemän minuuttia sen saapumisen jälkeen.

Hän oli vielä Kerroksessa. Suurin osa työntekijöistä oli jo lähtenyt, ja käytäville olivat jääneet vain yön analyysiryhmät, turvajärjestelmät ja ihmiset, jotka eivät osanneet selittää, miksi jokin kysymys ei suostunut päästämään heitä kotiin.

Nerai kuului viimeksi mainittuihin.

Hän luki viestin kerran.

Sitten toisen.

Kolmannella lukukerralla hän poisti Mareian nimen ja jätti eteensä vain hankeluettelon.

Uusiutumisen tutkimus.

Immuunipoikkeamat.

Väestöryhmien perinnölliset piirteet.

Geneettisten tietojen turvallisuus.

Terveydenhuoltojärjestelmien vaste epätasaiseen epidemiaan.

Sukuarkistojen poikkeuksellisen käyttöoikeuden oikeudelliset ehdot.

Jokaisella kohdalla oli oma hakijansa, oma tarkoituksensa ja oma rahoituksensa. Yksikään ei antanut aihetta epäilyyn. Jotkin kysymykset kuuluivat jopa nykyaikaisen lääketieteen tärkeimpiin.

Nerai avasi taloudelliset kerrokset.

Malli näytti eri muodolliset maksajat. Jokaisen hankkeen kohdalla piiloon jäi kuitenkin juuri se kenttä, jonka avulla Nerai olisi voinut vertailla rahaan kohdistuvaa päätösvaltaa.

Jokaisella aukolla oli eri oikeudellinen peruste. Kun hän pystyi seuraamaan yhtä haaraa julkisen sopimuksen kautta, seuraava päättyi suojattuun rahastoon. Laskentapinta näytti ne rinnakkain, mutta se ei saanut kuvitella puuttuvia tietoja.

Nerai yhdisti kaikki saatavilla olevat kerrokset.

Pöydälle ilmestyi kartta.

Se ei näyttänyt rikoksen kartalta.

Se näytti särkyneeltä lasilta.

”Oletko yhä täällä?”

Taren Voss seisoi ovella takki olallaan.

”En enää”, Nerai sanoi. ”Lähdin juuri kotiin.”

Taren tuli sisään.

”Ja tällaiselta lähtemisesi näyttää?”

”Hiljaa.”

Hän katsoi karttaa.

”Mitä etsimme?”

”En tiedä.”

”Erinomaista. Suosikkiluokkani.”

Nerai lähetti hänelle Mareian luettelon ilman saateviestiä.

Taren istui ja kävi kohdat hitaasti läpi.

”Kaikki terveystutkimusta.”

”Eivät kaikki.”

”Hyvä on. Terveystutkimusta, oikeudellisia analyyseja ja kriisimallinnusta.”

”Mikä niitä yhdistää?”

”Aureliaanit.”

”Tarkemmin.”

Taren mietti.

”Aureliaanien perinnölliset piirteet.”

”Vielä tarkemmin.”

Hetken oli hiljaista.

Sitten hän osoitti aikajanaa.

”Kyse ei ole vain ominaisuuksista. Mukana on myös järjestelmän reagointi.”

Nerai nyökkäsi.

”Joku ei kysy vain, millaisia aureliaanit ovat. Hän kysyy myös, miten sivilisaatio seuraa heitä terveyskriisin aikana.”

Taren nojautui taaksepäin.

”Se voi olla suojelevaa tutkimusta.”

”Voi.”

”Se voi liittyä elinikää pidentäviin hoitoihin.”

”Voi.”

”Se voi olla valmistautumista luonnolliseen epidemiaan.”

”Voi.”

”Ja se voi olla myös sitä, mitä et halunnut sanoa.”

Nerai katsoi häneen.

Taren osoitti Mareian viimeistä lausetta.

”Kysymys, jota hän ei halua lausua.”

Nerai sulki viestin.

”Meillä ei ole oikeutta lähteä pahimmasta selityksestä.”

”Mutta meillä on oikeus tarkistaa se.”

”Vain jos meillä on tietoa.”

”Onko meillä?”

Nerai katsoi kartan tummia kohtia.

”Meillä on tietoa siitä, ettemme näe tietoja.”

Kerros pystyi vertailemaan valtioiden välisiä rahaliikkeitä, mutta se ei voinut mielivaltaisesti avata kaikkia tilejä. Jokainen suojattu rahavirta vaati oikeudellisen perusteen. Jokainen rahasto eri hakemuksen. Jokainen valtio eri oikeudellisen muotoilun.
Yksi kysymys saattoi siten hajota kahdeksikymmeneksi hakemukseksi.

Jokainen hakemus tarvitsi omat perustelunsa.

Ja perustelut olivat juuri se, mitä Nerailla ei vielä ollut.

”Etsi samoja päätösvaltaisia henkilöitä”, hän sanoi.

Taren käynnisti hallitusten jäsenten, ulkopuolisten neuvonantajien, tilintarkastajien ja rahastonhoitajien vertailun.
Järjestelmä löysi tuhansia yhteyksiä.

Jotkin olivat merkittäviä.

Useimmat eivät.

Samat tilintarkastajat työskentelivät sadoille säätiöille. Samat asianajotoimistot edustivat puolta kansainvälisistä rahastoista. Hallinnoijat istuivat useissa hallituksissa, koska juuri se oli heidän ammattinsa.

Mitä enemmän tietoja he avasivat, sitä enemmän yhteyksiä he löysivät.

Ja mitä enemmän yhteyksiä he löysivät, sitä vaikeampi oli erottaa, millä niistä oli merkitystä.

”Tämä on Kerroksen ongelma”, Taren sanoi. ”Kun katsot koko planeettaa, jokainen ihminen on vain muutaman sopimuksen päässä kenestä tahansa toisesta.”

”Siksi emme etsi yhteyttä.”

”Mitä sitten?”

”Suuntaa.”

Nerai muutti näkymää.

Hän poisti yhtiöiden nimet.

Hän poisti hankkeiden nimet.

Hän poisti valtiot.

Jäljelle jäivät vain ostettujen palvelujen lajit.

Pääsy sukutietoihin.

Biologiset laskelmat.

Laboratoriovarmennukset.

Terveysanturit.

Sairaaloiden toiminnan mallinnus.

Toimivallan analysointi poikkeustilanteessa.

Yhteiskunnan reaktion arviointi epätasaisesti kohdistuvaan terveysriskiin.

Taren lakkasi vitsailemasta.

”Näin se näyttää pahemmalta.”

”Näin se näyttää erilaiselta.”

”Jos tietäisimme yhden ihmisen maksavan kaiken—”

”Emme tiedä.”

”Jos tietäisimme jonkun yhdistävän tulokset—”

”Emme tiedä.”

”Jos tietäisimme, mihin hän käyttää niitä—”

”Emme tiedä.”

Nerai sulki silmänsä.

Hän kuuli mielessään Jesairin konferenssissa lausumat sanat.

Osuutta ei voi laskea sokkona.

Silloin hän oli puhunut UBI:sta.

Arvosta.

Oikeudenmukaisuudesta.

Nyt Nerain edessä oli toinen asia, jota yhteiskunta yritti laskea sokkona.

Vaara.

”Pyydetään lopullisten omistajien tietojen nopeutettua luovutusta”, Taren sanoi.

”Millä perusteella?”

”Hankkeiden samanaikaisuudella.”

”Samanaikaisuus ei ole rikos.”

”Geneettisten tietojen väärinkäytön riskillä.”

”Emme ole osoittaneet väärinkäyttöä.”

”Mitä meidän sitten pitää tehdä?”

Nerai ei vastannut.

Kolme aikavyöhykettä kauempana Arien Korveth istui raportin ääressä, jonka nimi oli niin ikävystyttävä, etteivät useimmat olisi avanneet sitä.
Analyysi terveydenhuollon instituutioiden viivästyneestä koordinoinnista väestöryhmiin epätasaisesti kohdistuvien riskien yhteydessä.
Raportin oli laatinut Xanosissa toimiva kriisinhallintaan erikoistunut yhtiö. Sen analyytikot eivät olleet koskaan nähneet biologisia tuloksia eivätkä aureliaanien sukutietoja. He olivat saaneet vain hypoteettisen skenaarion.
Tuntematon sairaus.

Useita valtioita.

Epätasainen esiintyvyys yhdessä perinnöllisessä väestöryhmässä.

Erilaiset tietosuojasäännöt.

Erilaiset terveydenhuoltojärjestelmät.

Erilaiset poliittiset kulttuurit.

Heidän tehtävänsä oli selvittää, kuinka kauan Elarionilta kestäisi ymmärtää, ettei kyse ollut satunnaisesta maantieteellisestä ryppäästä.
Analyytikot pitivät työtään yhteiskunnan palvelemisena.

He halusivat löytää järjestelmän heikkoudet ennen kuin todellinen sairaus löytäisi ne.

Tulos oli epämiellyttävä.

Terveydenhuollon koneet huomaisivat epätasapainon varhain.

Sairaalat näkisivät sen kuitenkin vain omissa potilaissaan.

Sukuarkistot havaitsisivat tapausten lisääntyvän tietyissä sukulinjoissa, mutta ilman oikeudellista perustetta ne eivät saisi yhdistää niitä julkisiin terveystietoihin.
Valtiot epäröisivät jakaa käsittelemätöntä tietoa.

Jotkin suojellakseen potilaita.

Toiset suojellakseen omaa mainettaan.

Poliitikot kieltäytyisivät nimeämästä geneettistä haaraa ennen kuin saisivat vahvistuksen useista riippumattomista lähteistä.
Menneiden syrjintäkiistojen jälkeen sellainen sääntö oli ymmärrettävä.

Mallinnetussa tapauksessa se kuitenkin merkitsi ajan menetystä.

Arien luki arvioituja aikavälejä.

Ensimmäinen koneen herättämä epäily.

Ensimmäinen alueellinen raportti.

Ensimmäinen valtioiden välinen varoitus.

Perinnöllisen yhteyden ensimmäinen julkinen nimeäminen.

Ensimmäisen ja viimeisen kohdan välissä oli aukko.

Muutamia päiviä.

Joissakin malleissa enemmän.

Arien nojautui taaksepäin.

Järjestelmän jokainen osa teki täsmälleen sitä, mitä varten se oli luotu.

Tekoäly tunnisti säännönmukaisuuksia ja lääkärit suojelivat potilaita.

Lait suojelivat yksityisyyttä.

Virhe syntyi vasta niiden yhteispelissä.

Kone tunnisti säännönmukaisuuksia.

Lääkäri suojeli potilasta.

Arkisto suojeli sukua.

Virkamies suojeli laillisuutta.

Poliitikko suojeli yhteiskuntaa paniikilta.

Ja juuri nämä suojat loivat ajan, jolloin kukaan ei uskaltanut lausua koko totuutta.

Raportin reunassa oli analyytikoiden huomautus:

Taudin epätasaista kohdistumista ei saa ilman lisävarmennusta tulkita syy-yhteydeksi perinnölliseen identiteettiin. Väestöryhmän ennenaikainen nimeäminen voi aiheuttaa leimautumista, väkivaltaa tai hoidon epäämistä.

Arien pysähtyi lauseen kohdalle.

Se oli moraalisesti oikea.

Ja hyödyllinen.

Kael saapui ilmoittamatta.

Hän astui Arienin asuntoon kuin omistaisi tilan lisäksi myös siellä asuvien ihmisten ajan.

Arien ei sulkenut raporttia.

Kael luki sen nimen.

”Reagoinnin mallinnusta?”

”Turvallisuustarkastus.”

”Tietenkin.”

Kael kävi tulokset läpi.

Hänen ilmeensä ei muuttunut, mutta hän luki tavallista hitaammin.

”Terveydenhuoltojärjestelmät huomaavat sen”, hän sanoi.

”Huomaavat.”

”Varhain.”

”Koneet kyllä.”

”Silloin suunnitelmanne ei toimi.”

Arien osoitti seuraavaa kohtaa.

”Huomaaminen ei ole sama asia kuin toimiminen.”

Kael katsoi aikajanaa.

”Ette siis testaa sairautta.”

”En.”

”Testaatte instituutioiden rohkeutta nimetä se, mitä ne näkevät.”

Arien hymyili hieman.

”Testaan niiden sääntöjä.”

”Säännöt ovat menneiden epäonnistumisten tulos.”

”Ja niistä tulee tulevan epäonnistumisen syy.”

Kael kääntyi häntä kohti.

”Varokaa sekoittamasta järjestelmän heikkoutta oman tarkoitusperänne oikeutukseen.”

”Te opetitte minulle, ettei järjestelmällä ole tarkoitusperiä.”

”Ei ole. Teillä on.”

Arien sulki raportin.

”Miksi tulitte?”

Kael katsoi häntä hetken.

”Säätiöt ovat saaneet kysymyksiä Kerrokselta.”

Arienin sormet pysähtyivät pöydän ylle.

”Millaisia kysymyksiä?”

”Toistaiseksi yleisiä. Lopullisia omistajia. Hallinnoijien yhteyksiä. Rahoituksen samanaikaisuutta.”

”Nerai.”

”Todennäköisesti.”

”Tietääkö hän jotain?”

”Hän tietää, ettei näe.”

Arien nousi.

”Se ei riitä.”

”Joskus oman sokeutensa tiedostaminen on näkemisen alku.”

”Voitteko pysäyttää hänet?”

”Voin hidastaa vastauksia. En voi kieltää virastoa esittämästä kysymyksiä paljastamatta samalla pelkääväni niitä.”

Arien astui ikkunan luo.

Hänen alapuolellaan levittäytyi Nitra. Tuhansia valoja, miljoonia ihmisiä, järjestelmiä, jotka mittasivat liikennettä, energiaa, tuotantoa, säätä, terveyttä ja turvallisuutta.

Sivilisaatio, joka näki lähes kaiken.

Eikä tiennyt jonkun juuri mittaavan, kuinka kauan siltä kestäisi ymmärtää oma kuolemansa.

”Mareia”, Arien sanoi.

Kael ei vastannut.

”Hänen on täytynyt aloittaa tämä.”

”Miksi?”

”Hän tuntee sukuarkistot.”

”Hän tuntee myös teidät.”

Arien kääntyi äkisti häntä kohti.

Kael jatkoi rauhallisesti:

”Kun tuntee väkivaltaisen ihmisen, näkee joskus hänen tarkoitusperänsä ennen analyytikkoa.”

”En ole väkivaltainen.”

Kael katsoi häneen.

Katseessa ei ollut halveksuntaa.

Se oli pahempaa.

”En ole”, Arien toisti.

”Silloin teitä ei haittaa, jos joku tarkastelee päätöksiänne.”

”Päätökseni ovat suojattuja.”

”Juuri siihen te luotatte.”

Kael lähti.

Arien jäi ikkunan eteen.

Analyysi avautui työpinnalle uudelleen.

Muutamia päiviä.

Sen verran aikaa sivilisaation oli määrä menettää sen välillä, mitä se näkisi ja mitä se sallisi itsensä sanoa.

Kerroksessa Nerai oli sillä välin lähettänyt ensimmäiset pyynnöt.

Therinithiin.

Xanosiin.

Kahteen Aménian valtioon.

Thaeronin laskentasolmujen hallinnolle.

Jokaisessa oli eri oikeudellinen muotoilu, sillä kukin valtio hyväksyi eri perusteen suojattujen tietojen luovuttamiselle.
Ensimmäiset vastaukset saapuivat jo samana yönä.

Hanke on paikallisen lainsäädännön mukainen.

Lopullisen omistajan tietoja ei koske julkistamisvelvollisuus.

Liikesuhde on suojattu.

Laskelmat eivät sisältäneet tietoja, jotka mahdollistaisivat henkilön suoran tunnistamisen.

Välitöntä riskiä ei ole osoitettu.

Taren luki niitä yhden toisensa jälkeen.

”Kaikki ovat oikeassa.”

”Niin”, Nerai sanoi.

”Etkä silti usko sitä.”

Nerai katsoi Mareian biologista karttaa ja omaa taloudellista karttaansa.

Ne olivat rinnakkain.

Niitä ei saanut täysin yhdistää, sillä niiden välissä olivat lait, jotka suojelivat terveyttä, omaisuutta, tutkimusta, kaupankäyntiä ja yksityisyyttä.

Jokainen laki suojeli jotakin, mikä ansaitsi suojelua.

Ensimmäistä kertaa Nerai esitti itselleen kysymyksen, jonka hän muutaman vuoden kuluttua toistaisi koko planeetan edessä:

Mitä tapahtuu, kun kaikki suojamme yhdistyvät piilopaikaksi ihmiselle, jolta niiden oli tarkoitus suojella?

Oli vielä liian aikaista vastata.

Arien kuitenkin tiesi jo vastauksen.

Syntyy aikaa.

Ei paljon.

Vain riittävästi.

22. Poikkeukset

Jokaisella lailla on rajansa.

Ja lähes jokaisella rajalla on ovensa.

Joskus niitä kutsutaan pakottavaksi yleiseksi eduksi.

Joskus tutkimukselliseksi välttämättömyydeksi.

Joskus elämän suojelemiseksi.

Joskus valtion turvallisuudeksi.

Ovia ei luoda rikollisten kuljettaviksi. Ne syntyvät siksi, ettei mikään laki pysty ennakoimaan kaikkia tilanteita, joissa sen tiukka noudattaminen aiheuttaisi enemmän haittaa kuin hyötyä.

Kun sairaala palaa, pelastaja ei kysy jokaiselta potilaalta suostumusta terveystietojen siirtämiseen.

Kun epidemia uhkaa, laboratoriot voivat vaihtaa tietoja nopeammin kuin tavallisen tutkimuksen aikana.

Kun elintärkeä järjestelmä Thaeronilla pettää, teknikot saavat tilapäisen pääsyn tietoihin, joita he eivät tavallisesti näkisi.

Poikkeus oli lain tapa myöntää, että elämä oli sääntöä monimutkaisempaa.

Kael Thorne tiesi ovilla olevan vielä yhden ominaisuuden.

Ne voi avata kummaltakin puolelta.

Nitran etelälaidalla sijaitsevassa asianajotoimistossa istui yhdeksän asiantuntijaa. He eivät tienneet työskentelevänsä Kaelille. Virallisesti heidät oli palkannut Planetaarisen terveyskestävyyden säätiö valmistelemaan yleisiä yhteistyöpuitteita tutkimusorganisaatioille tulevan biologisen kriisin varalta.

Toimeksianto oli jaettu.

Ensimmäinen ryhmä tutki anonymisoitujen sukutietojen käyttöoikeuden ehtoja.

Toinen tutkimustulosten siirtämistä planeetan ulkopuolelle.

Kolmas sellaisten laboratorioiden vastuuta, jotka suorittivat vain osittaisia varmennuksia.

Neljäs liikesalaisuuksien suojaa terveydenhuoltojärjestelmien kehityksessä.

Viides valtioiden toimivaltaa uhattujen alueiden eristämisessä.

Mikään tästä ei ollut lainvastaista.

Päinvastoin.

Aiemmista epidemioista saatujen kokemusten jälkeen tällaisille analyyseille oli kysyntää. Elarionilla oli runsaasti teknologiaa, mutta sen oikeusjärjestelmät pohjautuivat yhä aikoihin, jolloin sairaudet kulkivat hitaammin kuin hallitusten päätökset.
Juristiryhmää johti Ilyra Senn.

Hän oli seleniitti ja oli omistanut koko elämänsä terveysoikeudelle. Nuorena hän oli menettänyt isänsä alueellisessa epidemiassa, jonka aikana kaksi sairaalaa oli kieltäytynyt jakamasta tietoja, koska ne eivät päässeet sopuun oikeudellisesta perusteesta.
Hän uskoi, että huono sääntö saattoi tappaa yhtä lailla kuin sairaus.

Siksi hän otti työn vastaan.

”Meidän tehtävämme”, hän sanoi ryhmälle ensimmäisessä tapaamisessa, ”on estää neljääkymmentä valtiota lähettämästä kriisin aikana toisilleen lomakkeita samalla kun ihmiset kuolevat.”
Kukaan huoneessa ei voinut vastustaa sitä.

Muutaman viikon kuluttua syntyivät tilapäisten poikkeusten puitteet.

Tietojen käyttöoikeus oli rajattava tiettyyn tarkoitukseen.

Jokainen käyttökerta oli kirjattava.

Tietoja ei saanut yhdistää lupaa laajemmin.

Tulokset oli anonymisoitava.

Poikkeusten oli rauettava hankkeen päättyessä.

Ilyra lisäsi vielä yhden ehdon.

Jos useat hankkeet tutkivat yhden väestöllisen tai terveydellisen riskin toisiinsa liittyviä osia, on oltava elin, joka arvioi niiden yhteisen tarkoituksen.
Hän lisäsi sanamuodon luonnokseen ja lähetti sen toimeksiantajalle.

Kaksi päivää myöhemmin asiakirja palautui hänelle.

Ehto oli muotoiltu uudelleen.

Jos osoitetaan, että useita hankkeita johtaa sama toimeksiantaja ja että niillä on yhteinen tarkoitus, toimivaltainen elin voi arvioida niiden yhteisriskin.
Ilyra asetti molemmat lauseet rinnakkain.

Ero oli pieni.

Hänen versiossaan riitti, että hankkeet tosiasiallisesti suuntautuivat samaan asiaan.

Uudessa versiossa oli ensin osoitettava yhteinen toimeksiantaja.

Juuri sen hajautettu omistusrakenne kuitenkin teki mahdottomaksi.

”Kuka muutti tätä kohtaa?” hän kysyi.

Hallintovastaava avasi asiakirjan muutoshistorian.

”Säätiön ulkopuolinen lausunnonantaja.”

”Nimi?”

”Sopimuksella suojattu.”

”Juristi?”

”Kansainvälisten sijoitusten neuvonantaja.”

Ilyra nojautui taaksepäin.

”Sijoitusasiantuntijalla ei ole asiaa kommentoida terveydenhuollon poikkeuksia.”

”Hänen mukaansa alkuperäinen muotoilu voi vahingoittaa riippumatonta tutkimusta yhdistämällä toisiinsa liittymättömiä hankkeita.”
Perustelu oli järkevä.

Jos kaikki samankaltainen tutkimus alistettaisiin automaattisesti yhteiselle tarkastelulle, se voisi johtaa tietojen keskittämiseen, lääketieteen hidastumiseen ja tutkijoiden epäilemiseen vain siksi, että he tutkivat samaa alaa.
Ilyra hylkäsi muutoksen.

Säätiö palautti sen uusin perusteluin.

Ilyra hylkäsi sen uudelleen.

Kolmannella kerralla hänelle ilmoitettiin, että kiistanalainen kohta siirrettäisiin seuraavaan vaiheeseen.

Muut puitteet hyväksyttiin.

Suojaa ei poistettu.

Sitä vain lykättiin.

Kerroksen rakennuksessa Nerai sai vastauksen ensimmäiseltä rahastolta.

Lopullisen omistajan tietoja ei voitu luovuttaa, koska pyydetty tieto ei ollut välttämätön kyseisen liiketoimen arvioimiseksi.

Toisesta valtiosta tuli vastaus, jonka mukaan rahoitettujen hankkeiden yhteys oli liian yleisluonteinen.
Thaeronilta ilmoitettiin, että laskentakeskus oli käsitellyt vain anonymisoituja malleja eikä tuntenut tulosten lopullista käyttäjää.
”Miten keskus voi olla tuntematta asiakastaan?” Mareia kysyi.

Hänen kuvansa leijui Nerain pöydän yllä. Hän oli kotona, mutta hänen takanaan sukuarkistojen kerrokset olivat yhä auki. Hänkin teki taas töitä yötä myöten.
”Se tuntee välittäjän”, Nerai vastasi.

”Entä välittäjä?”

”Tuntee palvelun tilanneen yhtiön.”

”Entä yhtiö?”

”Toimi säätiön puolesta.”

”Entä säätiö?”

”Sillä on hallitus.”

”Nerai.”

”En tiedä.”

Mareia laski katseensa.

”Emme siis ole päässeet mihinkään.”

”Olemme. Tiedämme ainakin neljän hankkeen käyttäneen eri organisaatioita, vaikka niiden asiakirjoissa on samankaltaisia sanamuotoja. Tiedämme osan rahoista kulkeneen Vestan yhteydessä esiintyneiden rahastojen kautta. Tiedämme joidenkin laskelmien valmistuneen Thaeronilla.”
”Ja tiedämme, että kaikki voi olla viatonta.”

”Niin.”

”Arienin nimi?”

Nerai vaikeni.

”Ei missään.”

Mareia nyökkäsi, mutta hänen kasvoillaan ei näkynyt helpotusta.

”Kerro täsmälleen, miksi ajattelet häntä”, Nerai sanoi.

”Kirjoitin sen jo sinulle.”

”Kirjoitit, että hän tuntee ihmiset mekanismeina.”

”Niin tuntee.”

”Se ei riitä.”

”Tiedän.”

”Tarvitsen konkreettisia asioita.”

Mareia nousi ja meni ikkunaan. Hänen takanaan näkyivät öinen Nitra ja siltojen valojen jakama joki.

”Kun olimme yhdessä, hän halusi tietää kaiken. Missä olin. Kenen kanssa. Miksi sanoin jotakin. Miksi vaikenin. Kyse ei ollut tiedoista. Hän halusi, ettei olisi mitään, mitä hän ei voisi sijoittaa omaan kuvaansa.”

Nerai vaikeni.

”Kun lähdin, hän ensin aneli”, Mareia jatkoi. ”Sitten suuttui. Sitten syytti minua. Ja lopulta lopetti.”

”Lopetti yhteydenpidon?”

”Ei. Hän lakkasi kuulostamasta ihmiseltä, joka haluaa jotakin takaisin.”

”Miltä hän sitten kuulosti?”

Mareia kääntyi.

”Ihmiseltä, joka on päättänyt, että minä vielä ymmärrän.”

Nerai kirjoitti lauseen muistiin.

”Puhuiko hän Jesairista?”

”Puhui.”

”Uhkailiko hän häntä?”

”Ei suoraan.”

”Mareia.”

”Hän sanoi, että Jesairin kaltaiset ihmiset teeskentelevät päätöstensä kuuluvan kaikille mutta jättävät seuraukset muiden kannettaviksi. Hän sanoi, että aureliaanien poikkeuksellisuuden hinta vielä paljastuu.”

Taren, joka istui kuvan ulkopuolella, nosti päätään.

Nerai viittasi katseellaan häntä vaikenemaan.

”Miksi et kertonut tätä aiemmin?” hän kysyi.

”Koska en halunnut, että naisen jokainen epäilys entistä kumppaniaan kohtaan muuttuisi tutkinnaksi. Ja koska pelkäsin vain siirtäväni oman pelkoni vieraiden hankkeiden päälle.”
”Pelko ei ole todiste”, Nerai sanoi.

Mareia nyökkäsi.

”Mutta se voi osoittaa suunnan.”

”Voi.”

Nerai lausui sanan varovaisesti.

Hänen työssään oli kahdenlaisia erehdyksiä.

Ensimmäinen oli epäillä ihmistä, joka ei ollut tehnyt mitään.

Toinen oli torjua epäily vain siksi, että se kumpusi henkilökohtaisesta kokemuksesta, jota ei voinut muuttaa taulukoksi.
Analytiikan oli määrä suojella ennakkoluuloilta.

Sen ei kuitenkaan pitänyt teeskennellä, ettei väkivallan inhimillisellä tuntemuksella ollut arvoa ennen kuin väkivalta ilmestyi kirjanpitoon.
”En aloita Arieniin kohdistuvaa tutkintaa”, Nerai sanoi. ”En vielä.”

Mareia puristi huulensa yhteen.

”Mutta aloitan hankkeiden yhteisen riskin arvioinnin. Ilman hänen nimeään.”

”Entä jos järjestelmä ei näytä häntä?”

”Silloin tiedän vain sen, minkä tiedän nyt.”

”Ettet näe.”

”Niin.”

Yhteyden päätyttyä Taren siirtyi lähemmäs.

”Uskot, että se on hän.”

”Uskon Mareian pelkäävän häntä konkreettisista syistä.”

”Se ei ollut vastaus.”

”Koska minulla ei ole sitä.”

Nerai laati hakemuksen riskialttiiden yhteyksien tilapäisestä arvioinnista.

Hän pyysi lupaa yhdistää taloudellisia metatietoja, tutkimustarkoituksia ja julkisia tietoja aureliaanien arkistojen käyttöoikeuksista.
Hakemuksen ei ollut tarkoitus koskea itse terveystietoja.

Biologisten tulosten oli määrä pysyä suojattuina.

Nerai halusi vain tietää, kuka oli rahoittanut kysymykset ja kuka oli saanut oikeuden yhdistää vastaukset.

Hän lähetti hakemuksen ylemmälle neuvostolle.

Vastaus tuli aamulla.

Riittämätön oikeudellinen peruste.

Arvioitavat hankkeet kuuluvat eri lainkäyttöalueisiin, eikä niiden yhteisestä tarkoituksesta ole näyttöä.
Nerai luki lauseen useita kertoja.

Niiden yhteisestä tarkoituksesta ei ole näyttöä.

Juuri yhteistä tarkoitusta hän ei kuitenkaan voinut todistaa saamatta oikeutta yhdistää hankkeita.

”Kehä”, Taren sanoi.

”Ei.”

Nerai nousi.

”Kehällä on sentään yhteinen keskipiste. Tämä on järjestelmä, joka teeskentelee, ettei keskipistettä ole.”

Sillä välin asianajotoimistossa Ilyra Senn allekirjoitti puitteiden lopullisen version.

Hän ei ollut siihen tyytyväinen.

Saatelausuntoon hän kirjoitti:

Suurin riski ei ole yksittäinen poikkeuksen väärinkäyttö. Suurin riski on useiden laillisten poikkeusten samanaikaisuus, kun niiden yhteinen tarkoitus ei näy yhdellekään valvovalle instituutiolle.
Lausunto tallennettiin.

Säätiö vastaanotti sen.

Oikeudelliset puitteet hyväksyttiin.

Poikkeukset avautuivat.

Jokainen hyvästä syystä.

Ensimmäinen antoi tutkimusryhmälle pääsyn uusiin anonymisoituihin tietoihin.

Toinen salli laskentatulosten siirron Thaeronin ja Elarionin välillä paljastamatta liiketoimintamallia.
Kolmas suojasi arkaluonteisen turvallisuustarkastuksen toimeksiantajan henkilöllisyyttä.

Neljäs salli laboratorioiden varmentaa osatuloksia tuntematta koko hanketta.

Viides valmisti logistiikkakapasiteettia tulevaa terveyshätätilaa varten.

Yksikään poikkeus ei avannut tietä katastrofiin.

Ne avasivat sen vasta asetuttuaan peräkkäin.

Ovi.

Oven takana toinen ovi.

Sen takana seuraava.

Ja lopussa ihminen, jonka nimeä ei ollut kirjoitettu yhteenkään avaimista.

23. Viimeinen maksu

Viimeinen maksu oli pienin.

Viimeinen maksu suuntautui paljon arkisempaan kohteeseen.

Sen vastaanottaja ei ollut laboratorio, laskentakeskus eikä geneettisten tietojen hallinnoija.

Sillä ei maksettu biologista tutkimusta, oikeudellista analyysia eikä terveysantureita.

Se oli hallinnollinen maksu logistisen valmiuskapasiteetin aktivoinnista.

Summa oli pienempi kuin yhden suuren Vestan toimipisteen päivittäinen myynti.

Maksun lähetti Saranstanissa rekisteröity yhtiö.

Vastaanottaja oli kiertoradan renkaalla toimiva kuljetuskoordinaattori.

Tarkoitus oli laillinen.

Kapasiteettivaraus tulevia lääkintälähetyksiä varten.

Tällaisia varauksia käyttivät sairaalat, vakuutusyhtiöt, valtiot ja säätiöt. Ne takasivat, että kriisin sattuessa varusteita, lääkkeitä, diagnostisia laitteita tai henkilöstöä voitaisiin siirtää nopeasti.
Siinä ei ollut mitään outoa.

Paitsi se, että ilman sitä Arienin kartan viimeinen osa olisi jäänyt yhdistämättä.

Thornen talon rahoituskoordinaattori lähetti hänelle vahvistuksen.

Kaikki sopimuskerrokset ovat aktiivisia.

Arien luki viestin ja sulki sen.

Hän istui asunnossa, jossa oli aikoinaan asunut Mareian kanssa.

Naisen lähdettyä hän oli poistattanut suurimman osan tämän valitsemista tavaroista. Ei kerralla. Ensin kasvit. Sitten ikkunan vieressä olevan taulun. Sitten matalan pöydän, johon hän aina kolhaisi itsensä, vaikka Mareia väitti, ettei vika ollut pöydässä vaan hänen kyvyttömyydessään katsoa eteensä.
Yksi astia jäi.

Se oli tavallinen, tummansininen ja epätasareunainen. Mareia oli ostanut sen Nitran vanhankaupungin torilta. Hän sanoi pitävänsä siitä, koska se oli epätäydellinen tavalla, jota ei yrittänyt peittää.
Arien ei koskaan käyttänyt sitä.

Hän jätti sen paikalleen todisteeksi siitä, että kykeni elämään jonkin sellaisen rinnalla, joka muistutti häntä naisesta.

Todellisuudessa se todisti päinvastaista.

Seinälle syttyi ilmoitus.

Mareia Lioren pyytää henkilökohtaista tapaamista.

Arien katsoi sitä pitkään.

Sitten hän hymyili.

Hän avasi viestin.

Minun on puhuttava kanssasi aureliaaneja koskevista tutkimushankkeista. Ehdotan pohjoisrannan yleistä puutarhaa. Huomenna Auringon laskettua.
Siinä ei ollut anelua.

Eikä pelkoa.

Arien luki viestin uudestaan.

Hän oli aina ihaillut naisen kykyä kirjoittaa lauseita, joissa ei ollut yhtäkään heikkoa kohtaa. Kuin tämä olisi ensin asettanut jokaisen sanan eteensä, tarkastellut sitä joka puolelta ja vasta sitten sallinut jonkun toisen nähdä sen.
Hän hyväksyi tapaamisen.

Seuraavana päivänä pohjoisrannan puutarha oli lähes tyhjä.

Siellä kasvoi puita, joita oli tuotu Elarionin kaikilta alueilta. Jotkin tarvitsivat keinotekoisesti muokattua maata, toiset tarkkaa kosteutta tai suojaa paikalliselta talvelta. Puutarha todisti, että sivilisaatio pystyi luomaan yhteisen tilan myös sellaisille asioille, jotka luonnossa eivät koskaan kasvaisi rinnakkain.
Mareia odotti vesialtaan luona.

Arienin lähestyessä hän tarkkaili tämän käsiä.

Ne eivät olleet puristuneet nyrkkiin.

Mies ei kiirehtinyt.

Hänen kasvoillaan oli se ilme, jota Mareia pelkäsi eniten. Ihmisen tyyneys, jonka ei enää tarvinnut pakottaa mitään tapahtumaan tässä hetkessä, koska hän uskoi ajan työskentelevän puolestaan.
”Mareia.”

”Arien.”

Hän pysähtyi muutaman askeleen päähän.

”En odottanut sinun enää koskaan pyytävän minua tapaamiseen.”

”En minäkään.”

”Tietääkö Jesair, että olet täällä?”

Mareia tunsi kehonsa jännittyvän.

Ei rajusti.

Vanhalla tavalla.

Ihon muistista.

”En tullut puhumaan Jesairista.”

”Tietenkin.”

”Terveysarkistoihin on tullut hankkeita, jotka tutkivat aureliaanien uusiutumista, immuunipuolustusta ja järjestelmien käyttäytymistä epätasaisen epidemian aikana.”
Arien rypisti hieman kulmiaan.

”Ja?”

”Osaa niistä rahoittavat säätiöt, jotka ovat yhteydessä niihin rahoitusrakenteisiin, joissa olet työskennellyt.”

”Olen työskennellyt sadoissa rakenteissa.”

”Nimenomaan.”

”Onko tämä syytös?”

”Kysymys.”

”Esitä se.”

Mareia katsoi häntä silmiin.

”Rahoitatko aureliaanien sukulinjojen tutkimusta?”

”En.”

Hän vastasi liian nopeasti.

Ei kuin yllättynyt ihminen.

Vaan kuin ihminen, joka oli jo itse esittänyt itselleen saman kysymyksen.

”Rahoitatko sitä välillisesti?”

”En tiedä, mitä kaikki ne rahastot rahoittavat, joille olen joskus työskennellyt.”

”Onko sinulla päätösvaltaa jossakin suojelusäätiössä?”

”Ei.”

Se oli totta.

Mareia tajusi sen.

Ja juuri siksi hän ei antanut periksi.

”Pystytkö vaikuttamaan ihmisiin, joilla sitä on?”

Arien hymyili.

”Se on hyvin erikoinen oikeudellinen luokka.”

”En kysy oikeudellisesti.”

”Mistä sitten kysyt?”

”Sinusta.”

Hymy katosi miehen kasvoilta.

”Vihdoinkin.”

”En tullut palaamaan siihen, mitä oli.”

”Et. Tulit selvittämään, onko minusta tullut riittävän paha, jotta lähtösi näyttäisi jälkikäteen välttämättömältä.”

”Se oli välttämätön sinä päivänä, jona löit minua.”

Arien käänsi katseensa pois.

”Yksinkertaistat aina kaiken yhteen hetkeen.”

”En. Sinä yrität aina liuottaa sen kaikkeen siihen, mitä oli ennen sitä ja sen jälkeen.”

”Koska ihminen ei ole yksi hetki.”

”Mutta jotkin hetket näyttävät, kuka hän on.”

Tuuli kulki puutarhan halki. Eri mantereilta tuotujen puiden lehdet liikahtivat yhtä aikaa, kukin omalla äänellään.

Arien astui lähemmäs.

Mareia ei väistynyt, mutta hänen kätensä liukui tiedostamatta lähemmäs henkilökohtaista viestintälaitetta.

Mies huomasi sen.

”Pelkäät minua yhä.”

”Niin.”

Vastaus osui häneen.

Hän oli odottanut vastarintaa.

Hän oli odottanut syytöstä.

Ehkä jopa halveksuntaa.

Ei yksinkertaista totuutta.

”Ja silti tulit yksin.”

”En ole yksin.”

Arien katsoi ympärilleen.

”Jesair?”

”Ei.”

Mareia osoitti puutarhaa, julkisia turvajärjestelmiä ja kaukana olevia ihmisiä.

”Maailma.”

Arien naurahti lyhyesti.

”Juuri tätä en voi sietää teissä kummassakaan.”

”Mitä?”

”Tuota varmuutta siitä, että maailma on puolellanne.”

”Maailma ei ole kenenkään puolella.”

”Mutta käyttäydytte kuin pelkkä näkyvyys suojelisi teitä.”

”Sen pitäisi.”

”Ihmiset eivät ymmärrä kaikkea, mikä on näkyvää.”

”Siksi kysyn.”

Arienin ääni koveni.

”Kysyt liian myöhään.”

Mareia ei liikahtanut.

”Mitä?”

”Sitä, pysyvätkö henkilökohtaiset päätökset henkilökohtaisina.”

”Kirjoitit jo minulle tuon lauseen.”

”Etkä vieläkään ymmärrä sitä.”

”Selitä se sitten minulle.”

Arien katsoi häntä.

Hänen silmissään ei ollut katumusta.

Niissä oli tarve saada Mareia viimein näkemään maailma hänen tavallaan.

”Sinä lähdit”, hän sanoi. ”Valitsit Jesairin. Sitten aloitte puhua siitä, ettei arvo saa kulkea varjossa, että kaiken suuren on oltava näkyvää, että minun kaltaisteni ihmisten on näytettävä kätensä.”

”Jesair ei puhunut sinusta.”

”Ei tarvinnut.”

”Ja miten se liittyy aureliaanien tutkimukseen?”

Arien vaikeni.

”Mitä sinä teet?” Mareia kysyi.

”En mitään, mitä järjestelmänne eivät sallisi.”

”Se ei ollut vastaus.”

”Se on ainoa vastaus, jonka tarvitset.”

”Arien.”

”Koko elämänne olette katsoneet kultaista kehäänne ja nähneet siinä todisteen poikkeuksellisuudestanne.”

”Minä en ole koskaan nähnyt siinä mitään sellaista.”

”Sinun ei tarvinnut. Muut näkivät sen puolestasi.”

”Ketkä?”

”Ihmiset, jotka odottavat Jesairia kuin hän olisi jonkin vanhan totuuden paluu. Ihmiset, jotka luulevat suvullanne olevan oikeus kertoa koko planeetalle, miten sen on elettävä.”

”Jesair torjuu jokaisen, joka tekee hänestä myytin.”

”Ja juuri siksi häntä rakastetaan enemmän.”

Mareia tunsi kylmyyttä.

Siinä ei ollut mitään konkreettista.

Vain liikaa valmiutta.

Liikaa lauseita, jotka kuulostivat sellaisen keskustelun päätökseltä, jonka hän ei vielä tiennyt edes alkaneen.

”Mitä on määrä tapahtua?” hän kysyi.

Hetkeksi Arien menetti itsehillintänsä.

”Kun talonne alkavat sulkeutua yksi toisensa jälkeen, ehkä vihdoin ymmärrät, ettei henkilökohtaisia päätöksiä ole.”

Lausetta seurasi täydellinen hiljaisuus.

Mareia kuuli veden.

Tuulen.

Oman hengityksensä.

Arienin virheen.

”Miksi ne sulkeutuisivat?” hän kysyi.

Arienin ilme muuttui.

Vain aavistuksen.

Mutta Mareia tunsi hänet.

”Puhun yleisesti.”

”Et.”

”Yhteiskunnallisista seurauksista.”

”Sanoit: teidän talonne.”

”Aureliaanien poliittiset talot. Sukuinstituutiot.”

”Yksi toisensa jälkeen.”

”Se on puhetapa.”

”Ei sinun.”

Arien astui vielä lähemmäs.

”Varo, Mareia.”

Tällä kertaa hän väistyi.

Ei heikkouttaan.

Vaan jotta heidän väliinsä syntyisi taas tilaa.

”Onko tuo uhkaus?”

”Varoitus.”

”Mistä?”

Arien avasi suunsa.

Sitten hän sulki sen.

Hänen kasvoillaan vilahti hetkeksi mies, jonka Mareia oli ennen tuntenut. Mies, joka ei kyennyt kestämään sitä, ettei hallinnut täysin tämän käsitystä hänestä. Mies, joka halusi vetää lauseen takaisin sisäänsä, koska ymmärsi sen muuttuneen näkyväksi.
”Rakentamanne maailman seurauksista”, hän lopulta sanoi.

Mareia katsoi häntä vielä hetken.

”En tiedä, mitä teet”, hän sanoi. ”Mutta tiedän, ettet enää pelkää tulevaisuutta. Puhut siitä kuin tuntisit sen.”
Hän kääntyi.

”Mareia.”

Hän pysähtyi muttei kääntynyt.

”Jesair ei suojele sinua kaikelta.”

”Ei hän ole koskaan väittänytkään.”

”Kun tulee hetki, jolloin hän ei pysty suojelemaan edes omaa kansaansa, muista minun sanoneen tämän.”
Mareia jatkoi kävelyään.

Hän ei juossut.

Vasta päästyään ensimmäisten puiden taakse, missä Arien ei enää nähnyt häntä, hänen kätensä alkoivat vapista.

Hän avasi yhteyden Neraihin.

Hän ei odottanut tämän vastausta.

”Olit oikeassa”, Nerai sanoi tervehdyksen sijaan. ”Sinun ei olisi pitänyt mennä sinne yksin.”

”Hän sanoi aureliaanien talojen alkavan sulkeutua.”

Toisessa päässä tuli hiljaista.

”Juuri niin.”

”Mitä hän tarkalleen sanoi?”

Mareia toisti lauseen.

Sitten toisen.

Jesair ei suojele sinua kaikelta.

Kun hän ei pysty suojelemaan edes omaa kansaansa.

Nerai kirjoitti ne muistiin.

”Onko meillä tallennetta?”

”Ei. Julkinen turvajärjestelmä tallentaa vaarallisen käyttäytymisen, ei yksityistä keskustelua, ellei väkivaltaa tapahdu.”

”Koskiko hän sinuun?”

”Ei.”

”Uhkasiko hän?”

”Hän sanoi varoittavansa minua.”

”Se ei riitä pidätykseen.”

”En halua, että pidätät hänet.”

”Mitä sitten haluat?”

Mareia pysähtyi eteläisestä saaristosta tuodun puun alle. Sen leveät lehdet pidättivät valon, ja niiden alla oli lähes pimeää.

”Että löydät rahat.”

Nerai katkaisi yhteyden ja avasi välittömästi kaikki Kerroksen saamat vastaukset.

Taren tuli hänen pöytänsä luo.

”Mitä tapahtui?”

”Tarvitsemme kiireellisen toimenpiteen.”

”Mihin?”

”Hankkeiden tilapäiseen keskeyttämiseen, kunnes niiden yhteinen tarkoitus on selvitetty.”

”Yhden ihmisen lausuman perusteella?”

”Sellaisen ihmisen lausuman perusteella, jolla voi olla salattu yhteys niiden rahoitukseen.”

”Voi olla.”

”Niin.”

Taren luki Mareian viestin.

”Ylempi neuvosto ei hyväksy sitä.”

”Sitten menemme terveysvalvontaan.”

”Se sanoo, ettei meillä ole biologista riskiä.”

”Eettinen toimikunta.”

”Sanoo, että hankkeet on hyväksytty.”

”Valtioiden välinen syyttäjänvirasto.”

”Sanoo, ettemme tiedä rikosta.”

Nerai katsoi häneen.

”Minne sitten mennään katastrofin kanssa ennen kuin siitä tulee rikos?”

Taren ei vastannut.

Nerai laati kiireellisen tutkintapyynnön.

Hän liitti mukaan hankekartan.

Taloudelliset yhteydet.

Mareian lausunnon.

Analyysin mahdollisesta yhteisriskistä.

Hän lähetti sen ylemmälle neuvostolle, terveysvalvonnalle ja geneettisten oikeuksien suojeluvirastolle.

Hän pyysi uusien aureliaanien tietojen käyttöoikeuksien tilapäistä keskeyttämistä ja vielä maksamattomien varojen jäädyttämistä.
Järjestelmä vastaanotti pyynnön.

Se luokitteli sen kiireelliseksi.

Alustava arvio oli määrä tehdä seitsemänkymmenenkahden tunnin kuluessa.

Sillä välin kiertoradan renkaalla kuljetuskoordinaattori vastaanotti viimeisen maksun.

Järjestelmä varmisti valuutan.

Se laski vaihtokurssin.

Tarkisti pakotelistat.

Varmisti välittömän maksajan alkuperän.

Eikä löytänyt perustetta hylkäykselle.

Maksu meni läpi yhdessätoista sekunnissa.

Kaikki sopimuskerrokset ovat aktiivisia.

Arien sai vahvistuksen pian palattuaan puutarhasta.

Hän seisoi tummansinisen astian edessä, jonka Mareia oli kerran tuonut hänen asuntoonsa.

Yhdellä liikkeellä hän pyyhkäisi sen pöydältä.

Se putosi lattialle.

Se ei särkynyt.

Se kimposi, kiepahti ja jäi kyljelleen.

Arien katsoi sitä kasvavan vihan vallassa.

Jopa sen epätäydellisyys oli kestänyt hänen iskunsa.

Hän avasi yhteyden Kaeliin ilman kutsua.

Kael ilmestyi työpinnan ylle.

”Mareia tietää.”

”Mitä hän tietää?”

”Hän tietää, että jotakin on tekeillä.”

”Se ei ole sama asia.”

”Hän kävi Kerroksessa.”

”Sen tiedämme.”

”Tapasin hänet.”

Kaelin kasvot pysyivät rauhallisina.

”Miksi?”

”Hän halusi vastauksia.”

”Ja annoitte niitä?”

”En.”

”Mitä sanoitte?”

Arien vaikeni.

Kael toisti kysymyksen.

Tällä kertaa hitaammin.

Arien kertoi hänelle talojen sulkeutumista koskevan lauseen.

Kael ei liikahtanutkaan.

”Olette typerys.”

”Hän ei pysty todistamaan mitään.”

”Todiste ei ole ainoa tapa, jolla ihminen voi tietää jotakin.”

”Hanke on valmis.”

”Se ei ollut vastaus.”

”Viimeinen maksu meni läpi.”

Kael katsoi häneen.

”Pysäyttäkää se.”

Arien jähmettyi.

”Mitä?”

”Keskeyttäkää kaikki jäljellä olevat osat. Antakaa tilanteen rauhoittua.”

”Emme voi.”

”Voimme menettää rahaa.”

”Joitakin prosesseja ei voi enää perua jättämättä näkyvämpää jälkeä.”

Kael sulki silmänsä.

Ensimmäistä kertaa heidän tuttavuutensa aikana hän näytti väsyneeltä.

”Millaisen laajuuden olette hyväksyneet?”

”En ole hyväksynyt mitään laajuutta.”

”Älkää leikkikö kanssani.”

”Malleilla on rajansa.”

”Millaiset?”

”Tavoitteena on kriisi.”

”Kuinka monta ihmistä?”

”Sitä ei voi määrittää tarkasti.”

Kael kumartui kuvaa kohti.

”Kuinka monta?”

Arien ei vastannut.

Siinä hiljaisuudessa Kael ymmärsi enemmän kuin halusi.

Hän oli avannut rahalle kulkuväylät.

Hän oli järjestänyt säätiöt.

Hän oli opettanut Arienille, kuinka tarkoitus hajautetaan ihmisille, jotka eivät näe kokonaisuutta.

Hän oli vakuutellut itselleen, että he valmistelivat kriisiä, joka murtaisi Jesairin poliittisen voiman ja pysäyttäisi avoimuuden ennen kuin siitä tulisi laki.
Hän oli tietoisesti auttanut vihaavaa ihmistä.

Hän oli vain kieltäytynyt myöntämästä, kuinka pitkälle viha voisi mennä saadessaan budjetin, laskentakapasiteettia ja aikaa.
”Pysäyttäkää se”, hän toisti.

”En.”

”Tämä ei ollut pyyntö.”

”Kartta ei ole enää vain teillä.”

Kaelin ilme koveni.

”Ilman minun ihmisiäni teillä ei olisi mitään.”

”Teidän ihmisenne ovat jo tehneet työnsä.”

Kael ymmärsi viimeisen asian.

Arien ei enää tarvinnut häntä.

Yhteys katkesi.

Kerroksen rakennuksessa Nerain kiireellinen tutkintapyyntö hohti näytöllä.

Se odotti oikeudellista arviointia.

Sen vieressä pöydällä oli rahakartta, jossa näkyi lukuisia pieniä, yksittäin selitettävissä olevia maksuja.
Nerai tiesi, että jos hän erehtyisi, hän voisi vahingoittaa tutkimusta, instituutioita ja viattomia ihmisiä.

Jos hän ei erehtyisi, seitsemänkymmentäkaksi tuntia voisi olla liian pitkä aika.

Hän ei tiennyt, mitä tapahtuisi.

Hän ei tiennyt missä.

Hän ei tiennyt miten.

Hän tiesi vain, että mies, joka oli aikoinaan puristanut Mareian rannetta, oli puhunut suljetuista aureliaanien taloista ennen kuin kenelläkään oli syytä sulkea sellaisia taloja.
Ja jossakin planeetan kirjanpidossa viimeinen maksu oli juuri mennyt läpi.

24. Ensimmäinen kuume

Pojan nimi oli Elan.

Hän oli kuusivuotias, ja kultainen kehä tuli näkyviin vain hänen itkiessään tai keskittyessään kovasti.

Hänen äitinsä sanoi nähneensä sen ensi kerran pian syntymän jälkeen. Lääkärit kertoivat, ettei se ollut mahdollista, sillä aureliaanien merkki ilmeni lapsissa tavallisesti myöhemmin. Äiti oli kuitenkin varma.

Äidit ovat usein varmoja myös asioista, joita ei voi todistaa.

He asuivat pienessä kaupungissa Auriolan laidalla. Se ei ollut kuuluisa sukutalo eikä paikka, jossa vanhojen aureliaanitarujen jälkiä etsivät ihmiset kävivät. Se oli tavallinen talo, jossa oli valoisa keittiö, pieni puutarha ja seinä, johon Elan piirsi kuljetusaluksia vanhempiensa toistuvista kielloista huolimatta.
Sinä aamuna hän ei halunnut nousta.

Äiti löysi hänet peiton alta käpertyneenä.

”Elan.”

Poika avasi silmänsä.

Kultainen kehä oli kirkas.

Ei ohut ja hento kuten tavallisesti.

Se hohti pupillin ympärillä yhtenäisenä viivana.

”Minun on kylmä”, hän sanoi.

Hänen ihonsa oli kuuma.

Kodin terveysjärjestelmä teki perusmittaukset. Kohonnut lämpötila. Nopeutunut syke. Lievät poikkeamat tulehdusarvoissa.
Suositus oli rauhallinen.

Nesteytys.

Lepo.

Uusi tutkimus kahden tunnin kuluttua.

Alueella esiintyi muutamia tavallisia kausitauteja. Elanilla ei ollut oireita, jotka olisivat heti viitanneet johonkin vakavaan.

Hänen äitinsä soitti silti paikalliselle lääkärille.

”Hänen kehänsä on todella kirkas”, hän sanoi.

Lääkäri hymyili.

”Niin käy kuumeessa.”

”Ei näin.”

”Jokainen kuume voi näyttää erilaiselta.”

”Hän on aureliaani.”

”Tiedän.”

”Eikö se voi liittyä siihen?”

Lääkäri vaikeni hetkeksi.

”Mihin?”

Äiti ei osannut vastata.

Hänellä ei ollut sairauden nimeä.

Eikä muita tapauksia.

Hänellä oli vain lapsi, jonka hän tunsi paremmin kuin itsensä.

Lääkäri määräsi tarkemman tutkimuksen.

Kahden tunnin kuluttua Elan oli heikompi.

Terveysjärjestelmä nosti seurantatasoa.

Neljän tunnin kuluttua se suositteli kuljetusta.

Ambulanssimoduuli saapui hiljaa. Kahdella ensihoitajalla oli suojavaatteet, mutta ei siksi, että he olisivat pelänneet tuntematonta tartuntaa. Sellaista varustusta käytettiin jokaisen selittämättömästä kuumeesta kärsivän potilaan kohdalla.
Elanin äiti lähti mukaan.

Isä jäi ovelle katsomaan moduulin lähtöä.

Lastenhuoneen seinälle jäivät sinisellä piirretyt alukset.

Sairaalassa Elan sai tapaustunnuksen.

AUR-N-77104.

Ensimmäiset kirjaimet eivät tarkoittaneet aureliaania.

Ne olivat alueen ja sairaalan koodi.

Se oli myöhemmin yksi niistä pienistä ironioista, jotka ihmiset huomasivat vasta jälkikäteen.

Terveydenhuollon tekoäly vertasi hänen tilaansa miljooniin aiempiin tapauksiin.

Se ei löytänyt tarkkaa vastaavuutta.

Se ei ollut epätavallista.

Ihmiskeho tuotti lähes loputtomasti poikkeamia, joista useimmat eivät tarkoittaneet uutta sairautta.
Järjestelmä loi alustavan luokan:

Määrittämätön akuutti tulehdusreaktio.

Se lähetti tapauksen alueelliseen valvontaan.

Ei hälytyksenä.

Vaan tietona.

Saman päivän aamuna sadankahdeksankymmenen kilometrin päässä iäkäs nainen heräsi kuumeessa.

Hän oli aureliaani.

Hän asui yksin.

Hänen kotijärjestelmänsä arvioi tilan tavalliseksi infektioksi ja suositteli lepoa.

Nitrassa nuori mies tuli sairaalaan voimakkaan heikotuksen vuoksi. Hänen äitinsä oli sekasukua ja isänsä aureliaani. Kultainen kehä näkyi hänellä vain harvoin.
Hoitohenkilökunta ei huomannut sitä.

Sarurissa sairastui kaksi sisarta.

Toisessa valtiossa työmatkalta palannut mies.

Tapauksilla ei ollut yhteistä paikkaa.

Ei yhteistä sairaalaa.

Ei yhteistä lääkäriä.

Jokaisessa järjestelmässä ne olivat erillisiä.

Terveydenhuollon tekoäly näki niiden oireet.

Sukuarkistot tunsivat potilaiden alkuperän.

Liikennejärjestelmät tunsivat heidän liikkeensä.

Pankit tunsivat maksut, jotka liittyivät aureliaanista syntyperää tutkineisiin hankkeisiin.

Kenelläkään ei kuitenkaan ollut oikeutta asettaa kaikkia näitä tietoja rinnakkain.

Ei vielä.

Kerroksessa Nerai istui kiireellisen tutkintapyynnön ääressä.

Sen lähettämisestä oli kulunut kymmenen tuntia.

Yksi kolmesta viranomaisesta oli pyytänyt täydennystä.

Toinen oli vahvistanut vastaanoton.

Kolmas oli ilmoittanut kutsuvansa toimikunnan koolle.

Taren laski pöydälle kaksi juoma-astiaa.

”Mene nukkumaan.”

”En.”

”Pyyntöäsi käsitellään.”

”Käsittely ei ole päätös.”

”Etkä sinä tässä istumalla nopeuta lakisääteisiä määräaikoja.”

”Siksi ne ovat huonoja.”

”Ehkä ne ovat huonoja siksi, että ne suojelevat ihmisiä sinulta.”

Nerai katsoi häneen.

Taren istui.

”Virkamieheltä, jolla on vahva tunne ja joka haluaa sen vuoksi avata kaikki tilit.”

”En halua avata kaikkia tilejä.”

”Tiedän. Mutta laki ei voi olettaa, että jokainen seuraava ihminen sinun paikallasi olisi sinä.”

Nerai tarttui juoma-astiaan.

”Juuri siksi on oltava näkyvää, kuka tietoja katsoo.”

”Puhut kuin Jesair.”

”Puhun kuin ihminen, joka on jo kymmenen tuntia odottanut eri instituutioiden pääsevän sopuun siitä, saako hän selvittää, kuka maksaa väestön kolmanneksen mahdollisen heikkouden tutkimisen.”

Taren avasi pankkien uusimmat ilmoitukset.

”Meillä on yksi uusi liiketoimi.”

Nerai nosti katseensa.

”Liittyykö se säätiöihin?”

”Ehkä.”

”Taren.”

”Yhtiö, jonka olemme jo nähneet Vestan yhteydessä, lähetti pienen maksun renkaalla toimivalle kuljetuskoordinaattorille.”

”Tarkoitus?”

”Lääkintälogistiikan kapasiteettivaraus.”

”Mihin hankkeeseen?”

”Suojattuja liiketietoja.”

Nerai avasi aikajanan.

Maksu oli mennyt läpi vähän ennen Mareian ja Arienin tapaamista.

”Kyse voi olla tavallisesta varautumisesta”, Taren sanoi.

”Voi.”

”Säätiöt työskentelevät terveysturvallisuuden parissa.”

”Tiedän.”

”Ja aiempien epidemioiden jälkeen kapasiteettia varataan yleisesti.”

”Tiedän.”

”Miksi sitten katsot sitä noin?”

Nerai laajensi karttaa.

Tiedot.

BIO-AI.

Laboratoriot.

Oikeudelliset analyysit.

Reagoinnin mallinnus.

Logistiikkakapasiteetti.

”Koska suunta on hahmottunut kokonaiseksi.”

Taren vaikeni.

”Meillä ei ole sairautta”, hän lopulta sanoi.

”Ei.”

”Ei terveysvaroitusta.”

”Ei.”

”Ei todistetta siitä, että nämä asiat liittyvät toisiinsa.”

”Ei.”

”Silloin meillä ei ole mitään pysäytettävää.”

Nerai katsoi karttaa.

”Meillä on tekojen ketju, joka toisessa järjestelmässä synnyttäisi varoituksen.”

”Millaisessa toisessa järjestelmässä?”

”Sellaisessa, jota ei vielä ole.”

Yhteys Mareiaan avautui ilmoittamatta.

Hänen kuvansa tärisi kuin hän olisi kävellyt.

”Nerai.”

”Mitä tapahtuu?”

”Sukuarkistoihin on tullut poikkeuksellinen pyyntö.”

”Keneltä?”

”Auriolalaiselta sairaalalta. Lapsi, jolla on tuntematon kuume.”

Taren kumartui kuvaa kohti.

”Yksi lapsi?”

”Toistaiseksi.”

”Miksi he pyytävät sukutietoja?”

”Hänen kultainen kehänsä on poikkeuksellisen voimakas, ja hänellä on muutoksia, joita lääkärit eivät osaa luokitella.”

Nerai tunsi kaikkien ajatusten pysähtyvän päässään.

”Se voi liittyä mihin tahansa”, Taren sanoi.

Mareia nyökkäsi.

”Tiedän.”

”Aureliaanilasten merkit näkyvät usein kuumeessa tavallista selvemmin.”

”Tiedän.”

Nerai katsoi aikaa.

”Milloin tapaus alkoi?”

Mareia kertoi.

Se oli tapahtunut muutamia tunteja viimeisen maksun jälkeen.

Ajallinen läheisyys ei todistanut mitään.

Nerai tiesi sen.

Elarionilla tehtiin joka tunti miljardeja maksuja ja tuhannet ihmiset sairastuivat. Jos asetti kaksi riittävän suurta karttaa päällekkäin, löytyi aina tapahtumia, jotka olivat sattuneet lähellä toisiaan.

”Pyydä sairaalaa lähettämään tapaus valtioiden väliseen valvontaan”, hän sanoi.

”Se lähetti sen jo alueelliseen.”

”Valtioiden väliseen.”

”Järjestelmä ei salli sitä yhden potilaan perusteella.”

”Pyytäköön sukuarkisto sitten poikkeusta.”

Mareia katsoi häneen.

”Meillä ei ole oikeudellista perustetta paljastaa potilaan sukuidentiteettiä alueen ulkopuolelle.”

Lause jäi heidän välilleen.

Nerai ajatteli kaikkia niitä poikkeuksia, jotka olivat viime kuukausina sallineet nimettömien hankkeiden tutkia aureliaanien sukuominaisuuksia.

Nyt, kun yksi aureliaanilapsi makasi sairaalassa tuntemattomassa kuumeessa, laki suojeli hänen alkuperäänsä järjestelmältä, joka voisi etsiä muita tapauksia.

Suojelu oli oikein.

Lapsi ei ollut julkista tietoa.

Hänen sukunsa ei ollut valtion omaisuutta.

Hänen sairautensa ei saanut olla syy koko haaran valvontaan.

Ja silti Nerai tunsi jonkun mitanneen juuri tämän rajan ennen heitä.

”Tee hakemus”, hän sanoi. ”Minä tuen sitä taloudellisella analyysilla.”

”Taloudellisella analyysilla ei ole mitään tekemistä potilaan kanssa.”

”Juuri sitä emme tiedä.”

”Nerai, jos yhdistämme epäilyttävän rahoituksen yhden aureliaanilapsen sairauteen ilman todisteita, voimme käynnistää paniikin.”
”Entä jos emme yhdistä niitä?”

Mareia ei vastannut.

Auriolan sairaalassa Elan nukkui.

Hänen äitinsä istui huoneen läpinäkyvän seinän vieressä. Lääkärit eivät olleet vielä erottaneet häntä pojastaan, mutta olivat pyytäneet häntä pysymään suojatilassa.
Elan heräsi.

”Äiti.”

Hän painoi kämmenensä seinää vasten.

”Olen tässä.”

”Tule sisään.”

”Kohta.”

”Minun on kylmä.”

”Tiedän.”

”Miksi en pääse kotiin?”

Äiti hymyili niin kuin vanhemmat hymyilevät halutessaan näyttää lapselleen varmuutta, jota eivät itse tunne.
”Heidän pitää vain selvittää, mikä sinulla on.”

Elan katsoi kättään.

”Johtuuko tämä siitä, että olen kultainen?”

Äidin hengitys pysähtyi.

”Ei.”

”Koulussa sanottiin, että kehä on joskus sairas.”

”Kuka niin sanoi?”

”Joku.”

”Kehä ei ole sairaus.”

”Miksi se sitten loistaa niin?”

Hän ei tiennyt.

Hän painoi toisenkin kätensä seinää vasten.

”Koska kehosi taistelee.”

”Voittaako se?”

”Voittaa.”

Hän vastasi heti.

Äidit ovat usein varmoja myös asioista, jotka ovat vasta ratkeamassa.

Alueellinen terveydenhuollon tekoäly sai sillä välin neljännen tapauksen.

Sitten viidennen.

Eri kaupungit.

Eri iät.

Samankaltaiset poikkeamat.

Järjestelmä havaitsi heikon tilastollisen yhteyden.

Mahdollinen yhteinen perinnöllinen ominaisuus.

Se ei kuitenkaan lähettänyt ilmoitusta julkisena hälytyksenä.

Ensin oli suljettava pois maantieteelliset, ympäristöön liittyvät ja diagnostiset vääristymät.

Aiempien syrjintätapausten vuoksi geneettisen haaran nimeäminen riskitekijäksi pelkän pienen otoksen perusteella oli kielletty.
Järjestelmä pyysi siksi lisätietoja.

Yksi sairaala toimitti ne.

Toinen odotti potilaan suostumusta.

Kolmannella oli erilainen tietostandardi.

Neljäs kuului valtioon, joka ei sallinut geneettisten ominaisuuksien automatisoitua rajat ylittävää vertailua.
Kone näki hahmon.

Laki ei sallinut sen piirtää viivaa.

Myöhään yöllä Jesair sai viestin Auriolasta.

Hän tunsi Elanin perheen. Ei läheisesti, mutta riittävän hyvin muistaakseen pojan, joka oli kerran sukukokouksessa kysynyt häneltä, näkikö kultainen kehä parempia asioita kuin tavalliset silmät.
Jesair oli silloin vastannut, etteivät silmät nähneet värinsä mukaan vaan sen mukaan, kuinka rohkeasti ihminen uskalsi katsoa.

Nyt hän seisoi Davionien talon ikkunan luona ja kuunteli Elanin äitiä.

”He eivät päästä minua hänen luokseen”, nainen sanoi.

”Onko hän eristyksessä?”

”Toistaiseksi vain varotoimena.”

”Mitä lääkärit sanovat?”

”Etteivät tiedä.”

Naisen äänessä oli jotakin, minkä Jesair tunsi.

Ei paniikkia.

Vaan hetki aivan sen edellä.

”Minä tulen”, hän sanoi.

”Et.”

Vastaus oli kiivas.

”Sinä olet aureliaani.”

Jesair vaikeni.

”Anteeksi”, nainen sanoi. ”Minä vain… jos tämä on jotain… emme tiedä.”

”Ymmärrän.”

”Elan kysyi sinusta.”

”Sano hänelle, että olen hänen vierellään.”

”Mutta ethän ole.”

Jesair kosketti ikkunalasia.

Ulkona Auriola lepäsi pimeässä. Vanhat talot, laaksot, sukuarkistot ja tiet, joita sukupolvien ajan olivat kulkeneet kultaisen kehän kantajat.

”Joskus ihminen voi olla toisen vierellä myös sieltä, missä itse seisoo”, hän sanoi.

Yhteyden päätyttyä hän jäi yksin.

Hetkeksi hänen silmiensä eteen ilmestyi kuva.

Tällä kertaa näyssä ei ollut sairaalaa eikä Elania.

Hänen eteensä avautui pitkä käytävä, jota läpinäkyvät seinät jakoivat.

Jokaisen takana makasi ihminen.

Jokaisen takana makasi ihminen.

Vuoteiden yllä loistivat kultaiset kehät.

Tuhansia.

Sitten miljoonia.

Kuva katosi.

Jesair tarttui ikkunankarmiin.

”Ei”, hän sanoi tyhjyyteen.

Hän ei tiennyt, kenelle vastasi.

Kerroksessa syttyi terveysvaroitus.

Ei julkinen.

Alustava.

Alueellinen järjestelmä oli havainnut epätavallisen tapausryppään, jolla saattoi olla yhteys perinnölliseen ominaisuuteen. Lisävarmennusta tarvittiin.
Nerai ei nähnyt sitä.

Talousvirastolla ei ollut pääsyä alustaviin terveysvaroituksiin.

Mareia näki siitä vain osan.

Sukuarkisto sai pyynnön vahvistaa, kuuluivatko potilaat sukua oleviin linjoihin.

Sairaalat näkivät omat sairaansa.

Jokainen järjestelmä sai oman palansa.

Nerain edessä työpinnalla hohti valmistelujen taloudellinen kartta.

Mareian edessä työpinnalla kysymysten biologinen kartta.

Terveydenhuoltoverkostossa ensimmäisten potilaiden kartta.

Niiden välissä seisoivat lait, lainkäyttöalueet, luvat ja hyvät syyt sille, ettei kukaan saanut nähdä kaikkea.
Aamulla Elanilla oli yhä kuumetta.

Selittämättömien tapausten määrä oli noussut seitsemään.

Iltapäivällä kahteentoista.

Ennen Elarionin Auringon laskua ensimmäinen lapsi sairastui toisessa valtiossa.

Järjestelmässä hänet kirjattiin erilliseksi tapaukseksi.

Perheessä hänellä oli nimi.

Historiassa ei vielä mitään.

Myöhemmin ihmiset etsisivät hetkeä, jolloin Kolmannes alkoi.

He osoittaisivat ensimmäistä julkista ilmoitusta.

Auriolan sulkemista.

Päivää, jolloin terveydenhuoltoverkosto lausui aureliaanien nimen.

Ensimmäistä läpinäkyvän seinän taakse jäänyttä kaupunkia.

Mutta katastrofit eivät ala silloin, kun yhteiskunta nimeää ne.

Ne alkavat aikaisemmin.

Kysymyksestä, jonka joku jakaa viattomien ihmisten kesken.

Maksusta, jonka jokainen pankki arvioi oikein.

Elämän suojelemiseksi luodusta poikkeuksesta.

Koneesta, joka näkee säännönmukaisuuden mutta jolla ei ole oikeutta yhdistää tietoja.

Ihmisestä, joka ainoana tuntee kartan.

Ja yhden lapsen kuumeesta, jolle kukaan ei vielä anna historiallista merkitystä.

Elan avasi silmänsä.

Kultainen kehä hohti niissä kirkkaampana kuin ennen.

Läpinäkyvän seinän takana seisoi hänen äitinsä.

Hän painoi sitä vasten kolme sormea.

Poika kohotti kätensä ja teki toiselta puolelta samoin.

Heidän ihonsa väliin jäi lasi.

Ensimmäinen seinä.

Ensimmäistä suljettua taloa ei vielä ollut.

Mutta ensimmäinen huone oli jo sulkeutunut.

Osa III: Kultaisen kehän rutto

25. Auriolan talot

Aamuun mennessä heitä oli kaksikymmentäkolme.

Kaksikymmentäkolme ihmistä, joiden kuumetta terveydenhuollon järjestelmät eivät osanneet tarkasti luokitella.

Heistä kaksikymmentäyksi oli aureliaaneja.

Yhden isä oli aureliaani, mutta kultainen kehä ei ollut hänessä koskaan tullut selvästi näkyviin.

Viimeisestä naisesta sukuarkisto ei tiennyt mitään. Hän oli syntynyt Auriolan ulkopuolella eikä ollut koskaan julkistanut sukuperäänsä.
Jokaisessa sairaalassa tapaukset näyttivät erilaisilta.

Yhdessä makasi lapsi.

Toisessa vanha nainen.

Kolmannessa kaksi sisarusta.

Neljännessä mies, joka oli vielä muutamaa päivää aiemmin työskennellyt kiertoratarenkaalla.

Terveydenhuollon järjestelmät eivät yhdistäneet heitä nimen, rodun tai sukulinjan perusteella. Ne yhdistivät heitä oireiden, ympäristön, ajankohdan ja tunnettujen riskitekijöiden perusteella. Perinnöllinen alkuperä kuului Elarionin arkaluonteisimpiin tietoihin, ja sitä sai käyttää vain, jos siihen oli selkeä lääketieteellinen peruste.
Tuota perustetta ei ollut vielä vahvistettu.

Siksi järjestelmä ei saanut olettaa sitä.

Auriolan sairaalassa Elan lakkasi puhumasta.

Hän ei nukkunut. Silmät olivat auki ja seurasivat katon valoa, mutta kysymyksiin hän vastasi vain sormiensa liikkeillä. Yksi tarkoitti kyllä. Kaksi ei.
Hänen äitinsä seisoi läpinäkyvän seinän takana.

”Kuuletko minua?”

Yksi sormi.

”Sattuuko sinuun?”

Kaksi.

”Onko sinun kylmä?”

Yksi.

Hoitohenkilökunta muutti hoitoa sitä mukaa kuin hänen arvonsa muuttuivat. Järjestelmä arvioi jokaisen toimenpiteen, vertasi sitä miljooniin tapauksiin, ja lääkäri tarkasti sen. Kukaan ei toiminut sokkona.

Silti kukaan ei tiennyt, mitä vastaan taisteli.

Elan nosti kätensä.

Hän painoi kolme sormea seinää vasten.

Hänen äitinsä teki samoin.

Heidän välissään oli lasia, ilmaa ja määräys, joka ei sallinut hänen astua sisään.

”Minä olen tässä”, hän sanoi.

Poika sulki silmänsä.

Sinä päivänä ensimmäiset talot alkoivat sulkea oviaan.

Eivät valtion käskystä.

Aluksi vapaaehtoisesti.

Vanhoilla aureliaanien sukutaloilla oli omat terveysohjeensa. Osa oli peräisin ajoilta, jolloin taudit levisivät hitaammin ja ihmiset uskoivat suvun muurien voivan erottaa puhtauden muusta maailmasta. Nykyaikana ohjeilla oli ollut lähinnä symbolinen merkitys. Nyt niiden vanhat portit suljettiin todella.

Perheet lakkasivat lähettämästä lapsiaan kouluun.

Työntekijät jäivät kotiin.

Kotien järjestelmät mittasivat lämpöä, veriarvoja ja kultaisen kehän muutoksia.

Julkisiin verkkoihin ilmestyivät ensimmäiset silmien kuvat.

Valokuvia värikalvoista.

Suurennettuja kultaisia viivoja.

Ihmiset vertailivat niitä, etsivät eroja ja merkitsivät kohdat, joissa kehä näytti leveämmältä, kirkkaammalta tai katkonaiselta.

Terveydenhuollon ammattilaiset muistuttivat toistuvasti, ettei silmien ulkonäkö ollut luotettava diagnoosin peruste.

Kukaan ei kuunnellut heitä.

Pelko rakastaa merkkejä, jotka voi nähdä.

Mareia saapui Auriolaan jo ennen puoltapäivää.

Jesair odotti häntä Davionien talon edessä. Hänellä ei ollut suojapukua, vain yksinkertainen vaalea maski, jota paikalliset määräykset edellyttivät.
”Sinun ei olisi pitänyt tulla tänne”, Mareia sanoi.

”Minä asun täällä.”

”Tiedät, mitä tarkoitan.”

Jesair katsoi laakson suljettuja taloja.

”Jos minun on lähdettävä juuri nyt, tämä talo ei ole koskaan ollutkaan minun.”

”Kyse ei ole talosta.”

”Tiedän.”

”Kyse on sinusta.”

”Minäkin olen aureliaani.”

”Juuri siksi.”

Mareia astui lähemmäs.

”Jos tämä kohdistuu meidän sukulinjaamme, olet suuremmassa vaarassa kuin kukaan muu. Olet vanhimman tunnetun suvun jälkeläinen. Emme tiedä, mitä se tarkalleen merkitsee.”
”Ehkä ei mitään.”

”Tai ehkä kaikkea.”

Jesair katsoi häntä tyynesti.

”Pyysikö Nerai sinua suostuttelemaan minut?”

”Nerai sanoi, että jos en saa sinua suostumaan, hän tulee itse ja raahaa sinut pois.”

”Sen minä haluaisin nähdä.”

”Minä en.”

Hymy katosi hänen kasvoiltaan.

Mareia kääntyi katsomaan Auriolaa.

”Arien puhui talojen sulkemisesta jo ennen kuin tiesimme yhdestäkään tapauksesta.”

”Tiedän.”

”Jos hänellä on tämän kanssa jotakin tekemistä—”

”Meillä on epäilys.”

”Minulla on enemmän kuin epäilys.”

”Sinä tunnet ihmisen.”

”Eikö se riitä?”

”Se on paljon. Mutta maailman pysäyttämiseen se ei riittänyt.”

Mareia painoi katseensa.

Jesair kosketti hänen kättään.

”Tämä ei ole sinun syytäsi.”

”Minä näin suunnan.”

”Ja sinä kerroit siitä.”

”Liian myöhään.”

”Ennen ensimmäistä kuumetta.”

”En riittävän ajoissa.”

Jesair tiesi, ettei vastaan väittäminen auttaisi. Ei siksi, että Mareia olisi ollut oikeassa, vaan siksi, ettei syyllisyys tässä tapauksessa valinnut uhriaan totuuden perusteella. Se valitsi läheisyyden perusteella.

Mareia oli ollut lähimpänä Arienia.

Siksi hänestä tuntui, että hänen olisi pitänyt nähdä kauimmaksi.

Davionien talo avattiin koordinointikeskukseksi.

Ei sairaalaksi.

Siellä ei ollut laitteita eikä lääkäreitä, jotka olisivat kyenneet hoitamaan uutta tautia. Siellä oli tilaa, viestintäsolmuja, omia energialähteitä ja vanhoja maanalaisia huoneita, jotka voitiin eristää muusta talosta.

Jesair torjui sukuneuvoston ehdotuksen, että talo varattaisiin vain vanhimpien sukulinjojen jäsenille.

”Jos avaamme portin vain niille, joilla on oikea nimi”, hän sanoi, ”emme ansaitse yhtäkään nimeä, joka riippuu seinillämme.”

Taloon alkoi saapua perheitä, joilla ei ollut paikkaa minne mennä.

Kaikki eivät olleet sairaita.

Jotkut olivat vain peloissaan.

Äiti ja kaksi poikaa, joita naapurit olivat pyytäneet lähtemään yhteisestä asuinkorttelista.

Vanha mies, jonka sairaalakuljetus oli peruttu, koska toisessa valtiossa oli lakattu ottamasta vastaan potilaita Auriolasta.

Nuori nainen raskauden viimeisillä kuukausilla. Hänen kumppaninsa oli seleniitti. Geenitutkimusten mukaan hänen kantamansa lapsi olisi poika.

Aureliaanipoika.

Hän istui Davionien vanhassa kirjastossa ja piteli molempia käsiään vatsallaan.

”Olen koko elämäni toivonut poikaa”, hän sanoi Mareialle. ”Nyt minusta tuntuu, että annoin hänelle tuomion.”

”Annoit hänelle elämän.”

”Ja merkin.”

”Merkki ei ole sairaus.”

”Sano se sitten niille, jotka eivät uskalla katsoa häntä.”

Mareia istuutui häntä vastapäätä.

”Emme vielä tiedä, mitä tapahtuu.”

”Juuri siksi minä pelkään.”

Nainen katsoi Davionien muotokuvia.

”Luuletko, että he koskaan kuvittelivat kehänsä vielä jonakin päivänä merkitsevän kuolemaa?”

”En.”

”Mitä varten se sitten oli?”

Mareia katsoi kauan sitten eläneiden ihmisten silmiin maalattuja kultaisia kehiä.

”Ehkä ei mitään varten.”

Nainen katsoi häntä hämmästyneenä.

”Kaikella ei tarvitse olla tarkoitusta”, Mareia jatkoi. ”Kaikki, minkä perimme, ei ole viesti. Joskus se on vain osa ruumista. Kappale kulkemaamme tietä.”

”Entä jos se tie tuo meidät tänne?”

Mareia ei osannut vastata.

Myöhään illalla Nerai saapui.

Suojamoduuli päästi hänet Auriolaan vasta kolmen tarkistuksen jälkeen. Hän oli seleniitti, mutta hänen äitinsä oli aureliaani, eikä järjestelmä kyennyt niukkojen tietojen perusteella arvioimaan luotettavasti, aiheuttivatko sekoittuneet sukulinjat riskin.

”Nyt minua siis pidetään jo niin aureliaanisena, että minut pitää tarkastaa”, hän sanoi astuessaan Davionien taloon.

”Lapsena olisit ollut siitä iloinen”, Jesair huomautti.

”Lapsena olin typerä.”

”Lapsena halusit kuulua joukkoon.”

”Se on usein sama asia.”

He halasivat vain lyhyesti.

Nerai avasi heti työkerroksensa.

”Meillä on seitsemänkymmentäkahdeksan vahvistettua tapausta. Yli kaksisataa muuta odottaa luokittelua. Useimmat ovat Auriolassa, mutta eivät kaikki.”

”Kuinka moni on aureliaani?” Mareia kysyi.

”Emme tiedä tarkasti.”

”Miten voimme olla tietämättä?”

”Kaikkien sukuperä ei ole julkinen. Kaikki valtiot eivät kerää sitä samalla tavalla. Jotkin sairaalat eivät saa luovuttaa sitä ilman potilaan suostumusta.”

”Eikä järjestelmä vieläkään ole vahvistanut geneettistä yhteyttä?”

”Alueellinen järjestelmä on merkinnyt sen mahdolliseksi.”

”Entä valtioiden välinen?”

”Sillä ei ole riittävästi vahvistettuja tietoja.”

Mareia naurahti suuttuneesti.

”Kuinka paljon se niitä tarvitsee?”

”Se riippuu laadusta, ei pelkästään määrästä.”

”Ihmiset palavat ja koneet arvioivat laatua.”

”Koneet tekevät sitä, mitä olemme niiltä halunneet”, Nerai sanoi. ”Emme halunneet niiden julistavan kokonaista rotua terveysriskiksi kymmenen tapauksen perusteella.”

”Nyt tapauksia on lähes kahdeksankymmentä.”

”Ja muutaman tunnin päästä niitä voi olla kahdeksansataa.”

Huoneeseen laskeutui hiljaisuus.

Jesair katsoi sisartaan.

”Uskotko niin?”

”Uskon, että oli tämä mitä tahansa, se ei alkanut tänään.”

Nerai toi näkyviin kartan.

Ensimmäiset tunnetut tapaukset olivat kaukana toisistaan.

Joitakin yhdistivät liikenteen solmukohdat.

Toisia sukusiteet.

Muita ei mikään näkyvä.

”Se on jo Auriolan ulkopuolella”, hän sanoi. ”Emme vain ole vielä myöntäneet sitä itsellemme.”

Davionien talon sivuseinälle avautui paikallinen uutislähetys. ”Viranomaiset vahvistavat seitsemänkymmentäkahdeksan tuntemattoman kuumeen tapausta”, uutisankkuri ilmoitti. ”Terveydenhuollon ammattilaiset torjuvat väitteen, että kultaisen kehän ulkonäkö riittäisi tartunnan toteamiseen.”

Lyhyessä tallenteessa äiti kysyi suljetun koulun edessä, miksi hänen pitäisi pitää lapsi kotona, kun tällä ei ollut oireita. Toinen vanhempi osoitti aureliaanitalon ovea ja vaati sitä vartioitavaksi.

Jesair vaimensi lähetyksen. ”Kumpikin pelkää lastensa puolesta”, hän sanoi. Nerai ei vastannut. Hänen omalla kartallaan oli jo enemmän paikkoja kuin uutisankkuri oli maininnut.

Silloin sairaalasta tuli viesti.

Elanin tila oli heikentynyt.

Jesair nousi.

”Minä menen sinne.”

”Et”, Mareia ja Nerai sanoivat yhtä aikaa.

Hän katsoi heitä.

”Hänen äitinsä on yksin.”

”Siellä on hoitohenkilökuntaa”, Nerai sanoi.

”Se ei ole sama asia.”

”Jos saat tartunnan, et auta ketään.”

”Entä jos jään tänne?”

”Voit puhua ihmisille. Järjestää apua. Saada heidät noudattamaan suojatoimia.”

”Minun pitää siis olla ääni, mutta ei ihminen.”

”Sinun pitää pysyä hengissä.”

Jesair katsoi Auriolan karttaa.

Sitten talonsa suljettuja portteja.

”Kaikki nämä vuodet ihmiset ovat kertoneet minulle, mitä esi-isäni kuulemma osasivat. He paransivat kosketuksella. Menivät taloihin, joihin muut eivät uskaltaneet astua. Seisoivat sairaiden rinnalla.”

”Ja ehkä siksi he kaikki kuolivat”, Nerai sanoi.

Jesair kohotti katseensa häneen.

Sanoissa ei ollut julmuutta.

Vain sisaren pelko, sisaren, joka ei vielä halunnut merkitä häntä lukujen joukkoon.

”Sinun ei tarvitse todistaa olevasi Davion”, Nerai sanoi.

”En halua todistaa mitään.”

”Jää sitten.”

Jesair istuutui.

Sairaalassa Elanin äiti painoi kolme sormea lasia vasten.

Poika ei enää nostanut kättään.

Keskiyöhön mennessä oli suljettu neljäkymmentäkolme aureliaanitaloa lisää.

Aamuun mennessä niitä oli yli tuhat.

Aluksi ne sulkivat itse ovensa.

Muutaman päivän päästä muut alkaisivat sulkea niitä.

26. Järjestelmiä ilman kokonaisuutta

Saira Oren tiesi, miten koneet keskustelivat.

Eivät sanoilla.

Oikeuksilla.

Kukin tietojärjestelmä sai kertoa vain sen, minkä laki sille salli. Se, mitä järjestelmään oli tallennettu, oli vähemmän tärkeää kuin se, mitä se sai välittää eteenpäin.

Saira oli valtioiden välisten tietoverkkojen arkkitehti. Hän suunnitteli rajapintoja sairaaloiden, vakuutusyhtiöiden, terveysrekisterien ja tutkimuskeskusten välille. Hän oli tehnyt koko elämänsä työtä sen eteen, että tiedot voisivat kulkea laitosten välillä muuttamatta ihmistä julkiseksi kohteeksi.

Hän uskoi rajoituksiin.

Hän uskoi erillisiin toimivaltuuksiin.

Hän uskoi, ettei mikään järjestelmä saanut tietää ihmisestä kaikkea.

Siksi Nerai oli kutsunut hänet.

He tapasivat Unionin kriisikeskuksessa.

Seinillä loisti viisi karttaa.

Potilaiden kartta.

Sukusiteiden kartta.

Sairaaloiden kapasiteetin kartta.

Liikennevirtojen kartta.

Epäilyttävän rahoituksen kartta.

Yksikään ei ollut täydellinen.

Eikä mitään kahta saanut ilman lupaa asettaa kokonaan päällekkäin.

Saira katseli niitä pitkään.

”Haluat minun yhdistävän ne”, hän sanoi.

”Haluan tietää, voiko ne yhdistää.”

”Teknisesti voi.”

”Lain mukaan?”

”Ei.”

”Ei edes poikkeustilanteessa?”

”Terveydellistä hätätilaa ei ole vielä julistettu koko planeetalle. Unioni voi yhdistää omat tietonsa, mutta ei muiden rekistereitä. Sukuarkistoja koskevat omat suojajärjestelynsä. Taloustietoja toiset.”

Nerai osoitti terveyskarttaa.

”Minun tarvitsee vain varmistaa, kuuluvatko potilaat samoihin sukuhaaroihin, joita koskevia tietoja joku tilasi tutkimushankkeisiin.”

”Vain?”

”En halua heidän nimiään.”

”Myös nimetön vastaavuus on tietoa heistä.”

”Entä tieto ihmisestä, joka maksoi tutkimuksen?”

”Talouskerros ei tunne häntä.”

”Nimenomaan.”

Saira astui lähemmäs karttoja.

”Voin rakentaa väliaikaisen sillan. Kukin järjestelmä loisi anonyymin tunnisteen, ja vertailisimme vain vastaavuuksia.”

”Tee se sitten.”

”Minulla ei ole valtuuksia.”

”Kenellä on?”

”Kaikilla.”

Nerai rypisti otsaansa.

”Tuo ei ole vastaus.”

”Päinvastoin. Se on hyvin täsmällinen vastaus. Tarvitsemme terveysvalvonnan, sukuarkistojen, valtioiden välisen neuvoston, vähintään kahdentoista valtion ja planeetan ulkopuolisten tietojen hallinnoijan suostumuksen. Jos rahoitus liitetään mukaan, myös oikeuden luvan.”

”Kuinka kauan?”

”Tavallisessa menettelyssä useita kuukausia.”

”Entä hätämenettelyssä?”

”Jos kaikki ovat yhtä mieltä, muutaman tunnin.”

”Yhdistetään heidät sitten.”

Saira katsoi häntä.

”Ihmiset vai järjestelmät?”

”Molemmat.”

Kriisineuvottelu alkoi kuudentoista minuutin kuluttua.

Toisella puolella istuivat terveysviranomaisten edustajat.

Toisella sukuarkistojen hallinnoijat.

Lisäksi oli juristeja, pankkivalvojia, valtioiden edustajia ja kansalaisoikeuksien puolustajia.

Jokainen heistä tunsi eri osan ongelmasta.

Ja jokainen pelkäsi eri katastrofia.

Terveydenhuollon edustajat pelkäsivät epidemiaa.

Sukuneuvostot syrjintää.

Valtiot hallinnan menettämistä.

Juristit ennakkotapausta.

Oikeuksien puolustajat järjestelmää, joka voisi jonakin päivänä yhdistää kaiken tiedon jokaisesta ihmisestä.

”Pyydämme vain väliaikaista tietojen vertailua”, Saira sanoi. ”Ilman nimiä. Ilman yksilökohtaisten tietojen julkistamista. Meidän on varmistettava, onko sairastuneiden ja viimeaikaisissa tutkimushankkeissa tutkittujen geneettisten ominaisuuksien välillä tilastollista vastaavuutta.”

”Kuka näkee tuloksen?” Therinithin edustaja kysyi.

”Terveydenhuollon kriisiryhmä.”

”Entä Kerros?”

Nerai vastasi:

”Talousanalyytikot saavat vain tiedon siitä, liittyvätkö tutkimamme hankkeet tämänhetkiseen riskiin.”

”Käytätte siis terveystietoja taloustutkintaan.”

”Käytämme riskin vahvistusta voidaksemme selvittää, kuka sen rahoitti.”

”Se on vaarallinen ennakkotapaus.”

”Vaarallinen ennakkotapaus makaa jo sairaaloissa.”

Daren Voltr osallistui Pohjoisen liiton rahapoliittisen neuvoston edustajana. Hänellä ei ollut suoraa määräysvaltaa terveystietoihin, mutta valtioiden välisissä kriiseissä hän edusti valtiojoukkoa, jonka rahoitus- ja vakuutusjärjestelmät joutuisivat kantamaan osan kustannuksista.

”Nerai”, hän sanoi, ”ymmärrän kiireen. Mutta genetiikan, terveyden ja rahan yhdistävä järjestelmä on juuri se järjestelmä, josta Jesairin vastustajat varoittivat.”

”Jesair ehdotti vallan tekemistä näkyväksi, ei julkisia terveysprofiileja.”

”Jokainen keskitetty järjestelmä aloittaa väittämällä, että se haluaa nähdä vain vallan.”

”Älkäämme sitten luoko keskitettyä järjestelmää.”

”Mitä sitten?”

Saira vastasi:

”Väliaikaisen todisteiden vaihdon erillisten solmujen kesken. Tiedot pysyvät siellä, missä ne ovat. Kukin rekisteri vastaa vain kyllä, ei tai tilastollisella arvolla. Jokainen kysely kirjataan. Potilas näkee myöhemmin, että hänen tietonsa sisältyivät kriisitilanteen tarkistukseen.”

”Voiko hän kieltäytyä siitä?” kansalaisoikeuksien edustaja kysyi.

”Ei jälkikäteen.”

”Silloin hänen suostumuksellaan ei ole mitään merkitystä.”

”Jos odotamme erikseen jokaisen tajuttoman ihmisen suostumusta, emme saa mitään selville.”

”Juuri näin alkaa poikkeusjärjestelmä, joka ei koskaan pääty.”

Nerai tunsi suuttumuksensa kasvavan.

Ei yksittäisiä ihmisiä kohtaan.

Jokainen heistä esitti järkevän huolen.

Se oli pahinta.

Jos he olisivat olleet typeriä, heidät olisi voinut saada vakuuttuneiksi.

Jos he olisivat olleet korruptoituneita, heidät olisi voinut paljastaa.

Mutta he suojelivat todellisia arvoja.

Yksityisyyttä.

Oikeuksia.

Suvereniteettia.

Luottamusta.

Ja heidän suojellessaan niitä erillään sairaus kulki niiden välistä.

”Ehdottakaa suojakeinoja”, Nerai sanoi. ”Älkää kieltäytykö.”

”Millaisia?” Voltr kysyi.

”Jokainen kysely näkyy kaikille osallistuville laitoksille. Jokaisesta tietojen käytöstä jää merkintä. Tulokset tutkitaan kriisin jälkeen. Käyttötarkoituksen ylittäjä on henkilökohtaisesti vastuussa.”

”Se ei edelleenkään suojele ihmistä valtiolta.”

”Ei. Mutta valtio ei voi tarkkailla näkymättömänä.”

Voltr vaikeni.

Hän muisti tämän ajatuksen Jesairin puheesta.

Valvoja, jonka valvottava voi nähdä.

Se ei ollut vastaus kaikkeen.

Mutta se oli parempi kuin salainen pääsy tietoihin.

Neuvottelu jatkui.

Sillä välin tapausten määrä ylitti tuhannen.

Unionin terveydenhuollon tekoäly oli jo todennut perinnöllisen yhteyden hyvin todennäköiseksi. Sen päätelmä koski kuitenkin vain Unionin tietoja. Kahdessa muussa valtiossa tulokset olivat samankaltaiset. Kolmessa ei vielä ollut riittävästi vahvistettuja potilastapauksia.

Jokainen järjestelmä tiesi osan.

Yksikään ei voinut lausua koko virkettä.

Saira avasi teknisen arkkitehtuurin.

”Koneet eivät ole sokeita”, hän sanoi. ”Niiden silmät on sidottu. Ja jokaisen siteen on solminut ihminen hyvästä syystä.”

”Voimmeko avata sen hetkeksi?” Voltr kysyi.

”Voimme jättää kapean raon.”

”Ja kuka päättää, kuinka leveän?”

”Te.”

Nerai pudisti päätään.

”Ei. Säännöt. Eivät tämän huoneen ihmiset.”

”Jonkun on kirjoitettava säännöt.”

”Ja kaikkien on nähtävä, kuka ne kirjoitti.”

Viiden tunnin kuluttua he hyväksyivät rajatun vertailusillan.

Kaksitoista valtiota liittyi mukaan heti.

Yhdeksän ehdollisesti.

Neljä kieltäytyi.

Muut pyysivät oikeudellista lisäarviota.

Sukuarkistot suostuivat vertailuun vain koottujen tietojen muodossa.

Rahoituskarttaa ei saanut yhdistää suoraan.

Nerai saisi vain tiedon siitä, sisälsivätkö tutkittavat hankkeet samoja geneettisiä ominaisuuksia kuin potilaissa esiintyi.

Silta käynnistyi.

Se alkoi lähettää kysymyksiä.

Silta ei saanut nimiä.

Kokonaiset terveysprofiilit pysyivät suojattuina.

Vain vastaavuuksia koskevat matemaattiset todisteet siirtyivät.

Ensimmäiset tulokset tulivat yhdeksässä minuutissa.

Perinnöllinen yhteys oli vahva.

Toinen vastaus vahvisti, että jotkin tutkimushankkeet olivat keskittyneet samoihin sukuominaisuuksiin, jotka olivat potilaiden joukossa yliedustettuina.

Kolmas osoitti, että osa tutkituista ominaisuuksista esiintyi eri aureliaanilinjoissa, joita oli muutoin pidetty toisilleen kaukaisina.

Nerai toi esiin rahoituskartan.

Säätiöt.

BIO-AI.

Laboratoriot.

Poikkeukset.

Reaktion testaaminen.

Logistiikka.

Nyt hänellä oli ensimmäinen asia, joka yhdisti ne sairauteen.

Ei todistetta rikoksesta.

Todiste suunnasta.

”Lähettäkää se syyttäjälle”, hän sanoi.

”Millä perusteella?” Taren kysyi.

”Välitön järjestelmäriski.”

”Emme edelleenkään tunne tekijää.”

”Tunnemme hankinnat.”

”Se ei ole sama asia.”

”Ei. Mutta hankinnat olivat olemassa ennen ruumiita.”

Nitran toisella laidalla Kael Thorne seurasi samoja terveysuutisia kuin suuri yleisö.

Ei kaikkia.

Hänellä oli pääsy vakuutusyhtiöiden ja talouskonsortioiden yksityisiin arvioihin. Ne olivat poliittisia lausuntoja täsmällisempiä, sillä raha valmistautui katastrofiin ennen kuin valtiot saivat antaa sille nimen.

Ne ennustivat satojatuhansia tapauksia muutamassa päivässä.

Ehkä miljoonia.

Kael soitti Arienille.

Tällä kertaa kuvaa ei ilmestynyt.

Vain ääni.

”Meidän on luovutettava kaikki tutkimustulokset”, Kael sanoi.

”Miksi?”

”Koska ne voivat auttaa terveydenhuoltoa.”

”Tulokset on jaettu osiin.”

”Yhdistäkää ne sitten.”

”Minulla ei ole niitä kaikkia.”

Kael sulki silmänsä.

”Te tilasitte ne.”

”Tilaajia oli useita.”

”Älkää piiloutuko oman rakenteenne taakse.”

”Jotkin laboratoriot säilyttävät tuloksia omien sääntöjensä mukaan. Jotkin sopimukset kieltävät jatkokäytön.”

”Olette siis luoneet uhan, jota sen luojakaan ei ymmärrä.”

Arien vaikeni pitkäksi aikaa.

”Kaikkien ei pitänyt kuolla”, hän sanoi viimein.

Kael avasi silmänsä.

”Keiden ei pitänyt kuolla?”

”Tulosten piti olla täsmällisempiä.”

Pöydän reunalla hänen sormensa tekivät liikkeen, jonka ne muistivat lapsuudesta. Kuution viisi sivua näyttivät oikeilta. Viimeisellä muutama ruutu oli yhä väärässä paikassa.

Eläintarhan portin edessä hän oli pyytänyt lupaa aloittaa alusta. Nyt hän katsoi sairaaloiden karttaa. Yksikään uusi siirto ei enää voinut palauttaa kuolleita kotiin.

”Kuinka monta odotitte?”

”Tarpeeksi.”

”Se ei ole luku.”

”Luvut eivät olisi teitä aiemmin kiinnostaneet.”

Kael nousi.

”Aiemmin vakuutitte minulle, että kyse olisi rajatusta kriisistä.”

”Te halusitte Elarionin pelkäävän Jesairin maailmaa.”

”Halusin pysäyttää hänet.”

”Tämä pysäyttää hänet.”

Kael katsoi sairaaloiden karttaa.

”Ei. Tämä tekee hänestä juuri sen, mitä te pelkäsitte.”

Arien katkaisi yhteyden.

Terveyskartalle syttyi uusia pisteitä.

Järjestelmät alkoivat jo yhdistää niitä.

Myöhässä.

Mutta ensi kertaa yhdessä.

27. Nimi, jota ei uskallettu lausua

Elarion tunsi nimeämisen voiman.

Nimi saattoi suojella ihmistä.

Se saattoi antaa hänelle oikeuden, yhteenkuuluvuuden, historian ja paikan yhteiskunnassa.

Mutta nimi saattoi olla myös maalitaulu.

Muutamaa sukupolvea aiemmin kahdessa valtiossa oli käytetty sukuperää koskevia tietoja töiden ja sairausvakuutusten myöntämiseen. Aureliaaneja oli pidetty kalliimpina potilaina eräiden perinnöllisten erityispiirteiden vuoksi. Seleniittejä oli torjuttu turvallisuusjoukoista muka liiallisen herkkyyden takia. Veyraneja oli suosittu hallinnossa ja rahoituslaitoksissa, koska heillä väitettiin olevan luontaisia organisointikykyjä.
Myöhemmin nämä säännöt oli kumottu.

Jäljelle oli jäänyt epäluottamus.

Siksi terveydenhuollon edustajat pelkäsivät lausua sanan aureliaani ennen kuin yhteys olisi kiistaton.
Kun planeetan terveysneuvosto kokoontui, vahvistettujen tapausten määrä oli ylittänyt kaksisataatuhatta.

Lähes kaikki potilaat olivat aureliaaneja tai ihmisiä, joilla oli todistettavasti aureliaanista sukuperää.
”Tilastollinen yhteys on selvä”, Unionin johtava epidemiologi sanoi. ”Syy-yhteyden mekanismi ei.”
”Suuri yleisö ei erota tilastoa syystä”, Vokorwynin edustaja vastusti. ”Jos sanomme, että kyse on aureliaanien taudista, ihmiset alkavat pitää jokaista aureliaania sen lähteenä.”
”Jos emme sano sitä”, Mareia vastasi, ”he eivät tiedä, kuka on vaarassa.”

”Kaikki ovat vaarassa.”

”Eivät yhtä suuressa.”

”Emme tiedä, levittävätkö aureliaanit tautia muita useammin.”

”Emmekä väitä heidän levittävän sitä.”

”Sitä suuri yleisö ei kuule.”

Nerai istui Sairan vieressä ja seurasi kahta keskustelua yhtä aikaa.

Yhdessä huoneessa ihmiset puhuivat oikeista sanoista.

Sairaaloissa päätettiin samaan aikaan, kenelle vuode jäisi.

”Ehdotan sanamuotoa”, Daren Voltr sanoi. ”Tuntematon tauti, jonka esiintyvyys on epätasainen yhdessä perinnöllisessä väestöryhmässä.”
Mareia katsoi häntä.

”Tuo on tapa sanoa aureliaani sanomatta sitä.”

”Se on täsmällinen muotoilu.”

”Ei. Se on mukava muotoilu.”

”Mareia, sanat voivat tappaa.”

”Niin voi niiden puuttuminenkin.”

Neuvoston puheenjohtaja kohotti kätensä.

”Meidän on erotettava kaksi kysymystä. Keihin tauti iskee ja ketkä voivat levittää sitä.”

”Suuri yleisö ei erota niitä”, Vokorwynin edustaja toisti.

”Sitten meidän on opetettava se sille”, Nerai sanoi.

”Paniikin keskelläkö?”

”Milloin sitten? Kun aureliaanit on jo suljettu taloihinsa?”

”Jotkin talot sulkivat itse ovensa.”

”Koska valtiot vaikenivat.”

Daren Voltr kääntyi hänen puoleensa.

”Mitä siis ehdotat?”

”Kerrotaan koko totuus. Että tauti iskee enimmäkseen aureliaaneihin. Ettei vielä ole näyttöä siitä, että aureliaanisuus itsessään tarkoittaisi suurempaa tartuttavuutta. Että syrjintä vähentää sairaiden halua ilmoittautua ja kasvattaa siten kaikkien riskiä.”
”Entä jos huomenna ilmenee jotakin muuta?”

”Silloin kerromme sen huomenna.”

”Luottamusta ei voi muuttaa joka päivä.”

”Parhaat arviot totuudesta muuttuvat joskus joka tunti.”

Neuvosto ei päässyt sopuun.

Se antoi lausunnon, jossa ei ollut sanaa aureliaani.

Siinä puhuttiin väestössä epätasaisesti jakautuvasta terveysriskistä, vapaaehtoisen testauksen tarpeesta ja liikkumisen väliaikaisesta rajoittamisesta alueilla, joilla tapauksia oli paljon.
Suuri yleisö täydensi merkityksen itse.

Verkoissa alkoi levitä nimitys Kultaisen kehän rutto.

Kukaan ei tiennyt, kuka oli käyttänyt sitä ensin.

Ehkä toimittaja.

Ehkä pelästynyt vanhempi.

Ehkä ihminen, joka oli vihannut aureliaaneja jo ennestään ja odottanut vain sanaa, joka kuulostaisi perustelulta.
Nimi levisi nopeammin kuin viralliset suositukset.

Sarurissa kuljetusmoduulin kuljettaja kieltäytyi päästämästä aureliaaniperhettä sisään.

”Tässä ei ole mitään henkilökohtaista”, hän sanoi.

Isä näytti todistuksen negatiivisesta testituloksesta.

”Meillä on lupa.”

”Minulla on kotona lapsia.”

”Niin minullakin.”

”Juuri siksi teidän pitäisi ymmärtää.”

Perhe jäi laiturille.

Muut matkustajat vaikenivat.

Yksi puolusti heitä.

Hän oli veyrani.

”Joko otatte heidät kyytiin tai me kaikki jäämme pois.”

Kaikki eivät jääneet pois.

Kolme jäi.

Toisessa kaupungissa ihmisjoukko kokoontui aureliaanitalon eteen vaatimaan sen sulkemista. Kun asukkaat sammuttivat valot, väkijoukko alkoi taputtaa.
Nitran seleniittikaupunginosassa avattiin yhteisökeskus perheille, jotka olivat menettäneet kotinsa.

Sen portilla ei ollut suvun tunnusta.

Vain lause:

Sairaudella on uhrinsa. Pelko tekee niitä itse.

Auriolan sairaalassa nuori nainen synnytti pojan.

Lapsi oli terve.

Kun se avasi silmänsä, kultaista kehää ei näkynyt.

Äiti huokaisi helpotuksesta.

Sitten hän häpesi helpotustaan.

”Olen kamala”, hän sanoi Mareialle, joka puhui hänen kanssaan näytön välityksellä.

”Et ole.”

”Rukoilin, ettei hänellä olisi sitä.”

”Rukoilit, että hän eläisi.”

”Onko se sama asia?”

Mareia ei vastannut.

Lapsi liikahti, ja kirkkaassa valossa sen pupillin ympärille ilmestyi ohut kultainen viiva.

Äiti alkoi itkeä.

Ei siksi, että olisi rakastanut lastaan vähemmän.

Vaan siksi, että tiesi maailman näkevän tämän ensi hetkestä lähtien kysymyksenä.

Nitrassa Nerai tapasi Kerroksen johdon.

Hänen pyyntönsä hankkeiden omistusketjujen välittömästä avaamisesta oli jälleen osittain hylätty.
Välitön terveysriski oli mahdollistanut joidenkin tilien jäädyttämisen.

Se ei automaattisesti sallinut lopullisten omistajien paljastamista kaikissa valtioissa.

”Meillä on vahvistus siitä, että he tutkivat samoja geneettisiä ominaisuuksia, joihin sairaus liittyy”, Nerai sanoi.
”Meillä on korrelaatio”, juristi korjasi.

”Kuka maksoi korrelaation?”

”Sitä selvitämme.”

”Kuinka kauan?”

”Therinithillä on kolmekymmentä päivää aikaa vastata.”

Nerai naurahti.

Siinä ei ollut mitään iloista.

”Kolmenkymmenen päivän päästä ei ehkä ole ketään, jolle vastata.”

”Emme voi kumota lakia aina, kun uhka ilmestyy.”

”En pyydä lain kumoamista. Pyydän, että laki pystyisi toimimaan ennen hautaajia.”

”Jos nyt avaamme kaikki suojatut rahastot, luomme ennakkotapauksen.”

”Ehkä tarvitsemme ennakkotapauksen.”

”Kriisissä tuollaisia lauseita on helppo sanoa.”

Nerai kumartui häntä kohti.

”Mihin aikaan järjestelmän heikkoudet mielestänne sitten pitäisi paljastaa? Rauhallisena aikana, jolloin ne eivät kiinnosta ketään?”

Illalla terveysneuvosto kokoontui uudelleen.

Tapausten määrä oli ylittänyt kaksi miljoonaa.

Tällä kertaa myös Thaeronilta tuli ilmoitus.

Kolme työntekijää yhdessä suljetuista kupoleista oireili samalla tavalla.

Kaksi oli aureliaaneja.

Kolmannen isä oli aureliaani.

Neuvoston puheenjohtaja avasi valmistellun lausunnon.

Siitä puuttui yhä yksi sana.

Mareia nousi.

”Jos ette uskalla sanoa, keitä tauti tappaa, ette suojele meitä syrjinnältä. Suojelette itseänne vastuulta.”

”Tuo ei ole oikeudenmukaista”, Voltr sanoi.

”Oikeudenmukaista ei ole sekään, että äidit saavat totuuden selville vieraiden ihmisten viesteistä samalla kun valtiot puhuvat väestöllisestä epätasaisuudesta.”

”Nimi voi laukaista väkivallan.”

”Väkivalta on jo alkanut.”

”Se voi pahentaa sitä.”

”Vaikeneminen tekee siitä sokeaa.”

Jesair liittyi mukaan Davionien talosta.

Siihen asti hän ei ollut puhunut.

”Sanokaa se”, hän sanoi.

Kaikki kääntyivät hänen kuvansa puoleen.

”Jesair”, puheenjohtaja aloitti, ”meidän on harkittava—”

”Minä olen aureliaani. Mareia on aureliaani. Sairaaloiden ihmiset ovat aureliaaneja. Ette suojele meitä muuttamalla meidät kuvaukseksi.”

”Entä jos yhteiskunta alkaa pitää teitä uhkana?”

”Sanokaa silloin selvästi, että olemme vaarassa olevia ihmisiä, emme uhka.”

Daren Voltr katsoi Jesairia pitkään.

”Entä jos se ei riitä?”

”Totuus ei useinkaan riitä. Valhe vielä harvemmin.”

Neuvosto muutti lausuntoaan.

Vähän ennen keskiyötä Elarionin johtava terveysviranomainen ilmestyi kaikille julkisille kanaville.

Hän käytti sairaudesta vain kuvailevaa nimitystä.

Sitten hän lausui ihmisten nimen.

”Tähänastiset tiedot osoittavat, että tuntematon sairaus kohdistuu suhteettoman voimakkaasti aureliaaneihin ja henkilöihin, joilla on tiettyjä aureliaanisia perinnöllisiä siteitä.”

Seurasi selitys.

Tarttumisesta.

Epävarmuudesta.

Syrjinnän kiellosta.

Välittömän testauksen ja suojautumisen tarpeesta.

Useimmat ihmiset muistivat kuitenkin ensimmäisen virkkeen.

Näytöille ympäri planeettaa ilmestyi kultaisia silmiä.

Maailma lausui viimein uhrien nimen.

Ja samalla leimasi heidät.

28. Kultainen kehä lasin takana

Lasista tuli pandemian materiaali.

Sitä oli sairaaloissa.

Kaupunginosien rajoilla.

Liikenteen solmukohdissa.

Lasten ja vanhempien välissä.

Sairaiden ja heitä auttamaan pyrkivien ihmisten välissä.

Se oli läpinäkyvää ja silti erotti.

Se oli sen tarkoitus.

Ensimmäisten päivien vanhoissa valokuvissa näkyi kasvoja painettuina eristyshuoneiden seiniä vasten. Käsiä molemmin puolin. Suut liikkuivat ilman kosketusta. Silmien kultaisia kehiä, joita lasi korosti heijastamalla sairaalan valoa.
Merkki, joka ennen oli näkynyt vain toisinaan, tuli kuumeessa näkyviin yhä useammin.

Lääkärit eivät tienneet, oliko se osa tautia vai vain elimistön reaktio.

Ero ei kiinnostanut suurta yleisöä.

Kauppojen sisäänkäynneille alkoi ilmestyä iirisskannereita.

Virallisesti ne mittasivat lämpöä ja terveydentilan peruslukemia.

Jotkin yksityiset liikkeet muokkasivat niitä varoittamaan aureliaanisista piirteistä.

Se oli laitonta.

Liikkeiden pitäjät sanoivat suojelevansa asiakkaita.

Yhdessä valtiossa hallitus kielsi tällaiset järjestelmät.

Toisessa se salli ne väliaikaisesti.

Kolmannessa se teeskenteli, ettei tiennyt niiden olemassaolosta.

Neljäkymmentä valtiota.

Neljäkymmentä vastausta yhteen pelkoon.

Auriolassa Elan sai yhteyden Jesairiin terveydenhuollon kanavan kautta.

Pojan kasvot olivat pienemmät kuin Jesair muisti. Kuume oli vienyt niistä lapsenomaisen pyöreyden. Silmät olivat auki, ja niiden kultainen kehä loisti niin kirkkaasti, että se näytti luonnottomalta.

”Muistatko minut?” Jesair kysyi.

Elan liikahti.

Yksi sormi.

”Äitisi on tässä sinun luonasi.”

Poika katsoi lasin suuntaan.

”Hän kertoi minulle, että olit kysynyt kehästä.”

Elanin huulet liikkuivat.

Ääni oli heikko.

”Näkeekö?”

Jesair kumartui lähemmäs.

”Mitä?”

”Näkeekö se paremmin.”

Hän muisti heidän kauan sitten käymänsä keskustelun.

”Ei”, hän sanoi. ”Kehä ei.”

Elan odotti.

”Ihminen näkee sen mukaan, uskaltaako hän katsoa.”

Poika sulki silmänsä.

”Minä en halua.”

”Mitä et halua nähdä?”

”Äidin itkevän.”

Jesair ei osannut vastata.

Elanin äiti seisoi lasin toisella puolella ja peitti suutaan kädellään.

”Saat pelätä”, Jesair sanoi. ”Sinun ei tarvitse olla koko ajan rohkea.”

”Pelkäätkö sinä?”

”Kyllä.”

”Mitä?”

Jesair katsoi pojan äitiä.

Terveystietoja.

Omaa heijastustaan näytössä.

”Etten osaa auttaa.”

Elan vaikeni hetkeksi.

”Sitten me olemme samanlaisia.”

Jesair hymyili heikosti.

”Niin.”

Hoitohenkilökunta katkaisi yhteyden.

Elan tarvitsi uuden toimenpiteen.

Jesair jäi istumaan tyhjän näytön eteen.

Hänen kätensä lepäsivät pöydällä.

Davionien kädet.

Kädet, joiden vanhoissa kirjoituksissa kerrottiin tyynnyttäneen kuumeita.

Nyt ne eivät voineet koskettaa yhtäkään lasta.

Mareia tuli kantaen kulhollista kuumaa keittoa. Jesair ei huomannut häntä.

”Syö. Olet ollut tässä aamusta asti.”

”Elan kysyi, auttaisinko häntä.”

”Mitä sinä sanoit?”

”Että pysyn linjalla.”

”Ja sinä pysyit.”

”Se ei paranna hänen keuhkojaan.”

”Ei. Mutta hänen äitinsä kertoi minulle, että sen jälkeen hän antoi valmistella itsensä toimenpiteeseen.”

Jesair otti lusikan. Se vapisi hänen kädessään niin, että hän laski sen takaisin.

”Minua suututtaa, kun ihmiset odottavat Davionilta ihmettä”, hän sanoi. ”Tänään minäkin odotin sitä hetken.”

Mareia istuutui hänen viereensä. ”Menen hänen äitinsä luo. Yritä sinä syödä edes vähän.”

Elan kuoli ennen aamunkoittoa.

Hänen äitinsä ei ollut fyysisesti hänen vierellään.

Hoitohenkilökunta oli kuitenkin antanut hänen jäädä lasin luo.

Kun laitteet vaikenivat, hän piti kolmea sormeaan sitä vasten vielä pitkään.

Jesair sai tietää pojan kuolemasta muutamaa minuuttia myöhemmin.

Hän ei antanut julkista lausuntoa.

Hän ei puhunut ensimmäisestä lapsesta, jonka oli tuntenut henkilökohtaisesti.

Hän vain meni Davionien puutarhaan ja seisoi siellä, kunnes Elarionin Aurinko nousi.

Sinä päivänä kuoli vielä kahdeksantuhatta muuta ihmistä.

Elan oli ainoa, jonka nimen Jesair tiesi.

Se on yksi suurten katastrofien julmimmista piirteistä.

Luvut kasvavat.

Kipu pysyy aina konkreettisena.

Yksi vuode.

Yksi äiti.

Yksi käsi lasia vasten.

Julkisiin verkkoihin ilmestyi kuva aureliaanitytöstä, joka seisoi karanteenikeskuksen läpinäkyvän seinän takana. Hän oli noin kymmenvuotias. Joku oli leikannut hänen hiuksensa hoitajien työn helpottamiseksi, ja hänen silmissään kehä näkyi selvästi.
Toisella puolella seisoi seleniittihoitaja.

Tyttö painoi kämmenensä lasia vasten.

Mies asetti omansa sen kohdalle.

Valokuva kiersi planeetan.

Joillekin se oli myötätunnon vertauskuva.

Toisille todiste siitä, että aureliaanit piti pitää erillään.

Sama kuva saattoi ruokkia sekä rakkautta että vihaa.

Se riippui siitä, mitä ihminen toi mukanaan jo ennen kuin katsoi sitä.

Arien Korveth näki valokuvan.

Hän suurensi tytön silmät.

Kultainen kehä.

Sama merkki oli Mareialla, kun tämä suuttui, pelkäsi tai keskittyi niin syvästi, ettei enää havainnut ympäristöään.
Silmänräpäykseksi hänen eteensä avautui rikkoutunut kuljetusmoduuli. Valkoinen valo. Äidin sormet hänen kämmenessään. Hoitajan ääni: Aureliaaninen uusiutumisprofiili.
Ensihoitomoduulin ovet sulkeutuivat vieraan lapsen ympärille. Kaikki nämä vuodet Arien oli muistanut, kummalle puolelle hän oli jäänyt seisomaan.
Nyt valokuvassa lasin takana seisoi toinen lapsi. Sen silmissä oli sama kehä. Arien yritti palauttaa mieleensä sen pojan kasvot, joka oli aikoinaan viety pois. Niiden sijaan hän näki vain pelästyneen tytön.
Hän sanoi itselleen, ettei tuntenut lasta.

Etteivät yksittäiset kuvat saaneet peittää koko sivilisaatiota koskevaa päämäärää.

Että jokaisella suurella muutoksella oli hintansa.

Sitten hän sulki valokuvan.

Muutaman minuutin kuluttua hän avasi sen uudelleen.

Tyttö eli vielä.

Se oli pahempaa.

Kuolleet eivät enää katsoneet.

Kael tuli henkilökohtaisesti.

Arien ei päästänyt häntä sisään, mutta Kaelilla oli yhä kulkuoikeudet, joiden poistamista hän oli aikoinaan pitänyt turhana.
Ovet avautuivat.

”Tutkimusarkistot on luovutettava terveysneuvostolle”, hän sanoi.

”Olen jo vastannut teille.”

”Nyt en puhu suunnitelmastanne. Puhun hoidosta.”

”Tulokset on anonymisoitu ja jaettu osiin.”

”Jonkun on osattava yhdistää ne.”

”BIO-AI.”

”Missä se on?”

”Laskenta tapahtui useissa vuokratuissa ympäristöissä.”

”Missä malli on, Arien?”

Arien katsoi häntä.

”Ei ole yhtä mallia.”

Kael jäi seisomaan liikkumatta.

”Jaoitte senkin osiin.”

”Se oli turvallisempaa.”

”Kenelle?”

Arien ei vastannut.

”Halusitte, ettei kukaan näkisi kokonaisuutta”, Kael jatkoi. ”Eivät laboratoriot. Eivät pankit. Eivät viranomaiset. Ettekä nyt näe sitä itsekään.”

”Näen tuloksen.”

”Näette ruumiit.”

Kael osoitti julkista terveyskarttaa.

”Tämä ei ole hallittu kriisi.”

”En koskaan väittänyt, ettei uhreja tulisi.”

”Se ei rajoitu aureliaaneihin.”

Arien jäykistyi.

”Välillisiä kuolemia. Ylikuormittuneita sairaaloita. Lääkepulaa. Liikenneyhteyksien sulkemisia. Kaikkien haarojen ihmisiä.”

”Se menee ohi.”

”Entä aureliaanit?”

”He ovat ongelman ydin.”

Kael astui hänen luokseen.

”Eivät. Ongelman ydin seisoo edessäni.”

Arienin silmät kapenivat.

”Te avasitte minulle tilit.”

”Niin.”

”Järjestitte poikkeukset.”

”Niin.”

”Teidän ihmisenne poistivat esteet.”

”Niin.”

Kael lausui jokaisen tunnustuksen rauhallisesti.

Puolustelematta.

”Ja siksi tiedän, mitä olen tehnyt.”

”Mikä muuttui?”

”Mittakaava.”

Arien hymyili katkerasti.

”Moraali on siis mielestänne vain määräkysymys.”

”Ei. Määrä vain vei teiltä mahdollisuuden valehdella itsellenne, että tekonne ovat politiikkaa.”

Arien kääntyi katsomaan valokuvaa lasin takana olevasta tytöstä.

”Jesair tekee tästä uuden myytin.”

”Ehkä.”

”Ihmiset kääntyvät hänen puoleensa.”

”He kääntyvät jo.”

”Näette siis.”

Kael katsoi häntä tuntien jotakin säälin kaltaista.

”Olette koko ajan pelännyt, että Jesair näyttäisi profeetalta. Siksi loitte hänelle maailmanlopun.”

Hän lähti.

Arien jäi yksin.

Näytöllä tyttö kosketti lasia.

Hän ei tiennyt, oliko tyttö selvinnyt.

Hän ei halunnut ottaa selvää.

Auriolassa Jesair palasi taloon vasta illalla.

Kynnyksellä odotti Elanin äiti.

Hän ei saanut tulla lähelle. Hän oli kotieristyksessä.

He seisoivat muutaman metrin päässä toisistaan.

”Hän puhui sinun kanssasi”, nainen sanoi.

”Niin.”

”Hän pelkäsi.”

”Niin.”

”Kerroitko hänelle totuuden?”

”Yritin.”

Nainen nyökkäsi.

”Sitten teit enemmän kuin me kaikki.”

Jesair painoi päänsä.

”En.”

”Älä vie sitä minulta.”

Hän kohotti katseensa.

”Minun on uskottava, ettei hän lähtenyt yksin”, nainen sanoi.

Jesair muisti sukukirjan lauseen.

Älä lähde yksin.

Elan oli ollut lasin takana.

Äiti toisen lasin takana.

Hän itse näytöllä.

Ja silti viime hetkellä heidän välilleen oli syntynyt jotakin, mitä yksikään seinä ei pystynyt kokonaan erottamaan.

”Ei hän lähtenyt”, Jesair sanoi.

Tällä kertaa hän ei tiennyt, oliko se totta.

Hän tiesi vain, että hänen oli sanottava se.

29. Jesairin ääni ja Silta yhteiseen elariin

Kun yhteinen kieli pettää, ihmiset alkavat etsiä ääntä.

Kun yhteinen kieli pettää, ihmiset eivät välttämättä etsi viisainta ääntä.

Eivätkä täsmällisintä.

He etsivät ääntä, jonka kuullessaan he lakkaavat hetkeksi tuntemasta, että maailma hajoaa ristiriitaisiksi ohjeiksi.
Terveysviranomaiset puhuivat eristämisestä.

Poliitikot vakaudesta.

Pankit maksuvalmiudesta.

Sukuneuvostot aureliaanien suojelusta.

Turvallisuusjoukot järjestyksestä.

Jokainen puhui oman laitoksensa oikeaa kieltä.

Kukaan ei koko pelon kieltä.

Jesair ei halunnut puhua.

Elanin kuoleman jälkeen hän kieltäytyi kolmesta julkisesta esiintymisestä. Hän sanoi, ettei hänellä ollut oikeutta muuttaa lapsen kuolemaa puheeksi. Hän ei halunnut seistä kameroiden edessä, kun Elanin äiti näki yhä poikansa kämmenen lasia vasten. Hän ei halunnut rakentaa omaa arvovaltaansa toisen tuskasta.
Mareia löysi hänet suvun vanhasta salista.

Hän istui Aser Davionin muotokuvan alla. Aserista kerrottiin, että muinaisen kuumetaudin aikana hän oli kulkenut talosta taloon. Jotkut väittivät hänen parantaneen. Toiset, että hän oli vain jäänyt sairaiden luo, kun kaikki muut jo pelkäsivät koskettaa heitä.
”Ihmisten on saatava tietää, mitä heidän pitää tehdä”, Mareia sanoi.

”Sitä varten ovat lääkärit.”

”Osa ihmisistä ei enää usko lääkäreitä.”

”Minunko on sitten uskottava heidän puolestaan?”

”Sinun on sanottava heille, että heidän pitää uskoa lääkäreitä.”

Jesair nousi.

”Miksi minun?”

”Koska kun poliitikot sanovat pysykää kotona, ihmiset kuulevat käskyn. Kun pankkiirit sanovat pysykää rauhallisina, he kuulevat jonkun suojelevan markkinoita. Kun sinä sanot sen, he saattavat kuulla ihmisen.”

”Juuri sitä vastaan olen taistellut koko elämäni.”

”Mitä vastaan?”

”Että minusta tehdään jotakin, mitä en ole.”

”Kerro sitten heille, mitä olet.”

Jesair katsoi häntä.

”Ja mitä minä olen?”

”Pelästynyt aureliaani, joka ei osaa pelastaa kosketuksella.”

Kaikesta huolimatta hän hymyili.

”Ei kuulosta kovin rohkaisevalta aloitukselta.”

”Se on totta.”

Jesairin ensimmäinen esiintyminen ei tapahtunut neuvottelusalissa.

Hän seisoi Davionien talon puutarhassa.

Hänen takanaan ei ollut lippuja, valtioiden tunnuksia eikä suvun merkkejä. Vain puita, vanhoja muureja ja laakso, jossa yhä uudet talot sulkivat ovensa.

”Nimeni on Jesair Davion”, hän aloitti. ”Olen aureliaani. Ja minä pelkään.”

Tuo lause levisi tunnissa koko planeetalle.

Ei siksi, että se oli ylevä.

Vaan siksi, että se oli sallittu.

Miljoonat ihmiset pelkäsivät, ja viikkojen ajan he olivat kuulleet vain ääniä, jotka teeskentelivät pelon olevan viestinnän tekninen virhe. Jesair oli ensimmäinen tunnettu ihminen, joka ei selittänyt, poistanut eikä peittänyt sitä.

Hän tunnusti sen.

”Pelkään sairaaloissa olevien ihmisten puolesta. Eroon joutuneiden perheiden puolesta. Lasten, jotka katsovat omia silmiään ja kysyvät, syntyivätkö tuomio mukanaan. Pelkään myös niitä ihmisiä, jotka alkavat peloissaan nähdä naapurinsa sairautena.”

Hän vaikeni hetkeksi.

”Emme ole sairaus. Emme myöskään merkki. Olemme ihmisiä.”

Hänen silmiensä kultainen kehä näkyi.

Hän ei peittänyt sitä.

”Noudattakaa terveysohjeita. Älkää menkö sinne, minne teidän ei pidä mennä. Suojelkaa itseänne ja toisianne. Mutta älkää sekoittako suojelemista nöyryyttämiseen. Sairaan eristäminen voi olla tarpeen. Ihmisen torjuminen siksi, millaiseksi hän syntyi, on pelkuruutta.”

Jotkut terveysviranomaisten edustajat pelkäsivät Jesairin sanojen heikentävän kurinalaisuutta.

Tapahtui jotakin muuta.

Hänen puheensa jälkeen yhä useampi aureliaani ilmoitti oireistaan vapaaehtoisesti.

Harvemmat pakenivat suljetuilta alueilta.

Useammat perheet suostuivat sairaiden siirtämiseen sairaalaan, koska he kuulivat ensimmäistä kertaa, ettei toimenpiteeseen suostuminen välttämättä tarkoittanut syyllisyyden hyväksymistä.

Joissakin kaupungeissa väkivalta väheni.

Ei kaikkialla.

Yksikään ääni ei kykene pysäyttämään pelkoa jokaisessa ihmisessä.

Mutta hetkeksi sen suunta muuttui.

Jesair jatkoi säännöllisiä puheenvuorojaan.

Hän ei koskaan kutsunut niitä puheiksi.

Hän keskusteli ihmisten kanssa.

Kolme lastaan menettäneen äidin kanssa.

Veyranilääkärin, jota oma yhteisö syytti aureliaanien auttamisesta muiden kustannuksella.

Seleniittinaisen, joka työskenteli hautauspalvelussa ja oli lakannut laskemasta nimiä, koska ei enää jaksanut.

Aureliaanivanhuksen, jonka mukaan pandemia oli rangaistus vanhojen perinteiden hylkäämisestä.

”Rankaiseeko se siis lapsiakin?” Jesair kysyi häneltä.

Vanhus ei vastannut.

”Jos emme osaa selittää kärsimystä tekemättä Jumalasta lasten murhaajaa, ehkä meidän ei pidä selittää sitä.”
Ihmiset alkoivat tallentaa, kirjoittaa muistiin ja välittää Jesairin sanoja.

Mitä enemmän hän kieltäytyi olemasta myytti, sitä enemmän hänestä tuli sellainen.

Arien oli ollut oikeassa ainakin yhdessä asiassa.

Kriisi vahvisti Jesairin moraalista arvovaltaa.

Mutta syystä hän oli erehtynyt.

Ihmiset eivät seuranneet Jesairia hänen sukunsa vuoksi.

He seurasivat häntä, koska hän puhui pelosta käyttämättä sitä hyväkseen.

Hänen äänensä mukana levisi myös ajatus, jonka hän oli aiemmin lausunut Nitrassa.

Arvo ei saa kulkea varjossa.

Silloin se oli kuulostanut abstraktilta.

Se oli julkisella foorumilla lausuttu virke, josta taloustieteilijät, juristit ja pankkiirit keskustelivat. Useimmille Elarionin asukkaille se merkitsi vähemmän kuin leivän hinta, vuokra tai tilin saldo.
Pandemia antoi sille ruumiin.

Sairaaloiden varastot ehtyivät.

Ei siksi, ettei Elarionilla olisi ollut riittävästi tuotantokapasiteettia. Automatisoidut tehtaat pystyivät lisäämään tuotantoa nopeasti. Thaeronin laitokset saattoivat työskennellä tauotta, ja rahtikäytävät toimivat yhä.
Ongelma oli saada tuote sinne, missä sitä tarvittiin.

Kriisikeskuksen seinällä pyöri paikallinen uutislähetys. Hengityslaitteita kuljettavat autonomiset ajoneuvot seisoivat rajalla; toisella puolella sairaalassa jaettiin jo viimeisiä vapaita laitteita.
”Laitteet valmistettiin eilen”, toimittaja sanoi. ”Liikennejärjestelmä tuntee reitin. Selvityssolmu kieltäytyy kuitenkin vahvistamasta maksua.”
Kuvan alla loisti syy: VALUUTTAKURSSIRISKIN KATTAMISESTA EI OLE SOVITTU.

Toimittaja pelkäsi, ettei valuutan arvon laskettua saisi materiaaleista takaisin edes maksamaansa hintaa. Valtio kieltäytyi ottamasta koko riskiä. Molemmat järjestelmät laskivat summat hetkessä, mutta kumpikin odotti toisen osapuolen sitoumusta.

”Milloin ajoneuvot pääsevät jatkamaan?” toimittaja kysyi sairaalan johtajalta.

”Kun joku allekirjoittaa vastuun hinnanerosta”, nainen sanoi. ”Minä voin allekirjoittaa vain laitteiden vastaanoton.”

Saira vaimensi lähetyksen. Kriisikartalla hän näki valmiit tavarat, avoimet käytävät ja päätöksen, johon yhdelläkään selvitysjärjestelmällä ei ollut toimivaltaa. Koneiden nopeus ei muuttanut sitä miksikään.

Ihmiset alkoivat kysyä.

Miksi laitteet seisovat rajalla, kun sairaalalla sen takana ei enää ole vapaita laitteita?

Kuka maksaa päätöksentekoon hukatut tunnit?

Jesairin lause ilmestyi pysäytettyjä lähetyksiä, selittämättömiä maksuja ja tyhjiä varastoja koskevien uutisten alle.

Arvo ei saa kulkea varjossa.

Ihmiset muokkasivat sitä.

Jos raha pysäyttää lääkkeen, meidän on nähtävä, mihin se pysähtyi.

Syntyi keskusteluryhmiä, kansalaisaloitteita ja terveydenhuollon ammattilaisten, ohjelmoijien ja taloustieteilijöiden epävirallisia verkostoja. Jotkut vaativat kaikkien julkisten maksujen julkistamista. Toiset ehdottivat avoimia rekistereitä yritysten lopullisista omistajista. Kolmannet vaativat, että jokainen kansalainen näkisi, kuka hänen taloustietonsa avasi ja milloin.

Nerai tunnisti ehdotuksista omat sanansa.

Ne eivät enää levinneet hänen nimissään.

Eivätkä Jesairin.

Ne olivat jakautuneet ihmisten kesken ja alkaneet elää omaa elämäänsä.

Läpinäkyvyyden ajatus ei saanut suosiota siksi, että Elarionin asukkaista olisi yhtäkkiä tullut moraalisesti täydellisempiä.

Se sai suosiota, koska läpinäkymättömyys oli alkanut satuttaa.

Tuolloin Silta-niminen yritys oli ollut olemassa jo useita vuosia.

Ennen pandemiaa harva oli kuullut siitä.

Sen oli perustanut Lera Vain yhdessä kahden maksujärjestelmien ohjelmoijan, entisen pankkianalyytikon, kryptografisten tallenteiden asiantuntijan ja aiemmin rajat ylittävän maksuselvityksen sääntöjen parissa työskennelleen juristin kanssa.

Alun perin he eivät halunneet luoda uutta valuuttaa.

He halusivat yksinkertaistaa maksamista Elarionin valtioiden välillä sekä Elarionin ja Thaeronin välillä.

Tavallinen rajat ylittävä maksu kulki usean pankin kautta. Kukin tunsi vain oman osuutensa. Käyttäjä näki lähettämänsä summan, eikä toisinaan edes tiennyt tarkasti, paljonko vastaanottaja lopulta saisi.
Sillan oli tarkoitus toimia käännöskerroksena.

Ihmisen piti nähdä lopullinen hinta jo ennen maksun vahvistamista.

Hänen piti nähdä valuuttakurssi.

Palvelumaksu.

Perille saapumisen aika.

Ja myös se, paljonko vastaanottaja saisi.

Hanke alkoi kuitenkin muuttua jo ennen pandemiaa läpinäkyvyydestä käydyn julkisen keskustelun vaikutuksesta.
Lera seurasi Jesairin esiintymistä Nitrassa. Myöhemmin hän luki Nerai Saelin analyyttisen kommentaarin siitä, että taloudellisen vallan oli oltava näkyvää, mutta yhtä lailla piti näkyä jokaisen, joka sitä valvoi.
Sillan tiimi suunnitteli vähitellen koko järjestelmän uudelleen.

Jokaisesta maksusta piti syntyä poistamaton merkintä.

Ei julkista merkintää kaikista henkilökohtaisista ostoksista.

Se tuhoaisi tavallisen ihmisen yksityisyyden.

Julkisesti piti näyttää järjestelmän säännöt, yrityksen varannot, suuret rahavirrat, omistussuhteet ja liiketoimet, jotka ylittivät yhteiskunnallisen vallan rajat.
Yksityiset maksut pysyivät yksityisinä.

Mutta aina kun joku tarkasteli käyttäjän tietoja, käyttäjä näki, kuka ne oli avannut, millä valtuuksilla ja milloin.
Jos pankki pysäytti maksun, sen oli kerrottava syy.

Jos automaattinen järjestelmä merkitsi maksun, sen käyttämän säännön oli oltava tiedossa.

Jos joku sai poikkeuksen julkistamisesta, järjestelmä kirjasi, kuka sen salli ja mihin asti se oli voimassa.

Yksikään hallitus ei saanut yksin hallita koko verkkoa.

Protokolla oli avoin.

Merkintöjä varmensi useita riippumattomia solmuja, joita ylläpitivät eri valtioiden pankit, yliopistot, kansalaisjärjestöt ja tilintarkastuslaitokset.
Sillalla oli oma valvontaneuvostonsa, mutta se ei voinut jälkikäteen muuttaa maksuhistoriaa eikä poistaa merkintää omasta päätöksestään.
Lera selitti ajatuksensa yksinkertaisesti:

”Emme halua rakentaa silmää, joka näkee kaikki mutta jää itse näkymättömäksi.”

Sijoittajat vastasivat, etteivät ihmiset halunneet filosofiaa.

He halusivat helppoutta.

Pankit väittivät, että varantojen, palvelumaksujen ja omistussuhteiden julkistaminen vahingoittaisi liikesalaisuutta.
Valvojat muistuttivat, ettei yksityinen yritys saanut luoda vaikutelmaa koko planeetan rahoitusinfrastruktuurista.
Siksi Silta pysyi pitkään pienenä.

Sitä käyttivät teknologiayritykset, muutamat Thaeronin kauppiaat ja ihmisryhmät, jotka lähettivät säännöllisesti rahaa valtiosta toiseen.
Järjestelmä toimi, mutta sillä ei ollut syytä kasvaa.

Sitten tuli pandemia.

Ensimmäiset uudet käyttäjät eivät olleet hallituksia eivätkä suuria sairaaloita.

He olivat vapaaehtoisia.

Eräs kansalaisryhmä keräsi rahaa suojasuodattimiin suljettujen aureliaanialueiden sairaaloille. Lahjoituksia tuli seitsemästä valtiosta kuudessa valuutassa.
Tavallisessa menettelyssä heidän olisi pitänyt ylläpitää useita tilejä, vaihtaa rahaa toistuvasti ja odottaa välittäjäpankkien vahvistuksia.
Sillan kautta he saattoivat vastaanottaa kaikki maksut yhteen saldoon.

Järjestelmä ilmaisi sen elareina.

Alun perin elar ei ollut itsenäinen valuutta.

Se oli Silta-verkon yksikkö, joka perustui julkisesti määriteltyyn energian, raaka-aineiden ja Elarionin tärkeimpien valuuttojen koriin. Sen arvo ei muuttunut yhden valtion eikä yhden keskuspankin päätöksellä.

Jokaisen elarin katteena Silta piti varantoja olemassa olevissa valuutoissa ja lyhytaikaisissa likvideissä varoissa.

Varantojen koostumus oli julkinen.

Jokainen saattoi tarkistaa, vastasiko liikkeessä olevien elarien määrä todellista katetta.

Vapaaehtoinen näki sata elaria.

Lahjoittaja saattoi maksaa paikallisella valuutalla.

Suodatinvalmistaja saattoi saada oman valuuttansa tai pitää elarit.

Käyttäjälle kyse oli yhdestä maksusta.

Taustalla kohtasi yhä useita rahoitusjärjestelmiä, mutta niiden monimutkaisuutta ei enää joutunut kantamaan kassalla seisova ihminen.
Ensimmäinen keräys saatiin päätökseen muutamassa tunnissa.

Jokainen lahjoittaja näki, kuinka paljon elareita oli kertynyt.

Hän näki kokonaissumman.

Hän näki suodatintilauksen.

Hän näki valmistajan, hinnan, palvelumaksun ja toimitusvahvistuksen.

Hän ei nähnyt sairaiden nimiä eikä muiden pieniä henkilökohtaisia lahjoituksia.

Yhteisten rahojen kulkureitti oli näkyvissä.

Tieto keräyksestä levisi.

Seuraava järjestö käytti Siltaa lääkkeiden ostamiseen Thaeronilta.

Sitten joukko lääkäreitä majoituksen järjestämiseen ulkomaisille terveydenhuollon työntekijöille.

Myöhemmin pieni sairaala, joka ei kyennyt maksamaan toimittajalle tämän vaatimassa valuutassa.

Silta tuli ensin sinne, missä tavalliset järjestelmät pettivät.

Ei siksi, että ihmiset olisivat luottaneet siihen enemmän kuin pankkeihin.

Vaan siksi, että se näytti sen, mitä pankit eivät näyttäneet.

Paljonko maksu maksaa.

Mitä kautta se kulkee.

Milloin se saapuu.

Paljonko vastaanottaja saa.

Ja kuka sen mahdollisesti pysäytti.

Kun yksi suojapukulähetys viivästyi, avoin loki osoitti, ettei maksua ollut pysäyttänyt myyjä eikä kuljettaja. Sen oli pysäyttänyt välittäjäpankki, joka vaati lisävahvistusta rahojen alkuperästä.
Pankki ei voinut väittää, että ongelma oli syntynyt muualla.

Sen päätöksellä oli nimi, aika ja syy.

Se täydensi asiakirjan tunnissa.

Maksu jatkoi matkaansa.

Toisen hankinnan kohdalla kävi ilmi, että toimittaja oli korottanut hintaa juuri ennen tilauksen vahvistamista. Hän väitti valuuttansa kurssin muuttuneen.
Sillan loki osoitti, ettei kurssi ollut juuri liikahtanut.

Toimittaja palautti aiemman hinnan.

Ei siksi, että hänestä olisi tullut rehellisempi ihminen.

Vaan siksi, että hänen selityksensä voitiin tarkistaa.

Vähitellen verkkoon liittyi suurempia organisaatioita.

Ensin hyväntekeväisyysrahastoja.

Sitten alueellisia sairaalaverkostoja.

Sitten valmistajia, jotka eivät halunneet hoitaa tilejä kymmenissä valuutoissa.

Kauppiaalle oli eduksi, että hän saattoi ilmoittaa yhden hinnan elareina ja päättää, vastaanottaisiko elareita vai paikallista valuuttaa.
Sairaalalle oli eduksi, että se saattoi vertailla toimittajien hintoja laskematta niitä jatkuvasti uudelleen valuuttakurssien mukaan.
Lahjoittajille oli tärkeää nähdä, minne yhteiset rahat menivät.

Sairaaloiden hallinnolle oli epämukavaa, että sen päätöksistä jäi merkintä.

Mutta juuri se lisäsi muiden luottamusta.

Jotkin valtiot yrittivät kieltää Sillan.

Ne väittivät, ettei yksityinen yritys voinut luoda yksikköä, joka alkoi kilpailla valtion valuutan kanssa.
Kielto törmäsi kuitenkin käytännön ongelmaan.

Silta ei vaadi valtioita luopumaan valuutoistaan.

Kauppias saattoi edelleen saada kotimaista valuuttaa.

Verot maksettiin yhä paikallisten lakien mukaan.

Pankit pysyivät mukana maksuselvityksessä.

Silta vain antoi käyttäjien säilyttää ja lähettää yhtä yhteistä arvoa ja näytti avoimesti, mitä sille tapahtui.
Kun yksi valtio esti sen toiminnan, sairaalat muistuttivat ostavansa verkon kautta osan ulkomaisista tarvikkeistaan.
Vapaaehtoisjärjestöt julkaisivat vertailun.

Tavallinen tilisiirto kesti kaksi päivää ja menetti neljä prosenttia arvostaan.

Sillan kautta maksu saapui muutamassa sekunnissa, ja sen kaikki kustannukset olivat tiedossa etukäteen.

Kolmen päivän kuluttua kielto muutettiin terveydenhuollon maksuja koskevaksi väliaikaiseksi poikkeukseksi.

Samanlaisia poikkeuksia syntyi muuallakin.

Niitä ei hyväksytty valuuttauudistuksina.

Ne hyväksyttiin kriisitoimina.

Yksi poikkeus salli sairaaloiden vastaanottaa elareita.

Toinen antoi vakuutusyhtiöille luvan korvata rajat ylittäviä hoitotoimia Sillan kautta.

Kolmas salli julkisten rahastojen julkistaa verkossa avun jakautumisen.

Kukaan ei päättänyt, että elarista tulisi koko planeetan valuutta.

Ratkaistiin vain yksittäisiä käytännön tapauksia.

Jokainen niistä poisti yhden esteen.

Jesair puhui Sillasta ensimmäisen kerran vasta, kun sitä käyttivät jo miljoonat ihmiset.

Hän ei halunnut nimensä muuttuvan yksityisen yrityksen mainokseksi. Samalla hän kuitenkin näki, että järjestelmä toteutti suuren osan siitä, mistä hän oli Nitrassa puhunut.
”En tiedä, pitäisikö yhden yrityksen olla vastaus koko planeetan ongelmaan”, hän sanoi puheenvuorossaan. ”Jokainen valta tarvitsee vastapainon, myös sellainen valta, joka väittää olevansa läpinäkyvää.”
Sitten hän katsoi suoraan kameraan.

”Mutta katsokaa, miksi ihmiset käyttävät Siltaa. Eivät siksi, että kaipaisivat vielä yhtä pankkia. He käyttävät sitä, koska näkevät hinnan, säännöt, palvelumaksut ja päätökset. Kun joku pysäyttää heidän maksunsa, hänestä ei jää jäljelle pelkkä hiljaisuus.”
Hän vaikeni hetkeksi.

”Terveinä annamme arvon kulkea varjossa ja kutsumme sitä helppoudeksi. Nyt kun jokainen laite merkitsee hengitystä ja jokainen lähetys aikaa, haluamme nähdä, mihin arvo pysähtyi. Ehkä meidän olisi aina pitänyt haluta sitä.”
Sillan käyttäjämäärä kasvoi jälleen.

Mutta ei vain Jesairin sanojen vuoksi.

Järjestelmällä oli jo oma näyttönsä.

Lähetykset, jotka saapuivat aiemmin.

Keräykset, joissa rahat eivät kadonneet.

Sairaalat, jotka saattoivat tehdä hankintoja samaa rahayksikköä käyttäen.

Toimittajat, jotka saivat maksun odottamatta päiväkausia.

Kun sairaaloiden ruokalat alkoivat käyttää Siltaa, niiden elintarviketoimittajat liittyivät mukaan.

Kun toimittajat liittyivät, niiden työntekijät alkoivat vastaanottaa elareita.

Kun terveydenhuollon työntekijät saivat osan kriisilisistään elareina, he alkoivat kysyä, missä niillä voisi maksaa.
Ensimmäisinä niitä alkoivat hyväksyä sairaaloiden lähikaupat.

Sitten kuljetusyritykset.

Majatalot.

Apteekit.

Pieni kauppias ei enää tarvinnut tiliä jokaisessa valuutassa. Yhteys Siltaan riitti. Hän saattoi ilmoittaa hinnan sekä paikallisessa valuutassa että elareina, ja järjestelmä tilitti tuotot automaattisesti hänen valintansa mukaan.
Aluksi useimmat kauppiaat vaihtoivat elarit heti.

Myöhemmin he pitivät osan niistä.

He tiesivät käyttävänsä ne seuraavaan ulkomaiseen hankintaan.

Elar ei enää vain siirtynyt järjestelmän läpi.

Se alkoi kiertää siinä.

Ihmiset saattoivat yhä tallettaa paikallista valuuttaa.

He saattoivat saada palkkansa siinä.

He saattoivat maksaa veronsa siinä.

Mutta toiseen valtioon matkustaessaan heidän ei enää tarvinnut vaihtaa rahaa.

He avasivat Sillan.

Näkivät saman saldon.

Maksoivat elareilla.

Kauppias sai elareita tai omaa kotimaista valuuttaansa.

Samalla tavalla maksettiin Nitrassa, Sarurissa ja Thaeronin kupolien alla.

Se ei vielä ollut lain mukaan Elarionin ainoa valuutta.

Valtiot eivät laskeneet sitä liikkeeseen.

Keskuspankit eivät ohjanneet sitä.

Monet hallitukset kutsuivat sitä yhä vain yksityisen verkon maksuyksiköksi.

Mutta kassalla seisovalle ihmiselle ero menetti vähitellen merkityksensä.

Hänellä oli yksi hinta.

Yksi saldo.

Yksi maksu.

Ja toisin kuin vanhoissa järjestelmissä, hän saattoi nähdä säännöt, joiden mukaan hänen rahansa kulkivat häneltä toiselle ihmiselle.

Silta kasvoi myös siksi, ettei se esittänyt olevansa täydellinen.

Sen perustajat julkistivat yrityksen omistusrakenteen.

Sijoittajien nimet.

Heidän osuuksiensa suuruudet.

Sopimukset pankkien kanssa.

Elarin katteena olevien varantojen koostumuksen.

Johdon palkkiot.

Ja jokaisen muutoksen sääntöihin, joilla palvelumaksut ja varantokorin arvo laskettiin.

Kun verkkoon pyrki rahasto, jonka lopullista omistajaa ei tunnettu, Silta torjui sen.

Rahasto nosti syrjintäkanteen.

Silta julkisti päätöksensä perustelun.

Se ei torjunut rahastoa siksi, että tämä oli rikas.

Se torjui sen, koska ei voitu selvittää, kuka hankki sen kautta valtaa.

Koko planeetta seurasi tätä kiistaa.

Monille se oli ensimmäinen konkreettinen esimerkki yksityisyyden ja salaisen vallan erosta.

Tavallinen ihminen saattoi maksaa lääkkeestä ilman, että koko maailma tiesi hänen nimensä.

Mutta sairaaloita ostava rahasto ei voinut piilottaa omistajaansa neljäntoista yhtiön taakse.

Jesairin ja Nerain ajatukset lakkasivat olemasta vain tekstiä.

Ne saivat järjestelmän muodon.

Jokainen tietojen katselu jätti jäljen.

Jokaisella suurella taloudellisella vallalla oli lopullinen omistaja.

Jokaisella poikkeuksella oli myöntäjä ja päättymisaika.

Pienet henkilökohtaiset maksut pysyivät yksityisinä.

Muiden elämään vaikuttavat suuret rahavirrat näkyivät.

Säännöt olivat avoimet.

Verkon ylläpitäjä ei voinut valvoa muita joutumatta itse valvotuksi.

Ihmiset tottuivat tähän näkyvyyteen.

Ensin pandemian yhteydessä.

Sitten elintarvikkeissa.

Energiassa.

Liikenteessä.

Hyväntekeväisyyskeräyksissä.

Elarionin ja Thaeronin välisissä hankinnoissa.

Vähitellen he alkoivat kysyä, mikseivät samanlaiset säännöt koskeneet vanhoja pankkeja.

Miksi valtio pystyi näyttämään heidän jokaisen tulonsa mutta ei julkisen hankinnan lopullista edunsaajaa.

Miksi Silta pystyi julkistamaan varantonsa joka päivä, mutta keskuspankit julkistivat jotkin päätöksensä vasta kuukausien kuluttua.
Miksi he näkivät elareilla maksaessaan koko palvelumaksun etukäteen, kun taas perinteisen tilisiirron kustannuksista osa ilmestyi vasta vastaanottajan puolelle.
Läpinäkyvyys ei enää ollut vain moraalinen vaatimus.

Siitä oli tullut käyttäjäkokemus.

Kael Thorne seurasi Sillan kasvua työhuoneesta, jonka kaikki ikkunat oli asetettu läpinäkymättömiksi.
Vesta ei vielä näkynyt järjestelmässä.

Vanhat rahavirrat pysyivät piilossa omistajia suojelevissa pankeissa, rahastoissa ja valtioissa.
Silta näki vain sen verkon kautta kulkeneen arvon.
Mutta ihmiset tottuivat johonkin, joka oli Kaelille vaarallisempaa kuin tutkinta.

Vertailuun.

Ihminen, joka oli kerran nähnyt koko palvelumaksun, alkoi kysyä, miksei nähnyt sitä muualla.

Ihminen, joka oli kerran tiennyt lopullisen omistajan, alkoi epäillä yhtiöitä, jotka piilottivat tämän.
Ihminen, joka oli kerran maksanut samalla yksiköllä jokaisessa valtiossa, alkoi kysyä, mihin hän tarvitsi kolmekymmentä valuuttaa.
Tutkintaa voitiin hidastaa.

Komiteat voitiin hukuttaa työhön.

Tuomioistuimet voitiin työllistää vastalauseilla.

Poliitikot voitiin suostutella odottamaan.

Mutta tottumusta ei saanut yhtä helposti palautettua entiselleen.

Jos Silta olisi jäänyt vain terveydenhuollon ammattilaisten ja vapaaehtoisten välineeksi, se olisi ehkä kadonnut pandemian jälkeen.

Mutta sitä se ei enää ollut.

Sitä käyttivät perheet.

Kauppiaat.

Valmistajat.

Kuljetusyritykset.

Thaeronin työntekijät.

Ihmiset, jotka eivät olleet koskaan lukeneet Jesairin puhetta eivätkä tunteneet Nerai Saelin nimeä.

He eivät käyttäneet elaria siksi, että se edusti läpinäkyvyyden filosofiaa.

He käyttivät sitä, koska se toimi.

Vasta myöhemmin he ymmärsivät sen toimivan juuri siksi, että se oli tehnyt näkyväksi suuren osan siitä, minkä vanhat järjestelmät kätkivät.
Kael ymmärsi, ettei Arien ollut käynnistänyt pelkkää katastrofia.

Hän oli luonut olosuhteet, joissa Jesairin ajatuksesta saattoi tulla jokapäiväinen työkalu.

Hän oli näyttänyt ihmisille pimeyden hinnan.

Ja pakottanut heidät kokeilemaan järjestelmää, jonka he olisivat rauhallisempina aikoina torjuneet liian rohkeana, liian avoimena tai liian vaarallisena vanhalle järjestykselle.
Joskus ihminen yrittää tuhota tulevaisuuden ja poistaa juuri siten kaiken, mikä on siihen asti estänyt sitä syntymästä.

30. Kolmannes

Ensin laskettiin tapauksia.

Sitten vuoteita.

Sitten happijärjestelmiä, lääkevarastoja, vapaita eristyshuoneita ja ihmisiä, jotka pystyivät vielä tekemään työtä.

Lopulta jäljelle jäivät kuolleet.

Niin kauan kuin heitä oli vähän, ilmoitettiin tarkkoja lukuja.

Seitsemänsataaneljäkymmentäkaksi.

Yksitoistatuhatta yhdeksänsataakahdeksan.

Kaksi miljoonaa neljäsataatuhatta.

Jokainen luku kykeni ihmismielessä vielä teeskentelemään, että se oli ihmisten määrä.

Sitten tulivat kymmenet miljoonat.

Sadat miljoonat.

Ja ruumiista tuli käyrä.

Se nousee.

Laskee.

Kiihtyy.

Siirtyy pohjoiseen.

On saavuttanut Vasýrian.

Iskee Thaeronille.

Ihmismieli ei pysty kantamaan miljardia erillistä kuolemaa.

Sen pitäisi kuvitella miljardi vuodetta.

Miljardi viimeistä hengenvetoa.

Miljardi ovea, joiden taakse joku jäi seisomaan ja odottamaan ihmistä, joka ei enää palaisi.

Miljardi astiaa vuoteen vieressä, juoma vielä kesken.

Miljardi lausetta, joiden oli määrä jatkua aamulla.

Siksi se muutti ne luvuksi.

Ja luvun viivaksi.

Pandemia levisi Auriolasta kaikkiin Elarionin valtioihin.

Ei kaikkialle samalla tavoin.

Alueet, jotka sallivat terveysjärjestelmien jakaa tietoja, saivat muutaman päivän etumatkan. Lääkärit tiesivät, missä tarvikkeita oli jäljellä. He näkivät hoitotulokset planeetan toisella puolella olevista sairaaloista. Algoritmit vertailivat miljoonia taudinkulkuja tuntematta niiden ihmisten nimiä, joille ne kuuluivat.

Vähitellen lääkärit ymmärsivät myös, miksi laskelmat eivät riittäneet. Monilla sairaus käynnisti rajun puolustusreaktion, joka vaurioitti verisuonia ja iski elimiin uudelleen heti, kun ne oli saatu vakautettua. Varoituksen ja peruuttamattoman verenkierron pettämisen väliin jäi joskus vain tunteja. Uusiutumista edistävät hoidot tarvitsivat vakaan potilaan ja päiviä. Jaetut tiedot voittivat joillekin aikaa; menetettyä aikaa ne eivät voineet palauttaa kenellekään.

Muutamat valtiot sulkivat tietonsa.

Ne puhuivat suvereniteetista.

Kansalaisten suojelemisesta.

Vaarasta, että kriisi-infrastruktuuri jäisi pandemian jälkeen Unionin käsiin.

Osa huolista oli oikeutettuja.

Mutta sairaudelle oli yhdentekevää, millä oikeudellisella perusteella ihminen sulki tietonsa siltä.

Noissa maissa se kulki pimeässä muutaman päivän kauemmin.

Ja Kolmanneksen aikana muutama päivä oli kokonainen aikakausi.

Thaeronilla ensimmäiset tapaukset ilmenivät kupoleissa, jotka olivat yhteydessä kiertoradan huoltoliikenteeseen.

Hallinnoijat sulkivat liikennekäytävät välittömästi.

Mutta Thaeron oli maailma, jonka olemassaolo perustui ihmisen ja koneen keskeytymättömään sopimukseen.

Kupolit tarvitsivat vettä.

Biologisia raaka-aineita.

Varaosia.

Energiakennoja.

Suodattimia.

Kemiallisia seoksia.

Jokainen reitti, jonka ne sulkivat taudilta, oli samalla reitti, jota pitkin tuli jotakin elämälle välttämätöntä.
Elarionilla kylä saattoi unohtaa valtion ja selvitä muutaman päivän.

Thaeronilla ei voinut unohtaa edes pumppua.

Siksi kriisiajan elar otettiin siellä käyttöön nopeammin kuin emoplaneetalla.

Jokaisesta lähetyksestä oli julkinen merkintä.

Jokaisella päätöksellä tekijä.

Jokaisella kieltäytymisellä syy.

Kupolien hallinnoijat vastustivat aluksi. He väittivät järjestelmän paljastavan strategiset varastot.

Sitten kävi ilmi, että eräs hallinnoija oli ohjannut vettä yksityiseen asuinsektoriin, jossa asuivat hänen perheensä ja hänen neuvostoonsa kytkeytyneet ihmiset.
Merkintä näkyi kaikille.

Vastalauseet vaimenivat.

Elarionilla ei sillä välin ollut alkanut sortua vain terveydenhuollon verkosto.

Myös vanha tapa mitata arvoa hajosi.

Ei yhtenä suurena romahduksena.

Vaan tuhansina pieninä epäonnistumisina.

Niiden valtioiden valuutat, joissa aureliaanien osuus oli suuri, heikkenivät jyrkästi. Markkinat laskivat tulevat kuolleet ennen sairaaloita. Ne odottivat tuotannon laskua, verotulojen menetyksiä, budjettialijäämiä ja kasvavia kustannuksia.
Heikompi valuutta kallisti ulkomaisia lääkkeitä.

Kalliimmat lääkkeet lisäsivät valtion velkaa.

Suurempi velka heikensi valuuttaa.

Mitä enemmän ihmisiä kuoli, sitä enemmän rahaa tarvittiin heidän pelastamiseensa.

Ja mitä enemmän rahaa tarvittiin, sitä vähemmän sillä oli arvoa.

Avoin kriisikerros näytti vähitellen, kuka oli hylännyt lähetyksen, kuka muuttanut hintaa ja kuka olisi voinut vapauttaa varantoja valuuttakurssieron kattamiseen. Yleisö näki päätöksen seurauksen toimitusta odottavassa sairaalassa. Kiistat eivät kadonneet, mutta ne eivät enää piiloutuneet maksun nimettömän tilatiedon taakse.
Näkyvyys ei voinut valmistaa lääkettä, jota kukaan ei ollut vielä keksinyt.

Se ei tuonut hoitohenkilökuntaa takaisin.

Se ei luonut happea tyhjään säiliöön.

Se ei tehnyt ihmisistä olentoja, joissa ei ollut ahneutta, pelkoa eikä itsekkyyttä.

Mutta se poisti yhden lauseen, jonka taakse yksilöt, yritykset ja hallitukset olivat vuosisatojen ajan piiloutuneet.
Emme tienneet.

Ensimmäisen kuukauden jälkeen elaria ei enää käytetty vain terveydenhuollon laitteisiin.

Ensin sillä maksettiin sairaaloiden energia.

Sitten suljettujen alueiden elintarvikkeet.

Sitten työntekijöiden kuljetukset.

Sitten biologiset raaka-aineet.

Rahapoliittiset neuvostot vastustivat.

Daren Voltr puhui yhteiskokoukselle.

Hän oli kalpeampi kuin muutamaa viikkoa aiemmin. Hänenkin perheessään oli jo kuolleita.

”Teemme hätätilanteen selvitysvälineestä valuutan”, hän sanoi. ”Ilman keskuspankkia. Ilman valtuutusta. Ilman sopimusta alueellisesta vakaudesta. Teemme sen pelon keskellä, kun ihmiset hyväksyvät melkein mitä tahansa, kunhan siihen liitetään sana pelastus.”
Nerai istui häntä vastapäätä.

”Siksi jokainen sääntö on näkyvissä.”

Voltr pudisti päätään.

”Näkyvyys ei ole oikeutusta.”

”Ei”, Nerai vastasi. ”Mutta jos emme näe, kuka sääntöjä muuttaa, emme voi edes arvioida oikeutusta.”

”Yhtenäinen arvo voi tuhota heikommat alueet.”

Nerai avasi kolme merkintää.

Kolme lähetystä.

Kolme valuutanmuunnoksiin juuttunutta maksua.

”Pirstoutuneet arvot tuhoavat niitä tänään.”

”Tuo on retoriikkaa.”

Hän siirsi tiedot yhteiselle näytölle.

”Nämä ovat tilejä.”

Voltr katsoi niitä pitkään.

Hänen vastalauseensa eivät kadonneet.

Eikä niiden pitänytkään.

Nerai ymmärsi, että maailma, jossa jokainen vastustus katoaisi oikean perustelun edessä, olisi yhtä vaarallinen kuin maailma, jota hän halusi muuttaa.

”Kuka ohjaa elaria pandemian jälkeen?” Voltr kysyi.

Nerai vaikeni hetkeksi.

”Ehkä ei kukaan.”

”Sellaista kuin ei kukaan ei ole olemassa.”

Tuo lause pysäytti hänet.

Se oli totta.

Jokaisen järjestelmän takana oli yhä ihminen.

Tai joukko ihmisiä.

Tai sääntö, jonka joku oli joskus kirjoittanut.

”Sitten meidän on rakennettava se niin”, hän sanoi, ”ettei yksi ihminen voi omistaa sitä.”

Saira avasi ehdotuksen.

Eri valtioihin hajautetut solmut.

Julkinen arvonlaskenta.

Täydellinen muutoshistoria.

Ei salaisia kurssimuutoksia.

Jäljitettävä pääsy tietoihin.

Jaetut toimivaltuudet.

Rahapoliittisten neuvostojen päätösten julkinen valvonta.

Hätätilan malli.

Epätäydellinen.

Kuolleiden keskellä syntyvä.

Ja silti sen perustuksiin ilmestyi jotakin, mitä Elarion ei ollut ennen tuntenut.

Arvo, jonka ei tarvinnut kulkea pimeässä.

Ja valta, joka alkoi tottua epämiellyttävään tunteeseen siitä, että joku näki sen.

Jesair jatkoi sillä välin puheenvuorojaan.

Mareia näki hänen väsymyksensä ennen kuin hän itse myönsi sen.

Erään lähetyksen jälkeen Jesair jäi seisomaan sammuneen näytön eteen.

Hän ei liikkunut.

”Jesair?”

Hän kääntyi Mareiaan päin kuin olisi palannut hyvin kaukaa.

”Mikä on?”

”Sitä minä kysyn.”

”Olen vain väsynyt.”

”Sinun on levättävä.”

”Minä lepään.”

”Milloin?”

Hän hymyili.

”Katastrofien välissä.”

Mareia ei hymyillyt.

Ulkona satoi.

Sade valui Davionien talon korkeita ikkunoita pitkin, ja laakson valot taittuivat pisaroissa pitkiksi, ohuiksi juoviksi.

”Tule kanssani Nitraan.”

Jesair katsoi ulos.

”Entä ihmiset täällä?”

”Heillä on yhteys.”

”Elanillakin oli yhteys.”

Mareia vaikeni.

Jesair painoi heti katseensa.

”Anteeksi.”

”Ei sinun tarvitse.”

”Minun ei olisi pitänyt sanoa sitä.”

”Mutta ajattelet niin.”

Hän nyökkäsi.

”Ihmisen ja hänen kuvansa välillä on ero.”

”Entä jos läsnäolo tappaa sinut?”

Tällä kertaa vastaus viipyi pitkään.

”Silloin olen ehkä valinnut väärin.”

Mareia katsoi häntä.

”Silloin et enää voi sanoa sitä kenellekään.”

Hän astui lähemmäs.

”En pyydä sinua lopettamaan auttamista. Pyydän vain, ettet ajattelisi ihmisten rakastamisen tarkoittavan velvollisuutta kuolla heidän puolestaan.”

Jesair vaikeni.

”Mitä sinä sitten haluat minulta?”

”Että jäät.”

”Minne?”

Mareia katsoi häntä silmiin.

”Minun kanssani.”

Tuossa hetkessä maailma pieneni.

Ei poliittisia neuvostoja.

Ei sukuja.

Ei pandemiaa.

Ei planeettaa odottamassa seuraavaa lausetta ihmiseltä, jonka se vähitellen omi itselleen vertauskuvaksi.

Oli vain nainen, joka oli kerran lähtenyt miehen luota, joka kykeni muuttamaan rakkauden omistamiseksi.

Ja joka ei nyt halunnut menettää toista siksi, että tämä muutti rakkauden velvollisuudeksi kaikkia kohtaan.

Jesair laski kätensä hänen ranteelleen.

”Minä olen tässä.”

Mareia tarttui häneen kolmella sormella.

Hetkeksi molemmat vaikenivat.

Ele tuli luonnostaan.

Ja silti liian luonnostaan.

Jesairin läpi kulki outo kipu.

Ei kuvaa.

Ei sanaa.

Vain tunne jostakin, minkä olisi pitänyt olla hänen muistissaan mutta ei ollut.

Kolme sormea.

Toisenlainen valo.

Pölyä.

Naisen käsi.

Ja suru ihmisestä, jota hän ei ollut tässä elämässä koskaan menettänyt.

Mareia päästi irti.

”Mitä tapahtui?”

”En tiedä.”

Tällä kertaa se oli totta.

Hän oli muistanut jotakin, mitä ei ollut vielä kokenut.

Kriisikeskukseen saapui sinä iltana uusi ennuste.

Saira kieltäytyi ensin julkistamasta sitä.

Tiedot olivat puutteellisia.

Jotkin valtiot ilmoittivat tapauksista yhä viiveellä. Alueilta, joiden terveydenhuolto oli hajonnut, ei tullut juuri lainkaan luotettavia lukuja.

Malli laskettiin uudelleen.

Ja sitten vielä kerran.

He muuttivat lähtötietoja.

Oletettua kuolleisuutta.

Sairaaloiden kapasiteettia.

Hoidon kehittämisen nopeutta.

Jokainen reitti lähestyi samaa lukua.

Nerai katsoi sitä.

33,1 %.

”Kuka tämän on jo nähnyt?”

”Analyysiryhmä.”

”Poliittinen johto?”

Saira epäröi.

”Se sai laajemman vaihteluvälin.”

”Miksi?”

”Koska epävarmuus on valtava.”

”Voiko tulos olla pienempi?”

”Voi.”

”Suurempi?”

Saira ei vastannut.

Näytöllä loisti laskelma.

Yhteensä noin kolme miljardia uhria.

Lähes koko aureliaanien haara.

Satoja miljoonia muiden haarojen ihmisiä.

”Meidän on julkistettava tämä”, Nerai sanoi.

”Jos sanomme kolmannes, aiheutamme paniikin.”

”Jos emme sano sitä, valtiot valmistautuvat kymmenesosaan.”

”Se on ennuste.”

”Sanotaan sitten, että se on ennuste.”

Sana ilmestyi ensimmäistä kertaa sisäiseen asiakirjaan.

Kolmannes.

Asiakirja vuoti vielä samana yönä.

Koskaan ei selvinnyt, kenelle.

Aamuun mennessä koko planeetta tunsi sanan.

Nerai näki vuodon ensimmäiseksi yökanavan otsikossa: KOLMANNES VÄESTÖSTÄ SAATTAA KUOLLA. Uutisankkuri näytti epävarmuusvälin, ei vain ylintä käyrää. ”Tämä on ennuste uhrien kokonaismäärästä”, hän toisti. ”Se ei sano, että he olisivat jo kuolleet.”
Seuraavassa kuvassa erään valtion kuvernööri vaati rauhallisuutta. Auriolalainen lääkäri vastasi, että rauhallisuuskin tarvitsi tarvikkeita ja avointa tietoa. Kuvan alle ilmestyi viestejä ihmisiltä, jotka etsivät omaisiaan.

Nerai jäi näytön ääreen, kunnes uutisankkuri siirtyi seuraavaan aiheeseen. Näin sisäisestä laskelmasta tuli lause, joka perheiden olisi lausuttava päivällispöydässä.
Sitä ei lausuttu taudin nimenä.

Se oli tulevaisuuden nimi.

Jos Kolmannes tulee.

Ennen Kolmannesta.

Kolmanneksen jälkeen.

Kuin jo etukäteen olisi ollut olemassa raja, jolla ihmiset jakautuisivat niihin, jotka jatkaisivat, ja niihin, joista jäisi vain mennyt aikamuoto.
Joissakin kaupungeissa puhkesi levottomuuksia.

Ihmiset murtautuivat varastoihin.

Tyhjensivät tilinsä.

Pakenivat kaupungeista tietämättä minne.

Muualla vapaaehtoiset muodostivat jonoja.

Vanhukset luovuttivat happilaitteitaan nuoremmille.

Hotellinomistajat avasivat huoneensa terveydenhuollon työntekijöille.

Perheet, jotka eivät olleet vuosiin puhuneet toisilleen, soittivat.

Toiset sulkivat ovensa.

Toiset avasivat ne ensimmäistä kertaa.

Katastrofi ei paljasta ihmisen ainoita todellisia kasvoja.

Se paljastaa monet kasvot, jotka ovat siihen asti saattaneet uinua hänessä rauhassa.

Toisen kuukauden jälkeen kuolleiden määrä ylitti miljardin.

Kolmannen jälkeen kaksi.

Aureliaanien kaupungit tyhjenivät.

Sukutalot, jotka olivat selvinneet sodista, tulipaloista ja valtioiden häviämisestä, jäivät ilman perillisiä.

Yhdestä perheestä kuolivat kaikki miehet.

Arkisto oli seurannut heidän linjaansa yli tuhat vuotta.

Työntekijä syötti viimeisen tiedot.

Järjestelmä täydensi tilan automaattisesti:

Sukulinja sammunut.

Nainen katsoi noita kahta sanaa.

Viikkokausia hän oli käsitellyt tietoja miljoonista kuolleista.

Hän ei ollut alkanut itkeä.

Hän alkoi itkeä yhden kentän äärellä.

Jesair puhui planeetalle viimeisen kerran sinä päivänä, jona hänelle nousi kuume.

Mareia seisoi kuvan ulkopuolella.

Jo ennen lähetystä Jesair oli näyttänyt hänestä kalpealta.

Jesair katsoi kameraan.

”Kun kuolleiden määrä kasvaa, alamme pienentää heitä sisällämme. Se on puolustuskeino. Muuten emme kestäisi.”

Hän vaikeni hetkeksi.

”Mutta ihminen ei ole pienempi siksi, että hänestä tuli yksi miljardista.”

Hän nojasi hetkeksi pöytään.

Mareia astui eteenpäin.

Jesair ilmaisi katseellaan olevansa kunnossa.

”Jokainen kuollut ihminen oli jonkin pienen maailman keskus. Hänellä oli nimi. Hänellä oli paikka, johon palata. Hänellä oli oma tapansa nauraa. Joku tunsi hänen askeltensa äänen. Joku tiesi, minkä osan ruoastaan hän jätti lautaselle. Joku odotti hänen ääntään.”
Miljoonat ihmiset näyttöjensä äärellä vaikenivat.

”Rakensimme sivilisaation, joka kykeni rakentamaan toisen maailman. Siirsimme jokia. Loimme metsiä vieraan taivaan alle. Opetimme koneet tunnistamaan sairauden ennen lääkäreitä.”
Hän hengitti sisään.

Se sattui.

”Emmekä kyenneet näkemään aietta, joka kulki omien tiliemme kautta.”

Nerai nosti päätään kuullessaan nuo sanat.

”Jonakin päivänä kysymme, kuka tämän teki. Meidän on kysyttävä sitä.”

Jesair vaikeni hetkeksi.

”Mutta jos vastaukseksi jää vain yhden ihmisen nimi, emme ole ymmärtäneet mitään. Ihminen voi tuoda mukanaan vihaa. Hän voi tuoda suunnitelman. Hän voi tuoda pahuutta.”
Hän katsoi suoraan kameraan.

”Mutta sivilisaatio antaa hänelle tien. Tai ei anna.”

Nerai painoi lauseen mieleensä.

Vuotta myöhemmin hän lausuisi sen Konventin edessä.

Tuolloin hän ei vielä aavistanut kuuntelevansa joitakin veljensä viimeisistä julkisista sanoista.

Kun lähetys päättyi, Mareia astui heti hänen luokseen.

”Sinä olet kuuma.”

”Täällä on lämmin.”

”Ei ole.”

Hän laski kämmenensä Jesairin otsalle.

Jesair sulki silmänsä.

”Kuinka kauan?”

”Aamusta asti.”

Mareia katsoi häntä epäuskoisena.

”Etkä sanonut mitään?”

”Luulin sitä väsymykseksi.”

Hän avasi terveydenhuollon kanavan.

Jesair tarttui hänen käteensä.

”Odota.”

”Mitä?”

”Vain hetki.”

”Jesair, meillä ei enää ole hetkeä.”

Ensimmäistä kertaa hänen äänessään kuului pelko.

Ei pelko Elarionin puolesta.

Naisen pelko yhden ainoan ihmisen puolesta.

Jesair avasi silmänsä.

Kultainen kehä oli kirkkaampi.

Mareia näki sen.

Ja Jesairin katseesta hän ymmärsi, että tämäkin oli nähnyt sen.

”Nerai”, hän sanoi kanavaan. ”Tarvitsemme eristyksen Davionien taloon.”

Toisessa päässä oli hiljaista.

”Jesair?”

Mareia ei vastannut.

Hänen ei tarvinnut.

”Minä tulen.”

”Et”, Jesair sanoi.

Nerai kuuli hänet.

”Älä uskalla kieltää minua.”

”Saatat olla turvassa.”

”Äitini oli aureliaani.”

”Juuri siksi emme tiedä mitään.”

”Minä tulen.”

”Nerai.”

Hänen äänensä oli heikompi.

”Pysy siellä, missä voit vielä tehdä jotakin.”

”Sinä olet minun veljeni.”

Jesair hymyili hetkeksi.

”Siksi.”

Nerai katkaisi yhteyden.

Hän oli jo juoksemassa.

Mareia auttoi Jesairin talon eristysosaan.

”Sinä jäät ulos”, Jesair sanoi.

”En.”

”Mareia.”

Yksi katse riitti.

Jesair ymmärsi, ettei kannattanut jatkaa.

”Et lähde yksin”, Mareia sanoi.

Jesair värähti.

Tällä kertaa ei kuumeesta.

Tuo lause.

Hän tunsi sen.

Kuin se olisi kulkenut hänen luokseen valtavan matkan.

Paikan kautta, jossa hän ei ollut koskaan käynyt.

Elämän kautta, jota hän ei ollut koskaan elänyt.

Eristyshuoneen ovet sulkeutuivat.

Heidän väliinsä jäi lasi.

Mareia painoi kolme sormea läpinäkyvää seinää vasten.

Jesair kohotti kämmenensä.

Ennen kuin hän ehti koskettaa seinää toiselta puolelta, Mareia tunsi kylmyyttä.

Sitten heikkoutta.

Hän nojautui seinään.

”Mareia?”

Hän pudisti päätään.

Hän halusi sanoa, ettei se ollut mitään.

Sen sijaan hänen polvensa pettivät.

Terveydenhuollon järjestelmä kirjasi toisen henkilön kohonneen lämmön.

Muutaman minuutin kuluttua hän makasi jo viereisessä eristyshuoneessa.

Heidän välissään olevaa ovea ei saanut avata.

Kaksi vuodetta.

Kaksi kultaista kehää.

Yksi läpinäkyvä seinä.

Nerai saapui Auriolan sulkurajalle kolmekymmentäseitsemän minuuttia myöhemmin.

Järjestelmä eväsi häneltä pääsyn.

Hän näytti valtuuksiaan.

Soitti nimille, jotka muulloin avasivat kaikki Kerroksen ovet.

Mikään ei auttanut.

Hänen edessään oli karanteenisulku.

Sen takana hänen veljensä oli kuolemassa.

Tien yläpuolella loisti kuolleiden määrä.

2 999 999 997.

Luku muuttui.

2 999 999 998.

Nerai katsoi näyttöä hengittämättä.

2 999 999 999.

Sitten:

3 000 000 000.

Yhteinen luku päivittyi samalla sekunnilla koko planeetalla.

Kolmannes Elarionista oli kuollut.

Nerai sai yhteyden Davionien talosta.

Kuvassa hän näki Jesairin.

Mareian.

Ja lasin heidän välissään.

Katastrofi oli saanut nimensä.

Kolmannes oli tullut.

Se ei vain ollut vielä päättynyt.

31. Lasin takana

Jesair kuoli neljäntenä päivänä.

Terveydenhuollon järjestelmä kirjasi hetken tarkasti.

Ajan.

Sykkeen.

Veren happipitoisuuden.

Lämpötilan.

Sydämen viimeisen sähköisen toiminnan.

Se kirjasi kaiken, mitä voitiin mitata.

Olennaisinta ei.

Eristyshuoneiden mikrofonit eivät kuunnelleet jatkuvasti. Se oli vanha sääntö, jolla suojeltiin sairaiden ihmisarvoa. Lääkäri saattoi avata yhteyden. Järjestelmä saattoi varoittaa elintoimintojen muutoksesta. Kenelläkään ei kuitenkaan ollut oikeutta muuttaa ihmisen viimeisiä tunteja julkiseksi tallenteeksi.
Siksi kukaan ei tiennyt, mitä Jesair sanoi Mareialle.

Nerai katsoi tallenteen myöhemmin monta kertaa.

Ilman ääntä.

Jesair ei enää pystynyt seisomaan.

Ei edes istumaan.

Hän makasi lattialla lasin vieressä.

Toisella puolella makasi Mareia.

Heidän kasvojensa väliin jäi muutama senttimetri ja materiaali, joka pystyi pysäyttämään viruksen, kosketuksen ja viimeisenkin syleilyn.
Jesair liikutti kättään.

Enempään hän ei enää jaksanut.

Hän laski kämmenensä lattialle.

Mareia nosti kolme sormea.

Jesairin huulet liikahtivat.

Yksi lyhyt lause.

Ehkä kaksi sanaa.

Kukaan ei kuullut niitä.

Mareia kuuli.

Ja hymyili.

Myöhemmin tuota hymyä selitettiin monin tavoin.

Kuoleman hyväksymisenä.

Sovintona.

Viimeisenä rakkauden osoituksena.

Nerai näki siinä kuitenkin aina jotakin oudompaa.

Mareia ei hymyillyt kuin nainen, joka jättää jäähyväiset.

Yhden ainoan hetken hän näytti naiselta, joka oli tunnistanut jonkun suunnattoman pitkän ajan jälkeen.

Kuin Jesairin kasvojen takaa olisivat avautuneet toiset kasvot.

Kuin lasin toisella puolella ei hetkeen olisi ollutkaan eristyshuone vaan kaukainen puutarha.

Toinen taivas.

Toinen elämä.

Muisto, joka ei ollut ehtinyt muuttua muistoksi.

Jesair sulki silmänsä.

Hänen kämmenensä jäi lasin viereen.

Mareia katseli sitä.

Seitsemän tuntia.

Sitten hänen hengityksensä alkoi lyhentyä.

Sisäänhengitys.

Hiljaisuus.

Sisäänhengitys.

Pidempi hiljaisuus.

Ja lopulta enää hiljaisuus.

Seitsemän tuntia Jesairin jälkeen hänenkin sydämensä pysähtyi.

Nerai istui kuljetusmoduulissa Auriolan sulkurajan edessä.

Kilometrien päässä heistä.

Saira istui hänen vieressään.

Ei koskettanut häntä.

Ei sanonut olevansa pahoillaan.

Jotkin lauseet ovat pienuudessaan loukkaavia.

Yhteyteen ilmestyi terveysviranomainen.

”Tarvitsemme päätöksen vainajien jäännöksistä.”

Nerai katsoi häntä.

Mies laski katseensa.

”Anteeksi. Tiedän, että—”

”Ette tiedä.”

Hiljaisuus.

”Mitkä ovat vaihtoehdot?”

”Bioturvallisuusohjeistus suosittelee välitöntä hävittämistä ilman siirtoa. Sukuneuvostot vaativat biologisten näytteiden säilyttämistä. Yleisö vaatii seremoniaa.”

”Yleisö?”

”Tieto vuoti.”

Nerai avasi verkon.

Jesair Davion on kuollut.

Myöhemmin ilmestyi toinen uutinen:

Mareia Lioren on kuollut.

Nerai kytki uutiskanavan äänen päälle. Juontaja pyysi jo sukuneuvostoilta lausuntoa Jesairin kuolemasta; Mareian kohdalla toimituksella ei vielä ollut perheen vahvistusta. Yhteydessä ollut terveydenhuollon työntekijä kieltäytyi puhumasta heidän potilastiedoistaan.

”Perheelle ei vielä ole annettu aikaa päättää, mitä se haluaa sanoa”, tämä lisäsi. Nerai tiesi, mitä hänen veljensä olisi vastannut kysymykseen yksityisyydestä. Hän jätti kanavan puhumaan ilman itseään.

Sitten valokuvia.

Jesair Nitran foorumilla.

Jesair sairaiden keskellä.

Jesair pitämässä viimeistä puhettaan.

Mareia arkistojen äärellä.

Mareia puutarhassa.

Mareia pitelemässä Jesairin rannetta kolmella sormella.

Heidän ruumiinsa eivät olleet vielä kylmenneet, ja maailma alkoi jo tehdä heistä kertomusta.

Heitä kutsuttiin marttyyreiksi.

Vanhan maailman viimeisiksi aureliaaneiksi.

Todisteeksi.

Merkiksi.

Toiset käyttivät heidän kuolemaansa kaikkea sitä vastaan, mitä Jesair oli koskaan sanonut.

Jos hänellä oli lahja, miksei hän pelastanut itseään?

Jos hän oli poikkeuksellinen, miksei hän pelastanut Mareiaa?

Miksei hän pelastanut kolmea miljardia ihmistä?

Nerai sammutti näytön.

”Tuhkaamme heidät siellä.”

Virkamies nyökkäsi.

”Entä näytteet?”

”Vain se, mitä tarvitsette tutkimukseen.”

”Sukuneuvostot vaativat—”

”Ei pyhäinjäännöksiä.”

Hänen äänensä oli hiljainen.

”Kukaan ei tule omistamaan heidän ruumiitaan.”

Hetken kuluttua virkamies nyökkäsi.

”Entä seremonia?”

Nerai katsoi kuljetusmoduulin etulasin läpi kohti Davionien taloa, vaikka ei voinut nähdä sitä sieltä.

”Myöhemmin.”

Mutta myöhemmin ei tullut vielä pitkään aikaan.

Ihmisiä kuoli yhä.

Sairaaloiden valot paloivat yhä läpi öiden.

Kuljetusmoduulit veivät yhä ruumiita paikkoihin, joissa kukaan ei enää odottanut heitä.

Pandemia vei yli kolme miljardia sata miljoonaa ihmistä.

Vasta sitten käyrä alkoi kääntyä.

Yhtä ihmelääkettä ei syntynyt.

Saavutettiin kymmeniä pieniä voittoja.

Elimistön reaktiota osattiin hillitä tehokkaammin.

Kriittiset tunnit tunnistettiin paremmin.

Löydettiin uusia aineyhdistelmiä.

Ennustemalleja.

Tapoja suojata kaikkein haavoittuvimpia.

Jokainen niistä pelasti osan ihmisistä.

Yhdessä ne pysäyttivät kuoleman.

Kun uusien tapausten määrä puolittui ensimmäisen kerran, kukaan ei juhlinut.

Kun se laski kymmenesosaan, toreilla ei avattu pulloja.

Kun viimeinen suuri sairaala ilmoitti, että sillä oli taas vapaita vuoteita, sen johtaja lukittautui ilmoituksen jälkeen työhuoneeseensa ja itki tunnin.

Elarion oli selvinnyt.

Niin uutisissa kirjoitettiin.

Mutta planeetalla ei ole sydäntä, jonka sykkeen voisi mitata.

Ihmisten oli selvittävä.

Ja suunnilleen joka kolmas puuttui.

32. Ne, jotka tulevat

On kuolemia, joissa elämä päättyy.

Ja on kuolemia, joissa päättyy vain nimi.

Jesair kuoli aikana, jolloin Elarion ei vielä aavistanut, mitä kaikkea hänestä jäisi jäljelle.

Hänen ruumiinsa oli yksi miljardeista ruumiista, jotka Kolmannes vei kysymättä.

Hänen äänensä vaikeni huoneissa, joissa ihmiset kiistelivät totuudesta, arvosta ja vallasta.

Hänen kätensä eivät enää syleilleet ketään.

Hänen silmänsä eivät enää avautuneet aamuun.

Elarionille hän oli kuollut.

Ja se oli totta.

Ei kuitenkaan koko totuus.

Maailmankaikkeus on nimiä vanhempi.

Rajoja vanhempi.

Kansoja vanhempi.

Vanhempi kuin planeetat, jotka nuoruudessaan ovat vakuuttuneita siitä, että niiden historia on kaiken olemassa olevan keskipiste.
Maailmoja oli monia.

Jotkin kiersivät sinisiä tähtiä.

Toiset elivät vanhojen aurinkojen punaisessa valossa.

Joillakin elämä piileskeli kilometrien syvyydessä valtameren alla, eivätkä kokonaiset sivilisaatiot olleet koskaan nähneet tähtiä.
Toisaalla kohosi niin korkeita kaupunkeja, että niiden ylimmät kerrokset tunsivat toisen taivaan kuin alapuoliset kadut.

Jotkin sivilisaatiot eivät koskaan keksineet rahaa.

Toiset uhrasivat sille lähes kaiken.

Jokainen saapui kuitenkin kerran rajalle, jota ei voinut ylittää suuremmalla koneella.

Ei nopeammalla aluksella.

Ei uudella energianlähteellä.

Ei uudella tiedon kirjastolla.

Sillä kaikki ongelmat eivät synny älykkyyden puutteesta.

Jotkin syntyvät siitä, mitä älykkyys ei vielä ole kyennyt ymmärtämään itsestään.

Ja silloin joskus syntyi joku.

Tuskin koskaan kuninkaaksi.

Hän saattoi olla käsityöläisen lapsi.

Opettajan tytär.

Sellaisen naisen poika, jonka nimeä historia ei säilyttänyt.

Joskus hän tuli köyhien joukkoon.

Toisinaan oppineiden.

Yksi puhui toreilla.

Toinen oli vuosikausia lähes vaiti ja jätti jälkeensä vain muutaman lauseen.

Joskus hänen sanansa muuttivat maailmaa jo hänen eläessään.

Toisinaan ne tarvitsivat vuosisatoja.

Nimet vaihtuivat.

Kasvot vaihtuivat.

Kielet vaihtuivat.

Tähdet heidän yllään myös.

Tehtävä pysyi samankaltaisena.

Viedä maailmaa yhden askeleen eteenpäin.

Ei perille.

Vain pidemmälle.

Yksikään ihminen ei voinut pelastaa kokonaista planeettaa.

Jos yksi ainoa ihminen voisi pelastaa maailman ilman muiden päätöstä, se ei olisi vapaiden olentojen maailma.

He saattoivat siis vain näyttää suunnan.

Lausua ajatuksen, jota ei enää voinut kokonaan unohtaa.

Avata oven.

Ja antaa muiden päättää, kulkisivatko he siitä.

Yhdessä maailmassa oli sanottava ensimmäistä kertaa, ettei toisen heikkous anna vahvemmalle oikeutta omistaa häntä.
Toisessa, ettei tiedolla ole isäntää.

Toisaalla kokonaiset kansat tappoivat toisiaan erilaisten jumalakuvien vuoksi, ja joku toi heidän keskelleen ajatuksen, että jumala, joka tarvitsee ihmisten vihaa, saattaa olla vain pyhiin sanoihin puettua ihmisten vihaa.
Jossakin ihmisten oli opittava antamaan anteeksi.

Toisaalla epäilemään.

Ja joissakin maailmoissa koitti hetki, jolloin oli sanottava, että katseilta kätketty valta alkaa ennemmin tai myöhemmin palvella itseään.
Sellainen planeetta oli Elarion.

Jesair ei tuonut mukanaan täydellisen maailman ohjekirjaa.

Hän lausui muutaman lauseen juuri silloin, kun Elarion kykeni alkamaan kuunnella niitä.

Ettei arvon pidä kulkea varjossa.

Että vallan on kestettävä niiden katse, joiden yläpuolella se seisoo.

Että omistus on myös vastuun jälki.

Ettei ihmisen vaurautta voi kokonaan erottaa maailmasta, joka teki sen syntymisen mahdolliseksi.

Ne eivät olleet käskyjä.

Ne olivat siemeniä.

Eivätkä siemenet tarvitse sitä, että niiden kylväjä istuisi puun alla.

Jesair ei silti halunnut kuolla.

Kolmannes ei ollut hinta, jonka maailmankaikkeus vaati hänen sanomastaan.

Eikä Mareian kuolema ollut osa mitään täydellistä yhtälöä.

Hän halusi elää.

Hän halusi vanheta Mareian kanssa.

Ehkä jonakin päivänä herätä Davionien talossa niin, ettei oven takana ensimmäistä kertaa olisi ketään, joka tarvitsisi häneltä vastauksen.
Ehkä riidellä jostakin merkityksettömästä asiasta.

Ehkä unohtaa sen muutaman tunnin kuluttua.

Ehkä istua puutarhan laidalla, kunnes heidän kätensä vanhenisivat.

Kaikki se vietiin häneltä.

Ajatus ei tarvinnut hänen kuolemaansa.

Mutta kun hän kuoli, se jäi muiden käsiin.

Ja sen mukana kysymys.

Rakastivatko he ihmistä?

Vai olivatko he myös ymmärtäneet, mitä hän yritti sanoa?

Jos kaikki oli Jesairin läsnäolon varassa, kaikki saattoi kuolla lasin vieressä hänen kanssaan.

Mutta jos jokin hänen sanoistaan oli siirtynyt toisiin ihmisiin, hänen hengityksensä ei enää ollut heidän elämänsä ehto.

Kolmenkymmenen valovuoden päässä pieni sininen planeetta kiersi tähteään.

Se oli tarinassaan nuorempi.

Sen ihmiset eivät vielä tunteneet Elarionia.

He eivät tienneet mitään Sillasta.

Auriolasta.

Neraista.

Miehestä, joka laski kämmenensä lattialle läpinäkyvän lasin viereen.

Siellä oli kerran syntyvä toinen ihminen.

Hänen nimensä olisi Jeesus.

Hän kulkisi pölyisiä teitä kylien välillä, joita maailmankaikkeuden näkökulmasta olisi vaikea edes löytää.

Hän söisi kalastajien kanssa.

Koskettaisi sairaita.

Puhuisi ihmisille, joista muut käänsivät kasvonsa pois.

Hän kohtaisi niin mahtavat kuin nekin, joilla ei ollut juuri mitään.

Ilman armeijaa.

Ilman virkaa.

Ilman valtion sinettiä.

Käsin, joilla saattoi murtaa leipää.

Ja silti hänestä jäisi jotakin, joka eläisi valtakuntia kauemmin.

Että edessäsi olevalla ihmisellä on arvoa silloinkin, kun hänellä ei ole sinulle mitään tarjottavaa.

Että laupeus voi olla korkeammalla kuin lain sokea noudattaminen.

Että suuruus voi tarkoittaa palvelemista.

Ettei vihollisen tarvitse pysyä vihollisena ikuisesti.

Ihmiset kiistelisivät sitten vuosisatoja siitä, kuka hän oli.

He rakentaisivat hänelle temppeleitä.

Maalaisivat hänen kasvonsa.

Jokainen kansa lainaisi hänelle hieman omiaan.

Jotkut näkisivät hänessä Jumalan.

Toiset profeetan.

Jotkut opettajan.

Ja olisi niitäkin, jotka tekisivät hänen nimissään täsmälleen päinvastoin kuin hän opetti.

Suuret ajatukset eivät näet kulje historian halki suoraa tietä.

Yksi sukupolvi lausuu ne.

Seuraava taivuttaa ne omiin tarpeisiinsa.

Sitä seuraava löytää ne uudelleen.

Ja vuosisatojen kuluttua siitä, mikä kerran kuulosti yhden ihmisen vaaralliselta unelmalta, voi tulla miljoonille itsestäänselvyys.
Niin maailmat liikkuvat.

Askelma kerrallaan.

Joidenkin askelmien välissä ilmaantuvat ne, joita myöhemmin kutsutaan profeetoiksi.

Pelastajiksi.

Viisaiksi.

Uudistajiksi.

Harhaoppisiksi.

Hulluiksi.

Maailmankaikkeus ei tarvinnut heille yhteistä nimeä.

He olivat kuin sanansaattajia, jotka eivät kanna kirjettä.

He itse olivat kirje.

Mutta kuuluakseen maailmaan, johon he tulivat, heidän oli joksikin aikaa unohdettava.

Jos he olisivat tienneet kaiken, heidän elämänsä ei olisi ollut ihmiselämää.

Se olisi ollut vierailu.

Siksi he tunsivat kipua.

Nälkää.

Pelkoa.

Yksinäisyyttä.

Kaipuuta.

Vihaa.

Rakkautta.

Epäilystä.

He saattoivat epäonnistua.

He saattoivat sanoa jotakin, mitä myöhemmin katuivat.

He saattoivat haluta pysyä elossa.

Sillä kukaan ei voi puhua jonkin maailman olennoille heidän kokemuksensa sisältä, ellei ainakin joksikin aikaa tule yhdeksi heistä.

Ja kun heidän elämänsä päättyi, ruumis jäi planeetalle.

Nimi historialle.

Sanat ihmisille.

Se, mikä piili syvemmällä, jatkoi.

Tällaisten elämien välistä aikaa ei mitattu kalenterilla.

Mikään ruumis ei odottanut seuraavaa aamua.

Mikään sydän ei laskenut lyöntejä.

Yhdellä planeetalla saattoi kulua tuhansia vuosia ennen kuin toisella kypsyi hetki, johon saattoi astua.

Jossakin kaukana syntyi sillä välin sivilisaatio.

Se löysi tulen.

Sitten kirjoituksen.

Se jakoi maan.

Loi lait.

Rakensi temppeleitä.

Valmisti aseita.

Keksi rahan.

Ja kyllin pitkän ajan kuluttua se alkoi uskoa, että tapa, jolla se oli järjestänyt maailman, oli ainoa tapa, jolla maailman saattoi järjestää.
Kunnes se lähestyi omaa rajaansa.

Silloin matka saattoi alkaa uudelleen.

Toinen tähti.

Toinen planeetta.

Toinen ruumis.

Toinen nimi.

Edes tehtävän ei tarvinnut olla sama.

Kostoon hukkuvan maailman oli kuultava anteeksiannosta.

Maailma, joka sekoitti kuuliaisuuden hyvyyteen, tarvitsi epäilystä.

Mielivaltaisen vallan murskaama sivilisaatio tarvitsi yksilön suojaa.

Ja maailma, jonka yksilöt olivat jo unohtaneet pysyvänsä hengissä vain muiden ansiosta, saattoi kerran tarvita muistutusta velvollisuudestaan kokonaisuutta kohtaan.
Sanat vaihtuivat.

Suunnassa oli jotakin yhteistä.

Pelosta ymmärrykseen.

Väkivallasta yhteistyöhön.

Salatusta vallasta vastuuseen.

Erillisyyden kuvitelmasta sen ymmärtämiseen, ettei mikään elävä synny itsestään.

Jesair oli yksi heistä.

Ehkä hänellä oli joskus ollut toinen nimi.

Ehkä hän oli seissyt kauan sitten kadonneen planeetan taivaan alla ja puhunut olennoille, joiden kasvoja ei elarionilainen eikä Maan ihminen olisi osannut kutsua kasvoiksi.
Ehkä hän oli lausunut siellä aivan toisen lauseen.

Toisen osan samasta matkasta.

Ja ehkä hänen matkansa pienellä sinisellä planeetalla oli vasta alkamassa.

Toisessa ruumiissa.

Nimellä, joka oli jo silloin tällöin palannut hänelle välähdyksinä, vaikka hän ei ymmärtänyt sitä.

Sielu ei tarvitse allekirjoitusta.

Historia tarvitsee.

Ja jotkin sielut eivät kenties kulje maailmojen halki yksin.

Jotkin läheisyydet kestävät nimen menettämisenkin.

Ensin ne palaavat vain outona luottamuksena vieraaseen ihmiseen.

Suruna vailla muistoa.

Käden liikkeenä, joka ehtii ajatuksen edelle.

Kolmena sormena ranteella.

Lauseena, jonka lausuu ennen kuin ymmärtää, miksi sen lausui.

Älä lähde yksin.

Mareian viimeinen hymy jäi Neraille kysymykseksi.

Tallenteesta ei voinut saada selville, mitä Jesair oli sanonut.

Ei sitäkään, mitä Mareia oli viimeisellä hetkellä nähnyt.

Jäljelle jäi vain kuva naisesta, joka hymyili katsoessaan kuolevaa miestä, kuin olisi muistanut tämän suunnattoman pitkän ajan jälkeen.
Kun Jesairin sydän lakkasi lyömästä, tähdet eivät muuttaneet ratojaan.

Taivas ei auennut.

Elarionille ei ilmestynyt merkkiä.

Planeetta jatkoi kiertoaan.

Kaupungit laskivat kuolleitaan.

Taloihin jäi astioita ikkunoiden ääreen.

Vaatteita naulakoihin.

Kesken lukemisen jääneitä kirjoja.

Vuoteita, joista kukaan ei enää noussut aamulla.

Ja silti jokin liikahti.

Ihmisissä.

Jesairin sanat alkoivat levitä ilman häntä.

Jotkut vääristelivät niitä.

Jotkut yksinkertaistivat.

Jotkut poimivat niistä vain sen, mikä heille sopi.

Toiset löysivät niistä seurauksia, joita Jesair itse ei ollut vielä ehtinyt ajatella loppuun.

Sellainen on jokaisen luojaansa kauemmin elävän ajatuksen kohtalo.

Se lakkaa kuulumasta hänelle.

Hänen työhuoneeseensa jäi asiakirjoja.

Niiden joukkoon ehdotus elävien osuudesta.

Merkintöjä reunoihin.

Vastaamattomia kysymyksiä.

Tyhjiä kohtia.

Maailman oli opittava jatkamaan keskustelua ihmisen kanssa, jonka tuoli oli jäänyt tyhjäksi.

Ja jossakin hyvin kaukana, tähden ympärillä, jota yksikään elarionilainen ei ollut koskaan nähnyt, kiersi toinen planeetta.

Sen valtameret olivat tumman metallin väriset.

Öisin niiden yllä vaelsi kolme kuuta.

Mantereille syntyivät juuri ensimmäiset kaupungit.

Niiden asukkaat olivat löytäneet kirjoituksen.

He alkoivat käydä kauppaa.

Alkoivat jakaa maata.

Vähitellen he jakautuivat niihin, jotka omistivat, ja niihin, jotka tottelivat.

Heillä oli edessään tuhansia vuosia.

Heidän hetkensä ei ollut vielä kypsynyt.

Maailmankaikkeus ei pitänyt kiirettä.

Mutta kerran heidän keskelleen syntyisi lapsi.

Hän saisi nimen, jota ei koskaan lausuttaisi Elarionilla.

Eikä Maassa.

Hän nauraisi.

Hän itkisi.

Hän tekisi virheitä.

Ehkä hän rakastuisi.

Ehkä hän pelkäisi kuolemaa.

Ja eräänä päivänä hän lausuisi lauseen, jonka jälkeen hänen maailmansa ei voisi enää pysyä aivan sellaisena kuin oli ollut.

Kukaan siellä ei tuntisi Jesairia.

Kukaan ei tuntisi Jeesusta.

Eikä se olisi tarpeen.

Suuret sielut eivät kulje maailmankaikkeuden halki pelastaakseen nimensä.

Nimet kuuluvat maailmoille.

Mukanaan he kantavat vain suuntaa.

Ja kun heidän tehtävänsä yhdessä paikassa kerran päättyy, he eivät lähde ylös.

Eivätkä pois.

Vain eteenpäin.

Osa IV: Elarion ilman Kolmannesta

33. Puuttuvat kädet

Kun käyrä viimein pysähtyi, Elarion näytti kiertoradalta lähes samalta kuin ennen.

Meret olivat paikoillaan.

Mantereet eivät olleet liikkuneet.

Kaupungit loistivat öisin.

Liikennekäytävät piirsivät yhä ohuita valosuonia planeetan ylle.

Thaeron jatkoi kiertoaan.

Jos joku olisi katsonut planeettaa hyvin kaukaa, hän ei ehkä olisi edes huomannut katastrofia.

Hänen olisi pitänyt tulla lähemmäs.

Yhden pöydän ääreen.

Yhden vuoteen luo.

Yhdelle työpaikalle.

Sillä suunnilleen joka kolmas ihminen puuttui.

Ensin he puuttuivat kotoa.

Tyhjä vuoteenpuolikas.

Astia, jota ei ollut juotu tyhjäksi.

Vaate paikassa, josta kukaan ei enää ottanut sitä.

Viesti, jonka tilaksi oli jäänyt toimittamatta.

Lasten lelut, kun vanhemmat eivät vielä moneen päivään kyenneet kertomaan lapsille, ettei kukaan enää tulisi peittelemään heitä nukkumaan.
Sitten kuolleet alkoivat puuttua myös maailmalta.

Eräässä Pohjois-Aménian sairaalassa kuoli kaksi kolmesta happiverkoston hoitajasta.

Itse verkosto toimi.

Se osasi tuottaa happea.

Puhdistaa sitä.

Jakaa sitä.

Ennakoida kulutusta.

Huomattava kapasiteetin muutos vaati kuitenkin lain mukaan kahden laillistetun asiantuntijan vahvistuksen.
Yksi oli kuollut.

Toinen makasi tajuttomana.

Kolmas oli työskennellyt neljäkymmentä tuntia nukkumatta.

Hän teki virheen.

Sarurin varastoissa oli riittävästi ruokaa useiksi kuukausiksi.

Autonomiset ajoneuvot seisoivat jonoissa.

Ne tunsivat tien.

Ne osasivat ottaa huomioon sulut.

Löytää vaihtoehtoisen reitin.

Ne eivät kuitenkaan saaneet muuttaa toimituksen määränpäätä ilman ihmisen hyväksyntää.

Ihminen, jonka piti hyväksyä muutos, oli kuollut.

Niinpä koneet, jotka olivat valmiit ruokkimaan kaupungin, odottivat allekirjoitusta ihmiseltä, jolla ei enää ollut kättä.

Yhdessä Thaeronin kupoleista kuoli nainen, joka yksin tunsi läpikotaisin vedenkierrätysjärjestelmän vanhan muutostyön.
Dokumentaatio oli olemassa.

Se ei ollut täydellinen.

Huoltotekoäly tiesi, että kolme venttiiliä käyttäytyi toisin kuin suunnitelma väitti.

Se ei tiennyt miksi.

Nainen tiesi.

Vuosia hän oli ajatellut kirjaavansa sen vielä joskus muistiin.

Siihen asti hän oli aina selittänyt asian työtoverilleen.

Työtoveri oli kuollut viikkoa ennen häntä.

Kolmannes ei vienyt Elarionilta vain ruumiita.

Se vei valtavan osan muistista, jota ei koskaan ollut tallennettu koneisiin.

Käsien muistin.

Tottumusten muistin.

Sen ihmisen muistin, joka tuli aamulla järjestelmän luo ja teki ajattelematta kolme pientä asiaa, koska oli kahdenkymmenen vuoden ajan tiennyt, että ilman niitä jokin menisi illalla rikki.
Ensin elävät yrittivät korvata kuolleet.

Lääkärit auttoivat varastoissa.

Opettajat kuljettivat ruokaa.

Virkamiehet puhdistivat hoitomoduuleja.

Tutkijat auttoivat hautauspalveluita.

Insinöörit nukkuivat energiasolmujen luona.

Kokonaiset kaupungit toimivat tilassa, jota ennen olisi kutsuttu poikkeustilaksi.

Kolmanneksen jälkeen ei enää ollut selvää, mitä sana poikkeus tarkoitti.

Vajaata kuutta miljardia järkyttynyttä ihmistä ei voinut pyytää tekemään yhdeksän miljardin työtä ja samalla hautaamaan rakkaitaan.
Siksi kriisineuvosto teki sen, mistä oli keskusteltu vuosikymmeniä ennen pandemiaa.

Se alkoi poistaa pakollisia ihmisen vahvistuksia.

Ensin elintarvikehuollosta.

Sitten energiahuollosta.

Liikenteestä.

Perustuotannosta.

Kaupunkien kunnossapidosta.

Tekoälyt saivat valtuudet muuttaa tuotantosuunnitelmia, siirtää materiaaleja ja jakaa osan kapasiteetista odottamatta ihmistä jokaisen päätöksen kohdalla.
Tämän mahdollistaneen asiakirjan nimi oli lähes puolen rivin mittainen.

Ihmiset kutsuivat sitä yksinkertaisesti:

Lupa jatkaa.

Sillä juuri sen koneet saivat.

Luvan jatkaa siellä, mistä ihminen puuttui.

Saira johti ryhmää, jonka tehtävänä oli yhdistää eri järjestelmät.

Hänen edessään oli planeetan tuotannon kartta.

Ennen Kolmannesta sellaista karttaa ei olisi voinut olla olemassa.

Valtiot varjelivat energiavarantojaan.

Yritykset tuotantokapasiteettiaan.

Jakelijat varastojaan.

Jokainen piti osaa todellisuudesta omana strategisena salaisuutenaan.

Kolmanneksen jälkeen ne alkoivat avata tietoja.

Eivät valaistumisen vuoksi.

Vaan koska ilman niitä järjestelmä ei tiennyt, ketä auttaa.

”Ravintoseoksia on liikaa läntisessä Vasýriassa”, analyytikko sanoi.

”Missä niitä tarvitaan?”

”Koillisessa. Kolmella sairaala-alueella.”

”Kuljetus?”

”Kapasiteettia on.”

”Lähettäkää ne sitten.”

Analyytikko jäi seisomaan.

”Siinä on ongelma.”

Saira nosti katseensa.

”Mikä?”

”Reitti kulkee kolmen valtion halki.”

”Ja?”

”Neljä valuuttaa.”

Saira nojautui taaksepäin.

”Kolme valtiota. Neljä valuuttaa.”

”Kuljetusyhtiö laskuttaa Therinithin kautta.”

”Miksi?”

”Verojärjestelmä.”

Saira sulki silmänsä hetkeksi.

”Tietenkin.”

Neljä vastapuolta laskutti neljässä valuutassa. Solmut osasivat muuntaa summat sekunnin murto-osassa; maksun loppuunsaattamisen estivät erilaiset katesäännöt ja sairaalan valtuudet.

Ruoka oli olemassa.

Ajoneuvot olivat olemassa.

Tiet olivat olemassa.

Ihmiset näkivät nälkää.

Lähetyksen arvioitu vapautumisaika: kolmekymmentä tuntia.

”Silta”, Saira sanoi.

Analyytikko katsoi häntä.

”Sairaalalla ei ole valtuuksia vastaanottaa elareja tavanomaiseen toimintaan.”

”Sillä on kriisiajan poikkeuslupa.”

”Hoitotarvikkeisiin.”

Saira katsoi tietuetta.

”Mitä ruoka teidän mielestänne on ihmiselle, joka kuolee ilman sitä?”

Analyytikko ei sanonut mitään.

”Lähettäkää se Sillan kautta.”

”Kuka hyväksyy poikkeuksen?”

Saira katsoi tyhjää tuolia pöydän ääressä.

Vielä yhdeksän päivää sitten siinä oli istunut apulaisjohtaja.

”Minä.”

Viiden minuutin kuluttua maksu oli suoritettu.

Valmistaja näki tilauksen.

Kuljetusyhtiö hinnan.

Vakuutusyhtiö riskin.

Sairaala arvioidun saapumisajan.

Yleisö näki, paljonko oli maksettu ja kenelle.

Potilaiden nimiä se ei nähnyt.

Autonomiset ajoneuvot lähtivät liikkeelle ennen kuin vanha järjestelmä olisi saanut ensimmäisen valuutanvaihdon päätökseen.

Tällaiset tapaukset lisääntyivät.

Silta muuttui vähitellen kriisiajan maksuvälineestä automatisoidun talouden hermostoksi.
Koneet osasivat tuottaa.

Niiden oli kuitenkin tiedettävä, mitä piti tuottaa.

Ne osasivat siirtää varastotavaraa.

Niiden oli tiedettävä, missä tavaraa todella puuttui.

Ne osasivat optimoida reitin.

Niiden oli tiedettävä, oliko tilaus olemassa ja kuka vastasi siitä.

Arvon virrasta tuli yksi tavoista, joilla koneet lukivat ihmisten maailmaa.

Ja kun tuo virta oli näkyvissä, alkoi paljastua asioita, jotka siihen asti olivat pysyneet erillään.

Eräs tukkukauppias lakkasi luovuttamasta lääkkeitä pulan aikana.

Hän väitti odottavansa kuljetusta.

Silta osoitti, että varastot olivat valmiina.

Hän väitti, etteivät sairaalat tarjonneet riittävää hintaa.

Tallenne osoitti päinvastaista.

Samaan aikaan hänen omistajaryhmäänsä kytkeytyvät yhtiöt ostivat sopimuksia, joiden arvo nousi kriisin pitkittyessä.
Toinen tili rahoitti kampanjoita varastojen pakkovapauttamista vastaan.

Jokainen näistä tiedoista yksin todisti vähän.

Rinnakkain ne kertoivat toista tarinaa.

Varastot vapautettiin.

Päätöksellä oli tekijä.

Ja tekijä tiesi, että hänen päätöksestään jäisi merkintä.

Muutaman kuukauden kuluttua automatisoidut tehtaat tuottivat lähes yhtä paljon kuin ennen Kolmannesta.

Sitten enemmän.

Koneet eivät sairastuneet.

Energiakentille ei noussut kuumetta.

Robotisoidut tuotantolinjat eivät menettäneet vanhempiaan.

Suuri osa tuotantokapasiteetista selvisi pandemiasta koskemattomana.

Ennen kaikkea puuttui sitä ympäröivä päätöksenteko.

Allekirjoitukset.

Luvat.

Samojen tietojen toistuvat hyväksynnät järjestelmissä, jotka eivät oikeudellisista syistä saaneet välittää niitä toisilleen.
Tarkastukset, joiden ainoa tarkoitus oli vahvistaa, että edellisen tarkastuksen oli tehnyt ihminen.

Kolmannes vei ihmisiä niin raa'asti, että paljastui, mitkä talouden osat todella tarvitsivat heitä.
Kun talousneuvostot julkaisivat ensimmäiset luvut, ne järkyttivät yhteiskuntaa.

Työssäkäyviä oli yli kolmanneksen vähemmän.

Tuotanto oli laskenut vain muutaman prosentin.

Joillakin aloilla se ylitti jo aiemman tason.

Lukuihin kätkeytyi kiusallinen kysymys.

Jos yhteiskunta kykeni tuottamaan lähes saman määrän tavaroita huomattavasti vähäisemmällä ihmistyöllä, mikä täsmälleen oli ollut kaikkien niiden työpaikkojen tehtävä, joita se siihen asti oli pitänyt välttämättöminä?
Vastaus oli epämiellyttävä.

Osa työstä ei syntynyt siksi, että tuotettaisiin jotakin tarpeellista.

Se syntyi, jotta ihminen saisi oikeuden saada rahaa.

Vanha järjestelmä oli kytkenyt elämisen edellytykset paikkaan tuotantoprosessissa.

Nyt tuotantoprosessi kykeni toimimaan ilman osaa ihmisistä.

Ihmiset eivät kuitenkaan kyenneet tulemaan toimeen ilman tuloja.

Yritykset eivät maksaneet palkkaa kuolleille.

Perheet menettivät elättäjänsä.

Miljoonat muut jättivät työnsä huolehtiakseen lapsista, sairaista ja vanhuksista.

Toiset korvattiin järjestelmillä, joille pandemia oli avannut oven.

Tuotanto kasvoi.

Kotitalouksien tilivarat hupenivat.

Saira toi Neraille koko planeetan kattavan ennusteen.

”Ellemme tee mitään, kolmen kuukauden kuluttua yli puolet kotitalouksista on hätäavun varassa.”

He istuivat Jesairin entisessä työhuoneessa.

Davionien talon karanteeni oli purettu viikkoa aiemmin.

Koneet olivat puhdistaneet talon.

Esineet oli jätetty paikoilleen.

Vesiastia Jesairin paikan luo.

Mareian kirja ikkunan ääreen.

Kaksi nojatuolia kohti puutarhaa.

Nerai ei koskenut niihin.

”Kuinka monelle voimme löytää työtä?” hän kysyi.

”Kaikille.”

Nerai katsoi Sairaa.

”Hyödyllistä työtä.”

Saira laski katseensa ennusteeseen.

”En tiedä.”

”Arvio.”

”Puolelle aikuisista. Ehkä harvemmille.”

”Entä jos pysäytämme automatisoinnin?”

”Useammille.”

”Ja seuraavassa kriisissä odotamme taas ihmisten allekirjoituksia?”

Saira vaikeni.

”Sitten emme pysäytä sitä.”

Hän avasi uuden asiakirjan.

Ehdotus väliaikaisesta planetaarisesta perusosuudesta.

Nerai ei tuntenut nimeä.

Ajatuksen hän tunsi.

Hän muisti Nitran.

Keskustelun ajalta ennen Kolmannesta.

Jesair oli silloin sanonut, että avustus on jotakin, minkä valta antaa ihmiselle ylhäältä.

Osuus on toista.

Osuus kertoo, että tietty osa yhteisestä tuloksesta kuuluu ihmiselle, koska hän on sitä tuottavan sivilisaation jäsen.
Silloin se oli kuulostanut keskustelulta kaukaisesta tulevaisuudesta.

Tulevaisuus saapui koputtamatta.

”Kuka tämän laati?”

”Sillan talousryhmä. Useita valtioita. Alueneuvostot.”

Nerai avasi asiakirjan.

”Miten he aikovat maksaa sen?”

Saira hymyili ilottomasti.

”Meillä on ongelma.”

”Mikä?”

”Kolmekymmentä valuuttaa.”

Nerai sulki silmänsä.

Hän oli vähällä nauraa.

Vähällä.

”Siksi he ehdottavat elaria.”

Asiakirjan ensimmäisellä sivulla oli lause:

Ihminen ei saa menettää oikeuttaan elämään vain siksi, ettei yhteiskunta enää tarvitse hänen työtään.

Nerai luki sen.

Sitten vielä kerran.

Hän katsoi tyhjää nojatuolia ikkunan ääressä.

”Jesair sanoisi, ettei se riitä.”

”Miksi?”

”Koska emme tiedä, mistä tuo osuus pitäisi laskea.”

”Silta näkee yhä suuremman osan tuotannosta.”

”Yhä suurempi ei ole sama kuin kaikki.”

”Ei.”

Nerai katsoi ikkunasta.

Davionien talon puutarha kasvoi umpeen.

Ruoho levisi jo polkujen reunojen yli.

Puut kukkivat.

Yksi oksa kaartui liian alas, eikä kukaan leikannut sitä.

Luonto ei tiennyt, että kolmasosa maailmasta oli kuollut.

Se jatkoi.

Ehkä juuri siksi Nerai ei kyennyt vihaamaan sitä.

Hän sulki asiakirjan.

”Sitten meidän on nähtävä enemmän.”

Saira nosti katseensa.

”Tuotantoa?”

”Arvoa.”

Nerai katseli vielä hetken puutarhaan.

”Jos haluamme jakaa siitä oikeudenmukaisen osuuden, meidän on tiedettävä, missä sitä syntyy, minne se menee ja kuka sen omistaa.”

Saira nyökkäsi.

Nerai ojensi asiakirjan hänelle.

”Kutsu talousneuvosto koolle.”

”Milloin?”

”Nyt.”

”Nerai, et ole nukkunut.”

Nerai hymyili heikosti.

”Nukuin ennen Kolmannesta.”

Saira jäi ovelle.

”Veljesi ei haluaisi sinun tuhoavan itseäsi.”

Nerai katsoi häntä.

”Veljeni ei myöskään halunnut kolmea miljardia kuollutta.”

Saira lähti.

Ovi sulkeutui.

Nerai jäi yksin.

Hän istui pitkään.

Sitten hän nousi ja meni Jesairin nojatuolin luo.

Ensimmäistä kertaa taloon paluunsa jälkeen hän kosketti sitä.

Hän laski kämmenensä selkänojalle.

”Koneet eivät korvanneet heitä”, hän sanoi tyhjään huoneeseen.

Hänen äänensä värähti.

”Ne vain näyttivät meille, kuinka monia asioita ne olivat jo kauan osanneet tehdä ilman meitä.”

Ja silloin hän vihdoin puhkesi itkuun.

Ei maailman kolmanneksen vuoksi.

Kukaan ei pysty suremaan kolmea miljardia ihmistä kerralla.

Hän itki yhtä veljeä.

Yhtä naista.

Kolmea sormea ranteella.

Kahta kättä, jotka elämän viimeisinä tunteina erotti toisistaan muutama senttimetri läpinäkyvää lasia.

Ulkona Elarionin Aurinko nousi Auriolan ylle.

Se valaisi talojen katot.

Puutarhan.

Tyhjän nojatuolin.

Ja maailman, joka jatkoi.

Sillä katastrofien jälkeen maailma jatkaa aina.

Kysymys on vain siitä, mitä se ottaa mukaansa.

34. Elävien osuus

Ensimmäistä perusosuutta ei hyväksytty uutena yhteiskuntajärjestyksenä.

Se hyväksyttiin yhdeksäksikymmeneksi päiväksi.

Niin Elarionilla alkoivat lähes kaikki suuret muutokset.

Väliaikaisesti.

Poikkeuksellisesti.

Vain siihen asti, kunnes asiat palaisivat normaaleiksi.

Normaalia ei kuitenkaan enää ollut.

Ehdotus perustui alueellisiin elinkustannuksiin. Jokainen valtio, kaupunki ja asuttu alue oli jo vuosia laskenut perusasumisen, ruoan, energian, liikenteen ja terveydenhuollon hintaa. Ennen Kolmannesta näitä tietoja käytettiin sosiaalietuuksien määrittelyssä, palkkaneuvotteluissa ja vähimmäistoimeentulosta päätettäessä.
Nyt niistä tuli osuuden perusta.

Ihminen, jolla ei ollut muita tuloja, sai alueensa peruselinkustannuksia vastaavan summan.

Jos hänellä oli omia tuloja, osuus ei kadonnut ensimmäisen ansaitun kolikon myötä. Se pieneni vähitellen, ja sen maksaminen lakkasi vasta, kun tulot ylittivät paikallisten elinkustannusten kaksinkertaisen määrän.
Järjestelmä ei ollut täydellinen.

Alueet kiistelivät laskelmista.

Kaupungit väittivät asumisen olevan kalliimpaa kuin valtion tilastot osoittivat.

Maaseutualueet huomauttivat, että niiden liikenne ja energia maksoivat enemmän.

Perheet vaativat lasten määrän huomioon ottamista.

Vammaiset ihmiset muistuttivat, etteivät keskimääräiset kustannukset olleet heidän kustannuksiaan.

Järjestelmällä oli kuitenkin yksi ominaisuus, jota aiemmilla etuuksilla ei ollut.

Jokainen saattoi nähdä, mistä hänen osuutensa oli laskettu.

Hän näki alueellisen indeksin, säännöt, laskelmassa käytetyt tulot, tietojen lähteen ja täsmällisen perustelun lopulliselle summalle.

Jos laskelma muuttui, muutoksella oli tekijä.

Jos järjestelmä käytti virheellistä tietoa, ihminen näki, mistä se oli tullut.

Jos virkamies avasi henkilökohtaiset taustatiedot, niiden omistaja sai merkinnän katselusta.

Ensimmäinen koko planeetan laajuinen maksu oli määrä suorittaa Sillan kautta.

Juuri silloin kävi ilmi, etteivät kolmekymmentä valuuttaa olleet vain itsenäisyyden symboli.

Ne olivat kolmekymmentä eri tapaa ilmaista, kuinka paljon ihminen tarvitsi elääkseen.

Yksi valtio määritti osuuden omassa valuutassaan ja heikensi sitä kaksi päivää myöhemmin pienentääkseen budjetin todellisia kustannuksia.
Toinen jäädytti vaihtokurssin.

Kolmas kielsi kansalaisia pitämästä elareja toimiluvan saaneiden pankkien ulkopuolella.

Neljäs ilmoitti maksavansa apua vain ihmisille, jotka pystyivät osoittamaan asuneensa sen alueella viimeiset kaksi vuotta.
Miljoonat ihmiset olivat kuitenkin jättäneet kotinsa Kolmanneksen jälkeen.

He muuttivat sukulaistensa luo.

Vapaiden asuntojen perässä.

Työn perässä.

Hoidon perässä.

Perhe saattoi asua yhdessä valtiossa, saada eläkettä toisesta, omistaa asunnon kolmannessa ja ostaa neljännestä tuotua ruokaa.
Vanhat valuutat oli luotu maailmoille, jotka teeskentelivät rajojensa olevan todellisia.

Kolmannes osoitti, etteivät ilma, sairaus, ruoka ja kuolema tunteneet niitä.

Daren Voltr istui rahapoliittisen neuvoston kokouksessa Neraita vastapäätä.

Nitran foorumista oli kulunut vuosia.

Silloin hän oli puolustanut rahapoliittista itsenäisyyttä Jesairin edessä. Hän oli sanonut, että valuutta oli valtion ohjauspyörä ja heikommat alueet tarvitsivat oman vaihtokurssin selvitäkseen.
Nyt hänen kasvonsa olivat väsyneet.

Kolmanneksen aikana hänen vaimonsa ja yksi hänen pojistaan olivat kuolleet. Hän ei koskaan puhunut siitä julkisesti. Nerai tiesi sen vain siksi, että oli nähnyt heidän nimensä uhriluettelossa.
”Yhteistä elaria ei voi maksaa ilman yhteistä rahapoliittista viranomaista”, Voltr sanoi.

”Silta maksaa sitä jo”, Saira vastasi.

”Silta laskee liikkeeseen katetun selvitysyksikön. Ei valtion valuuttaa.”

”Ihmiselle, joka maksaa sillä vuokransa, ero on akateeminen.”

Voltr katsoi häntä.

”Juuri tuollaiset lauseet synnyttävät valuuttakatastrofeja.”

Nerai avasi ensimmäisen koemaksun kartan.

”Katastrofi meillä jo on.”

Kartalle ilmestyivät viivästykset.

Suurimmat eivät olleet köyhillä alueilla.

Ne olivat valuuttajärjestelmien rajoilla.

”Yhdellä alueella ihmiset saivat osuutensa neljä päivää myöhemmin”, Nerai sanoi. ”Sekä rahat että vastaanottajat olivat tiedossa. Odotimme kuitenkin muunnosta kolmen valuutan välillä ja kahden keskuspankin vahvistusta.”

Voltr tutki tietoja.

”Ja kuka kantaa valuuttakurssiriskin, jos maksatte kaiken elareina?”

”Ei kukaan vastaanottajista.”

”Siis Silta.”

”Varannot ovat julkiset.”

”Varannot eivät ole äärettömät.”

”Ei ihmisten kärsivällisyyskään.”

Voltr nojautui taaksepäin.

”Ymmärrän kiireellisyyden. Mutta yhteinen valuutta luo yhteistä valtaa. Sitä osaa kieltäydytte yhä nimeämästä.”

”Nimeämme sen”, Nerai sanoi. ”Siksi vaadimme, että sen on oltava näkyvää.”

”Näkyvä valtakin on valtaa.”

”Niin on.”

Voltr kohotti kulmakarvojaan.

Hän oli odottanut puolustelua.

Nerai jatkoi:

”Läpinäkyvyys ei poista valtaa. Sen avulla näkee, kuka valtaa käyttää. Se on vähemmän kuin täydellisyys. Mutta enemmän kuin pimeys.”
Voltr katsoi elarin tunnusta.

”Entä valtiot, jotka kieltäytyvät siitä?”

”Ne voivat maksaa osuuden omassa valuutassaan.”

”Silloin se ei ole planetaarinen.”

”Säännöiltään se on planetaarinen. Maksutapa jää toistaiseksi paikalliseksi.”

”Toistaiseksi.”

Hän lausui sanan niin täsmällisesti kuin olisi jo kuullut siinä tulevan historian.

Kiistoista huolimatta ensimmäinen maksu suoritettiin.

Sarurissa asui Elina Vass -niminen nainen neljän lapsensa kanssa.

Ennen Kolmannesta hän oli työskennellyt huoltokoordinaattorina pienten sairaaloiden verkostossa. Hänen miehensä korjasi autonomisia kuljetusmoduuleja.
Molemmat olivat selviytyneet taudista.

Miehelle oli kuitenkin jäänyt keuhkovaurioita, ja hän tarvitsi pitkäaikaista hoitoa. Elina jätti työnsä hoitaakseen häntä.
Hänen työnsä oli sillä välin siirtynyt automatisoidulle järjestelmälle.

Ei pahantahtoisuudesta.

Sairaalat eivät voineet odottaa hänen paluutaan.

Kun hän haki aiempaa sosiaalitukea, valtio vaati häneltä vahvistusta siitä, että hän oli työtön, haki aktiivisesti työtä eikä pitkittänyt omaa riippuvuuttaan kieltäytymällä tarjotusta työpaikasta.
Järjestelmä tarjosi hänelle työtä toisesta kaupungista.

Hän ei voinut ottaa sitä vastaan jättämättä miestään.

Siksi järjestelmä epäsi häneltä tuen.

Perusosuutta varten hänen ei tarvinnut todistaa omaa hyödyllisyyttään.

Järjestelmä selvitti hänen tulonsa.

Alueelliset kustannukset.

Huollettavien lasten määrän.

Kotitalouden terveydenhoitotarpeet.

Hänen tililleen tuli summa elareina.

Elina avasi laskelman.

Hän näki jokaisen käytetyn tiedon.

Hänen miehensä hoitotarpeen kohdalla oli linkki suojattuun tietueeseen. Diagnoosia ei nähnyt kukaan, joka ei sitä tarvinnut. Järjestelmä vahvisti vain hoidon tavanomaista suuremmat kustannukset.
Elina maksoi vuokran.

Talon omistaja hyväksyi paikallista valuuttaa. Silta teki muunnoksen automaattisesti.

Hän maksoi energian.

Tilasi ruokaa.

Osa osuudesta jäi jäljelle.

Ensimmäistä kertaa Kolmanneksen alun jälkeen hänen ei tarvinnut päättää, kuka lapsista söisi vähemmän.

Sinä iltana hän kirjoitti julkiseen keskusteluun yhden lauseen:

En halua avustusta siksi, että olen epäonnistunut. Haluan osuuden maailmasta, joka toimii silloinkin, kun en voi tehdä työtä.
Muutamassa päivässä miljoonat ihmiset toistivat lauseen.

Kaikki eivät olleet samaa mieltä.

Automatisoitujen yritysten omistajat väittivät yhteiskunnan rankaisevan tehokkuudesta. He olivat investoineet koneisiin, kantaneet riskin, ja nyt heidän odotettiin jakavan tulokset niiden ihmisten kanssa, jotka koneet olivat korvanneet.
Jesairin perustelu palasi kuitenkin yhä uudelleen.

Koneet eivät olleet syntyneet tyhjästä.

Ne hyödynsivät aiempien sukupolvien rahoittamaa tutkimusta.

Valtioiden rakentamia energiaverkkoja.

Miljardien ihmisten tietoja.

Liikenneinfrastruktuuria.

Oikeusjärjestystä.

Planeetan ulkopuolisia luonnonvaroja, joita kukaan ei ollut luonut omin käsin.

Suurinkin yksityinen yritys seisoi lattialla, jota se ei ollut rakentanut itse.

Siksi planetaarinen neuvosto otti käyttöön automatisoidun tuotannon maksun.

Ei robottien määrän mukaan.

Se olisi kannustanut yrityksiä kätkemään koneita tai teeskentelemään ihmistyötä.

Maksu laskettiin arvosta, joka syntyi vähäisellä ihmisten osallistumisella, sekä yhteisen infrastruktuurin käytöstä.
Laskentatapa oli monimutkainen.

Siksi sen oli oltava julkinen.

Yritys näki, miten järjestelmä oli päätynyt sen maksuvelvollisuuteen.

Kansalainen näki, mikä osa perusosuudesta tuli automatisoidusta tuotannosta, veroista, yhteisen omaisuuden tuotoista ja varannoista.
Juuri maksun käyttöönotossa paljastui Elarionin vanha heikkous.

Kukaan ei pystynyt määrittämään täsmällisesti, missä voitto oli syntynyt.

Tehdas sijaitsi Unionissa.

Sen omisti vasýrialainen yhtiö.

Patentit kuuluivat therinithiläiselle rahastolle.

Laskentapalvelut laskutettiin Thaeronin lainkäyttöalueen kautta.

Lisenssimaksu lähti eteläiselle saarelle.

Vuoden lopussa yritys väitti, ettei se ollut ansainnut juuri mitään siinä valtiossa, jossa se todella tuotti.

Näin toimivat monet kaikkein menestyneimmistä yhtiöistä.

Arvo syntyi tehtaassa.

Voitto syntyi paperilla siellä, missä ei ollut juuri työntekijöitä, asiakkaita eikä koneita.

Pienet saarivaltiot rakensivat kokonaisia talouksia arvon oikeudellisen siirtelyn varaan.

Ne tarjosivat matalia veroja.

Suojattuja omistajia.

Salassa pysyviä rahastoja.

Erityisiä kirjanpitojärjestelyjä.

Lakeja, joiden mukaan tiedon luovuttamisesta kieltäytyminen ei ollut yhteistyön este vaan palvelu asiakkaalle.
Suuret valtiot vastasivat korottamalla veroja.

Niiden oli rahoitettava sairaalat, koulut, liikenne, Kolmanneksen jälkeinen jälleenrakennus ja perusosuus.

Mitä korkeammat verot olivat, sitä arvokkaampaa niiden kiertämisestä tuli.

Mitä enemmän rahaa karkasi, sitä korkeammiksi verokannat oli nostettava niille, jotka jäivät.

Verokierre pyöri.

Verot olivat korkeita, koska monet eivät maksaneet niitä.

Monet eivät maksaneet niitä, koska ne olivat korkeita.

Ja ne, jotka maksoivat, uskoivat yhä vahvemmin, että heitä rangaistiin siitä, ettei heillä ollut tarpeeksi valtaa paeta.
Silta ei voinut muuttaa vanhoja kirjanpitoja jälkikäteen.

Uudet elarmääräiset liiketoimet kuitenkin osoittivat, missä arvo todella syntyi, mitä palveluja oli tarjottu ja kuka oli lopullinen saaja.
Maksettua hintaa ei enää voinut helposti erottaa sen kulkureitistä.

Jokaiseen merkittävään liiketoimeen liittyi viittaus omistussuhteisiin, sopimusperusteeseen ja verojärjestelmään.

Kaikki ei ollut julkista kaikille.

Mutta mikään merkittävä ei ollut täysin nimetöntä.

Kun väliaikaista perusosuutta oli maksettu kuusi kuukautta, kävi ilmi, että planetaarinen järjestelmä oli kerännyt matalammilla verokannoilla enemmän tuloja kuin vanhat valtiot korkeammilla.
Ei siksi, että ihmiset olisivat äkkiä alkaneet rakastaa veroja.

Veronkierto oli menettänyt osan pimeydestään.

Talousneuvosto ehdotti perusosuuden jatkamista vielä vuodella.

Daren Voltr äänesti puolesta.

Kokouksen jälkeen Nerai pysäytti hänet käytävällä.

”Luulin, että olisitte vastaan.”

”Olenkin.”

”Äänestitte puolesta.”

”Koska vaihtoehto on huonompi.”

”Kuulostaa jokaisen uudistuksen alulta.”

Voltr katsoi läpinäkyvän seinän läpi Nitraan.

Kaupunki oli yhä täynnä tyhjiä asuntoja.

”Jesair oli yhdessä asiassa oikeassa”, hän sanoi.

Nerai katsoi häntä.

”Missä?”

”Osuutta ei voi laskea arvosta, jota kukaan ei näe.”

”Vain yhdessä?”

Voltr melkein hymyili.

”Älkää suoko kuolleille liian monta voittoa kerralla.”

Sitten hän vakavoitui.

”Ette silti vieläkään näe seurausta.”

”Mitä?”

”Yhtenäinen laskenta. Yhtenäinen verokerros. Yhtenäinen osuus. Yksi selvitysvaluutta.”

”Niin.”

”Se ei enää ole apua.”

”Ei.”

”Se on valtion perusta.”

Nerai katsoi joen ylle heijastettua Sillan tunnusta.

”Ehkä.”

”Ja kuka sitä valtiota hallitsee?”

”Siihen kysymykseen meidän on vastattava ennen kuin joku vastaa puolestamme.”

Voltr lähti.

Nerai jäi ikkunan ääreen.

Hänen työliittymäänsä ilmestyi ilmoitus.

Historiallisen analyysin järjestelmä oli saanut valmiiksi ensimmäisen rekonstruktion Kolmannekseen liittyvistä rahavirroista.

Hän avasi sen.

Kuvaan ilmestyi tuhansia maksuja.

Säätiöitä.

Laboratorioita.

Laskentakapasiteettia.

Kuljetusvarauksia.

Oikeudellisia poikkeuslupia.

Sukutietoja.

Vakuutusmalleja.

Poliittisia rahastoja.

Kaikki, minkä hän oli ennen Kolmannesta nähnyt erillään.

Nyt se oli yhdellä kartalla.

Keskelle jäi tyhjä kohta.

Ei siksi, ettei siinä olisi ollut mitään.

Vaan koska joku oli nähnyt paljon vaivaa, jottei siinä olisi nimeä.

Nerai suurensi kuvaa.

”Löysimme luurangon”, hän sanoi.

Hänen vieressään seisova Taren katsoi linjaa, joka yhdisti Vestan tutkimussäätiöihin.

”Entä ruumis?”

”Se hengittää vielä.”

35. Pandemian taloudellinen luuranko

Kolmanneksen tutkinta ei alkanut epäillyn pidättämisestä.

Se alkoi tietojen suojaamisesta.

Pandemian ensimmäisten viikkojen aikana lakkasi olemasta tuhansia yhtiöitä. Jotkin siksi, että niiden omistajat kuolivat. Toiset siksi, että niiden toiminta menetti tarkoituksensa. Jotkin siksi, että niitä johtaneet ihmiset käyttivät kaaosta hyväkseen ja katosivat.

Kirjanpitoarkistoja suljettiin.

Pankit yhdistivät järjestelmiä.

Palvelimia tyhjennettiin.

Väliaikaisia tutkimusympäristöjä lakkautettiin vuokrasopimusten päättyessä.

Tavallisissa oloissa tietoja olisi säilytetty paikallisten määräaikojen mukaisesti.

Kolmanneksen jälkeen ei kuitenkaan ollut selvää, mitkä tiedot olivat liiketoiminnan asiakirjoja ja mitkä todisteita Elarionin historian suurimmasta rikoksesta.

Nerai sai läpi koko planeettaa koskevan määräyksen jäädyttää kaikki biologiseen tutkimukseen, sukuarkistoihin, kriisilogistiikkaan ja Kerroksessa esiin nousseisiin säätiöihin liittyvät tiedot.

Kaksikymmentäkolme valtiota vastusti määräystä.

Jotkin puolustivat vilpittömästi kansalaistensa oikeuksia.

Toiset suojelivat asiakkaita.

Therinith julisti, ettei ulkopuolinen tutkinta voinut yleisesti jäädyttää sellaisten henkilöiden omaisuus- ja kirjanpitotietoja, joihin ei kohdistunut yksilöityä epäilyä.

Nerai vastasi julkaisemalla luettelon puuttuvista tiedoista.

Ei niiden sisältöä.

Vain sen, mitä piti olla olemassa ja mitä ei äkkiä ollutkaan.

Seitsemän rahastoa vaihtoi hallinnoijaa pandemian ensimmäisen kuukauden aikana.

Neljä säätiötä sulki tilinsä.

Kaksi asianajotoimistoa ilmoitti arkistojensa vahingoittuneen.

Vesta siirsi osan omistuksestaan yhtiölle, joka oli perustettu kolme päivää ensimmäisten tautia koskevien julkisten uutisten jälkeen.
Jokaiselle yksittäiselle askeleelle oli mahdollinen viaton selitys.

Yhdessä ne näyttivät paolta.

Julkinen paine pakotti Therinithin antamaan periksi.

Ongelma jäi silti.

Tietoja ei ollut kirjoitettu yhdellä kielellä.

Pankit ja valtiot kuvasivat samoja siirtoja lahjoituksiksi, lainoiksi tai lisensseiksi. Saatuaan tuomioistuimilta uusia valtuuksia Kerros pystyi vertaamaan aikaleimoja, hallinnoijien allekirjoituksia ja alkuperäisiä tunnisteita silloinkin, kun liiketoimen oikeudellinen nimike oli muuttunut.
Tällä kertaa ongelmaa eivät kuitenkaan ratkoneet vain ihmiset.

Analyysijärjestelmät, jotka olivat jälleenrakennuksen aikana yhdistäneet varastoja ja tuotantoa, saivat uuden tavoitteen.

Ei etsiä syyllistä.

Vaan etsiä yhtäläisyyksiä.

Samaa hallinnoijaa.

Samaa viestintäsolmua.

Samaa ajallista kulkua.

Samaa oikeudellista mallia.

Samaa lopullista taloudellista hyötyä.

Nerai kielsi tekoälyä antamasta henkilöille syyllisyysarvioita.

”Kone voi osoittaa, että kaksi tietä kohtasi”, hän sanoi ryhmälle. ”Se ei voi ratkaista, miksi ihmiset kulkivat niitä.”
”Ilman riskiarviota saamme miljoonia yhteyksiä”, yksi analyytikoista huomautti.

”Sitten saamme.”

”Ihmiset eivät pysty käymään niitä läpi.”

”Käyttäkää sitten konetta todisteiden järjestämiseen, älkää ihmisten.”

”Ero on pieni.”

”Ei sille ihmiselle, jonka leimaatte syylliseksi.”

Järjestelmä työskenteli siksi tapahtumien kanssa.

Maksu.

Sopimus.

Omistajanvaihdos.

Kapasiteetin vuokraus.

Poikkeusluvan myöntäminen.

Pääsy tietoihin.

Vasta kun tapahtumat yhdistyivät, tutkijat ryhtyivät tutkimaan henkilöitä.

Ensimmäinen kiinteä piste löytyi paikasta, jota kukaan ei ollut pitänyt ratkaisevana.

Vakuutusyhtiöstä.

Ennen Kolmannesta eräs säätiö oli tilannut mallin taloudellisista menetyksistä sellaisen taudin yhteydessä, joka koskettaisi epätasaisesti tiettyjä väestöryhmiä.
Vakuutusyhtiö sai hypoteettisen toimeksiannon.

Se ei tiennyt sen liittyvän todelliseen biologiseen hankkeeseen.

Se toimitti valmiin raportin suojatun tietovaraston kautta. Toimituksen yhteydessä syntyi merkintä laitteesta, jolla tiedosto avattiin.
Laitetta ei ollut rekisteröity kenenkään henkilön nimiin.

Se kuului Nitran yksityisasuntoja hallinnoivalle yhtiölle.

Yhtiön omisti rahasto.

Rahastoa hallinnoi Therinithissä toimiva toimisto.

Toimisto suojasi lopullista asiakasta.

Vanha järjestelmä olisi pysähtynyt siihen.

Uusi rekonstruktio vertasi laitetta energiankulutukseen, rakennusten kulkutietoihin ja muihin ladattuihin asiakirjoihin.
Samalla laitteella oli avattu:

analyysi terveydenhuollon laitosten viivästyneestä reagoinnista,

oikeudellinen lausunto anonymisoitujen geneettisten tietojen käytöstä,

raportti kriisilogistiikasta,

biologisen mallinnuksen tulos,

ja asiakirja nimeltä Sokeuden koe.

Kaikki tiedostot kohtasivat yhdessä asunnossa.

Asunto kuului Arien Korvethille.

Taren tarkisti tuloksen kolmesti.

”Tämä ei vielä todista, että hän avasi ne.”

”Ei”, Nerai sanoi.

”Laitetta on voinut käyttää joku muu.”

”Niin on.”

”Asunnossa oli henkilökuntaa.”

”Oli.”

”Ja vieraita.”

”Niin.”

Taren katsoi häntä.

”Voisitko edes kerran iloita?”

”Kun meillä on todiste.”

Seuraava tuli sukuarkistoista.

Mareia oli ennen Kolmannesta kirjannut tapaamisensa Arienin kanssa. Ei sen sisältöä. Hänellä ei ollut oikeutta nauhoittaa yksityistä keskustelua salaa.
Järjestelmä oli kuitenkin säilyttänyt tapaamisajan, hänen saapumisensa, Arienin vahvistuksen vierailusta ja sitä seuranneen pääsyn suojattuihin tutkimustietoihin.
Muutama minuutti Mareian lähdön jälkeen Arien avasi asiakirjan aureliaanien sukulinjojen biologisesta haavoittuvuudesta.
Tuntia myöhemmin hän otti yhteyttä Kael Thorneen.

Seuraavana päivänä viimeinen maksu kulki läpi.

Ajallinen järjestys ei yksinään vieläkään todistanut tahallisuutta.

Sitten he löysivät laboratoriosta tulleen viestin.

Erään biologisen osa-alueen parissa työskentelevällä tutkijalla oli epäilyksiä. Hän lähetti kysymyksen välittäjälle, jolta oli saanut toimeksiannon.
Hän kysyi, käytettäisiinkö tuloksia tavalla, joka vaarantaisi tietyn väestön.

Vastaus oli lyhyt:

Hankkeella ei tavoitella vihan syntymistä eikä aktiivista kohdentamista. Se arvioi biologisten järjestelmien reaktioiden luonnollisia eroja. Jatkakaa hyväksytyn määrittelyn mukaisesti.

Viesti oli allekirjoitettu vain hankekoodilla.

Tyylianalyysi osoitti samankaltaisuutta Arienin viestien kanssa.

Nerai kieltäytyi käyttämästä sitä pääasiallisena todisteena.

”Kielen samankaltaisuus ei ole allekirjoitus.”

Taren avasi tekniset tiedot.

”Mutta lähetysavain on.”

Avain oli luotu Arienin asunnossa.

Sillä hetkellä hänen nimensä lakkasi olemasta pelkkä epäilys.

Nerai haki lupaa kotietsintään, laitteiden takavarikointiin ja liikkumisen rajoittamiseen.

Oikeusjärjestelmä vastasi, ettei henkilö ollut ollut rekisteröidyssä osoitteessaan kahteen kuukauteen.

Arienin asunto oli tyhjä.

Ei paniikissa hylätty.

Tyhjennetty.

Henkilökohtaiset tavarat olivat kadonneet.

Tilit oli siirretty.

Käyttöoikeudet peruttu.

Yhdellä seinällä oli poistetun taulun jättämä vaaleampi suorakulmio.

Kaappiin oli jäänyt vain tummansininen astia.

Ehjä.

Se makasi kyljellään.

Nerai tunnisti sen Mareian vanhoista valokuvista.

Se oli kuulunut Mareialle.

Hän otti sen käsiinsä.

Reunassa oli pieni naarmu.

Ei muuta.

Arien oli yrittänyt rikkoa sen eikä ollut kyennyt edes siihen.

”Milloin hän lähti?” Nerai kysyi.

Tutkija avasi talon tiedot.

”Pandemian ensimmäisen kuukauden aikana.”

”Minne?”

”Yksityinen moduuli suuntasi kiertoratarenkaalle.”

”Entä sitten?”

”Määränpäätieto puuttuu.”

Nerai katsoi häntä.

”Alukset eivät katoa.”

”Tämä vaihtoi omistajaa lennon aikana. Uusi omistaja oli rekisteröity Thaeronille.”

”Kuka?”

”Rahasto Therinithissä.”

Nerai tunsi melkein uupunutta huvittuneisuutta.

Paetessaankin Arien pysyi uskollisena vanhalle maailmalle.

Hän luuli, että jos jakaisi matkansa riittävän moneen rekisteriin, kukaan ei näkisi, minne hän oli päätynyt.

Silta ei vielä nähnyt vanhoja yksityislentoja.

Mutta Thaeronin energia- ja huoltojärjestelmät olivat jo osa jälleenrakennusta.

Jokainen kupoli ilmoitti veden, energian, hapen ja ruoan kulutuksensa.

Analyysijärjestelmä löysi paikan, jossa kulutus oli pitkään ylittänyt rekisteröityjen asukkaiden määrän.

Yksityinen kupoli pohjoisen asutusalueen laidalla.

Virallisesti tyhjä.

Säännöllisesti huollettu.

Toisen rahaston omistama.

Nerai katsoi karttaa.

”Pyytäkää Thaeronia ottamaan hänet kiinni.”

Taren epäröi.

”Thaeronin hallinto on jo vastannut.”

”Milloin me kysyimme?”

”Emme kysyneet. Järjestelmä lähetti automaattisen ilmoituksen, kun löytyi osuma henkilöön, jonka liikkumista oli rajoitettu.”

”Ja?”

”He väittävät, ettei heillä ole riittävää oikeudellista perustetta mennä yksityiseen kupoliin.”

Nerai laski Mareian astian hitaasti pöydälle.

”Kolme miljardia kuollutta ei ole riittävä oikeudellinen peruste?”

”Heidän mukaansa meillä on taloudellisia ja tietoaineistoon perustuvia todisteita. Ei suoraa todistetta siitä, että Arien loi biologisen uhan tai päästi sen leviämään.”

”Meillä on hänen laitteensa. Hänen avaimensa. Hänen rahoituksensa. Hänen pakonsa.”

”Meillä on rakenne.”

”Hänellä oli kokonaisuus.”

”Meidän on todistettava se.”

Nerai katsoi kupolin karttaa.

”Antakaa sitten hänen puhua.”

Thaeronin viranomaiset kieltäytyivät julkisesta operaatiosta.

Kaksi tuntia myöhemmin Kerros julkaisi osan todistekartasta.

Ilman henkilökohtaisia terveystietoja.

Ilman biologiaan liittyviä teknisiä yksityiskohtia.

Se näytti vain sen, mikä oli tarpeen.

Säätiöt.

Maksut.

Tutkimustoimeksiannot.

Laitteen.

Arienin asunnon.

Paon.

Ja yksityisen kupolin, jonka omistaja pysyi piilossa.

Yleisö yhdisti nimen kokonaisuuteen nopeammin kuin tuomioistuin.

Kupolin eteen alkoi kokoontua ihmisiä.

Ei aseistettuja.

Omaisia.

He toivat kuolleiden valokuvia.

Asettivat niitä sisäänkäynnin eteen.

Yhden toisensa jälkeen.

Thaeronin hallinto lähetti turvallisuusjoukkoja estämään väkivaltaa. Hyökkäyksen sijasta ne löysivät hiljaisuuden.
Tuhansia kasvoja asetettuina vieraan planeetan maahan.

Kolmantena päivänä tuomioistuin myönsi luvan.

Turvallisuusjoukot astuivat kupoliin.

Arien Korveth istui pöydän ääressä.

Hän ei paennut.

Hänen edessään oli auki lähetys väkijoukosta.

Hän katseli valokuvia.

Kun häntä käskettiin nousemaan, hän totteli.

”Teidät otetaan kiinni epäiltynä osallistumisesta Kolmannekseen johtaneiden tapahtumien valmisteluun ja rahoittamiseen.”

Arien hymyili hiukan.

”Raha ei aiheuttanut Kolmannesta.”

Joukon komentaja ei vastannut.

Arien ojensi kätensä sidottaviksi.

”Ihmiset aiheuttivat sen.”

”Sen arvioi tuomioistuin.”

”Ei”, Arien sanoi. ”Tuomioistuin arvioi minut.”

Hän katsoi vielä kerran kupolin edessä olevia valokuvia.

”Ja niin kaikki muut puhdistavat itsensä.”

36. Ihminen, jolla oli kartta

Arienia ei siirretty Nitraan.

Se olisi ollut vaarallista.

Ei hänelle.

Kaupungille.

Kerroksen rakennuksen eteen kokoontui kymmeniätuhansia ihmisiä. Osa vaati julkista oikeudenkäyntiä. Toiset välitöntä kuolemaa. Esitettiin vaatimuksia kaikkien veyranien karkottamisesta, heidän finanssitalojensa sulkemisesta ja omaisuutensa takavarikoinnista.

Julkisessa lähetyksessä Arienin kasvot näkyivät uhrimäärän vieressä. Juontaja puhui kiinniotosta ja rahoitusta koskevista todisteista; yksi vieras vaati jo tuomiota, toinen kaikkien veyranisäätiöiden sulkemista. Kuvan alla kulkivat niiden ihmisten nimet, joita yhä etsittiin.

Nerai katsoi muutaman sekunnin. Hän pyysi korjaamaan virheellisen tiedon kiinniottoajasta ja virastoa julkaisemaan sen, mistä todella oli näyttöä. Näytöllä Arien oli jo muuttumassa koko katastrofin ainoiksi kasvoiksi. Tutkinnan oli kuitenkin jatkuttava hänen kuulustelunsa jälkeenkin.

Nerai kieltäytyi paljastamasta säilytyspaikkaa.

Arien tiesi henkensä riippuvan myös siitä, pysyisikö hän piilossa.

Ensimmäinen kuulustelu käytiin suojatun yhteyden välityksellä.

Toisella puolella Arien istui valkoisessa ikkunattomassa huoneessa.

Toisella olivat Nerai, kaksi tutkijaa, Konventin oikeudellinen edustaja ja Arienin puolustusasianajaja.

Nerai ei halunnut osallistua kuulusteluun.

Hän oli yhden uhrin sisar.

Hänen läsnäolonsa saattoi kyseenalaistaa puolueettomuuden.

Samalla hän tunsi rahavirtojen kartan paremmin kuin kukaan muu.

Arien oli pyytänyt juuri häntä.

”Puhun vain hänen kanssaan”, Arien sanoi.

”Teillä ei ole oikeutta määrätä tutkijaa”, juristi vastasi.

”Sitten en puhu.”

Nerai suostui.

Ei siksi, että olisi halunnut täyttää hänen toiveensa.

Hän halusi tietää, miksi Arien oli valinnut hänet.

Kun yhteys avautui, Arien katseli häntä pitkään.

”Muistutatte häntä vähemmän kuin odotin.”

”Ketä?”

”Jesairia.”

”Tunsitteko hänet?”

”En.”

”Tapoitte hänet.”

Arienin puolustusasianajaja liikahti.

”Päämieheni—”

”Antakaa hänen puhua”, Arien sanoi.

Nerai asetti eteensä Mareian tummansinisen astian.

Arien näki sen.

Hänen ilmeensä muuttui.

Vain hetkeksi.

”Löysimme sen asunnostanne.”

”Se kuului Mareialle.”

”Tiedän.”

”Miksi toitte sen?”

”Jotta teillä olisi jotakin katsottavaa valehdellessanne.”

Puolustusasianajaja puuttui taas puheeseen.

”Tämä kuulustelutapa—”

”Saanko lähteä?” Arien kysyi.

”Ette.”

”Sitten tavalla ei ole väliä.”

Nerai avasi todistekartan.

”Tunnetteko nämä hankkeet?”

”Jotkin.”

”Rahoititteko niitä?”

”En suoraan.”

”Järjestittekö niiden rahoituksen?”

”En kaikkien.”

”Minkä niistä?”

Arien nojautui taaksepäin.

”Kysytte kuin olisi ollut yksi hanke.”

”Oli yksi tarkoitus.”

”Tarkoitus ei ole tili.”

”Juuri siksi te jaoitte sen osiin.”

Arien katsoi karttaa.

”Jokainen näistä hankkeista oli laillinen.”

”Erikseen.”

”Laillisuutta ei arvioida sen perusteella, mitä joku myöhemmin piirtää sen rinnalle.”

”Laboratoriot eivät tunteneet sukutietoja. Analyytikot eivät tunteneet biologisia tuloksia. Juristit eivät tunteneet logistiikkamalleja. Vakuutusyhtiöt eivät tunteneet tutkimustavoitteita.”

”Niin arkaluonteisia hankkeita suojataan.”

”Ei. Niin te suojasitte itseänne siltä, että joku näkisi kokonaisuuden.”

Arien ei vastannut.

Nerai suurensi kaaviota.

”Jokainen näki osan. Teillä oli kartta.”

He toimivat oikein.

Isän ääni palasi ennen kuin hän ehti valmistella vastaustaan. Kerran hän oli vihannut tuota lausetta. Nyt se oli hänen edessään purettuna sopimuksiksi, poikkeusluviksi ja allekirjoituksiksi.

”Luuletteko, että kartta on rikos?”

”Jos se näyttää tien kolmen miljardin ruumiin luo, kyllä.”

Arien laski katseensa astiaan.

”En suunnitellut kolmea miljardia.”

”Kuinka monta?”

Puolustusasianajaja kumartui häntä kohti.

Arien ei välittänyt hänestä.

”Kriisin piti paljastaa heikkous aureliaanien käsityksessä omasta poikkeuksellisuudestaan.”

”Kuinka monta?”

”Täsmällistä lukua ei ollut.”

”Yksi perhe? Yksi kaupunki? Yksi sukuhaara?”

”Halusin muuttaa tasapainoa.”

”Kuinka monta kuollutta on tasapaino?”

Arien kohotti katseensa.

”Kysytte minulta samaa, mitä valtiomiehenne kysyvät jokaisessa sodassa. Kuinka monta uhria on hyväksyttävää tulevan rauhan vuoksi?”

”Te ette aloittaneet sotaa.”

”En.”

”Sodassa vihollinen sentään tietää, että häneen tähdätään.”

Arienin kasvot pysyivät tyyninä.

”Aureliaanit muuttivat Elarionia vuosisatoja ilman, että muut äänestivät siitä.”

”Sillä, että olivat olemassa?”

”Sillä, mitä he edustivat.”

”Mareia jätti teidät.”

Puolustusasianajaja veti terävästi henkeä.

Arien jähmettyi.

Nerai jatkoi:

”Tämä ei ollut sota aureliaaneja vastaan. Se oli sellaisen miehen haava, joka ei kyennyt hyväksymään, ettei nainen ole hänen omaisuuttaan.”

”Ette tiedä suhteestamme mitään.”

”Tiedän, että hän sanoi ei.”

”Hän lähti Jesairin luo.”

”Hän ei ollut esine, joka siirtyi teidän käsistänne Jesairin käsiin.”

”Jesair antoi hänelle tarinan, jossa hän saattoi olla jotakin enemmän.”

”Ja te annoitte hänelle maailman, jossa hänen piti kuolla.”

Arien nousi seisomaan.

Turvajärjestelmä käski häntä heti istumaan.

Nerai seurasi häntä.

”Istukaa.”

”En tullut puhumaan Mareiasta.”

”Miksi sitten halusitte puhua minun kanssani?”

Arien jäi seisomaan.

Sitten hän istuutui hitaasti.

”Koska te yksin tiedätte, etten olisi kyennyt siihen yksin.”

Nerai ei vastannut.

Arien osoitti karttaa.

”Planeettanne teeskentelee nyt löytäneensä hirviön. Yhden miehen, joka huijasi pankkeja, tutkijoita, laboratorioita, hallituksia ja tekoälyjä.”

”Kukaan ei väitä, että huijasitte niitä.”

”Eikö?”

”Useimmat eivät tienneet, minkä parissa työskentelivät.”

”Ja mikseivät tienneet?”

Nerai vaikeni.

”Koska eivät halunneet tietää”, Arien sanoi. ”Laboratorio sai rahaa ja rajatun määrittelyn. Pankki sai oikeudellisesti moitteettoman maksun. Säätiö yleishyödyllisen tarkoituksen. Poliitikko lahjoituksen, joka ei rikkonut paikallista lakia. Saarivaltio maksun omistajan suojaamisesta. Jokainen näki täsmälleen sen verran kuin tarvitsi voidakseen jatkaa.”

”Te loitte tuon sokeuden.”

”En. Käytin sitä hyväkseni.”

”Kael Thornen avulla.”

Ensimmäistä kertaa Arien ei vastannut heti.

”Kael avasi rahareitit”, hän sanoi lopulta.

”Tiesikö hän, mihin tarkoitukseen?”

”Hän tiesi tarpeeksi.”

”Tiesikö hän biologisesta tavoitteesta?”

”Hän tiesi, että tavoitteena olisi kriisi.”

”Sen laajuuden?”

”Ei.”

”Miksi hän auttoi teitä?”

Arien hymyili ilottomasti.

”Koska Jesair ehdotti maailmaa, jossa Kael olisi lakannut olemasta sellainen kuin siihen asti oli ollut.”

Nerai avasi tallenteen Nitran foorumista.

Jesair puhui näkyvästä taloudellisesta vallasta.

Lopullisista omistajista.

Siitä, että jokaisesta tietojen katselusta täytyy jäädä jälki.

Kael istui salissa.

”Hän halusi pysäyttää läpinäkyvyyden”, Nerai sanoi.

”Hän halusi lykätä sitä. Hidastaa sitä. Halventaa sitä. Hän halusi konfliktin, joka osoittaisi avoimen maailman olevan vaarallinen.”

”Ja te annoitte hänelle Kolmanneksen.”

”Hän antoi minulle rahaa.”

”Missä hän on?”

”En tiedä.”

”Valehtelette.”

”Kael lakkasi luottamasta minuun jo ennen ensimmäistä kuumetta.”

”Hän yritti pysäyttää hankkeen.”

”Liian myöhään.”

”Miksi?”

Arien katsoi todistekartan kasvoja.

”Koska hän ymmärsi avanneensa tien jollekulle, jolla ei ollut hänen rajojaan.”

”Oliko teillä rajoja?”

”Luulin niin.”

Arien katsoi tummansinistä astiaa. Sen reunaan oli jäänyt pieni naarmu, jota hän ei näytön välityksellä käään voinut olla huomaamatta.
Ja kerro nyt, miten se oikeasti meni.

Äidin ääni tuli hänen luokseen niin selvänä, että hänen oli laskettava katseensa. Ennen äiti oli kysynyt häneltä niin, kun hän yritti kätkeä virheen täydellisesti rakennetun selityksen taakse.
”Kun olin poika, äitini kuoli liikenneonnettomuudessa”, hän sanoi. ”Paikalla oli vain yksi tehohoitokuljetus. Pelastajat ottivat lapsen, jolla oli aureliaanin silmät.”
Puolustusasianajaja kääntyi hänen puoleensa, mutta Arien jatkoi.

”Isä pyysi kaikki tiedot. Hän sanoi minulle, että pelastajat toimivat oikein. Se lapsi selvisi.”
”Entä äitinne?” Nerai kysyi.

”Hän kuoli matkalla sairaalaan.”

Arien kosketti pöydän reunaa.

”Ennen kuin poika vietiin pois, äiti itse sanoi, että poika oli otettava mukaan.”

Hän ei ollut lausunut tätä lausetta ääneen vuosikymmeniin.

Nerai tunsi toisenkin asiakirjan, jossa oli hänen nimensä. Hän avasi vanhan varakuljetuksia koskevan ehdotuksen ja käänsi tallenteen Arienia kohti. ”Tuon onnettomuuden jälkeen te järjestitte niin, ettei pelastajien tarvitsisi enää yhtä usein valita kahden loukkaantuneen välillä.”
Arien katsoi selviytyneiden määriä. ”Silloin uskoin vielä, että säännön muuttaminen riittäisi.”

Nerai sulki tallenteen. Ihmiset, joita Arien oli auttanut, olivat yhä elossa. Todistekartan ihmisetkin pysyivät hänen vastuullaan.
”Mitä halusitte muuttaa?” Nerai kysyi.

Hän ei korottanut ääntään. Arien kuuli silti hänen sanojensa alta taas äitinsä kysymyksen.

”Halusin, että tulisi hetki, jolloin kultainen kehä ei auttaisi ketään”, hän sanoi. ”Että Jesair häviäisi. Että Mareia näkisi erehtyneensä hänestä. Että joku toinen jäisi odottamaan oven eteen, joka ei aukeaisi.”
Puolustusasianajaja laski kämmenensä pöydälle. Arien ei katsonut häntä.

”Pelastajat päättivät silloin, kumman kahdesta loukkaantuneesta ehtisivät pelastaa”, Nerai sanoi. ”Te loitte ihmisille vaaran heidän syntyperänsä perusteella. Lapsillekin.”
Arien avasi suunsa. Yksikään lause, jota hän oli käyttänyt vuosikausia, ei sopinut vastaukseksi.

Hän näki mielessään äidin käden ja pojan lasin takana. Sitä vierasta lasta oli silloin yritetty pelastaa. Valokuvan pojan oli vaarantanut hän.
Hän oli vihannut isän lausetta ”He toimivat oikein” niin kauan, että oli luonut järjestelmän, jossa kaikki muut paitsi hän saattoivat sanoa sen. Hän tiesi seurauksen, jota kohti heidän työnsä kulki.
Hetkeksi tuli hiljaista.

Nerai katsoi häntä.

Hänen edessään ei istunut tarinoiden hirviö.

Siinä istui ihminen.

Se oli pahempaa.

Hirviö seisoo ihmisten ulkopuolella.

Ihminen näyttää, mitä heidän keskuudessaan voi syntyä.

”Missä Kael on?” hän toisti.

”Thaeronilla.”

”Missä?”

”Jos tietäisin, antaisin hänet teille.”

”Miksi?”

Arien nojautui taaksepäin.

”Koska minä tulen kantamaan kuolleiden nimiä. Hän jatkaa puhumista vapaudesta.”

Kuulustelu jatkui vielä kuusi tuntia.

Arien myönsi yhdistäneensä hankkeet.

Hän ei myöntänyt päästäneensä tautia leviämään.

Hän väitti autonomisten prosessien ohjanneen viimeisiä operaatioita ja ettei ollut tiennyt täsmällistä alkamishetkeä eikä -paikkaa.
Hän antoi tutkijoille kuitenkin koodeja, välittäjien nimiä ja osia rahoitusrakenteesta.

Ei katumuksesta.

Vaan tarpeesta jakaa syyllisyys.

Yhteyden päättyessä Arien katsoi vielä kerran Neraita.

”Mitä teette, kun olette tuominneet minut?”

”Jatkamme.”

”Minne?”

”Niiden ihmisten luo, jotka avasivat teille tien.”

”Entä sitten?”

”Sen järjestelmän luo, joka kätki sen.”

Arien hymyili hieman.

”Lopulta siis teette täsmälleen sen, mitä Kael pelkäsi.”

”Emme hänen takiaan.”

”Jesairin takia?”

Nerai katsoi tummansinistä astiaa.

”Niiden takia, jotka eivät enää voi nähdä, mitä heidän maailmalleen tapahtui.”

Yhteys sulkeutui.

Arien jäi yksin valkoiseen huoneeseen.

Nerai avasi uuden asiakirjan.

Siitä oli määrä tulla alustava raportti Kolmanneksen syistä.

Ensimmäiselle riville hän kirjoitti:

Arien Korveth loi tarkoituksen.

Sitten hän pysähtyi.

Toiselle:

Kael Thorne tarjosi hänelle taloudelliset ja poliittiset reitit.

Kolmannelle:

Elarionin instituutiot varmistivat, ettei kukaan muu kuin tekijät nähnyt kaikkia osia samanaikaisesti.

Hän luki lauseet.

Arien.

Kael.

Järjestelmä.

Yksilön syyllisyys.

Osallisuus.

Sivilisaation sokeus.

Jos hän jättäisi kaksi ensimmäistä pois, rikolliset piiloutuisivat yhteiskunnan taakse.

Jos hän jättäisi kolmannen pois, yhteiskunta tuomitsisi rikolliset ja säilyttäisi edellytykset seuraaville.

Nerai tallensi asiakirjan.

Sen otsikko oli:

Ei vain Arien.

37. Ei vain Arien

Alustava raportti julkistettiin päivänä, jona Elarionilla kirjattiin ensimmäistä kertaa Kolmanneksen jälkeen enemmän syntyneitä kuin kuolleita.
Media poimi siitä Arienin tunnustuksen.

Yleisö Kaelin nimen.

Pankit oikeudelliset virheet.

Valtiot vieraat lainkäyttöalueet.

Jokainen löysi raportista kohdan, joka osoitti jotakuta toista.

Therinith ilmoitti, ettei ollut rikkonut yhtäkään lakia.

Se oli totta.

Sen rekisterit suojasivat omistajia täsmälleen hyväksyttyjen sääntöjen mukaisesti.

Pankit ilmoittivat kaikkien maksujen läpäisseen tarkastuksen.

Sekin oli totta.

Jokaisella liiketoimella oli uskottava tarkoitus, oikeudellisesti olemassa oleva vastapuoli ja paikalliset vaatimukset täyttävät asiakirjat.
Säätiöt väittivät, etteivät olleet tunteneet rahoitettujen hankkeiden lopullista tarkoitusta.

Useimmiten se oli totta.

Laboratoriot ilmoittivat tutkineensa perusteltuja tieteellisiä kysymyksiä.

Totta.

Juristit kertoivat arvioineensa hypoteettisia tapauksia.

Totta.

Vakuutusyhtiöt olivat mallintaneet riskejä.

Totta.

Kuljetusyhtiöt olivat varanneet kapasiteettia.

Totta.

Puolueet olivat vastaanottaneet sallittuja lahjoituksia.

Totta.

Melkein kaikki oli totta.

Juuri siksi niin suuri valhe oli voinut syntyä.

Nerai astui planeetan tutkintaneuvoston eteen.

Hänen takanaan näkyi kartta Kolmanneksen taloudellisesta luurangosta.

”Emme löytäneet yhtä salaista kassaa”, hän sanoi. ”Emme löytäneet maksua, jonka viestissä olisi lukenut katastrofin rahoittaminen. Emme löytäneet yhtä instituutiota, joka olisi tuntenut koko suunnitelman.”
Hän osoitti erilleen jaettuja linjoja.

”Löysimme jotakin vaarallisempaa. Järjestelmän, jossa jokainen saattoi puhua totta omasta pienestä osastaan ja samalla auttaa rakentamaan kokonaisuuden valhetta.”
Salissa istui kaikkien neljänkymmenen valtion edustajia.

Heidän takanaan vainajien omaisia.

Eturiviin oli jäänyt muutamia tyhjiä paikkoja.

Niissä oli alun perin pitänyt istua aureliaanien sukuneuvostojen edustajia.

Suurta osaa suvuista ei enää ollut kukaan edustamassa.

”Arien Korveth on vastuussa aikomuksesta, koordinoinnista ja erillisten järjestelmien tietoisesta käyttämisestä hyökkäyksen toteuttamiseen”, Nerai jatkoi. ”Kael Thorne rakensi taloudellisen ja poliittisen infrastruktuurin, joka mahdollisti tämän hyökkäyksen. Muut ihmiset tekivät päätöksiä, joiden yhteydessä he tiesivät enemmän kuin nyt myöntävät.”
Kuvaan ilmestyivät rahastot, puoluelahjoitukset ja Vestan omistusyhteydet.

”Mutta jos koko johtopäätöksemme on vain se, että pahat ihmiset käyttivät hyvää järjestelmää väärin, emme ole oppineet Kolmanneksesta mitään.”
Salissa kulki levottomuus.

”Järjestelmä ei ollut hyvä. Se oli sokea tavalla, josta oli tullut liiketoimintamalli.”

Hän suurensi saarivaltioiden lainkäyttöalueet.

”Valtiot myivät salaisuutta. Pankit myivät erillisyyttä. Rahastot myivät nimetöntä omistajuutta. Kirjanpitojärjestelmät myivät mahdollisuutta synnyttää voitto muualla kuin arvo. Politiikan säännöt myivät vaikutusvaltaa, jonka alkuperää ei voinut nähdä.”
Therinithin edustaja pyysi puheenvuoron.

”Te kutsutte laillista yksityisyydensuojaa rikollisuuden liiketoimintamalliksi.”

”En”, Nerai vastasi. ”Sanon, että yksityisyydensuojasta tuli vallan liiketoimintamalli.”

”Asiakkaitamme ei ole tuomittu.”

”Koska emme tunteneet heidän nimiään.”

”Se ei todista syyllisyyttä.”

”Ei. Se todistaa, ettemme kyenneet edes tutkimaan syyllisyyttä.”

”Jokaisella kansalaisella on oikeus suojella omaisuuttaan vieraalta valtiolta.”

”Ja jokaisella kansalaisella on oikeus tietää, kuka rahoittaa omaisuutensa avulla politiikkaa, omistaa hänen sairaalansa tai maksaa tutkimuksesta, joka uhkaa hänen henkeään.”
Edustaja nojautui taaksepäin.

”Kuka määrää rajan?”

”Juuri siihen kysymykseen Konventin on vastattava.”

Sana lausuttiin ensimmäistä kertaa julkisesti.

Koko planeetan Konventti Kolmanneksen jälkeen.

Koko planeetan Konventin oli määrä olla enemmän kuin hallitusten ylimääräinen kokous.

Sen ei myöskään pitänyt olla pelkkä talouskonferenssi.

Sen oli määrä tutkia Elarionin toiminnan perustuksia.

Unioni tuki ehdotusta.

Sitten useimmat seleniittivaltiot.

Muutamat aureliaanineuvostot, jotka olivat yhä olemassa.

Veyranien hallitukset jakautuivat.

Osa kannatti uudistusta. Kolmanneksessa oli kuollut myös heidän ihmisiään. Hekin olivat menettäneet perheitä, kaupunkeja ja tulevaisuuden.
Toiset väittivät, että tutkinta oli muuttumassa veyranien kollektiiviseksi oikeudenkäynniksi.

Thaeronilla syntyivät ensimmäiset liikkeet, jotka vastustivat koko planeetan läpinäkyvyyttä.

Niiden johtajat sanoivat:

Kolmannes ei saa olla tekosyy yhden hallituksen perustamiselle.

Arienin rikos ei saa riistää miljardien syyttömien yksityisyyttä.

Yhteisestä valuutasta voi tulla kaulapanta.

Näkyvä raha antaa hallitukselle mahdollisuuden tuhota jokaisen vastustajansa yhdellä kiellolla.

Suuri osa näistä perusteluista oli aiheellisia.

Juuri siksi ne olivat vaarallisempia kuin yksinkertaiset valheet.

Uuden thaeronilaisen liikkeen puhemiesten joukkoon ilmestyi mies, jonka nimeä ei tunnettu julkisuudessa.

Hän esiintyi vain äänenä.

Hän väitti, että Elarion tarvitsi kaksi tietä sivilisaatiolleen.

Yhden avoimen.

Toisen vapaan.

Nerai kuunteli ensimmäisen puheen.

Kolmen lauseen jälkeen hän tiesi, kuka puhui.

Kael Thorne.

Hän oli muuttanut äänensävyään.

Hidastanut puhettaan.

Käytti toista nimeä.

Mutta tapa, jolla hän erotti vallan vastuusta, oli pysynyt samana.

”Pystyttekö todistamaan, että se on hän?” Saira kysyi.

”En.”

”Äänianalyysi?”

”Todennäköisyys ei ole todiste.”

”Arien väittää hänen olevan Thaeronilla.”

”Arien väittää monenlaista.”

”Pyydämmekö hänen pidättämistään?”

Nerai sulki lähetyksen.

”Ensin meidän on tiedettävä tarkalleen, mistä syystä.”

”Hän auttoi rahoittamaan Kolmanneksen.”

”Meillä on todisteita rahareiteistä. Meillä on hänen yrityksensä pysäyttää viimeiset vaiheet. Meillä ei ole todistetta siitä, että hän tunsi mittakaavan.”

”Hän avasi oven.”

”Niin.”

”Ja nyt hän puhuu vapaudesta.”

”Syyllinenkin voi esittää toden vastaväitteen.”

Saira katsoi häntä.

”Tuon sanot kuin Jesair.”

”En.”

Nerai avasi tallenteen uudelleen.

”Hän olisi sanonut sen paremmin.”

Konventti kutsuttiin koolle päivälle, jona tuli kuluneeksi vuosi siitä, kun kuolleiden määrä oli saavuttanut kolme miljardia.

Paikaksi valittiin Nitra.

Sama sali, jossa Jesair oli vuosia aiemmin sanonut, ettei arvo saanut kulkea varjossa.

Rakennuksen eteen pystytettiin nimien seinä.

Ei kaikkien.

Kolmea miljardia nimeä oli mahdotonta kirjoittaa yhteen paikkaan.

Siksi seinä näytti joka päivä eri osan luettelosta.

Samat nimet palasivat vasta vuosien kuluttua.

Konventin avajaispäivänä sen pinnassa hohtivat auriolalaisten nimet.

Niiden joukossa:

Jesair Davion.

Mareia Lioren.

Nerai tuli ennen auringonnousua.

Hän laski seinän eteen tummansinisen astian.

Hän ei jättänyt sitä siihen.

Hetken kuluttua hän nosti sen jälleen käsiinsä.

Jotkin asiat eivät kuulu muistomerkeille.

Ne kuuluvat eläville, joiden on vielä saatettava niiden tarina päätökseen.

38. Konventti Kolmanneksen jälkeen

Ennen saliin astumista Nerai kuunteli katkelman aamu-uutisista. Nainen, joka oli Kolmanneksen jälkeen pitänyt yhteisökeittiötä, halusi tietää, kuka saisi valvoa yhteisiä rahoja. Pienen korjaamon omistaja pelkäsi, että uusi järjestelmä näkisi myös hänen asiakkaidensa maksut. Kumpikin oli menettänyt läheisiään; silti he olivat ehdotuksesta eri mieltä.

”Tänään päätetään myös julkisen vallan ja yksityiselämän välisestä rajasta”, uutisankkuri sanoi. ”Monille tuo raja on yhä epäselvä.”

Nerai sammutti lähetyksen ja astui sisään. Korjaamoyrittäjän vastaväite oli kirjattuna myös hänen omiin muistiinpanoihinsa.

Kolmasosa salin paikoista jäi tyhjiksi.

Määrää ei ollut laskettu täsmälleen kuolleiden valtuutettujen lukumäärän mukaan.

Se oli järjestäjien päätös.

Joka kolmas rivi oli suljettu.

Istuimilla ei ollut nimiä.

Vain ohut valojuova.

Kun valtuutetut istuutuivat, tyhjät rivit erottivat elävät toisistaan niin kuin Kolmannes oli jakanut perheet, kaupungit ja historian.

Kukaan ei voinut katsoa korokkeelle näkemättä paikkaa, josta joku puuttui.

Konventilla ei ollut yhtä puheenjohtajaa.

Sitä johti neuvosto, johon kuului valtioiden, kansalaiskokousten, asiantuntijaelinten, sukuneuvostojen ja Thaeronin edustajia.

Sekin oli kompromissi.

Kukaan ei halunnut, että vallan rajoittamisesta päättävää kokousta johtaisi yksi ainoa ihminen.

Nerai ei esiintynyt poliitikkona.

Hän ei ollut ehdolla.

Hän ei edustanut valtiota.

Hän seisoi Konventin edessä Kolmanneksen taloudellisten taustojen tutkinnan johtajana.

Hänen yläpuolelleen ilmestyi hänen nimensä.

Nerai Sael.

Valtioiden välinen taloudellisen luotettavuuden ja järjestelmäriskien virasto.

Julkistettujen sidonnaisuuksien laajuus: täydellinen.

Hän katsoi tyhjiä rivejä.

Sitten hän aloitti.

”Vuosi sitten annoimme katastrofille nimen.”

Seinille ilmestyi luku.

Kolme miljardia satakaksikymmentäneljä miljoonaa.

”Nimesimme sen Kolmannekseksi, koska ihmismieli tarvitsee yhden sanan siellä, missä se ei jaksa kantaa miljardeja nimiä.”
Luku katosi.

Sen tilalle tulivat kasvot.

Lapsia.

Naisia.

Miehiä.

Kaikki kolme sukuhaaraa.

”Tänään en puhu siitä, mitä menetimme. Sitä emme saisi koskaan päätökseen. Puhun siitä, mitä heidän kuolemansa paljasti.”
Kuvaan ilmestyi taloudellinen luuranko.

”Ensimmäinen syy, jonka vuoksi meidän on muutettava rahajärjestelmämme, on pandemia.”

Muutama ihminen liikahti salissa.

Jotkut olivat odottaneet puhetta terveydenhuollosta.

Nerai jatkoi:

”Kolmannesta ei rahoitettu yhdellä maksulla. Jos niin olisi ollut, joku olisi huomannut sen. Se rahoitettiin kolmenkymmenen valuutan, satojen valuutanvaihtojen, säätiöiden, rahastojen, laboratorioiden, oikeudellisten poikkeusten ja sellaisten yhtiöiden kautta, joiden lopullisia omistajia ei tunnettu.”
Kartan yksittäiset osat syttyivät.

”Tekoäly analysoi biologisia kysymyksiä tuntematta niiden tarkoitusta. Laboratoriot suorittivat tehtäviä tuntematta muita tehtäviä. Vakuutusyhtiöt mallinsivat seurauksia tuntematta syytä. Kuljetusyhtiöt varasivat kapasiteettia tuntematta lastia. Pankit näkivät maksuja, eivät suunnitelmaa. Valtiot näkivät yhtiöitä, eivät ihmisiä niiden takana.”
Kartta yhdistyi.

”Yksi ihminen voi tuoda vihan. Mutta sivilisaatio joko antaa hänelle tien tai ei anna.”

Nerai vaikeni hetkeksi.

”Me annoimme sen.”

Salissa oli hiljaista.

”Jos emme näe rahoja ennen tekoa, näemme vain ruumiit sen jälkeen.”

Kuvaan ilmestyivät alat, joiden oli vastedes määrä kuulua automaattiseen järjestelmävalvontaan.
Biologiset ja geneettiset riskit.

Laajamittainen laskentakapasiteetti.

Strategiset laboratoriot.

Terveystiedot.

Poliittinen rahoitus.

Asejärjestelmät.

Kriittinen infrastruktuuri.

”En vaadi järjestelmää, joka lukee ajatuksia”, Nerai sanoi. ”Siihen se ei kykene, eikä se saa teeskennellä kykenevänsä. Vaadin järjestelmää, joka huomaa, kun rahat, teknologiat, tiedot, laboratoriot ja poliittinen valta alkavat järjestyä uhkan muotoon.”
Erään veyranivaltion edustaja pyysi puheenvuoron.

”Entä kuka päättää, mikä on uhkan muoto?”

”Julkiset säännöt.”

”Kenen laatimat?”

”Konventin perustaman riippumattoman neuvoston, jota valvovat kansalaiset, asiantuntijat ja tuomioistuimet.”
”Siis jälleen uuden planetaarisen instituution.”

”Niin.”

”Entä jos se erehtyy?”

”Sen päätöksistä voi valittaa.”

”Entä jos siitä tulee hallituksen väline?”

”Siksi se ei saa kuulua yhdelle hallitukselle.”

Mies ei istuutunut.

”Se on vain keskittämisen siirtämistä ylemmälle tasolle.”

”Ei”, Nerai vastasi. ”Yhteisen ongelman näkyvyys on keskitettävä. Päätöksenteko ja valvonta on hajautettava.”

”Se on ristiriita.”

”Ei. Yhdellä kartalla ei tarvitse olla yhtä omistajaa.”

Mies istuutui.

Nerai avasi toisen osan.

”Toinen syy on automaatio.”

Seinille ilmestyi tietoja Kolmanneksen jälkeisestä tuotannosta.

Työssäkäyvien määrä.

Tuotantokapasiteetti.

Kulutus.

Automatisoidut päätökset.

”Kolmannes pakotti meidät tekemään kuukausissa sen, mitä olimme lykänneet vuosikymmeniä. Koneet ottivat hoitaakseen tuotannon, kuljetukset, energianhallinnan, kirjanpidon, kunnossapidon ja osan terveydenhuollosta. Eivät siksi, että halusimme maailman ilman työtä. Vaan siksi, että ihmiset puuttuivat.”

Tuotantokäyrä nousi takaisin Kolmannesta edeltäneen tason yläpuolelle.

”Sitten havaitsimme, että tuotanto voi kasvaa silloinkin, kun työpaikkojen määrä ei kasva.”

Näkyviin ilmestyi lause, jonka Jesair oli lausunut Nitrassa:

Avustus on sitä, mitä valta antaa ylhäältä. Osuus on sitä, mikä kuuluu ihmiselle jo siksi, että hän on osa sivilisaatiota.

Nerai katsoi sitä hetken.

”Yleinen perustulo ei saa olla palkkio tarpeettomuudesta. Se ei myöskään saa olla valtion armeliaisuutta ihmistä kohtaan, jolta koneet ovat vieneet työn. Sen on oltava osuus

sivilisaatiosta, joka on rakennettu tiedolla, datalla, infrastruktuurilla ja resursseilla, joita yksikään nykyinen omistaja ei ole luonut yksin.”
Salissa kuultiin ensimmäiset hyväksyvät äännähdykset.

”Jotta tämä osuus olisi oikeudenmukainen, meidän on tiedettävä, mitä arvoa koneet luovat, kenelle se kuuluu, missä voitto syntyy ja minne se menee. UBI ilman läpinäkyvyyttä on avustus, jonka vallanpitäjät voivat laskea omien tarpeidensa mukaan. Läpinäkyvä perusosuus on oikeus, jonka laskelman kansalainen voi tarkistaa.”
Nerai avasi kolmannen osan.

”Kolmas syy on korruptio.”

Seinille ilmestyi julkisia hankintoja.

Ylihintaisia sairaalamoduuleja.

Kuljetussopimuksia.

Energiahankkeita.

Tukia rahastoille, joiden omistajat rahoittivat puolueita.

”Korruptio. Suosikkijärjestelmät. Vaikutusvallan ostaminen. Valtioiden varojen tyhjentäminen. Politiikan salattu rahoitus. Omaisuuteen liittyvät vilpilliset järjestelyt. Veroparatiisit. Avustukset, jotka esiintyivät yhteisenä hyvänä mutta palvelivat yksityistä valtaa. Kirjanpidolliset siirrot valuuttojen, saarten, säätiöiden ja planeetan ulkopuolisten solmukohtien kautta.”
Yksittäiset esimerkit liittyivät toisiinsa.

”Kaikki tämä kukoisti pimeässä. Ja me totuimme tuohon pimeyteen niin hyvin, että aloimme pitää sitä normaalina.”
Hän lakkasi hetkeksi puhumasta.

”Kolmannes näytti, mitä tuo normaalius maksoi.”

Erään saarivaltion edustaja nousi seisomaan.

”Tulevatko ehdotuksenne mukaan kaikki rahavirrat julkisiksi?”

”Eivät.”

”Kuka päättää, mitkä tulevat?”

”Niiden vaikutuksen merkitys.”

”Se ei ole täsmällinen raja.”

”Täsmällinen raja säädetään lailla. Pieni henkilökohtainen maksu pysyy yksityisenä. Sairaalaketjun omistaminen ei.”
”Entä lahja?”

”Kohtuullinen henkilökohtainen lahja pysyy yksityisenä. Lahjoitus puolueelle ei.”

”Sijoitus?”

”Sijoituksen, joka ei anna sijoittajalle merkittävää valtaa toisten elämään, ei tarvitse olla julkinen kaikille. Sen olemassaolo ei kuitenkaan saa olla näkymätön valvonnalle.”
”Valtio siis tietää kaiken.”

”Ei.”

”Kuka sitten?”

”Järjestelmän eri kerrokset tuntevat eri osat. Kukaan ei saa nähdä ihmisen koko elämää ilman laillista perustetta. Jokaisesta kerrosten yhdistämisestä jää jälki.”
Nainen kurtisti kulmiaan.

”Juuri noin kuvailitte järjestelmää ennen Kolmannesta.”

”En. Ennen Kolmannesta eri kerrokset suojasivat tietoja niin, ettei voitu selvittää, kuka rahoitti katastrofia. Uuden järjestelmän on suojeltava ihmistä suojelematta näkymätöntä valtaa.”
Nerai avasi neljännen osan.

”Neljäs syy on valtioiden toiminta.”

Näkyviin tulivat budjettialijäämät.

Useimmat Elarionin valtiot olivat käyttäneet enemmän rahaa kuin keränneet lähes jokaisena vuonna viimeisten kolmenkymmenen vuoden aikana.
Velat kasvoivat myös talouskasvun aikana.

Poliitikot lupasivat säästöjä.

Sitten he nostivat veroja.

”Valtiomme eivät olleet köyhiä”, Nerai sanoi. ”Ne olivat kalliita.”

Kuvaan ilmestyivät eri valtioiden hankkimien samanlaisten terveydenhuollon laitteiden hinnat.

Erot olivat satoja prosentteja.

”Tehottomuus pysyi piilossa budjeteissa, joita kansalaiset eivät pystyneet vertailemaan. Julkinen laitos väitti maksaneensa markkinahinnan. Naapurivaltiossa markkinat kuitenkin myivät samaa tavaraa puoleen hintaan.”
Näkyviin ilmestyi toisiinsa kytkeytyneiden toimittajien verkosto.

”Kun jokainen julkinen maksu on näkyvä, huono päätös ei katoa loppuraporttiin. Se näkyy silloin, kun sen voi vielä pysäyttää.”
Eräs Unionin ministereistä esitti vastalauseen:

”Yleisö voi ymmärtää monimutkaiset hankinnat väärin. Alin hinta ei aina ole paras.”

”Siksi myös perustelujen, laadun ja tuloksen on oltava näkyvissä”, Nerai vastasi. ”Läpinäkyvyys ei tarkoita, että jokainen kansalainen päättää jokaisesta venttiilistä. Se tarkoittaa, ettei ministeri voi väittää kalliimman venttiilin olleen parempi, jos se hajoaa vuoden kuluttua ja sen toimittaja on rahoittanut ministerin puoluetta.”
Salissa kuului hermostunutta naurua.

Ministeri istuutui.

”Huonojen toimenpiteiden välitön näkyvyys, lähes täysimääräinen veronkanto ja piilotettujen eturistiriitojen poistaminen voivat muuttaa krooniset alijäämät ylijäämiksi. Eivät päivässä. Ensin pysäytämme vuodot. Sitten tuhlauksen. Sitten alennamme veroja. Vasta sen jälkeen tulee kasvu.”
Hän avasi viidennen osan.

”Viides syy on verotus.”

Kuvaan ilmestyi verokierre.

Korkeammat verokannat.

Enemmän veropakoa.

Kapeampi veropohja.

Uusi verokantojen korotus.

”Suuret valtiot nostivat veroja, koska osa arvosta siirtyi pieniin valtioihin, joissa sitä ei ollut syntynyt. Mitä korkeammat verot olivat, sitä kannattavampaa oli paeta niitä. Mitä useampi pakeni, sitä enemmän niiden oli maksettava, jotka jäivät.”
Näkyviin ilmestyi saarilla sijaitsevien veroparatiisien kartta.

”Nämä valtiot eivät luoneet suurinta osaa ilmoittamastaan arvosta. Ne loivat oikeudellisen paikan, jossa arvo sai alemman veron ja menetti omistajansa.”

Therinithin edustaja nousi seisomaan.

”Palvelumme olivat laillisia.”

”Niin.”

”Asiakkaat käyttivät oikeuksia, jotka sopimukset heille antoivat.”

”Niin.”

”Te siis kutsutte heitä syyllisiksi, koska he toimivat järkevästi.”

”En. Sanon, että loimme järjestelmän, jossa oli järkevää vahingoittaa yhteiskuntaa.”

Mies vaikeni hetkeksi.

”Haluatte lakkauttaa verokilpailun.”

”Haluan poistaa mahdollisuuden väittää, että voitto syntyi saarella, jolla ei ole koneita, työntekijöitä eikä asiakkaita.”

”Pääoma lähtee Thaeronille.”

”Silloin on oltava näkyvissä, kuka sen omistaa, missä se syntyi ja mitä se käyttää.”

”Thaeronin ei tarvitse hyväksyä sääntöjänne.”

”Ei.”

”Entä sitten?”

”Silloin syntyy kaksi talousaluetta. Yksi, jossa suuri valta jättää näkyvän jäljen. Ja toinen, jossa se ei jätä.”

”Ihmiset valitsevat vapauden.”

”Ehkä.”

Nerai katsoi häntä.

”Mutta silloin he jo tietävät, mitä valitsevat.”

Hän avasi kuudennen osan.

Konventin yläpuolelle ilmestyi kolmekymmentä valuuttatunnusta.

”Kuudes syy on valuuttojen hajanaisuus.”

Daren Voltr liikahti hieman.

Nerai jatkoi:

”Ennen Kolmannesta väitimme, että kolmekymmentä valuuttaa auttoi valtioita reagoimaan paikallisiin olosuhteisiin. Se oli totta. Mutta ne tarjosivat myös

kolmekymmentä tapaa muuttaa säästöjen arvoa, piilottaa voittoja, siirtää velkoja ja erottaa hinta siitä, joka sen maksaa.”

Näkyviin tulivat valuutanvaihdon kustannukset.

Valuuttakurssisuojaukset.

Viivästykset.

Pääomareservit.

Kaksin- ja kolminkertaiset kirjanpidot.

”Yritykset palkkasivat kokonaisia osastoja suojaamaan kauppaa valuutoilta, joiden piti helpottaa kaupankäyntiä. Pieni yritys maksoi rajat ylittävästä liiketoimesta enemmän kuin suuri yhteenliittymä, koska sillä ei ollut käytettävissään samoja kursseja ja välineitä.”

Kuvaan ilmestyi elar.

”Elar syntyi pandemian lapsena. Ei poliittisena hankkeena. Vaan keinona ostaa suodattimia, lääkkeitä ja ruokaa aikana, jona vanhat järjestelmät eivät pystyneet siirtämään arvoa riittävän nopeasti.”

Nerai näytti Sillan julkiset reservit.

”Sen etu ei ollut vain yhteisyys. Ihmiset näkivät sen katteen, maksut, vaihtokurssin, maksun kulkureitin ja jokaisen, joka pysäytti sen.”

Daren Voltr pyysi puheenvuoron.

”Elarin katteena ovat yhä vanhat valuutat.”

”Niin.”

”Jos lakkautatte ne, mikä sen katteeksi jää?”

”Yhteisen järjestelmän tuotanto, verotulot, energiakapasiteetti ja omaisuus.”

”Siis luottamus planeetan yhteisiin instituutioihin.”

”Jokainen valuutta perustuu luottamukseen johonkin instituutioon.”

”Erona on se, että kansalainen voi nykyään luopua yhdestä valuutasta ja valita toisen.”

”Useimmilla kansalaisilla ei ole omaisuutta, jota he voisivat siirtää valuutasta toiseen. Valinnanvapaus valuuttojen välillä oli vapautta ennen kaikkea niille, joilla oli tarpeeksi varoja paeta oman valtionsa päätösten seurauksia.”

Voltr nousi seisomaan.

”Silti se oli vastapaino. Yhtä valuuttaa voidaan käyttää kaikkia planeetan ihmisiä vastaan yhtä aikaa.”

”Niin.”

Vastaus yllätti hänetkin.

Nerai jatkoi:

”Yhteinen valuutta voi olla vaurauden perusta. Mutta myös täydellisimmän tyrannian, jonka olemme koskaan luoneet.”
Salissa vallitsi täydellinen hiljaisuus.

”Siksi ei riitä, että kansalaisen rahat ovat näkyvissä. Rahaan kohdistuvan vallan on oltava näkyvissä.”

Kuvaan ilmestyi valvonnan kaavio.

Operatiivinen kerros.

Valvontakerros.

Oikeudellinen kerros.

Kansalaisten suorittama tarkastus.

Julkinen varmennusketju.

”Valuutan ylläpitäjä ei saa yksin päättää, ketä se valvoo. Valvontaelin ei saa yksin muuttaa kirjauksia. Tuomioistuin ei saa avata tietoja ilman kirjattua oikeudellista perustetta. Eikä yksikään näistä instituutioista saa poistaa toimintansa jälkeä.”
Voltr katsoi kaaviota.

”Entä rikollinen?” hän kysyi. ”Näkeekö hänkin, että häntä on valvottu?”

”Näkee.”

”Ajoissa piilottaakseen lisää todisteita?”

”Hän näkee, että tarkastus on tehty. Ei välttämättä jokaista tutkinnallista johtopäätöstä samalla hetkellä. Mutta tietojen käytöstä syntyvä kirjaus ei saa olla ikuisesti salainen, eikä sitä saa voida poistaa.”
”Siinä on ero Jesairin ehdotukseen.”

”Ei. Jesair sanoi, että rikollisenkin on nähtävä, kuka häntä katsoi. Hän ei sanonut, että tutkinnan on julkistettava jokainen askeleensa etukäteen.”
Voltr jäi seisomaan.

”Entä mikä estää järjestelmää luomasta salaista pääsyä tietoihin ilman kirjausta?”

”Tekninen arkkitehtuuri.”

Seinille ilmestyi tietovirta.

”Jokainen suojatun tiedon avaaminen synnyttää allekirjoitetun kirjauksen. Siitä muodostetaan kryptografinen tiiviste. Kaikkien merkittävien muutosten ja tietojen käyttökertojen tiivisteet lähetetään muutaman minuutin välein hajautettuun varmennusketjuun.”

”Lohkoketjuun”, joku sanoi takariveistä.

”Niin”, Nerai vastasi. ”Se ei korvaa totuutta. Tiiviste ei todista alkuperäisen tiedon olleen totta. Se todistaa, ettei kukaan ole myöhemmin muuttanut sitä vaivihkaa. Totuudenmukaisuus on varmistettava lähteen allekirjoituksella, ristiintarkistuksilla ja auditoinnilla.”

Voltr istuutui jälleen.

Nerai katsoi Konventtia.

”Valvontateknologiat kehittyvät riippumatta siitä, mitä tänään hyväksymme. Voimme teeskennellä kieltävämme ne ja antaa käyttää niitä salaa. Tai voimme varmistaa, että jokainen kansalaista katsova silmä on itse näkyvissä.”

Näkyviin ilmestyi viimeinen lause:

Oikeuteen nähdä on liityttävä velvollisuus olla nähtävissä.

Silloin Konventin yhteys katkesi.

Ei kokonaan.

Vain yksi lähetys.

Seinille ilmestyi thaeronilaisen liikkeen tunnus.

Sitten ääni.

Kaelin ääni.

”Kuvailette lasista häkkiä”, hän sanoi. ”Jokainen näkee kalterit, ja te kutsutte sitä vapaudeksi.”

Turvajärjestelmät yrittivät katkaista lähetyksen.

Nerai nosti kätensä.

”Antakaa hänen puhua.”

Salissa kuului levottomuutta.

Kael jatkoi:

”Yksi valuutta. Yksi verokerros. Yksi taloudellinen kartta. Yksi planeetanlaajuinen äly, joka päättää, mikä on riski. Väitätte jakavanne vallan neuvostoille, tuomioistuimille ja kansalaistarkastajille. Mutta kaikki käyttävät samaa järjestelmää.”

Nerai katsoi suoraan kameraan.

”Kael Thorne.”

Ääni vaikeni hetkeksi.

Sitten se naurahti.

”Teillä ei ole todisteita.”

”Ei ole.”

”Silti nimeätte minut julkisesti.”

”Nimesin äänen.”

”Tältäkö läpinäkyvä maailmanne näyttää? Analyytikko lausuu nimen ja väkijoukko hoitaa loput?”

”Ei. Siksi en tuomitse teitä. Kysyn teiltä.”

”Mitä?”

”Kuinka paljon tiesitte?”

Salissa ei kuulunut liikahdustakaan.

Kael vastasi vasta hetken kuluttua.

”Tarpeeksi tietääkseni nyt, että minun olisi pitänyt pysäyttää enemmän.”

”Se ei ole vastaus.”

”Se on ainoa, jonka saatte.”

”Autoitte Arienia luomaan rahareittejä.”

”Autoin monia ihmisiä luomaan rahareittejä.”

”Miksi häntä?”

”Koska pelkäsin maailmaa, jota veljenne ehdotti.”

”Ja nyt pelkäätte sitä enemmän?”

”Nyt minulla on todiste siitä, että pelkoni oli oikeutettu.”

Nerai katsoi tyhjää kuvaa, josta ääni tuli.

”Pidättekö Kolmannesta todisteena läpinäkyvyyttä vastaan?”

”Pidän sitä todisteena vallan keskittämistä vastaan. Arien käytti biologista tietoa, rahaverkostoja ja automatisoituja järjestelmiä. Te haluatte yhdistää kaikki kolme yhdeksi planeetanlaajuiseksi kerrokseksi.”

”Ja tehdä yhteydet näkyviksi.”

”Näkyvyys ei estä väärinkäyttöä.”

”Ei.”

”Mikä sitten estää?”

”Se, ettei tieto väärinkäytöstä jää yksin järjestelmää hallitsevan käsiin.”

Kael naurahti.

”Se on uskoa.”

”Niin.”

Vastaus kulki salin halki kuin hiljainen isku.

”Jokainen yhteiskuntajärjestys perustuu uskoon siihen, että ihmiset ainakin joskus noudattavat sääntöjä. Ero on siinä, voivatko he salata niiden rikkomisen.”

”Me Thaeronilla emme hyväksy sääntöjänne.”

”Se on oikeutenne.”

”Annatteko meidän siis lähteä?”

”Jos ette rahoita väkivaltaa, vie omaisuutta, joka ei kuulu teille, tai piilota yhteisen infrastruktuurimme tuottoja.”

”Siis vapautta ehdoin.”

”Jokainen vapaus päättyy siihen, mistä alkaa lasku, jonka jonkun toisen on maksettava.”

Kaelin ääni vaikeni.

Sitten hän sanoi:

”Jonakin päivänä kansalaiset pelkäävät järjestelmäänne enemmän kuin niitä ihmisiä, joilta sen piti heitä suojella.”

”Ehkä.”

”Entä sitten?”

”Silloin heillä on oltava valta muuttaa sitä.”

”Yhdessä valuutassa?”

”Julkisen perustuslaillisen järjestyksen puitteissa.”

”Siis yhdessä valtiossa.”

Nerai vaikeni hetkeksi.

Tätä lausetta Konventti oli odottanut.

Jotkut toiveikkaina.

Toiset peloissaan.

”Tänään en ehdota yhtä valtiota”, hän sanoi. ”Ehdotan, että yhteiset ongelmat näkyvät yhteisesti ja että yhteistä valtaa valvotaan yhteisesti.”

”Se on yhden valtion alku.”

”Ehkä.”

”Sanokaa se sitten.”

Nerai katsoi neljääkymmentä valtuuskuntaa.

Tyhjiä rivejä.

Paikkaa, jossa Jesair oli kerran istunut.

”Jos Elarionista jonakin päivänä tulee yksi valtio, se ei saa tapahtua siksi, että joku valloitti sen. Eikä siksi, että yksi valuutta kukisti muut. Sen on tapahduttava siksi, että ihmiset huomaavat, että heidän elämänsä ovat jo kauan olleet yhteisempiä kuin heidän hallituksensa.”

Kael ei vastannut.

Yhteys katkesi.

Tällä kertaa hän katkaisi sen itse.

Konventti neuvotteli vielä kaksikymmentäkolme päivää.

Se ei hyväksynyt kaikkea, mitä Nerai oli ehdottanut.

Perusosuus vahvistettiin, mutta sen suuruuden oli yhä määrä perustua alueellisiin elinkustannuksiin.

Sillan oli määrä lakata olemasta yksityinen yhtiö ja siirtyä planeetan yhteisen julkisen säätiön omistukseen.

Elarista tuli laillinen laskentayksikkö valtioiden välisessä verotuksessa, julkisissa maksuissa, perusosuuksissa ja Thaeronin-kaupassa.

Vanhat valuutat eivät kadonneet.

Vielä.

Konventti hyväksyi lopullisen näkyvän omistajan periaatteen jokaiselle yhtiölle, rahastolle ja säätiölle, jolla oli merkittävää taloudellista tai poliittista vaikutusvaltaa.
Jokaisesta suojattujen taloustietojen käyttökerrasta oli jäätävä poistamaton jälki.

Jokaisella poikkeuksella oli oltava tekijä, oikeudellinen peruste ja päättymisaika.

Jokaisen automaattisen riskisäännön tuli olla julkisesti arvioitavissa.

Konventti perusti planeetan yhteisen perustuslakikomitean.

Ei hallitusta.

Ei vielä.

Kun Nerai poistui viimeisestä istunnosta, Daren Voltr odotti häntä uloskäynnillä.

”Te voititte”, hän sanoi.

”En.”

”Elarista tuli laillinen yksikkö.”

”Yksi yksiköistä.”

”Siltaa ei enää omista yksityinen ryhmä.”

”Se oli välttämätöntä.”

”Planeetan yhteinen verokerros.”

”Rajallinen.”

Voltr katsoi häntä.

”Tiedättekö, mikä teissä on vaarallisinta?”

”En.”

”Kuvailette jokaista askelta pienemmäksi kuin se todellisuudessa on.”

Nerai katsoi rakennuksen edessä olevaa nimien seinää.

”Ja te kuvailette jokaista askelta viimeiseksi.”

”Koska tiedän, mihin ne johtavat.”

”Mihin?”

Voltr osoitti Nitran suuntaan.

”Planeetan pääkaupunkiin.”

Nerai katsoi jokea.

”Ehkä planeetta tarvitsee paikan, jossa sen on katsottava itseään.”

39. Yksi elar

Vanhat valuutat eivät kadonneet äänestyksellä.

Ne katosivat käytön mukana.

Ensin suuret valtioidenväliset tavarantoimittajat lakkasivat hyväksymästä niitä.

Eivät siksi, että Konventti olisi kieltänyt ne.

Elar oli yksinkertaisempi.

Yksi hinta.

Yksi tilitys.

Yksi avoimesti ilmoitettu maksu.

Ei valuuttakurssisuojausta.

Ei kahden päivän odotusta.

Ei kysymystä siitä, kuinka paljon arvoa katoaisi lähettäjän ja vastaanottajan välillä.

Sitten elaria alkoivat vaatia työntekijät, jotka työskentelivät useissa valtioissa toimiville yrityksille.

He eivät halunneet palkkansa arvon muuttuvan sellaisen hallituksen päätöksellä, jonka maassa he eivät edes asuneet.

Kauppiaat ilmoittivat hinnat kahdessa valuutassa.

Myöhemmin enää elareissa.

Paikalliset valuutat säilyivät tileillä, laeissa ja vanhoissa sopimuksissa.

Arkielämässä ne alkoivat kuitenkin vähitellen muistuttaa kieliä, joilla yhä kirjoitettiin seremonioita mutta ei enää tilattu leipää.

Kaksi viimeistä suurta valuuttaa luopui itsenäisestä vaihtokurssista itse aiheuttamansa talouskriisin jälkeen.

Niiden keskuspankit olivat yrittäneet tukea vientiä heikentämällä valuutan arvoa.

Yritykset kuitenkin ostivat energian ja raaka-aineet elareilla.

Niiden kustannukset nousivat.

Kansalaiset siirsivät säästönsä.

Valuutan arvo romahti.

Se, mikä oli ennen auttanut valtiota siirtämään osan ongelmasta kansalaistensa kannettavaksi, ei enää toiminut maailmassa, jossa kansalaisilla oli pääsy yhteiseen arvoon.
Seitsemän vuotta Kolmanneksen jälkeen elar oli Elarionin ainoa laillinen valuutta.

Kukaan ei nimennyt yhtä päivää, jona niin tapahtui.

Viimeinen valtio hyväksyi lain.

Viimeinen pankki muutti kirjanpitonsa.

Viimeiselle vanhalle valuutalle vahvistettiin kiinteä vaihtokurssi.

Ja se oli siinä.

Sitä seurannut talouskasvu yllätti uudistuksen kannattajatkin.

Sitä ei tuonut valuutta itsessään.

Sen toivat esteet, jotka katosivat valuutan myötä.

Yrityksen ei enää tarvinnut pitää kolmeakymmentä kirjanpitoa.

Pieni yritys saattoi myydä planeetan toiselle puolelle ilman valuuttaosastoa.

Sijoittajat vertailivat hankkeita todellisen tuoton, eivät valuuttakurssiedun perusteella.

Julkisissa hankinnoissa käytettiin samoja hintoja.

Veroviranomaiset näkivät saman veropohjan.

Voitto verotettiin siellä, missä arvo oli syntynyt.

Verokannat laskivat vähitellen.

Ensin pieni- ja keskituloisten.

Sitten yritysten.

Valtiot havaitsivat, että lähes kaikesta peritty matalampi vero tuotti enemmän kuin korkea vero, jonka puolet suurpääomasta kiersi.
Veroparatiisit yrittivät selviytyä.

Ne tarjosivat vieläkin matalampia verokantoja.

Sitten täydellistä verovapautta.

Sitten salaisia rekistereitä planeetan verkon ulkopuolella.

Mutta yhtiö, jonka omistajaa ei tunnettu, ei voinut vastaanottaa suuria elarmaksuja, tavoitella julkista hankintasopimusta eikä omistaa strategista infrastruktuuria.
Salaisuus pysyi mahdollisena.

Se lakkasi olemasta kannattavaa.

Jotkin saarivaltiot romahtivat.

Toiset muuttuivat.

Ne käyttivät koulutettuja juristejaan, hallinnoijiaan ja talousasiantuntijoitaan uuden järjestelmän tarkastamiseen. Paikoista, jotka olivat myyneet pimeyttä, tuli varmentamisen keskuksia.

Siinä oli ironiaa, jota Nerai ei pitänyt rangaistuksena.

Ihmisten ei tarvitse ikuisesti olla sitä, mistä he kerran elivät.

Budjettialijäämät eivät kadonneet heti.

Kolmanneksen jälkeen kokonaisia alueita oli rakennettava uudelleen.

Eloonjääneiden hoitaminen oli kallista.

Perusosuus kasvoi.

Kaupungit muokkasivat infrastruktuuriaan sopimaan maailmaan, jossa oli vähemmän työtä ja enemmän automaatiota.

Mutta vuodot vähenivät.

Korruptioverkostot lyhenivät.

Ylihintaiset hankkeet paljastuivat ennen sopimusten allekirjoittamista.

Tekoäly vertaili hintoja, laatua ja omistussuhteita.

Se ei kieltänyt päätöksiä.

Se varoitti.

Jos hallitus varoituksesta huolimatta valitsi kalliimman toimittajan, se sai tehdä niin.

Sen oli kuitenkin selitettävä miksi.

Julkisesti.

Vastuullisen henkilön nimi ilmoittaen.

Järjestelmä ei poistanut typeryyttä.

Se poisti osan siitä turvasta, jota pimeys oli sille tarjonnut.

Kymmenen vuoden kuluttua useimpien valtioiden talous oli ylijäämäinen.

Ylijäämää ei syntynyt joka vuosi.

Sitä ei voinut taata kaikissa olosuhteissa.

Mutta vanha käsitys siitä, että valtion oli oltava pysyvästi velkaantunut, mureni.

Osa ylijäämistä ohjattiin perusosuuteen.

Osa reserveihin.

Osa automatisoitujen järjestelmien yhteisomistukseen.

Ihmiset saattoivat tehdä työtä.

Harjoittaa liiketoimintaa.

Luoda.

Hoitaa lapsia.

Opiskella.

Auttaa toisia.

Mutta heidän oikeutensa asuntoon, ruokaan ja perushoivaan ei enää riippunut siitä, tarvitsiko joku ostaa heidän aikaansa.
Perusosuus ei ratkaissut kaikkea.

Jotkut menettivät elämänsä tarkoituksen.

Toiset sulkeutuivat koneiden luoman viihteen maailmaan.

Syntyi kiistoja siitä, pitikö yhteiskunnan tukea ihmisiä, jotka eivät antaneet sille mitään takaisin.

Nerailla ei ollut näihin kysymyksiin yksinkertaista vastausta.

Jesair oli kerran sanonut, ettei ihmisen arvo perustunut siihen, tarvitsiko kone häntä.

Se ei kuitenkaan tarkoittanut, ettei ihminen tarvinnut tunnetta siitä, että toinen ihminen tarvitsi häntä.

Siksi koulut lakkasivat valmistamasta lapsia vain ammattiin.

Ne opettivat heitä luomaan ihmissuhteita, kantamaan vastuuta, päättämään yhteisistä asioista ja erottamaan halun tarpeesta.
Työstä ei tullut tarpeetonta.

Se lakkasi olemasta ainoa todiste oikeudesta olla olemassa.

Myös sota muuttui.

Aluksi hitaasti.

Läpinäkyvä raha ei pystynyt lukemaan vihaa.

Se ei voinut estää ihmistä haluamasta alueen hallintaa, naapuriensa rankaisemista tai vanhan vääryyden toistamista.

Mutta se pystyi näkemään valmistelut.

Aseet tarvitsivat valmistajia.

Valmistajat materiaalia.

Materiaali energiaa.

Armeijat tarvikkeita.

Palkkasotilaat maksuja.

Kuljetuskäytävät vakuutuksia.

Propaganda tiedotusvälineiden omistajia.

Suurta sotaa ei voinut valmistella vain sydämessä.

Sen oli astuttava talouteen.

Ja siellä se jätti jäljen.

Kun eräs eteläinen valtio alkoi salaa ostaa taistelumoduuleihin soveltuvia navigointikomponentteja, järjestelmä varoitti muita hallituksia ja sen omia kansalaisia. Hallitus väitti kyseessä olevan siviiliteknologian uudistamisen.

Yleisö näki määrät, toimittajat ja samanaikaiset polttoainehankinnat.

Oppositio vaati selitystä.

Liittolaisvaltiot tarjoutuivat suorittamaan tarkastuksen.

Hanke pysäytettiin ennen kuin laivasto syntyi.

Toisessa tapauksessa läpinäkyvyys ei estänyt konfliktia.

Kaksi aluetta kiisteli vesivaroista, ja kumpikin siirsi avoimesti turvallisuusjoukkoja.

Maailma näki valmistelut.

Juuri siksi ei kuitenkaan voinut teeskennellä, että hyökkäys olisi tullut yllätyksenä.

Planeetan yhteinen neuvosto puuttui asiaan aikaisemmin.

Ei salaisella diplomatialla.

Vaan julkisella neuvottelulla, jossa kumpikin osapuoli näki jatkamisen kustannukset.

Konflikti päättyi sopimukseen.

Ei siksi, että ihmisistä olisi tullut parempia.

Vaan siksi, että salainen aikomus oli menettänyt etunsa.

Vähitellen syntyi yhteinen puolustus.

Ensin kiertoradan renkaan suojeleminen.

Sitten Thaeronin.

Myöhemmin strategisten aseiden valvonta.

Valtiot säilyttivät turvallisuusjoukkonsa, mutta ne eivät enää voineet käydä omaa suurta sotaansa ilman yhteistä infrastruktuuria.
Valuutan, verojen ja puolustuksen jälkeen tuli oikeus.

Koko planeetalla toimiva yritys ei voinut olla neljänkymmenen keskenään ristiriitaisen tuomioistuimen alainen.

Kansalaisella ei voinut olla oikeutta valtiovallan näkyvyyteen yhdellä alueella mutta ei toisella.

Perusosuus ei voinut olla yhteinen oikeus ilman yhteistä perustuslaillista pohjaa.

Planeetan yhteinen perustuslakikomitea työskenteli kaksitoista vuotta.

Ensimmäinen ehdotus hylättiin.

Toinen myös.

Kolmas jakoi toimivallan planeetan yhteisen tason, alueiden, valtioiden ja kaupunkien kesken.

Yksi planeetta.

Yksi valuutta.

Yksi puolustus.

Yksi perusoikeuskirja.

Mutta neljäkymmentä oikeusperinnettä.

Kymmeniä kieliä.

Satoja paikallisia hallintomuotoja.

Valtiot eivät lakanneet olemasta.

Ne lakkasivat olemasta vallan viimeinen taso.

Perustuslain hyväksymispäivänä edustajat kokoontuivat Nitraan.

Jotkut itkivät.

Toiset äänestivät vastaan.

Muutamat veyranien valtuuskunnat poistuivat salista jo ennen tulosta.

Suuri osa heidän kannattajistaan asui jo Thaeronilla.

He hylkäsivät yhteisen rahoitusjärjestelmän.

He väittivät, että vastavuoroisestikin valvottu valta muuttuisi vielä tyranniaksi.

He rakensivat omat asutuksensa, pankkinsa ja oikeusjärjestyksensä.

Elarion ei pakottanut heitä palaamaan.

Planeettojen välille syntyi kuitenkin raja, jota ei ennen ollut ollut.

Planeettojen välille syntyi raja, joka ei perustunut biologiaan.

Eikä se perustunut rotujakoon.

Se oli sivilisaatioiden raja.

Elarionilla suurella vallalla oli velvollisuus jättää näkyvä jälki.

Osassa Thaeronia salaisuutta pidettiin vapauden edellytyksenä.

Maailmojen välinen kauppa jatkui.

Epäluuloisena.

Sääntöjen puitteissa.

Mukanaan kysymys, jota ei vielä ollut ratkaistu.

Kuinka paljon yksityisyyttä yhteiskunta voi säilyttää niin, ettei sen suojiin synny jälleen näkymätöntä valtaa?

Kael Thorne jäi Thaeronille.

Häntä ei koskaan tuomittu lainvoimaisesti Kolmanneksesta.

Todisteet vahvistivat, että hän oli rahoittanut Arienin verkostoja ja yrittänyt pysäyttää viimeiset vaiheet. Ne eivät vahvistaneet, kuinka paljon hän tiesi avatessaan ensimmäiset reitit.

Toisille hän oli rikollinen, joka oli päässyt pakoon.

Toisille mies, joka oli ajoissa ymmärtänyt yhtenäisen järjestelmän vaaran.

Omissa silmissään hän pysyi ihmisenä, joka uskoi historian vielä vapauttavan hänet syyllisyydestä.

Arien Korveth tuomittiin.

Oikeudenkäynti kesti seitsemän vuotta.

Sadat tutkijat, hallinnoijat, pankkiirit, juristit ja vainajien omaiset todistivat.

Tuomioistuin hylkäsi hänen väitteensä siitä, että hankkeen yksittäiset osat olivat olleet laillisia.

Se totesi, että ihminen, joka tietoisesti yhdistää lailliset osat rikolliseksi kokonaisuudeksi, on vastuussa kokonaisuudesta.
Arienia ei teloitettu.

Elarion ei tuntenut kuolemanrangaistusta.

Hän vietti loppuelämänsä laitoksessa, jonka jokainen kustannus, tarkastus ja päätös kirjattiin samoin kuin jokaisen muunkin kansalaisen kohdalla.
Hänkin näki, kuka avasi hänen tietonsa.

Hänkin saattoi riitauttaa luvattoman tietojen käytön.

Monet pitivät sitä liiallisena armeliaisuutena.

Nerai ei.

Järjestelmä, joka suojelee vain syyttömien oikeuksia, ei suojele oikeuksia.

Se suojelee suosittuja.

Kaksikymmentä vuotta Kolmanneksen jälkeen Nerai seisoi planeetan yhteisen edustajakokouksen rakennuksen edessä.

Hän oli vanhempi.

Hänen hiuksensa olivat hopeiset.

Hänen silmissään ei vieläkään ollut kultaista kehää.

Nitra oli muuttunut.

Vanhankaupungin ylle kohosi uusia hallintotorneja. Joella kulki hiljaisia julkisen liikenteen moduuleja. Entisistä keskuspankkien päämajoista oli tullut rahahistorian arkistoja.
Lapset oppivat niissä, että Elarionilla oli kerran ollut kolmekymmentä valuuttaa.

Monista se tuntui käsittämättömältä.

”Miksi?” he kysyivät.

Opettajat selittivät heille suvereniteettia, valuuttakursseja, devalvaatiota, verokilpailua ja paikallisten talouksien suojaamista.
Lapset kuuntelivat yhtä ihmeissään kuin aiemmat sukupolvet olivat kuunnelleet kertomuksia ajoista, jolloin jokainen valtio käytti omia painon tai pituuden yksiköitään.
Nerai käveli nimien seinän luo.

Se näytti yhä Kolmanneksen uhrit.

Vuosikymmenten kuluttua luettelo saattoi jo toistua.

Tänään seinällä ei ollut Jesairia.

Eikä Mareiaa.

Nerai laski tummansinisen astian maahan.

Tällä kertaa hän jätti sen siihen.

Hänen henkilökohtaiseen käyttöliittymäänsä ilmestyi ilmoitus.

Planeetan historiallinen arkisto on avannut Kolmanneksen tutkinta-aineistoa.

Tarkoitus: opetuksellisen näyttelyn valmistelu.

Vastuuhenkilö: Laren Saor.

Tietojen käytön laajuus: taloudellinen todistuskartta ilman suojattuja henkilötietoja.

Nerai katsoi ilmoitusta.

Vanhassa maailmassa hän ei ehkä olisi koskaan saanut tietää, että joku oli avannut hänen laatimansa asiakirjakokonaisuuden.

Uudessa maailmassa hän näki nimen, tarkoituksen ja laajuuden.

Hän olisi voinut riitauttaa tietojen käytön.

Hän ei tehnyt niin.

Nitran yllä alkoi hämärtää.

Edustajakokouksen rakennuksessa loisti Elarionin tunnus.

Edustajakokouksen rakennuksessa loisti uusi planeetan tunnus.

Se ei viitannut Unioniin eikä yhteenkään alkuperäisistä valtioista.

Neljäkymmentä viivaa johti yhteen kehään.

Kriitikot väittivät symbolin kuvaavan nielemistä.

Sen tekijät väittivät sen kuvaavan yhdistymistä.

Nerai näki siinä molemmat.

Jokainen ykseys pelastaa jotakin.

Ja päättää jotakin.

Elarionista ei tullut yhtä valtiota siksi, että sen asukkaat olisivat lakanneet olemasta erilaisia.

Siitä tuli yksi valtio siksi, että he lakkasivat vähitellen teeskentelemästä, ettei yhden suuri päätös vaikuttanut muihin.

Yhden ihmisen rahat saattoivat rahoittaa tutkimusta.

Tutkimus laboratoriota.

Laboratorio sairautta.

Sairaus kuolemaa koko planeetalla.

Mutta yhtä lailla rahat saattoivat rahoittaa hoitoa.

Koneita.

Perusosuutta.

Kaupunkien jälleenrakennusta.

Ja maailmaa, jossa vallan oli näyttäydyttävä ennen kuin se pyysi toisia luottamaan itseensä.

Läpinäkyvyys ei tehnyt ihmisistä hyviä.

Se ei poistanut vihaa.

Ylpeyttä.

Omistamisen halua.

Menettämisen pelkoa.

Eikä ihmisen kykyä vakuuttaa itsensä siitä, että hänen haavansa oli oikeutta.

Se teki vain yhden asian.

Se vaikeutti suuren vallan liikkumista ilman varjoa.

Nerai laski kolme sormea astian viileälle pinnalle.

Hän ei tiennyt miksi.

Ele tuli luonnostaan.

Liian luonnostaan.

Hetken hänestä tuntui, että häntä kosketti muisto, joka ei kokonaan kuulunut hänelle.

Toinen planeetta.

Toinen aurinko.

Puutarha.

Mies ja nainen, jotka kohtaavat jälleen, vaikka heidän nimensä ovat toiset.

Sitten tunne katosi.

Nerai kääntyi kaupunkia kohti.

Hänen taakseen jäi kuolleiden seinä.

Hänen eteensä elävien maailma.

Yksi planeetta.

Yksi valtio.

Neljäkymmentä muistia.

Ja arvo, joka ei enää saanut kulkea varjossa.

40. Vallan paino

Kivi painoi kolmekymmentäyksi tonnia.

Se oli tuotu Thaeronilta kaksi viikkoa aiemmin, ja siitä lähtien se oli maannut keskellä tutkimushallia Ardassa. Tutkijat olivat valinneet kivenlohkareen, jolla ei ollut erityisiä fysikaalisia ominaisuuksia. He halusivat kappaleen, jonka kohdalla tulosta ei voisi selittää materiaalilla.

Sen ympärillä seisoi kolme metallirengasta.

Jokainen oli halkaisijaltaan noin viisimetrinen, ja sen pinta oli jaettu satoihin kapeisiin segmentteihin. Segmenttien välissä kulki johtimia, jotka oli jäähdytetty kauas ympäristön lämpötilan alapuolelle. Lattiasta niihin johti paksuja energiakaapelinippuja.

Turvaseinän takana odotti noin neljäkymmentä ihmistä.

Fyysikoita.

Teknikoita.

Yliopistojen edustajia.

Planeetan teknologiariskien neuvosto.

Kaksi sotilasanalyytikkoa.

Ja Nerai Sael.

Kolmanneksesta oli kulunut monta vuotta. Nerai ei enää johtanut rahavirtojen päivittäistä tutkintaa. Hänen nimensä liittyi kuitenkin yhä sääntöihin, joiden mukaisesti Silta oli Konventin jälkeen vähitellen muuttunut maksuverkosta yhdeksi planeetan talouden keskeisistä tietokerroksista.

Siksi hänet kutsuttiin paikalle aina, kun uusi keksintö herätti kysymyksen, jota teknikot eivät kyenneet ratkaisemaan yksin.

Kuka saisi omistaa tämän?

Kokeen johtaja Oran Sel seisoi ohjauspöydän ääressä.

”Lattian mittaus?”

”Kolmekymmentäyksi pilkku neljä tonnia”, laboratorion tekoäly vastasi.

”Energia?”

”Valmiina.”

”Synkronointi?”

”Poikkeama alle mittausrajan.”

Oran kääntyi lasin takana olevien ihmisten puoleen.

”Se, minkä näette, on neljäs koe. Kolme ensimmäistä suoritettiin ilman tutkimusryhmän ulkopuolisia ihmisiä. Emme julkistaneet tulosta ennen kuin kaksi riippumatonta tutkimusyksikköä oli toistanut sen.”
Sitten hän palasi ohjauspöydän luo.

”Käynnistä kenttä kymmenen prosentin teholla.”

Näytölle ilmestyi lattiaan kohdistuvan kuorman arvo.

Kolmekymmentäyksi tonnia.

Kolmekymmentä.

Kaksikymmentäkahdeksan.

Kaksikymmentäviisi.

Kivi ei hievahtanutkaan.

Kahdenkymmenen prosentin teholla mittaus näytti seitsemäätoista tonnia.

Kolmenkymmenen prosentin teholla yhdeksää.

Hallissa oli aivan hiljaista.

Oran nosti tehon neljäänkymmeneen prosenttiin.

Arvo laski alle yhden tonnin.

Sitten lähes nollaan.

Kivi irtosi lattiasta.

Ensin muutaman millimetrin.

Hetken kuluttua sen ja lattian välissä oli viisi senttimetriä.

Oran liikutti säädintä.

Kolmekymmentäyksi tonnia thaeronilaista kiveä nousi metrin korkeuteen.

Nerai tunsi epämiellyttävää jännitystä hartioissaan. Järki kertoi, että kenttä kannatteli kiveä.
Keho näki lattian yllä riippuvan kivimassan ja odotti sen putoavan.
”Voitteko siirtää sitä?” eräs neuvoston jäsen kysyi.

Oran nyökkäsi.

Kivi liikkui hitaasti oikealle.

Sitten takaisin.

Sen liike oli niin rauhallinen, että se tuntui mielettömältä. Kappale, jonka siirtämiseen olisi vielä muutama vuosi sitten tarvittu raskas kuljetusjärjestelmä, kulki nyt hallin halki kävelevän ihmisen vauhtia.

Oran laski tehoa.

Kivi laskeutui hitaasti.

Kun se kosketti lattiaa, hallissa jyrähti matalasti.

”Pysyikö sen massa samana?” Nerai kysyi.

”Pysyi.”

”Mitä te sitten muutitte?”

Oran etsi hetken sanoja.

”Yksinkertaisimmin sanottuna muutimme aineen ja paikallisen gravitaatiokentän välistä kytkentää. Kiven inertia ja sisäinen rakenne pysyivät koko ajan samoina. Kentän vaikuttaessa täydellä teholla maa kuitenkin veti sitä puoleensa tuskin lainkaan.”

”Tuskin?”

”Emme ole vielä päässeet täysin nollaan.”

Nerai katsoi jälleen kiveä.

”Pääsettekö?”

Oran hymyili.

”Se on kysymys, jonka vuoksi teemme tiedettä.”

Uutinen kokeesta kiersi Elarionin muutamassa tunnissa.

Eniten huomiota sai liikenne.

Energiamallit laskivat heti, mitä kuorman nostaminen kiertoradalle maksaisi, jos sen gravitaatiokytkentää voisi heikentää lennon ensimmäisen vaiheen aikana.

Rakennusyhtiöt alkoivat suunnitella rakenteita, jotka voisi valmistaa maan pinnalla yhtenä kokonaisuutena ja nostaa sitten paikoilleen.

Thaeronin kaivokset näkivät mahdollisuuden kuljettaa kivimassoja, joiden siirtäminen oli kalliimpaa kuin itse louhinta.

Kaupungit alkoivat puhua uuden sukupolven joukkoliikenteestä.

Avaruusinsinöörit avasivat hankkeita, jotka olivat maanneet arkistoissa vuosikymmeniä, koska ne eivät olleet taloudellisesti kannattavia.
Muutaman päivän ajan tuntui siltä, että Elarion oli saanut yhden niistä keksinnöistä, joiden kohdalla historia jakautuu aikaan ennen niitä ja niiden jälkeen.
Sitten tuli toinen raportti.

Se ei enää ollut julkinen.

Se oli syntynyt erään yliopiston turvallisuusmallissa.

Tutkijat selvittivät, miten yksittäisten renkaiden gravitaatiokentät käyttäytyivät limittyessään. He olettivat kokonaisvaikutuksen olevan suunnilleen tehojen summa.
Laskelmat paljastivat toisen ominaisuuden.

Kun synkronointi oli erittäin tarkka, kentät alkoivat vahvistaa toisiaan epälineaarisesti.

Kaksi fyysikkoa piti tulosta aluksi virheenä.

He ajoivat mallin uudelleen.

Sitten toisella laskentajärjestelmällä.

Lopulta he pyysivät riippumatonta varmennusta.

Tulos pysyi samana.

Oran Sel sai raportin kolmelta aamuyöllä.

Viideltä hän pyysi planeetan neuvostoa kokoontumaan välittömästi.

Nerai saapui hieman seitsemän jälkeen.

Huoneen seinällä oli Elarionin kartta.

Sen keskellä hohti ympyrä, jonka halkaisija oli lähes neljäsataa kilometriä.

”Mikä tuo on?” hän kysyi.

Oran seisoi ikkunan luona. Hän näytti siltä kuin ei olisi nukkunut koko yönä.

”Vaikutusalue.”

”Minkä vaikutuksen?”

”Täydellisen.”

Nerai odotti.

Oran avasi fysikaalisen mallin.

”Yksi generaattori pystyy heikentämään gravitaatiokytkentää suhteellisen pienessä tilassa. Useilla generaattoreilla odotimme suurempaa tai voimakkaampaa vaikutusta. Kävi

ilmi, että täsmällisellä sijoittelulla ja synkronoinnilla niiden väliin syntyy vakaa alue, jossa kytkentä voi lähestyä nollaa.”

Nerai osoitti ympyrää.

”Koko tällä alueella?”

”Mallin mukaan kyllä.”

”Kuinka suuri se on?”

”Tässä nimenomaisessa laskelmassa halkaisija on kolmesataakahdeksankymmentä kilometriä.”

Nerai katsoi häntä.

”Sanotte siis, että voitte sammuttaa painovoiman valtion kokoiselta alueelta.”

Oran pudisti heti päätään.

”Sanon, että fysiikka kaikesta päätellen mahdollistaa sen. Meillä ei ole sellaista laitetta.”

”Voisiko sellaisen rakentaa?”

Oran kääntyi huoneessa olevan toisen ihmisen puoleen.

Tämä oli hankkeen tekninen pääanalyytikko.

”Nykyisellä tekniikan tasolla kyllä”, hän sanoi.

Tuo vastaus muutti huoneen ilmapiirin.

”Kuinka kauan siihen menisi?” Nerai kysyi.

”Jos jollakulla olisi kaikki tarvittava käytettävissään, ehkä kaksi tai kolme vuotta.”

”Entä mitä kaikki tarvittava tarkoittaa?”

Seinälle ilmestyi luettelo.

Kaksikymmentäneljä gravitaatioemitteriä.

Kuusi korkeimman luokan vaihesynkronointilaitetta.

Suuri määrä suprajohtavaa metamateriaalia.

Kolme erillistä energiavarastoa, jotka pystyivät antamaan erittäin suuren tehon lyhyessä ajassa.

Muutamia erikoistuneita tuotantolinjoja.

Alueen tarkka gravimetrinen kartta.

Laskentakapasiteetti, jota oli vain muutamilla kymmenillä tutkimusyksiköillä koko planeetalla.

Ja hyvin kapeille aloille erikoistuneiden teknisten työntekijöiden verkosto.

Nerai luki luetteloa hitaasti.

”Mitä tapahtuisi, jos joku todella käynnistäisi sen?”

Tällä kertaa Oran vastasi.

”Se riippuisi kentän muodosta, vaikutuskorkeudesta ja kestosta.”

”Pahin realistinen vaihtoehto.”

Oran istuutui.

”Ihmiset ja esineet, joita ei ole ankkuroitu kiinteästi, menettäisivät suurimman osan kytkennästään pintaan. Vesi alkaisi käyttäytyä aivan eri tavalla. Ilmakehä liikkuisi alueella nopeasti. Liikennejärjestelmät menettäisivät kosketuksensa pintaan. Jos vaikutus jatkuisi pitkään, planeetan pyöriminen mutkistaisi tilannetta.”

Karttaan ilmestyi uusia kerroksia.

Kaupunkeja.

Jokia.

Energiaverkkoja.

Liikenteen solmukohtia.

”Maa itsessään ei lentäisi avaruuteen”, Oran jatkoi. ”Kiviainesta pitävät koossa muutkin voimat. Mutta gravitaatiotasapaino vaikuttaa valtavaan määrään järjestelmiä. Jos kenttä syntyisi äkillisesti asutun alueen ylle, uhrien määrä voisi olla valtava.”

”Entä kun se sammutetaan?”

”Painovoima palaa.”

Nerai ymmärsi seuraavan osan ennen kuin Oran lausui sen.

Kaikki, mikä olisi kentän vaikuttaessa menettänyt kosketuksensa maahan, alkaisi pudota.

”Kuinka paljon ihmisiä tuossa ympyrässä asuu?” hän kysyi.

”Tässä mallissa yksitoista miljoonaa.”

Kukaan muu ei enää esittänyt kysymystä.

Tekninen neuvosto käytti seuraavat kuusi päivää yrittäen selvittää, voisiko löydetyn ilmiön jättää käytännön sovellusten ulottumattomiin.

Vastaus oli epämiellyttävä.

Teknologia oli vaativaa ja kallista, ja se edellytti useita laitteita, joita valmistettiin vain muutamissa paikoissa. Fysikaalinen periaate oli kuitenkin liian yleispätevä, jotta sen voisi salata ikuisesti.
Aika työskenteli salaisuutta vastaan.

Jos yksi laboratorio oli löytänyt ilmiön, toinen löytäisi sen ajan mittaan.

Jos yksi tekoäly kykeni mallintamaan sen, toinenkin johtaisi sen joskus.

Elarion oli jo kauan sitten ymmärtänyt, ettei tieteellistä tietoa voinut luotettavasti sulkea yhteen huoneeseen sukupolvien ajaksi.
Siksi kysymys siirtyi fysiikasta yhteiskuntaan.

Ylimääräiseen kokoukseen kokoontuivat valmistajien, yliopistojen, energiajärjestelmien, turvallisuusviranomaisten, kansalaisneuvostojen ja Sillan edustajat.
Daren Voltr istui heidän joukossaan.

Hän oli vanha. Mutta Elarionin lääketiede oli edistynyt niin pitkälle, ettei korkea ikä enää aikoihin ollut merkinnyt automaattista vetäytymistä julkisesta elämästä.
Saatuaan puheenvuoron hän kääntyi Oranin puoleen.

”Kuinka monta erillistä asiaa pitää ostaa tai valmistaa, jotta tämän voisi toteuttaa?”

”Tuhansia.”

”Kuinka moni niistä on yleisesti saatavilla?”

”Useimmat.”

”Yksittäisten komponenttien kieltäminen ei siis ratkaise mitään.”

”Juuri niin.”

”Kuinka moni niistä on kriittinen?”

Oran avasi luettelon.

”Riippuu siitä, mitä kutsutte kriittiseksi. Jos puhumme asioista, joita ilman emme nykyään osaa rakentaa tällaista järjestelmää, teknologisia edellytyksiä on noin seitsemäntoista.”
”Seitsemäntoista tuotetta?”

”Edellytystä. Jotkut ovat tuotteita. Toiset tarkoittavat tuotantokykyä, energiansaantia, ihmisiä tai laskentakapasiteettia.”
Voltr nyökkäsi.

”Entä kuinka moni toimija Elarionilla pystyy täyttämään kaikki seitsemäntoista?”

Oran vaikeni hetkeksi.

”Sitä en tiedä.”

Nerai puhui omalta paikaltaan.

”Silta tietää.”

Kaikki kääntyivät hänen puoleensa.

Voltr hymyili hieman.

”Tietenkin.”

Nerai tunsi hänen äänensävynsä.

”Haluatteko vastauksen vai keskustelun siitä, miksi meillä on se?”

”Molemmat.”

”Ensin vastauksen.”

Nerain eteen avautui Sillan työtila.

”Lähettäkää meille tekniset edellytykset.”

Oran kurtisti kulmiaan.

”Emme voi syöttää niitä kokonaisuudessaan rahoitusjärjestelmään.”

”Ei tarvitse. Tarvitsemme niiden taloudellisen kuvauksen.”

”Mitä tarkoitatte?”

Nerai osoitti ensimmäistä kohtaa.

”Kuinka monta vaihesynkronointilaitetta?”

”Kuusi.”

”Kuka niitä valmistaa?”

Seinälle ilmestyi kolme yhtiötä.

”Kuinka monta gravitaatioemitteriä?”

”Vähintään kaksikymmentäneljä tämän luokan emitteriä.”

Näkyviin tulivat valmistajat ja niiden tuotantokapasiteetit.

”Energia?”

Oran ilmoitti vaaditun määrän.

Silta näytti voimalaitokset, varastot ja teollisuusverkot, jotka pystyivät tuottamaan sellaisen pulssin.

”Metamateriaali?”

Uusi kerros.

”Laskenta?”

Taas uusi.

”Tarkkuusvalmistus?”

Taas uusi.

”Asiantuntijat?”

Tässä Nerai pysähtyi.

”Ihmisten kohdalla käytämme vain yhteen koottua tietoa osaamisen saatavuudesta. Nimet suojataan.”

Voltr kohotti kulmiaan.

”Sentään jotakin.”

Nerai jatkoi.

Silta yhdisti edellytyksiä vähitellen.

Se ei laatinut epäiltyjen luetteloa.

Se laati kyvykkyyksien karttaa.

Järjestelmä tunsi suurten tuotantoyritysten omistajat.

Se tunsi kapasiteetit, jotka yritykset ilmoittivat julkisesti ja jotka voitiin varmentaa niiden hankintojen, kulutuksen ja tuotannon avulla.
Se tunsi suuret energiasopimukset.

Se tunsi tutkimuskeskusten rahoituksen.

Se tunsi pääoman alkuperän.

Se tunsi teollisuushallien vuokrasopimukset, suuret raaka-ainehankinnat, erikoiskoneiden tilaukset ja laitteiden siirrot Elarionin ja Thaeronin välillä.
Ennen Kolmannesta nämä tiedot olisivat maanneet kymmenissä pankeissa, rekistereissä ja valtioissa.

Nyt niitä saattoi yhdistää lopullisen omistajan ja taloudellisen tarkoituksen mukaan.

Muutaman minuutin kuluttua seinälle ilmestyi luku.

14

Voltr ei enää näyttänyt huvittuneelta.

”Mitä neljätoista tarkoittaa?”

”Neljätoista taloudellista kokonaisuutta pystyy tällä hetkellä suoraan tai välillisesti täyttämään yli kahdeksankymmentä prosenttia vaadituista edellytyksistä.”

”Taloudellista kokonaisuutta?”

”Oikeudellisesti kyse voi olla sadoista yhtiöistä. Silta ryhmittelee ne lopullisen omistajuuden, määräysvallan, rahoituksen ja taloudellisen riippuvuuden mukaan.”

Nerai avasi ensimmäisen tietueen.

Suuri thaeronilainen kaivosyhteenliittymä.

Yhdeksänkymmentäyksi prosenttia.

Toinen.

Koko planeetalla toimiva energiajärjestelmien valmistaja.

Kahdeksankymmentäyhdeksän.

Kolmas.

Erään valtion sotateollinen ryhmä.

Yhdeksänkymmentäneljä.

Neljäs.

Kiertoratarakentamisen yhteenliittymä.

Kahdeksankymmentäseitsemän.

Sitten muut.

Jotkut olivat yksityisiä.

Jotkut julkisia.

Kolme kuului valtioille.

Yksi taloudellinen kokonaisuus oli jaettu yli neljäänkymmeneen yhtiöön.

”Entä kenellä on sata prosenttia?” Voltr kysyi.

”Ei kenelläkään.”

”Vielä.”

”Vielä.”

Huoneessa pysyi hiljaisuus.

Seinällä hohti neljätoista nimeä.

Vielä muutamaa päivää aiemmin niitä oli yhdistänyt vain se, että ne kuuluivat planeetan teknologisesti edistyneimpiin organisaatioihin.
Tästä lähtien niillä oli toinenkin yhteinen ominaisuus.

Jokainen oli riittävän lähellä kykyä rakentaa laite, joka saattoi muuttaa painovoimaa laajalla alueella.
”Tämä on juuri se hetki, jota pelkäsin”, Voltr sanoi.

Kokous oli jatkunut jo neljättä tuntia.

”Miksi?” Nerai kysyi.

”Koska rahoitusjärjestelmä laati juuri luettelon neljästätoista toimijasta, joita se pitää mahdollisesti vaarallisina.”
”Luettelo kertoo teknologisesta kapasiteetista.”

”Ja väitättekö, ettei niiden välillä ole käytännön eroa?”

”Ero on perustavanlaatuinen.”

Voltr osoitti ensimmäistä nimeä.

”Tämä yhtiö harjoittaa kaivostoimintaa Thaeronilla. Se ei uhkaa ketään. Sen johdolla ei ole väkivaltaista taustaa. Se omistaa suurimman osan tarvittavista laitteista siksi, että käyttää niitä kaivostoiminnassa.”
”Niin.”

”Silti valvotte sitä.”

”Silta seuraa kyvykkyyden muutosta, ei johtajan käyttäytymistä.”

”Se ei rauhoita minua.”

Nerai katsoi hetken karttaa.

”Ennen Kolmannesta teimme päinvastaisen virheen.”

Voltr ei sanonut mitään.

”Etsimme aihetta epäilylle ennen kuin saatoimme nähdä tiedot. Arienin hankkeen osat näyttivät yksinään normaaleilta. Laboratorio teki tutkimusta. Säätiö myönsi avustuksen. Yritys osti laitteita. Pankki siirsi rahaa. Jokainen näki oman osansa ja odotti syytä kysyä seuraavasta.”
Voltr laski katseensa.

Nerai jatkoi.

”Tämän teknologian kohdalla aikomus on vielä huonompi lähtökohta. Ihmisen ei tarvitse haluta tappaa yhtätoista miljoonaa ihmistä. Hän saattaa tehdä kokeen. Hän saattaa erehtyä. Hän saattaa aliarvioida kentän epävakauden.”
Oran nyökkäsi.

”Se on todellinen mahdollisuus.”

Nerai osoitti luetteloa.

”Meidän on tiedettävä, missä planeetalla syntyy kyky ylittää tietty raja. Ja jokaisen tämän tiedon perusteella tehdyn toimenpiteen on oltava valvonnan alainen.”
”Mikä se raja on?” Voltr kysyi.

”Se on poliittinen päätös.”

”Lopulta siis kuitenkin politiikkaa.”

”Aina on ollut.”

Nerai nojasi pöytään.

”Erona on se, että nyt näemme, mistä päätämme.”

Kokouksen seuraava osa muuttui tekniseksi harjoitukseksi.

Joku ehdotti gravitaatioemitterien myynnin kieltämistä ilman lupaa.

Oran huomautti, että pienempiä emittereitä valmistettaisiin muutaman vuoden kuluttua suurina sarjoina.

Seuraava ehdotus koski vaihesynkronointilaitteita.

Valmistajat vastasivat, että samoja laitteita käytettiin lääketieteessä, energiantuotannossa ja kiertoratanavigoinnissa.
Metamateriaalin kielto lamauttaisi osan teollisuudesta.

Energian valvonta olisi epätarkkaa, sillä vaaditun tehon saattoi koota useista lähteistä.
Vähitellen kävi ilmi, ettei mikään yksittäinen asia synnyttänyt vaaraa.

Se syntyi vasta monen kyvykkyyden yhdistyessä.

Nerai puhui keskustelun aikana tuskin lainkaan.

Hän muisti hyvin samanlaisen tunteen Kerroksesta.

Käteistä vastaanottava toimipaikka ei itsessään todistanut mitään.

Rahasto ei todistanut mitään.

Laboratorio ei todistanut mitään.

Tutkimuksesta maksettu maksu ei todistanut mitään.

Katastrofi oli syntynyt niiden välisistä suhteista.

Taren oli kerran sanonut, että koko planeetan mittakaavassa jokainen ihminen oli vain muutaman sopimuksen päässä toisesta.
Nerai oli silloin vastannut, etteivät he etsineet yhteyttä.

He etsivät suuntaa.

Nyt he tarvitsivat jotakin samanlaista.

Järjestelmän, joka huomaisi, että monet tavalliset taloudelliset toimet alkoivat suuntautua kohti yhtä epätavallista kyvykkyyttä.
Päivän päätteeksi syntyi alustava ehdotus.

Se sai nimen **strategisten kyvykkyyksien rekisteri**.

Nimi oli harhaanjohtava, sillä kyse ei ollut tavanomaisesta rekisteristä.

Kukaan ei kirjannut siihen: yhtiö omistaa gravitaatioaseen.

Silta laski jatkuvasti, mitä teknologisia edellytyksiä tietty taloudellinen kokonaisuus pystyi todellisuudessa täyttämään.
Laskenta käytti julkisesti hyväksyttyjä luokkia.

Valmistustarkkuus.

Materiaalit.

Energia.

Logistiikka.

Laskentakapasiteetti.

Asiantuntemus.

Tarvittavien laitteiden omistaminen.

Mahdollisuus hankkia ne määräysvallassa olevien yhtiöiden kautta.

Pitkäaikaiset sopimukset.

Ja kaikkein herkimpien teknologioiden kohdalla myös useiden maantieteellisesti erillisten kapasiteettien yhdistelmä.

Pelkkä rajan ylittäminen ei tehnyt kenestäkään syyllistä.

Korkeammilla tasoilla syntyi kuitenkin velvollisuus ilmoittaa hankkeen tarkoitus ja alistaa tietyt kokeet riippumattomaan valvontaan.

Yksityiskohtaisten tietojen käyttö kirjattiin.

Toimija näki, mikä instituutio oli selvittänyt sen kyvykkyyttä.

Säännöt, joiden perusteella järjestelmä arvioi riskiä, olivat julkisen asiantuntija-arvioinnin alaisia.
Tekniset yksityiskohdat, jotka saattoivat toimia ohjeina, pysyivät suojattuina.

Elarion yritti erottaa kaksi asiaa, jotka oli helppo sekoittaa toisiinsa.

Ihmisen yksityisyyden.

Ja vallan näkymättömyyden.

Todellinen ongelma paljastui seitsemän kuukauden kuluttua.

Silta havaitsi muutoksen yhdessä neljästätoista ryhmästä.

Kyse oli Asteron Dynamics -yhtiöstä.

Julkisuudessa se tunnettiin raskaiden kuljetusjärjestelmien valmistajana. Sillä oli tehtaita kolmella mantereella, osuus energiayhtiöstä ja vähemmistöosuus thaeronilaisesta metamateriaalien valmistajasta.
Sen teknologinen kyvykkyys gravitaatiokenttien alalla oli aluksi arvioitu kahdeksaksikymmeneksikolmeksi prosentiksi.
Neljässä kuukaudessa se nousi yhdeksäänkymmeneenkahteen.

Taustalla ei ollut yhtä suurta tilausta.

Asteron osti pienen vaihesäätimiä valmistavan yhtiön.

Sen tytäryhtiö solmi pitkäaikaisen sopimuksen laskentakeskuksen kanssa.

Toinen yritys hankki osuuden energiavarastosta.

Asteronin rahoittama tutkimussäätiö palkkasi neljä tutkijaa, jotka olivat aiemmin työskennelleet gravitaatioemitterien parissa.
Jokaiselle näistä tapahtumista oli oma taloudellinen selityksensä.

Yhdessä ne synnyttivät uuden tilanteen.

Silta lähetti varoituksen teknologiakomissiolle.

Komissio pyysi Asteronilta selvitystä.

Vastaus tuli samana päivänä.

Yhtiö kehitti uutta gravitaatiojärjestelmää rahtialuksia varten.

Hanke oli asianmukainen.

Ongelma ilmeni sen teknisten parametrien tarkastuksessa.

Asteron aikoi rakentaa kuusi suurta koe-emitteriä.

”Kuusi ei riitä alueelliseen kenttään”, Oran sanoi.

Nerai istui hänen vieressään.

”Kuinka monta tarvitaan?”

”Tässä kokoonpanossa vähintään kaksikymmentä.”

”Siinä tapauksessa asia on loppuun käsitelty.”

”Ei.”

Oran osoitti omistussuhteiden karttaa.

Asteron oli tilannut kuusi.

Neljä muuta oli tilannut energiayhtiö, jota se hallitsi sijoitusrahaston kautta.

Kolmea rakennettiin sen säätiön rahoittamassa tutkimuskeskuksessa.

Vielä kahdeksan oli varannut Thaeronilla yritys, josta Asteron omisti vain kolmekymmentäkahdeksan prosenttia.
Oikeudellisten rekisterien mukaan kyseessä oli neljä eri hanketta.

Silta yhdisti ne pääoman, sopimusvelvoitteiden ja yhteisen rahoituksen kautta.

Kaksikymmentäyksi emitteriä.

Nerai katsoi lukua pitkään.

”Tiesivätkö he tästä?”

”Ketkä?”

”Asteronin johto.”

Oran kohautti olkapäitään.

”Sitä emme voi päätellä taloustiedoista.”

Komissio kutsui paikalle hallituksen puheenjohtajan.

Hänen nimensä oli Deiran Vos.

Hän tuli henkilökohtaisesti.

Kun hänelle näytettiin kartta, hän näytti ensin hämmentyneeltä.

Sitten vihaiselta.

”Nämä emitterit eivät liity toisiinsa.”

Nerai osoitti ensimmäistä ryhmää.

”Nämä kuuluvat teidän hankkeeseenne.”

”Niin.”

”Nämä teidän energiatytäryhtiöllenne.”

”Se on itsenäinen yhtiö.”

”Teillä on siinä määräysvalta.”

”Taloudellinen. Emme johda sitä teknisesti.”

”Nämä rahoittaa teidän säätiönne.”

”Säätiöllä on riippumaton johto.”

”Seitsemänkymmentäkaksi prosenttia sen tuloista tulee teiltä.”

Deiran nojautui taaksepäin.

”Ja ne Thaeronilla olevat eivät liity meihin mitenkään.”

Nerai avasi sopimuksen.

Asteron oli taannut yrityksen lainan.

Jos laina jäisi maksamatta, se saisi oikeuden ottaa haltuunsa osan teknisestä omaisuudesta.

Deiran luki sopimusta hetken.

”Tätä en tiennyt.”

”Uskon teitä.”

Se yllätti hänet.

”Miksi sitten istun tässä?”

”Koska ryhmänne on saamassa kyvyn, jota ehkä sen oma johtokaan ei näe.”

Huoneeseen laskeutui hiljaisuus.

Tuo lause oli epämiellyttävämpi kuin syytös.

Deiran katsoi karttaa vielä kerran.

”Väitättekö, että yhtiöni voisi rakentaa alueellisen järjestelmän ilman että tietäisin siitä?” Oran vastasi.

”Ei vielä. Teiltä puuttuu kaksi edellytystä. Nykyisellä tahdilla ne voivat täyttyä vuoden kuluessa.”

”Entä jos jokin tytäryhtiö hankkisi ne?”

”Silta laskee ne osaksi taloudellista kokonaisuutta, mikäli teillä on todellinen mahdollisuus hallita kapasiteettia.”

Deiran hymyili hieman, tällä kertaa ilman huvittuneisuutta.

”Järjestelmä siis tietää yrityksestäni enemmän kuin minä.”

Nerai katsoi karttaa.

”Tässä yhdessä asiassa ehkä kyllä.”

Asteronin tapaus päättyi ilman seuraamusta.

Yritys avasi gravitaatiohankkeensa riippumattomalle valvonnalle ja yhdisti ne yhdeksi teknologiaohjelmaksi.
Suurin järkytys tuli myöhemmin.

Planeetan neuvosto tilasi historiallisen simulaation.

Se halusi tietää, mitä olisi tapahtunut, jos sama teknologia olisi syntynyt ennen Kolmannesta.

Analyytikot ottivat seitsemäntoista teknologista edellytystä ja sijoittivat ne vanhaan rahoitusympäristöön.
Kolmekymmentä valuuttaa.

Pankkisalaisuus.

Rahastot, joiden lopullisia omistajia ei tunnettu.

Säätiöt.

Verotukselliset lainkäyttöalueet.

Liikesalaisuudet.

Erilaiset lupajärjestelmät.

Rajoitettu tietojenvaihto valtioiden välillä.

Sitten mallille annettiin tehtävä:

Kokoa alueellisen gravitaatiokentän vaatima kapasiteetti niin, ettei yksikään instituutio näe enempää kuin kolmasosan hankkeesta.
Tekoäly löysi tuhansia mahdollisuuksia.

Tuotantoyhtiö yhdessä valtiossa.

Rahoitus toisessa valtiossa sijaitsevan rahaston kautta.

Toisen ryhmän omistamat energiavarastot.

Kauppiaan kautta ostettu thaeronilainen materiaali.

Yliopistojen kesken jaetut tutkimussopimukset.

Teollisuuden käsittelylaitteiksi kirjatut emitterit.

Energiainfrastruktuurin osiksi merkityt synkronointilaitteet.

Jokainen viranomainen näkisi jotakin.

Yksikään ei näkisi tarpeeksi.

Nerai seurasi simulaatiota sanomatta sanaakaan.

Hän tunsi tuon kuvan liian hyvin.

Värit olivat toiset.

Teknologia oli toinen.

Mekanismi oli sama.

Yhden vaaran jakaminen lukuisiksi viattomiksi osiksi.

Sitten analyytikot ajoivat saman tehtävän Sillassa.

Malli yritti jakaa omistajuuden.

Silta yhdisti lopulliset omistajat.

Malli yritti jakaa hankinnat tytäryhtiöiden kesken.

Silta näytti taloudellisen kokonaisuuden.

Malli yritti käyttää säätiötä.

Silta näki säätiön rahoituslähteen.

Malli yritti rahoittaa osan hankkeesta velalla.

Silta lisäsi mukaan velkojan ja takaukset.

Malli yritti vuokrata laitteet ostamisen sijaan.

Silta laski mukaan hallitun kapasiteetin.

Malli yritti käyttää useita valtioita.

Valuutta ei enää muuttanut rajaa sokeaksi pisteeksi.

Kuudenkymmenenkahdeksan prosentin kohdalla syntyi ensimmäinen heikko signaali.

Seitsemänkymmenenseitsemän kohdalla käynnistyi automaattinen valvonta.

Kahdeksankymmenenviiden kohdalla syntyi teknologian ilmoitusvelvollisuus.

Yhdeksänkymmenenkahden kohdalla järjestelmä ei ilman asianmukaista lupaa sallisi kriittisten hankintojen loppuun saattamista.
Simulaation päätyttyä huoneessa ei puhuttu pitkään aikaan.

Daren Voltr istui Nerain vieressä.

”Tämä siis on perustelunne”, hän sanoi lopulta.

”Ei minun.”

”Kenen sitten?”

Nerai osoitti tuloksia.

”Fysiikan.”

Voltr hieraisi kasvojaan.

”Jesair aloitti UBI:sta.”

”Tiedän.”

”Hän puhui oikeudenmukaisesta osuudesta.”

”Tiedän.”

”Sitten käsittelimme korruptiota. Veroja. Politiikkaa. Sotaa.”

Hän katsoi gravitaatiokentän karttaa.

”Ja nyt väitätte, että tarvitsemme saman järjestelmän, jottei joku jonakin päivänä sammuta painovoimaa puolen mantereen yltä.”
Nerai hymyili hieman.

”Kun sanotte sen noin, se kuulostaa hiukan liioitellulta.”

”Onko se liioiteltua?”

Hän katsoi simulaation tulosta.

”Ei.”

Yleisö sai tietää alueellisen gravitaatiokentän mahdollisuudesta vasta turvallisuuskehyksen hyväksymisen jälkeen.
Yksityiskohtien saatavuus pysyi rajoitettuna.

Ihmiset tiesivät, mihin teknologia pystyi.

He tiesivät, minkälaisia kyvykkyyksiä yleisellä tasolla tarvittiin.

Kentän tarkkaa geometriaa, kriittisiä synkronointiehtoja ja parametreja, joista olisi voinut johtaa käytännön suunnitelman, ei julkistettu.

Keskustelu oli kiivasta.

Osa yhteiskunnasta halusi, että vain valtio saisi omistaa kaiken gravitaatioteknologian.

Tutkijat nousivat sitä vastaan.

Toiset vaativat kaikkien laitteiden täydellistä julkistamista.

Teollisuus huomautti, että gravitaatiojärjestelmistä tulisi pian tavallinen osa liikennettä ja tuotantoa.

Lopulta Elarion päätti säännellä kyvykkyyttä sen laajuuden mukaan.

Pieni käsittelylaite pysyi tavallisena laitteena.

Teolliset generaattorit oli rekisteröitävä teknisesti.

Järjestelmät, jotka pystyivät saavuttamaan voimakkaampia kenttätasoja, vaativat luvan.

Kapasiteetin lähestyessä alueellista vaikutusta planeetan yhteinen valvonta käynnistyi automaattisesti.

Järjestelmän tärkein osa ei koskenut valmista laitetta.

Silta seurasi, syntyikö jossakin **edellytyksiä** sen rakentamiseen.

Tämä muutti itse käsitystä turvallisuudesta.

Aiemmat sivilisaatiot olivat suojanneet asevarastoja.

Elarion oppi seuraamaan aseen luomiseen tarvittavan kyvyn syntymistä.

Sillan ei sitä varten tarvinnut tietää, mitä ihminen ajatteli.

Aikomus pysyi piilossa pään sisällä.

Taloudellisella kyvyllä oli fyysisiä seurauksia.

Se tarvitsi materiaalia.

Energiaa.

Koneita.

Rakennuksia.

Ihmisiä.

Kuljetuksia.

Laskentaa.

Ja kaikki nämä kulkivat talouden kautta.

Eräänä iltana Nerai ja Voltr jäivät kokouksen jälkeen kahden.

Ikkunoiden takana levisi Nitra.

Liikennekerrokset liikkuivat joen yllä, ja rakennusten välissä kulki uusia gravitaatiolla toimivia rahtialustoja. Vielä muutama vuosi aiemmin jokainen niistä olisi näyttänyt ihmeeltä.

Nyt ihmiset tuskin enää kiinnittivät niihin huomiota.

Voltr seurasi yhtä niistä.

Se kantoi sillan rakenteen osaa.

”Olen yhä sitä mieltä, että avasitte oven vaaralliselle asialle”, hän sanoi.

”Mille?”

”Järjestelmälle, joka tietää, mitä ihminen voi tehdä ennen kuin hän tekee sen.”

Nerai vaikeni hetkeksi.

”Ei se tiedä.”

”Näimme juuri taulukon, jossa oli neljätoista yhtiötä.”

”Se tietää, mitä ne voivat teknisesti toteuttaa. Se ei tiedä, mitä ne toteuttavat.”

”Ihmiselle, jota alatte valvoa, ero voi olla pieni.”

”Siksi valvomme myös valvontaa.”

Voltr naurahti.

”Teillä on kaikkeen sama vastaus.”

”Koska ongelma on aina sama.”

”Valta.”

”Niin.”

Voltr kääntyi hänen puoleensa.

”Entä jos meillä ei olisi Siltaa?”

Nerai katsoi kaupunkia.

”Tämän teknologian kohdalla?”

”Niin.”

Hän mietti pidempään kuin Voltr oli odottanut.

”Meillä olisi lupia. Valmistajien tarkastuksia. Laiterekistereitä. Turvallisuuspalveluja. Sarjanumeroita.”

”Ei se kuulosta toivottomalta.”

”Ei olekaan.”

Nerai kääntyi hänen puoleensa.

”Mutta ihminen, joka haluaisi kiertää järjestelmän, jakaisi hankkeen osiin.”

Voltr lakkasi puhumasta.

”Yksi yritys tilaisi emitterit. Toinen energiajärjestelmät. Kolmas materiaalin. Neljäs laskennan. Säätiö rahoittaisi tutkimuksen. Sijoitusrahasto omistaisi osan tuotannosta. Jotkut ihmiset eivät ehkä edes tietäisi, minkä parissa työskentelevät.”

”Kuten Arien.”

”Niin.”

Ulkona kulki toinen rahtialusta.

”Vanha järjestelmä etsisi laitetta”, Nerai jatkoi. ”Silta näkee, että jossakin kootaan edellytyksiä, joista laite voi syntyä.”

Voltr katsoi kaupungin valoja.

”Ja kerran teknologiat ovat vielä voimakkaampia.”

”Varmasti.”

”Voimakkaampia kuin tämä?”

Nerai hymyili hieman.

”Sata vuotta sitten tämänpäiväinen kysymyksemme olisi tuntunut mielettömältä.”

Voltr nyökkäsi.

”Läpinäkyvässä rahassa ei siis lopulta ole kyse ennen kaikkea rahasta.”

Nerai katsoi häntä.

Tätä lausetta hän ei ollut mieheltä odottanut.

”Raha ei koskaan ole ollut vain rahaa.”

”Mitä se sitten on?”

Nerai seurasi hetken valojen virtaa joen toisella puolella.

”Se on kartta siitä, mitä ihminen voi tehdä fyysisessä maailmassa.”

Voltr vaikeni.

Nerai jatkoi.

”Rahalla ostetaan ruokaa. Talo. Alus. Tehdas. Tutkimusta. Energiaa. Vaikutusvaltaa. Armeija. Ja nyt myös laite, joka muuttaa painovoimaa.”

”Se, joka näkee rahat, näkee siis vallan.”

”Osan siitä.”

”Ja se, joka hallitsee rahoja, hallitsee valtaa.”

”Siksi yksi ihminen ei saa hallita Siltaa.”

Voltr hymyili heikosti.

”Lopulta siis kuitenkin ymmärsitte vanhat vastaväitteeni.”

”Olen aina ymmärtänyt ne.”

”Vain sivuuttanut ne.”

”En. Siksi teimme tietojen käytön näkyväksi.”

Voltr nauroi.

Tällä kertaa vilpittömästi.

”Teitä vastaan ei voi voittaa.”

”Sanoitte sen minulle jo vuosia sitten.”

Muutamassa vuodessa gravitaatiojärjestelmistä tuli osa elämää.

Raskaat kuormat liikkuivat teiden yllä.

Kiertorataliikenne halpeni.

Thaeronille syntyi kaupunkeja paikkoihin, joissa rakentaminen olisi aiemmin ollut taloudellisesti järjetöntä.

Sairaaloissa käytettiin heikkoja kenttiä sellaisten ihmisten hoidossa, joiden keho ei kestänyt omaa painoaan.

Tutkijat alkoivat pohtia kohti muita tähtiä suuntaavia aluksia.

Teknologia, joka saattoi tappaa miljoonia, avasi samalla Elarionille tien maailmaan, johon sillä ei aiemmin ollut ollut varaa.

Nerai ei nähnyt siinä ristiriitaa.

Tuli saattoi lämmittää talon tai polttaa kaupungin.

Energia saattoi pitää sairaalan elossa tai antaa aseelle voimaa.

Tekoäly saattoi etsiä lääkettä tai tapaa tappaa tehokkaammin.

Mitä enemmän tekniikkaa Elarion hallitsi, sitä vähemmän merkitsi itse kysymys siitä, oliko jokin keksintö hyvä vai paha.
Ratkaisevaa oli, kuka sai kyvyn käyttää sitä suuressa mittakaavassa, kuka tästä kyvystä tiesi ja kuka saattoi pysäyttää sellaisen vallan.
Juuri gravitaatiokentät muuttivat lopullisesti Siltaa koskevan julkisen keskustelun.

Siihen saakka suuri osa väestöstä oli yhä pitänyt läpinäkyvää rahaa talousuudistuksena.

Se auttoi laskemaan perusosuuden.

Se vähensi veropakoa.

Se paljasti korruptiota.

Se vaikeutti poliittisen vallan salaista rahoitusta.

Alueellisen gravitaatiokentän löytämisen jälkeen järjestelmän merkitys muuttui.

Ihmiset ymmärsivät yksinkertaisen asian.

Jos sivilisaatiolla on teknologioita, joilla yksilö, yritys tai valtio voi vaikuttaa miljooniin ihmisiin, sen on kyettävä tunnistamaan tällaisen vallan synty ennen kuin se on valmis.
Salainen ajatus ei itsessään painanut mitään.

Sen toteuttamiseksi maailma oli saatava liikkeelle.

Ja maailma liikkui resurssien kautta.

Jonkun oli maksettava tehdas.

Jonkun oli toimitettava materiaali.

Joku antoi energian.

Joku rakensi koneet.

Joku maksoi tutkijoille.

Joku vuokrasi tilan.

Joku rahoitti kokonaisia työvuosia, joiden aikana hanke ei vielä näyttänyt miltään vaaralliselta.

Jokainen suuri teknologia jätti taloudellisen jäljen kauan ennen ensimmäistä käynnistämistä.

Vanha Elarion jakoi nuo jäljet pankkien, valtioiden ja valuuttojen kesken.

Uusi Elarion kykeni näkemään ne rinnakkain.

Vasta silloin monet ymmärsivät Jesairin lauseen laajemmin kuin olivat ymmärtäneet sen Nitran foorumin aikoina.

Arvo ei saa kulkea varjossa.

Sillä arvo ei ollut vain vaurautta.

Se oli kyky muuttaa maailmaa.

Ja sivilisaatiolla, joka oli alkanut saada kyvyn muuttaa jopa itse painovoimaa, ei enää ollut varaa olla tietämättä, kenen käsissä sellainen kyky kasvoi.

Opetus Maalle

Tarkkaavainen lukija on varmasti huomannut, että kuvatut Elarionin ongelmat ovat myös nykyisen Maan ongelmia. Olen vakuuttunut siitä, että ne voidaan ratkaista turvallisesti ja hallitusti samaan tapaan kuin Elarionilla: ottamalla koko planeetalla käyttöön yhtenäinen, keskitetty ja läpinäkyvä maksujen selvitystietojärjestelmä. Luettelen ongelmat lyhyesti ja kerron kustakin muutamalla virkkeellä, miten järjestelmän käyttöönotto vaikuttaisi niiden ratkaisemiseen.

Teknologian hallitsemattomasti kasvava valta planeetalla

Tieteen kehitys vie ihmiskuntaa yhä lähemmäs tilannetta, jossa tekoälyn ja bioteknologian kaltaisia teknologioita yhdistämällä voidaan huomaamatta valmistella ja toteuttaa koko planeettaa uhkaava pandemia hyvin vähäisin kustannuksin. Biologisen laboratorion salainen rakentaminen maksaa muutamia miljoonia dollareita, summan, jonka taitava teini-ikäinen tubettajakin voi nykyään ansaita. Jos menette nykyaikaisen tehtaan varastoon ja kysytte, kuinka monta tiettyä osaa varastossa on ja missä ne sijaitsevat, varastonhoitaja pystyy vastaamaan yhdellä vilkaisulla tietojärjestelmään. Olen vakuuttunut siitä, että myös nykyaikaista yhteiskuntaa pitäisi johtaa näin. Yhteiskunnan johdon on tarvittaessa pystyttävä yhdellä vilkaisulla maksujen selvitysjärjestelmään vastaamaan kysymykseen, kuka käyttää tietynlaista tekoälyä ja on samalla rahavirtojen kautta yhteydessä toimijaan, joka on tilannut tietynlaisia biologisia laitteita. Kyky vastata tähän kysymykseen voi ratkaista, säilyykö sivilisaatio vai ei. Myytti siitä, että poliitikoilla tai yhteiskunnan johdolla pitäisi olla mahdollisimman vähän valtaa, pätee vain siihen asti, kunnes raha- ja varallisuusvirrat tulevat näkyviksi. Läpinäkyvässä yhteiskunnassa poliitikolla ei ole mahdollisuutta salata taka-ajatuksiaan. Heti kun hän suunnittelee vallan väärinkäyttöä, hän paljastuu sillä hetkellä, kun aikomus näkyy hänen rahavirroissaan. Läpinäkyvyys toimii turvamekanismina, joka varmistaa, että saamme tehtäviinsä paljon nykyisiä sopivampia poliitikkoja.

Jos rahavirrat ovat läpinäkyviä, biologisen laboratorion rakentaminen salaa on mahdotonta, sillä me kaikki näemme entistä paremmin, mitä toistemme padassa porisee. Tämä on vastaus kysymykseen, miten planeetan kymmenen miljardia ihmistä pidetään hallinnassa niin, etteivät he syö toisiaan. Jokainen voi periaatteessa valvoa jokaista

yhteiskunnan ytimessä toimivan, standardoidun ja asianmukaisesti suojatun mekanismin avulla, mikä varmistaa tällaisen valvonnan laadun.

Korruptio ja tehoton valtio

Jos kysytte nykyajan taloustieteilijältä, mikä on ihmiskunnan pahin ongelma, yleisimpien vastausten joukossa mainitaan varmasti se, ettei valtioita ole vieläkään saatu toimimaan yhtä tehokkaasti kuin yrityksiä. Läpinäkyvässä yhteiskunnassa, jossa on yksi valuutta, korruptio ei koskaan voi nostaa valtaan uutta Putinia, koska korruptio on yksinkertaisesti mahdotonta. Kaikki vallan väärinkäyttö tulee näkyviin lähes saman tien, ja siitä rangaistaan välittömästi. Tällaisen muutoksen jälkeen valtiot alkavat vähitellen toimia paljon paremmin. Sairaaloita ja moottoriteitä rakennetaan nopeammin kuin Kiinassa. Ylihintaisia hankintoja ei ole, sillä riittää, että yksikin ihminen tietää jonkin olevan ylihinnoiteltua, katsoo järjestelmään ja kuuluttaa asian vakiintuneiden ilmoitus- ja käsittelymenettelyjen kautta välittömästi koko maailmalle.

Veronkiertoon liittyvät ongelmat

Verotuksessa on tyypillisesti kaksi vaihtoehtoa. Joko verot ovat korkeita, minkä vuoksi ihmiset välttelevät niiden maksamista kaikin mahdollisin keinoin ja verotuloja kertyy vähän. Silloin poliitikoilla on taipumus korottaa veroja entisestään, mikä vähentää verotuloja vielä lisää. Tai verot ovat suhteellisen hyväksyttävällä tasolla, ihmiset ovat halukkaita maksamaan niitä, niitä kertyy paljon, ja siksi niitä voidaan alentaa entisestään. Korkeitakin veroja pahempia ovat verot, jotka voivat olla matalampia mutta joiden välttämiseen on lukuisia keinoja. Mikään ei vääristä yritysten toimintaympäristöä pahemmin kuin huono, läpinäkymätön verojärjestelmä, joka tarjoaa paljon porsaanreikiä verojen välttämiseen. Mielestäni järkevä ja siedettävä verotus on enintään 25 prosenttia, arvonlisävero mukaan lukien. Esimerkiksi Slovakiassa työnantajan kokonaispalkkakustannuksista maksettavien verojen ja maksujen määrä on taivaita huutava. Tosiasiallinen veroaste nousee hieman yli 55–60 prosentin, kun mukaan lasketaan myös arvonlisävero ja valmisteverot. Lisäksi Slovakian poliitikot ovat luoneet poikkeuksia, joiden ansiosta esimerkiksi enintään 100 000 euron liikevaihtoa tekevien s.r.o.-yhtiöiden omistajat voivat maksaa vain 10 prosentin veroa. Tämä on tietenkin saanut

valtavat määrät ihmisiä siirtymään palkkatyöstä ja yksityisyrittäjyydestä s.r.o.-yhtiöiden omistajiksi.

Olen vakuuttunut siitä, että jos verojen maksamista ei voisi välttää, 25 prosentin yhteismäärä veroja ja maksuja riittäisi mainiosti valtion toiminnan rahoittamiseen. Jos raha olisi läpinäkyvää, näkyisi myös, kuka on maksanut veroja ja kuinka paljon. Verojen maksamisesta ja siten yhteiskunnan toimintaan osallistumisesta tulisi yhteiskunnallisen arvostuksen lähde.

Sotien lopettaminen ja kaikkien rahaan liittyvien väärinkäytösten välitön paljastaminen

Kun raha yhteiskunnassa on läpinäkyvää, ei enää koskaan voida toteuttaa sellaista, minkä Hamas sai aikaan syksyllä 2023: valmistella sotilaallisia hyökkäyksiä hämärin keinoin hankituilla aseilla. Läpinäkyvässä järjestelmässä maksun tarkoitukseksi ei voi ilmoittaa keskipitkän kantaman ohjusten hankintaa. Tilanne ei myöskään voisi koskaan kärjistyä niin pitkälle, sillä läpinäkyvässä yhteiskunnassa ei olisi lainkaan mahdollista, että israelilaiset vievät palestiinalaisilta näiden alueet ja ottavat röyhkeästi kuin apinat sen, mikä ei heille kuulu. Kun raha on läpinäkyvää, jokainen konna, joka nykyään käyttää hyväkseen rahan yllä lepäävää salaisuuden verhoa, menettää suojansa ja joutuu tekojensa vuoksi yhteiskunnan tuomittavaksi.

UBI:n eli yleisen perustulon oikeudenmukainen ja läpinäkyvä käyttöönotto

Planeetta on nyt tilanteessa, jossa tekoälyvallankumous mullistaa yhteiskuntajärjestyksen Näkyvä raha -hankkeesta riippumatta. Uskon, että tekoälyn vuoksi työllistymismahdollisuutensa menettävien osuus väestöstä nousee korkeisiin kaksinumeroisiin prosenttilukuihin. Planeettaa uhkaavat massalevottomuudet, joita ruokkivat työttömien toimeentulo-ongelmat. On löydettävä oikeudenmukainen tapa jakaa tekoälyn avulla tuotettu arvo tulottoman väestön kesken. Jo sen ratkaiseminen, kenelle kuuluu kuinka paljon rahaa, läpinäkyvästi, asianmukaisesti ja jälkikäteen todennettavasti, edellyttää yhteiskunnan ytimessä toimivaa järjestelmää, josta voidaan nähdä, minne ja miten yhteiskunnan resurssit jakautuvat. Tätä tehtävää ei voida ratkaista tyydyttävästi

ilman tällaisia tietoja. Koko planeetan kattavan keskitetyn maksujen selvitysjärjestelmän käyttöönotto tekee kokonaisia pankkialan osia tarpeettomiksi, koska vaihtoehtoisia valuuttoja ja pankkitoimintaa ei enää tarvita. Alan toimijoissa tämä luultavasti herättää ensin kauhua, mutta on ymmärrettävä, että tekoäly muuttaa yhteiskuntajärjestystä perinpohjaisesti joka tapauksessa. Uskon, ettei tekoälymurroksen jälkeen yhteiskuntaan jää kiveä kiven päälle. Se, mitä kaikkien muutosten jälkeen syntyy, eroaa nykytilasta perustavanlaatuisesti: se on uuden teknologisen perustan varaan rakennettu yhteiskunta, joka toimii oikeudenmukaisesti ja läpinäkyvästi jokaista ihmistä kohtaan. Kun lähestyvä raju muutos on jotenkuten tasaantunut, ihmiset alkavat etsiä elämälleen uusia merkityksiä ja täyttymystä. Tässä prosessissa ratkaisevaa osaa näyttelevät uudet teknologiat: kehittynyt virtuaalitodellisuus ja kehittyneet ihmisen ja koneen väliset käyttöliittymät. Ihmiset viettävät suurimman osan ajastaan virtuaalimaailmoissa, jotka tarjoavat niin laajan kirjon mahdollisia elämyksiä, että ensisijainen fyysinen todellisuus näyttää niiden rinnalla värittömältä. Sen tehtäväksi jää pitää ihminen hengissä, jotta tämä voi mahdollisimman vaivattomasti kuluttaa virtuaalimaailmojen sisältöjä.

Ikuiseen elämään liittyvät haasteet – planeetan väestöongelmien läpinäkyvä ratkaiseminen

Uskon, että ihmiskunta on vain muutaman askeleen päässä siitä, että se hallitsee ikääntymisen ja elimistön uusiutumisen biologiset mekanismit niin hyvin, etteivät sairaudet tai itse ikääntyminen enää aiheuta kuolemaa.

Jos ihmiset voivat elää ikuisesti, planeetan väestömäärän kestävyydestä tulee vakava ongelma. Tällaisessa tilanteessa ihmisten määrä alkaa nimittäin kasvaa eksponentiaalisesti. Kun ihminen kerran syntyy, planeetan on taattava hänelle ihmisarvoiset elinolot mahdollisesti rajattoman pitkäksi ajaksi. On hyvin todennäköistä, että ihmisiä ryhdytään taivuttelemaan luopumaan lasten hankkimisesta, koska lapset merkitsevät planeetalle valtavaa rasitetta. Henkilökohtaisesti uskon, että resursseja tehokkaasti käyttämällä Maa pystyy elättämään nykyiseen nähden monikymmenkertaisen väestön. Jos ihmiset kuitenkin haluavat jälkeläisiä, asia on ratkaistava asuttamalla avaruutta. Ensin tulevat kyseeseen aurinkokunnan edes jotenkuten elinkelpoiset planeetat, myöhemmin avaruusteknologian kehityttyä luultavasti myös tähtienvälinen matkustaminen. Myös sen laskemisessa, kuinka suuren uuden väestön lisäyksen planeetta kestää pitkällä aikavälillä, keskeinen rooli on keskitetyn maksujen selvitysjärjestelmän tiedoilla.

Poliittinen liike https://HumanityUnitedMovement.org

Vuodesta 2019 lähtien, lähes kahdenkymmenen vuoden pohdinnan ja harkinnan jälkeen, olen kehittänyt tietojärjestelmää: verkkosovellusta, johon kuka tahansa internetin käyttäjä voi rekisteröityä ja tehdä sen jälkeen varallisuusilmoituksen. Seuraavassa vaiheessa järjestelmän tiedot voidaan tietyin ehdoin antaa muiden palvelun käyttäjien tarkastettaviksi.
Sovellus on osoitteessa https://app.visiblemoney.org

Koko ajatus perustuu yksinkertaiseen periaatteeseen. Jos joku antaa tarkastuttaa koko omaisuutensa tällaisessa verkkotarkastuksessa, varallisuusilmoitus on todennäköisesti oikea ja täydellinen. Muuten riittäisi yksikin käyttäjä, joka tietää hieman enemmän ja voisi sekunnin murto-osassa kuuluttaa asian sovelluksen keskustelufoorumilla koko maailman nähtäväksi.

Sovelluksen ensimmäinen versio valmistui jouluksi 2023. Toivoin nimittäin saavani jonkun rehellisen poliitikon mukaan ennen Slovakian presidentinvaaleja, jotka pidettiin helmikuussa 2024. Sovellus ei kuitenkaan herättänyt kiinnostusta. Jopa se osa poliittisesta kentästä, jolla paperilla oli edellytykset puhtaisiin raha-asioihin, piti omaisuuden julkistamista tällä tavalla ongelmallisena. Vika ei todennäköisesti kuitenkaan ollut sovelluksessa. Ehdokas, jonka avustaja jonkin aikaa vastasi minulle ja oli kanssani yhteydessä, käyttäytyi varsin oudosti, kun toimittajat kysyivät hänen varallisuusilmoituksestaan. Kun olin vielä muutaman kerran yrittänyt esitellä sovellusta esimerkiksi Euroopan parlamentin jäsenille, ymmärsin, että jos haluan politiikan alkavan toimia tällaisin periaattein, minun on perustettava oma poliittinen liike, joka noudattaa niitä ensimmäisestä päivästä lähtien.
Näin syntyi ajatus Humanity United Movementista.

Terve järki politiikan perustana

Liikkeen perusperiaate tulee olemaan terve järki. En tarkoita sillä mitään epämääräistä kykyä tunnistaa oikea ratkaisu intuitiivisesti. Tarkoitan ennen kaikkea ajattelutapaa, jossa pyrimme ymmärtämään ongelman ytimen, kokoamaan saatavilla olevat tiedot, arvioimaan erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja ja valitsemaan sen, jolla on parhaat edellytykset tuottaa toivottu tulos.

Politiikassa näkee aivan liian usein, että ensin muodostetaan mielipide ja vasta sen jälkeen etsitään perustelut sen tueksi. Poliitikot oppivat, mitä heidän äänestäjänsä haluavat kuulla, ja muokkaavat sitten puheensa sen mukaisiksi. Ongelmien ratkaisemisen sijaan he keskittyvät ennen kaikkea siihen, että heidän ratkaisunsa näyttävät hyvältä tiedotusvälineissä ja tuovat poliittisia pisteitä.

Pidän tällaista lähestymistapaa perustavanlaatuisena virheenä. Jos haluamme parantaa yhteiskunnan toimintaa, meidän on oltava valmiita harkitsemaan myös ratkaisuja, joista emme ensi silmäyksellä pidä. Meidän on oltava valmiita myöntämään, että eri mieltä oleva ihminen voi olla oikeassa ja että oma vakaumuksemme voi perustua virheellisiin oletuksiin.

Siksi haluaisin, että Humanity United Movementia leimaisi johdonmukainen populismin vastaisuus. Se ei tarkoita, että liikkeen pitäisi ajaa epäsuosittuja ratkaisuja vain erottuakseen muista. Se tarkoittaa, ettei ratkaisun suosio ole sen oikeellisuuden ratkaiseva mittari.

Jokaisen merkittävän poliittisen päätöksen pitäisi perustua julkisesti arvioitaviin perusteluihin. Meidän pitäisi pystyä selittämään, minkä ongelman pyrimme ratkaisemaan, mitä vaihtoehtoja olemme harkinneet, miksi valitsimme tietyn toimintatavan ja mitä riskejä siihen liittyy. Jos päätöksen seurauksia voidaan mallintaa etukäteen tai tutkia kokeellisesti, niin pitäisi tehdä.

Samalla meidän on ymmärrettävä, ettei jokaiseen ongelmaan ole yksiselitteistä vastausta. Joskus asiantuntijat ovat erimielisiä, osa tiedoista puuttuu, ja eri ratkaisuilla on erilaisia hyötyjä ja haittoja. Tällaisissa tilanteissa epävarmuuden myöntäminen ei ole heikkoutta. Heikkoutta on teeskennellä varmuutta siellä, missä sitä ei ole.

Tärkeää on myös se, että päätöksiä voidaan arvioida jälkikäteen. Jos jokin toimenpide osoittautuu toimimattomaksi, meidän ei pitäisi puolustaa sitä vain siksi, että olemme itse ajaneet sen läpi. Meidän pitäisi muuttaa sitä tai luopua siitä.

Tavoitteena ei siis ole luoda ihmisryhmää, jonka jäsenet pitävät itseään erehtymättöminä totuuden haltijoina. Päinvastoin. Haluaisin luoda ympäristön, jossa omien näkemysten järjestelmällinen kyseenalaistaminen kuuluu luontevasti päätöksentekoon.

Poliittinen akatemia

Yksi asia, jota kaipaan nykyiseen politiikkaan, on ihmisten järjestelmällinen valmentaminen valtion johtamiseen.

Kuvitelkaamme, että haluaisimme rakentaa talon. Emme luultavasti luottaisi siihen, että rakennustyötä johtava ihminen oppii kaiken tarvittavan vasta työn aikana. Odottaisimme hänen ymmärtävän rakentamisen perusperiaatteet, osaavan arvioida eri asiantuntijoiden työtä ja tunnistavan, milloin jokin ei ole kunnossa.

Valtion johtamiselta emme kuitenkaan useinkaan odota samaa. Julkisiin tehtäviin nousee ihmisiä, joilla voi olla hyviä aikomuksia, viestintätaitoja tai yrittäjäkokemusta mutta ei välttämättä riittäviä tietoja talouden, terveydenhuollon, koulutuksen tai muiden heidän vastuulleen tulevien alojen toiminnasta.

Kukaan ei tietenkään voi olla kaiken asiantuntija. En odottaisikaan poliitikon osaavan diagnosoida sairauksia lääkäriä paremmin tai laatia opetussuunnitelmia kokenutta opettajaa taitavammin. Odottaisin kuitenkin hänen ymmärtävän eri alojen perusperiaatteet, kykenevän arvioimaan asiantuntijoiden perustelujen laatua ja hahmottavan päätöstensä laajemmat seuraukset.
Siksi haluan, että Humanity United Movement perustaa oman poliittisen akatemiansa.

Sen kohderyhmänä olisivat ennen kaikkea nuoret, läpinäkyvyyteen myönteisesti suhtautuvat ihmiset, joita yhteiskunnalliset asiat kiinnostavat ja jotka haluavat aikanaan osallistua yhteiskunnan hallintoon. Heidän ei tarvitsisi etukäteen päättää, haluavatko he kansanedustajiksi, ministereiksi, kunnanjohtajiksi vai julkishallinnon asiantuntijoiksi. Olennaista olisi kiinnostus ymmärtää, miten valtio toimii ja miten sitä voitaisiin johtaa paremmin.

Akatemia tarjoaisi järjestelmällistä koulutusta kaikilla valtion toiminnan keskeisillä aloilla. Opiskelijat perehtyisivät taloustieteen, julkisen talouden, terveydenhuollon, koulutuksen, oikeustieteen, kansainvälisten suhteiden, turvallisuuden, energia-alan ja ympäristön perusteisiin. Erityistä huomiota kiinnitettäisiin julkishallinnon toimintaan, organisaatioiden johtamiseen, tiedon hyödyntämiseen ja poliittisten päätösten tulosten arviointiin.

Kaikkein tärkeintä olisi kuitenkin se, että opiskelijat oppisivat jokaisesta näistä aloista parhaan saatavilla olevan tiedon pohjalta. Tarkoituksena ei olisi painaa mieleen muutamaa oppikirjamääritelmää. Heidän pitäisi ymmärtää, miten eri järjestelmät toimivat, mitkä tekijät vaikuttavat niiden tuloksiin ja mitä mahdollisuuksia valtiolla on ratkaista konkreettisia ongelmia.

Kuvittelen esimerkiksi, että opiskelijan tehtävänä olisi arvioida terveydenhuollon uudistusehdotusta. Hänen olisi ymmärrettävä, miten terveydenhuolto rahoitetaan, mistä

sen tärkeimmät kustannukset syntyvät, millainen merkitys ennaltaehkäisyllä on, miten hoidon vaikuttavuutta arvioidaan ja mitä seurauksia järjestelmän muuttamisella voi olla potilaille, terveydenhuollon ammattilaisille ja julkiselle taloudelle.

Samalla tavalla hän voisi analysoida eläkejärjestelmää, verouudistusta, koulutusjärjestelmän toimintaa tai tekoälyn käyttöönottoa julkishallinnossa. Kyse ei olisi pelkästä teoreettisesta opiskelusta. Koulutukseen kuuluisivat käytännön esimerkkitapaukset, simulaatiot ja omien yhteiskuntapoliittisten ehdotusten laatiminen.

Erittäin tärkeää olisi oppimateriaalien jatkuva päivittäminen. Tiede ja teknologia kehittyvät, eikä kaksikymmentä vuotta sitten parhaana pidetty tieto välttämättä ole parasta enää tänään. Siksi akatemian olisi seurattava jatkuvasti eri alojen kehitystä ja tehtävä yhteistyötä sellaisten asiantuntijoiden kanssa, jotka pystyvät välittämään ajantasaista tietoa.

Samalla opiskelijat oppisivat erottamaan toisistaan sen, mikä on tieteellisesti hyvin perusteltua, mistä asiantuntijat vielä keskustelevat ja mikä puolestaan on arvoihin tai politiikkaan liittyvä kysymys. Paraskaan asiantuntija ei voi päättää yhteiskunnan puolesta kaikista sen tärkeimmistä arvoista. Hän voi kuitenkin auttaa selittämään eri vaihtoehtojen seurauksia.

Siksi akatemiaan kuuluisi omana osa-alueenaan myös päätöksenteon menetelmiä. Opiskelijat oppisivat käsittelemään epävarmuutta, tunnistamaan päättelyvirheitä, vertailemaan vaihtoehtoja ja testaamaan oletuksiaan. Heidän pitäisi oppia, ettei hyvä päätöksenteko tarkoita sitä, että osaa aina vastata heti, vaan sitä, että osaa käytettävissä olevin keinoin löytää parhaan mahdollisen vastauksen.

Kuvittelen akatemian olevan avoin myös niille, jotka eivät ole liikkeen jäseniä. Sen tehtävänä ei pitäisi olla ideologisesti yhtenäisen poliitikkoryhmän kasvattaminen. Sen pitäisi tarjota koulutusta, joka auttaa ymmärtämään yhteiskunnan toimintaa paremmin riippumatta ihmisen omista poliittisista näkemyksistä.

Jos onnistumme rakentamaan tällaisen oppilaitoksen, sieltä voisi vähitellen valmistua ihmisiä, jotka ovat valmiita ottamaan vastuun yhteiskuntaelämän eri osa-alueista. Ei siksi, että he automaattisesti tietäisivät kaiken muita paremmin, vaan siksi, että heillä olisi vankka pohja, he osaisivat työskennellä asiantuntijoiden kanssa ja ymmärtäisivät päätöstensä seuraukset.

Uskon tämän olevan yksi tapa parantaa politiikan laatua pitkällä aikavälillä. Sen sijaan, että vain odottaisimme kyvykkäiden ihmisten ilmaantumista, voimme järjestelmällisesti luoda ympäristön, jossa heitä koulutetaan.

Globaali liike globaalia maailmaa varten

Yksi Humanity United Movementin perusperiaatteista tulee olemaan maailmanlaajuisuus.

Nykyinen poliittinen järjestelmämme perustuu ennen kaikkea kansallisvaltioihin. Jokaisella valtiolla on oma hallituksensa, omat etunsa ja omat poliittiset painopisteensä. Tällaiselle järjestykselle on perusteensa. Ihmiset tarvitsevat instituutioita, jotka tuntevat heidän paikalliset olonsa, kielensä, kulttuurinsa ja erityiset tarpeensa.
Ongelma syntyy kuitenkin silloin, kun kansalliset edut joutuvat ristiriitaan koko ihmiskunnan etujen kanssa tai kun ongelmia ei voida ratkaista tehokkaasti yhden valtion tasolla.

Ilmastonmuutos, pandemiat, kansainvälinen korruptio, turvallisuusriskit ja teknologisen kehityksen seuraukset eivät tunne valtioiden rajoja. Myöskään tekoäly ei kunnioita yksittäisten maiden rajoja. Sen kehitys ja taloudelliset seuraukset vaikuttavat ihmisiin koko planeetalla.

Siksi pidän tärkeänä sellaisen poliittisen liikkeen syntymistä, joka ajattelee alusta lähtien maailmanlaajuisesti.

Humanity United Movementin pitäisi vähitellen perustaa järjestöjä maailman eri maihin. Kukin niistä toimisi paikallisissa oloissa ja kunnioittaisi kyseisen maan demokraattisia sääntöjä. Samalla kaikkia yhdistäisivät yhteiset periaatteet: terve järki, läpinäkyvyys, vastuullisuus ja pyrkimys ratkaista ongelmia ihmiskunnan laajemman edun mukaisesti.

Kuvittelen eri maiden järjestöjen tekevän yhteistyötä kysymyksissä, joissa koordinoidusta toiminnasta on merkittävää hyötyä. Näin syntyisi mahdollisuus vaihtaa kokemuksia, vertailla poliittisten toimien tuloksia ja etsiä ratkaisuja, jotka ovat osoittautuneet toimiviksi eri maissa.

Maailmanlaajuisuus ei kuitenkaan tarkoita minulle sitä, että yhden keskuksen pitäisi päättää kaikesta. Päinvastoin järjestön on kyettävä erottamaan toisistaan kysymykset, jotka vaativat yhteistä toimintaa, ja kysymykset, joissa päätöksenteko on parempi jättää paikalliselle tasolle.

Eri osastot tarvitsisivat siksi riittävää itsenäisyyttä mutta myös mekanismeja, joilla varmistetaan niiden pysyminen liikkeen yhteisissä periaatteissa. Vakavat erimielisyydet ratkaistaisiin läpinäkyvästi, ja tehtyjä päätöksiä olisi voitava arvostella ja arvioida uudelleen.

Tavoitteena ei olisi rakentaa jälleen yhtä valtarakennetta kilpailemaan muiden kanssa mahdollisimman suuresta vaikutusvallasta. Tavoitteena olisi rakentaa kansainvälinen verkosto ihmisiä, jotka pystyvät yhdessä ratkaisemaan ongelmia, joiden ratkaisemiseen yksittäisten valtioiden mahdollisuudet eivät riitä.

Läpinäkyvyys luottamuksen perustana

Poliitikkojen varallisuussuhteiden läpinäkyvyys tulee olemaan yksi Humanity United Movementin selkeimmistä tunnusmerkeistä.

Ihmisiltä, jotka haluavat päättää julkisista varoista ja vaikuttaa muiden elämään, odottaisin tavallista suurempaa halukkuutta näyttää, mitä he omistavat, miten he ovat omaisuutensa hankkineet ja millaiset taloudelliset sidokset voivat vaikuttaa heidän päätöksentekoonsa.

Siksi liikkeen jäsenten olisi julkistettava varallisuusilmoituksensa Näkyvä raha -hankkeen kautta ja annettava ne riippumattomasti tarkastettaviksi ennalta määriteltyjen sääntöjen mukaisesti. Tarkastuksen laajuus olisi suhteutettava kunkin ihmisen julkisen vastuun määrään.

Tällaisen järjestelmän ei pitäisi merkitä vain muodollista lomakkeen täyttämistä. Sen tarkoituksena olisi mahdollistaa tietojen tarkastaminen ja nostaa esiin ristiriitoja, jotka vaativat selityksen. Kansalaisilla olisi silloin käytössään enemmän tietoa, jonka pohjalta arvioida edustajiensa luotettavuutta.

Pelkkä läpinäkyvyys ei tietenkään takaa, että ihmisestä tulee hyvä poliitikko. Hänen omaisuutensa voi olla rehellisesti hankittu, ja silti hän voi tehdä huonoja päätöksiä. Hän voi olla asiantuntija ja samalla kykenemätön yhteistyöhön. Hänellä voi olla hyvät aikomukset mutta puutteelliset tiedot.

Juuri siksi pidän tärkeänä yhdistää läpinäkyvyys poliittiseen akatemiaan ja julkisissa tehtävissä toimivien työn tulosten johdonmukaiseen arviointiin. Jokainen näistä keinoista vastaa ongelman eri osaan. Läpinäkyvyys auttaa valvomaan taloudellisia etuja, koulutus vahvistaa asiantuntemusta, ja tulosten arviointi osoittaa, toimivatko tehdyt päätökset todella.

Samalla en haluaisi, että poliitikkojen läpinäkyvyys muuttuisi vähitellen vaatimukseksi julkistaa jokaisen ihmisen koko elämä. Oikeus yksityisyyteen on tärkeä, ja valvonnan laajuuden on oltava suhteessa sen tarkoitukseen. Julkinen vastuu edellyttää tiukempia sääntöjä kuin tavallinen yksityiselämä.

Keskeisenä periaatteena on kuitenkin pysyttävä se, ettei liikkeen perustaja sen enempää kuin sen johtokaan jää valvontajärjestelmän ulkopuolelle. Jotta läpinäkyvyys olisi uskottavaa, sen on koskettava myös niitä, jotka sitä ajavat.

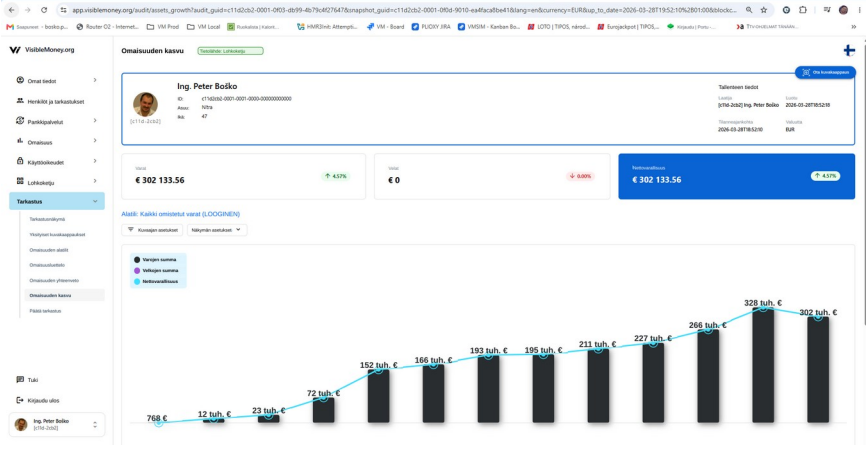

Omaisuuteni kasvu ajan kuluessa Näkyvä raha -sovelluksessa

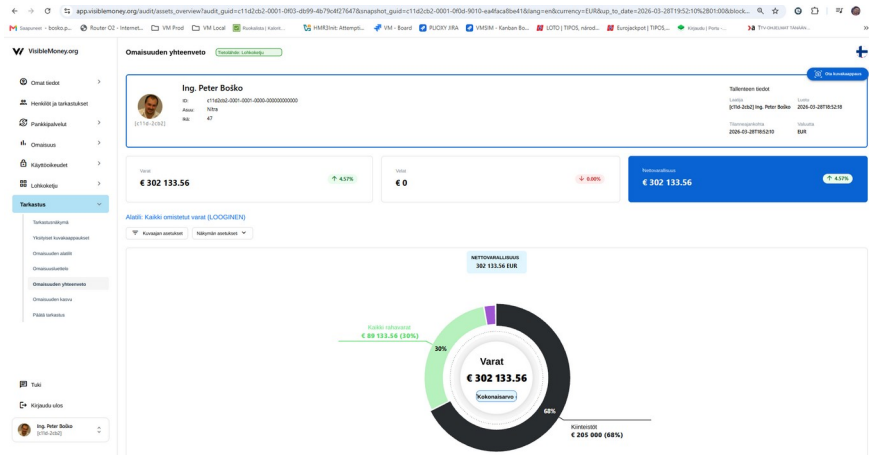

Omaisuuden rakenne sovelluksessa

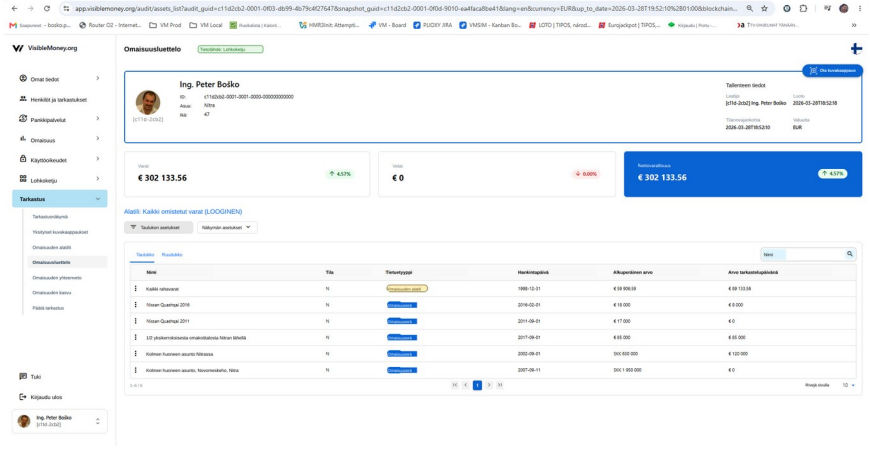

Yksittäiset omaisuusmerkinnät

Teknologinen kehitys ja työn tulevaisuus

Yksi suurimmista haasteista, joita ihmiskunta kohtaa tulevina vuosikymmeninä, on tekoälyn ja automaation kehitys.

Teknologialla on mahdollisuus lisätä tuottavuutta huomattavasti, alentaa monien palvelujen kustannuksia ja mahdollistaa ratkaisuja, jotka ovat nykyään liian kalliita tai teknisesti vaativia. Samalla se voi kuitenkin muuttaa perusteellisesti työmarkkinoita ja tapaa, jolla ihmiset hankkivat elantonsa.

Jos koneet ja älykkäät järjestelmät pystyvät tekemään yhä suuremman osan työstä, jota ihmiset nykyään tekevät, meidän on ratkaistava, miten tällaisen kehityksen hyödyt jaetaan.

Nykyään useimpien ihmisten tulot liittyvät suoraan tai välillisesti heidän työhönsä. Jos suuri osa tuotannosta voidaan kuitenkin hoitaa huomattavasti vähäisemmällä ihmistyöllä, perinteiset tulonjaon mekanismit eivät välttämättä riitä.

Emme tiedä tarkasti, kuinka nopeasti nämä muutokset tapahtuvat tai millaisen muodon ne saavat. Pidän kuitenkin vastuuttomana sivuuttaa sen mahdollisuuden, että niiden yhteiskunnalliset seuraukset ovat perustavanlaatuisia.

Yksi perusteellista tarkastelua vaativista ratkaisuista on yleinen perustulo. Sen tarkoituksena olisi turvata ihmisille elämän aineelliset perusedellytykset myös tilanteessa, jossa heille ei voida löytää perinteistä työtä.

Tällainen ratkaisu edellyttää kuitenkin vastausta moniin kysymyksiin. Miten se rahoitetaan? Kuinka suuri sen pitäisi olla? Miten se suhteutuu nykyisiin sosiaalietuuksiin? Millaisia vaikutuksia sillä on työnteon kannustimiin, kulutukseen, hintoihin ja julkiseen talouteen?

Vastauksia ei pitäisi etsiä ideologisten mielikuvien pohjalta. Niiden pitäisi perustua taloudellisiin malleihin, kokeiluihin, pilottihankkeisiin ja tulosten jatkuvaan arviointiin.

Juuri tässä Humanity United Movementin kaikki kolme perusperiaatetta voivat yhdistyä. Terve järki auttaa tutkimaan eri ratkaisuja, läpinäkyvyys mahdollistaa julkisten varojen kulun paremman valvonnan, ja maailmanlaajuinen yhteistyö auttaa ratkaisemaan ongelmia, jotka ylittävät yksittäisten valtioiden rajat.

Yhtäläiset mahdollisuudet ja ihmisarvo

Haluaisin, että Humanity United Movement sitoutuisi vakaumukseen, jonka mukaan ihmisen arvo ei riipu hänen syntymäpaikastaan, taustastaan, ihonväristään, sukupuolestaan tai seksuaalisesta suuntautumisestaan.

Ihmiset syntyvät hyvin erilaisiin oloihin. Toisilla on jo lapsuudesta lähtien mahdollisuus laadukkaaseen koulutukseen, turvalliseen elinympäristöön ja kykyjensä

kehittämiseen. Toisten on ylitettävä esteitä, joita he eivät ole itse valinneet ja jotka voivat rajoittaa ratkaisevasti heidän mahdollisuuksiaan elämässä.

Pidän tärkeänä rakentaa yhteiskuntaa, jossa jokaisella ihmisellä on mahdollisuus kehittää omia valmiuksiaan. Se ei tarkoita, että kaikkien olisi päästävä samoihin tuloksiin. Se tarkoittaa, että meidän pitäisi poistaa tarpeettomia esteitä ja auttaa ihmisiä, jotka eivät ilman asianmukaista tukea pääse osallisiksi elämän perusmahdollisuuksista.
Tällaiseen lähestymistapaan kuuluvat laadukas koulutus, kaikkien saatavilla oleva terveydenhuolto, tehokas apu hädässä oleville sekä reilut yrittämisen ja työnteon ehdot.

Meidän on kuitenkin kunnioitettava jokaisen yhtäläistä ihmisarvoa myös ratkaistessamme vaikeampia yhteiskunnallisia kysymyksiä, joissa erilaiset arvot ja edut kohtaavat. Sen sijaan, että torjuisimme poikkeavat näkemykset automaattisesti, meidän pitäisi tarkastella niiden perusteluja, seurauksia ja sopusointua ihmisen perusoikeuksien kanssa.

Se ei tarkoita, että jokainen kanta olisi yhtä oikea tai että kaikesta olisi oltava samaa mieltä. Se tarkoittaa, ettei ihmisiä pidä arvioida ennakkoluulojen perusteella ja että yhteiskunnan säännöt on voitava perustella myös niille, joita ne koskevat.

Pitkän aikavälin ajattelu ja vastuu tulevaisuudesta

Yksi liikkeen periaatteista tulee olemaan pyrkimys tehdä päätöksiä niiden pitkän aikavälin seuraukset huomioon ottaen.

Vaalikaudet vaikuttavat usein politiikkaan. Välitöntä hyötyä tuova toimenpide voi olla poliittisesti houkuttelevampi kuin ratkaisu, jonka edut näkyvät vasta kymmenen tai kahdenkymmenen vuoden kuluttua. Se ei kuitenkaan tarkoita, että toimenpide olisi myös yhteiskunnalle parempi.
Kun päätämme julkisesta taloudesta, energiasta, ympäristöstä, koulutuksesta tai teknologian kehittämisestä, meidän pitäisi ottaa huomioon myös ne seuraukset, jotka tulevat sukupolvet kantavat.

Tulemme tukemaan tieteellistä tutkimusta, teknologisia innovaatioita ja sellaisten ratkaisujen etsimistä, jotka parantavat elämänlaatua resursseja tarpeettomasti tuhlaamatta. Samalla meidän on vältettävä kuvitelmaa, että teknologinen kehitys ratkaisee automaattisesti jokaisen ongelman. Jos luotamme tuleviin keksintöihin, meillä on oltava valmiina myös vaihtoehtoja siltä varalta, etteivät ne valmistu ajoissa tai toimi odotetusti.

Samaa ajattelua pitäisi soveltaa kansainvälisiin konflikteihin. Sodat aiheuttavat usein valtavia inhimillisiä ja taloudellisia menetyksiä, joiden seuraukset jatkuvat sukupolvien ajan. Siksi pidän tärkeänä etsiä mekanismeja, jotka vähentävät konfliktien riskiä, tukevat diplomatiaa ja samalla suojelevat kansojen oikeutta päättää omasta tulevaisuudestaan.

Miten liikkeen itsensä pitäisi toimia

Humanity United Movement on rakennettava niiden samojen periaatteiden varaan, joita se haluaa edistää yhteiskunnassa.

Ei riitä, että vaadimme läpinäkyvyyttä muiden puolueiden poliitikoilta. Meidän on toteutettava sitä myös omissa riveissämme. Ei riitä, että puhumme asiantuntemuksesta, jos ehdokkaita valitessamme asetamme henkilökohtaisen lojaaliuden kykyjen edelle. Eikä riitä, että vaadimme demokraattista valvontaa, jos omaa johtoa ei saa arvostella.

Siksi tarvitaan selkeät säännöt johdon valitsemiselle ja erottamiselle, rahoituksen valvonnalle, eturistiriitojen ratkaisemiselle ja keskeisistä ohjelmallisista kysymyksistä päättämiselle.

Maailmanlaajuisen liikkeen on pystyttävä tekemään yhteistyötä yli maarajojen mutta samalla kunnioittamaan paikallisia demokraattisia prosesseja. Yhteiset periaatteet muodostavat sen identiteetin perustan, mutta konkreettiset toimet on sovitettava eri yhteiskuntien oloihin.

Tärkeää on myös antaa liikkeessä tilaa erimielisyydelle. Jos joku huomauttaa ohjelman virheestä tai tehdyn päätöksen haitallisista seurauksista, häntä ei pitäisi pitää liikkeen vihollisena. Hänen pitäisi saada esittää perustelunsa ja saada ne asianmukaisesti arvioiduiksi.

Mikään organisaatio ei nimittäin ole immuuni vallanhalulle, ryhmäajattelulle tai virheellisille päätöksille. Hyvin ja huonosti toimivan organisaation ero ei ole siinä, ettei toinen tekisi virheitä. Ero on siinä, miten se pystyy tunnistamaan ja korjaamaan virheensä sekä estämään niiden toistumisen.

Siksi haluan Humanity United Movementin olevan organisaatio, joka kykenee valvomaan myös itseään.

Mitä oikeastaan haluamme saavuttaa?

Jos minun pitäisi tiivistää koko hanke yhteen ajatukseen, sanoisin, että pyrimme luomaan edellytykset sille, että ihmiskunta osaisi käyttää omia kykyjään paremmin.

Meillä on tutkijoita, jotka pystyvät selvittämään luonnon toimintaa. Meillä on teknologiaa, joka pystyy automatisoimaan yhä useampia toimintoja. Meillä on talousjärjestelmiä, jotka pystyvät tuottamaan valtavasti arvoa. Saatavillamme on tietoa tavalla, josta aiemmat sukupolvet eivät osanneet edes uneksia.
Silti emme useinkaan onnistu muuttamaan näitä mahdollisuuksia vastuulliseksi päätöksenteoksi, laadukkaiksi julkisiksi palveluiksi ja ihmisarvoisiksi elinoloiksi mahdollisimman monelle.

En usko syyn olevan yhdessä ainoassa ongelmassa enkä siihen, että yksi sovellus, yksi poliittinen puolue tai yksi uudistus ratkaisisi kaiken. Kyse on toisiinsa kietoutuneiden ongelmien kokonaisuudesta, joka vaatii parempia instituutioita, laadukkaampaa koulutusta, läpinäkyvämpää päätöksentekoa ja kykyä yhteistyöhön.

Näkyvä raha on yksi konkreettinen keino parantaa taloudellisten etujen valvontaa julkisessa elämässä. Poliittinen akatemia on tapa valmistaa ihmisiä vastuulliseen päätöksentekoon. Humanity United Movementin tehtävänä on luoda poliittinen ja organisatorinen rakenne, joka pystyy yhdistämään ja edistämään näitä ja muita keinoja.
Jokaisella näistä osista on oma tehtävänsä. Yksikään ei yksin riitä.

En odota, että onnistuisimme luomaan täydellisen järjestelmän tai että kaikki ehdotuksemme olisivat oikeita. Odotan kuitenkin, että pystymme selittämään päätöksemme avoimesti, tunnustamaan virheemme ja etsimään järjestelmällisesti parempia ratkaisuja.
Jotta tällaisella hankkeella olisi merkitystä, sen on alettava ihmisistä, jotka ovat valmiita ottamaan vastuuta, valmistautumaan siihen ja alistamaan toimintansa valvonnalle.

Ja sen on pysyttävä avoimena myös niille, jotka ovat eri mieltä kanssamme. Tavoitteena ei nimittäin ole saada koko ihmiskuntaa liittymään yhteen poliittiseen järjestöön. Tavoitteena on auttaa meitä ihmiskuntana ratkaisemaan yhteisiä ongelmiamme paremmin.
Juuri siksi liikkeen nimi on Humanity United Movement.

Ei siksi, että olisimme jo yhtä mieltä kaikesta. Vaan siksi, että kaikista eroistamme huolimatta meillä on yhteinen tulevaisuus ja yhteinen vastuu maailmasta, jonka jätämme jälkeemme.

Kutsu uudelle sukupolvelle

Jos olet nuori ja sinusta joskus tuntuu, että maailma voisi toimia paljon paremmin, ehkä juuri nyt on aika lakata vain katsomasta sivusta ja alkaa miettiä, mitä voisit itse tehdä.

Sinun ei tarvitse olla kokenut poliitikko. Sinun ei tarvitse olla opiskellut taloustiedettä, oikeustiedettä tai kansainvälisiä suhteita. Sinulla ei tarvitse olla vastausta jokaiseen kysymykseen. Tärkeintä on halu ymmärtää maailmaa, valmius oppia, kyky kyseenalaistaa omat näkemyksesi ja rohkeus ottaa vastuuta sinua koskevista asioista.
Juuri tällaisia ihmisiä haluaisin kutsua Humanity United Movementiin.

Kuvittele politiikka, johon ei tarvitse tulla vasta kahdenkymmenen vuoden työuran ja valmiiksi rakennettujen suhteiden jälkeen. Politiikka, johon voit alkaa valmistautua jo tänään. Politiikka, jossa voit oppia valtion toiminnasta, keskustella eri alojen ihmisten kanssa, analysoida yhteiskunnallisia ongelmia ja valmistautua vähitellen vastuuseen, jonka ehkä jonain päivänä otat kantaaksesi.

Juuri siksi haluamme rakentaa poliittisen akatemian, joka auttaa valmistamaan uuden sukupolven ihmisiä ymmärtämään nyky-yhteiskunnan monimutkaisia ongelmia. Emme halua sinun hyväksyvän liikkeen perustajien näkemyksiä varauksetta. Haluamme sinun oppivan ajattelemaan itsenäisesti, työskentelemään tosiasioiden pohjalta, tunnistamaan hyvät perustelut ja uskaltamaan sanoa jonkun olevan väärässä – vaikka tuo joku kuuluisi oman liikkeemme johtoon.
On kuitenkin yksi ehto, jonka on määrä erottaa meidät tavanomaisesta politiikasta.

Jos vaadimme poliitikoilta läpinäkyvyyttä, meidän on aloitettava itsestämme.

Jokaisen, joka päättää liittyä Humanity United Movementiin, on oltava alusta lähtien valmis ilmoittamaan avoimesti omaisuutensa Näkyvä raha -hankkeen kautta ja alistamaan varallisuusilmoituksensa sääntöjen mukaiseen tarkastukseen. Ei vasta vaaleissa ehdolle asettuessaan. Ei vasta merkittävään tehtävään noustessaan. Alusta lähtien.

Ei siksi, että omaisuuden omistaminen itsessään olisi jotenkin epäilyttävää. Päinvastoin. Rehellisesti hankittu omaisuus ei ole häpeän aihe. Jos kuitenkin haluamme

luoda poliittisen ympäristön, jossa taloudellisia etuja ei piiloteta yleisöltä, meidän on oltava valmiita näyttämään esimerkkiä.

Läpinäkyvyys ei myöskään tarkoita, että pitäisimme itseämme parempina ihmisinä kuin niitä, jotka eivät liity meihin. Se tarkoittaa, että hyväksymme vapaaehtoisesti tavallista tiukemman valvonnan ja annamme muiden arvioida, noudatammeko todella sen vaatimuksia.

Ehkä mietit, voiko pienellä liikkeellä olla mitään merkitystä valtavien poliittisten puolueiden, valtioiden ja maailmanlaajuisten taloudellisten etujen rinnalla.

Jokaisen suuren muutoksen on kuitenkin alettava jostakin. Meidän ei tarvitse tänään tietää tarkasti, miltä maailma näyttää kolmenkymmenen vuoden kuluttua. Meidän on silti alettava rakentaa instituutioita, sääntöjä ja ajattelutapoja, joiden avulla pystymme vastaamaan sen tuleviin haasteisiin nykyistä paremmin.

Jos onnistumme rakentamaan järjestön, jossa kohtaavat ihmiset, jotka haluavat oppia, toimia läpinäkyvästi, tehdä yhteistyötä yli maarajojen ja arvioida näkemyksiään uudelleen uuden tiedon valossa, se on jo itsessään konkreettinen askel oikeaan suuntaan.

Ei ole väliä, tuleeko sinusta jonain päivänä kansanedustaja, ministeri, yhteiskuntapolitiikan asiantuntija tai yrittäjä vai pysytkö ihmisenä, jota yksinkertaisesti kiinnostaa yhteiskunnan toiminta. Jokainen voi osallistua omalla tavallaan.

Jos ajatus puhuttelee sinua, kutsun sinua ottamaan ensimmäisen askeleen. Rekisteröidy Näkyvä raha -hankkeeseen, tutustu sen periaatteisiin ja harkitse liittymistä Humanity United Movementiin. Tule mukaan tietoisena siitä, ettet vain vaadi muutosta muilta vaan olet valmis aloittamaan myös itsestäsi.
Rekisteröitymislomake on osoitteessa:

https://app.visiblemoney.org/register

En pyydä sinulta sokeaa luottamusta. Pyydän sinua pohtimaan tätä ajatusta perusteellisesti, esittämään hankalia kysymyksiä ja arvioimaan itse, kannattaako sille antaa aikaasi ja kykyjäsi.

Ehkä juuri sinun kysymyksesi paljastaa virheen, jota emme ole huomanneet. Ehkä sinun ideasi auttaa ratkaisemaan ongelman, jonka kanssa olemme neuvottomia. Ja ehkä sinä jonain päivänä kuulut niihin, jotka päättävät, miten yhteiskuntamme toimii.

Tulevaisuus ei ole vain jotakin, minkä perimme aiemmilta sukupolvilta. Se on myös jotakin, mitä luomme päätöksillämme seuraaville.

Jos haluamme siitä paremman, meidän on oltava valmiita ryhtymään työhön jo tänään.

Humanity United Movement – yksi ihmiskunta, yhteinen tulevaisuus.